

JESEN 2022. | EB 98.1

GU COMM | ODJEL ZA PRAĆENJE JAVNOG MNIJENJA

EUROPSKI PARLAMENT

EURO

BARO

METAR

PARLEMETAR 2022

IMPRESSUM

Izvješće je za Europski parlament sastavio Kantar

ODGOVORAN

Philipp SCHULMEISTER, načelnik odjela

AUTORI KOJI SU SUDJELOVALI

Dimitra Tsoulou MALAKOUDI (voditeljica projekta), Monika ALPOEGGER, Matthias BÜTTNER, Yasser EL KOURA, Gonzalez VELASCO MONASTERIO, Verena ZIMMERMANN, Olaf ZÜHLKE

PROIZVODNJA

Katarzyna Oniszczuk

GRAFIČKI DIZAJN

Aleksandra BUDNIK

Rukopis dovršen u prosincu 2022.

Bruxelles, © Europska unija, 2022.

O IZDAVAČU

Ovaj je dokument objavio Odjel za praćenje javnog mnijenja u Glavnoj upravi za komunikaciju (GU COMM) Europskog parlamenta.

Kako biste se obratili Odjelu za praćenje javnog mišljenja, обратите се на sljedeću adresu: dgcommppm@europarl.europa.eu

JEZIČNA VERZIJA

Izvornik: HR

IZJAVA O ODRICANJU OD ODGOVORNOSTI

Ovaj je dokument pripremljen i prvenstveno upućen zastupnicima i osoblju Europskog parlamenta kako bi im se pomoglo u njihovu parlamentarnom radu. Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost njegovih autora, a mišljenja iznesena u njemu ne bi se smjela smatrati službenim stajalištem Parlamenta.

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Dokument koji je pripremio Pierre Dieumegard za [Europo-Demokraciju-Esperanto](#)

Svrha je ovog „privremenog“ dokumenta omogućiti većem broju ljudi u Europskoj uniji da se upoznaju s dokumentima koje je izradila Europska unija (i financirala se njihovim porezima). **Prijevodi Without, ljudi su isključeni iz rasprave.**

Ovaj dokument „Parlemeter“ bio je [samo na engleskom jeziku](#) u pdf-datoteci. Iz ove početne datoteke napravili smo odt-datoteku, pripremljenu od strane Libre Office softvera, za strojno prevođenje na druge jezike. Rezultati su sada [dostupni na svim službenim jezicima](#).

Poželjno je da uprava EU-a preuzeće prijevod važnih dokumenata. „Važni dokumenti“ nisu samo zakoni i propisi, već i važne informacije potrebne za donošenje informiranih odluka zajedno.

Kako bismo zajedno razgovarali o našoj zajedničkoj budućnosti i omogućili pouzdane prijevode, međunarodni jezik esperanto bio bi vrlo koristan zbog svoje jednostavnosti, pravilnosti i točnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontakto \(europokune.eu\)](#)
<https://e-d-e.org/Kontakti-EDE>

Sadržaj

DESET KLJUČA ODUZIMA.....	4
IZVRŠNI SAŽETAK.....	6
KONTEKST.....	10
METODOLOGIJA.....	16
I. IZAZOVI ZA EUROPSKE GRAĐANE.....	18
1.1 Trenutna pitanja građana.....	18
1.2 Stavovi prema budućnosti.....	27
ŠTO SE DOGAĐA? SVE VEĆI TROŠKOVI ŽIVOTA.....	37
2.1 Financijska situacija kućanstava u EU-u.....	38
2.2 Buduća perspektiva.....	48
2.3 Zadovoljstvo trenutačnim nacionalnim i europskim mjerama.....	54
ŠTO SE DOGAĐA? POTPORA UKRAJINI.....	57
3.1 Prihvaćanje stajališta i djelovanja EU-a za potporu Ukrajini.....	57
3.2 Zadovoljstvo suradnjom država članica.....	69
3.3 Malo povjerenje da će život ostati nepromijenjen.....	71
IV. EU I EP U OČIMA GRAĐANA.....	78
4.1 Uloga i percepcija Europskog parlamenta.....	78
4.2 Percepcija EU-a.....	99
V. GRIJANJE: INTERES GRAĐANA ZA EU I SLJEDEĆI EUROPSKI IZBORI.....	122
5.1 Interes za poslove EU-a.....	122
5.2. Europski izbori.....	139
ZAKLJUČCI.....	155
TEHNIČKE SPECIFIKACIJE.....	156

DESET KLJUČA ODUZIMA

1. POLIKRIZIJSKO RASPOLOŽENJE.

Porast troškova života trenutačno je najhitniji problem za 93 % Europljana; slijede siromaštvo i socijalna isključenost (82 %). Mogući širenje rata u Ukrajini na druge zemlje i kriza uzrokovana klimatskim promjenama i dalje su glavna briga za 81 % građana EU-a.

2. MIR KAO JEZGRA EUROPE (I TEMELJNI RAZLOG).

Više od sedamdeset godina nakon Schumanove deklaracije mir se vraća kao glavna korist članstva u EU-u. 36 % Europljana smatra da su doprinos Europske unije održavanju mira i jačanju sigurnosti glavne prednosti članstva u EU-u, što je povećanje od šest bodova od jeseni 2021. Europljani također smatraju da EU olakšava bolju suradnju među državama članicama (35 %) i doprinosi gospodarskom rastu (30 %).

3. ZAJEDNO STOJIMO.

Europski građani i dalje snažno podupiru Ukrajinu. 74 % ispitanika općenito odobrava potporu EU-a nakon ruske invazije, a 73 % podržava konkretnе mjere koje su poduzete, kao što su sankcije protiv ruske vlade, kao i finansijska, vojna i humanitarna potpora Ukrajini.

4. DEMOKRACIJA JE KLJUČNA.

Obrana demokracije i dalje je najvažnija vrijednost (36 %) građana EU-a želi da se Europski parlament zauzme. Slijede zaštita ljudskih prava u EU-u i svijetu (29 %), kao i sloboda govora i mišljenja (28 %). Još jedna vrijednost koja se s vremenom sve više spominje jest solidarnost među državama članicama i regijama EU-a.

5. VJETROVI PROMJENA, ALI MI SMO BOLJI ZAJEDNO.

Dva od tri Europljana (65 %) vjeruju da će im se životi promijeniti kao posljedica rata u Ukrajini. Unatoč tome, većina je optimistična u pogledu budućnosti EU-a (57 %) i izražava zadovoljstvo suradnjom među državama članicama EU-a tijekom sukoba do sada (58 %).

6. KRIZA UZIMA SVOJ DANAK.

Gotovo polovina ispitanog stanovništva EU-a (46 %) tvrdi da je na osobni životni standard već negativno utjecao pandemija bolesti COVID-19, rat u Ukrajini i kriza troškova života. Dvije od pet osoba (39 %) očekuju da će biti pogodjene tijekom sljedeće godine, dok 45 % europskih kućanstava kaže da se već suočavaju s poteškoćama koje žive sa svojim sadašnjim dohotkom.

7. BORIMO SE PROTIV SIROMAŠTVA NA PRVOM MJESTU.

S porastom inflacije i životnih troškova građani žele da se Europski parlament usredotoči na borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti (37 %). Javno zdravlje i dalje je relevantno za mnoge građane (34 %), kao i nastavak djelovanja protiv klimatskih promjena (31 %). Potpora gospodarstvu i otvaranje novih radnih mesta (31 %) također je visoko na popisu.

8. EU JE DIO RJEŠENJA.

Nedavne krize jačaju potporu građana Europskoj uniji: 62 % smatra članstvo u EU-u „dobrom stvari” – među najvišim rezultatima u povijesti od 2007. godine. Dvije trećine (66 %) smatraju da je članstvo svoje zemlje u EU-u važno, a 72 % smatra da je njihova zemlja od toga imala koristi.

9. UGLED EU-A POD PRITISKOM.

Međutim, građani očekuju od EU-a da predstavi rješenja za ublažavanje sve složenijih učinaka kriza s kojima se suočavamo. Visoka potpora Uniji, kao takva, nastavlja se, ali se temelji na iskustvu stečenom proteklih godina da će EU pronaći rješenja za uspješno rješavanje takvih kriza.

Smanjenje od pet točaka od proljeća 2022. (52 % na 47 %) građana koji imaju pozitivnu predodžbu o EU-u moglo bi se smatrati upozorenjem da bi EU doista trebao uskoro ostvariti rezultate.

10. EUROPSKI IZBORI NA HORIZONTU.

Većina (54 %) izražava interes za europske izbore 2024., dok ih 45 % smatra da to ne čine. Ako se izbori za Europski parlament održe sljedećeg tjedna, vjerojatno bi glasalo 67 % (dajući rezultat od 7 do 10 bodova na ljestvici od 10 bodova).

IZVRŠNI SAŽETAK

Globalna polikriza građanima predstavlja višestruke, duboke izazove. U jesenskom istraživanju Eurobarometra za 2022. Parlament ih jasno navodi i pokazuje znatan učinak krize troškova života na svakodnevni život. Međutim, unatoč tim brigama, potpora EU-u i dalje je visoka. Diljem Europske unije građani pozivaju Europski parlament da brani demokraciju, štiti ljudska prava i slobodu mišljenja. Također žele dati prednost borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, „javnom zdravlju”, „djelovanju protiv klimatskih promjena” i „potpori gospodarstvu”.

POVEĆANJE TROŠKOVA LIFINGA KAO TEMELJNE ZABRINUTOSTI

Među brojnim pitanjima, porast troškova života trenutačno je najhitniji za gotovo sve ispitanike (93 %) u ovom istraživanju, među svim dobnim skupinama, spolovima, obrazovnim i društveno-profesionalnim sredinama. To je ujedno i najhitnije pitanje u svim državama članicama EU-a osim u jednoj Švedskoj.

Bez obzira na utjecaj na osobni životni standard, Euroljani navode „sve veći trošak života” kao svoju glavnu zabrinutost. Čak su i oni koji se susreću (gotovo) bez poteškoća u plaćanju računa zabrinuti zbog tog problema (91 %), u usporedbi s 96 % onih koji se većinu vremena suočavaju s poteškoćama.

Taj problem utječe na sve države članice, s udjelom zabrinutih građana koji premašuju 90 % u svim zemljama osim u Austriji (89 %), Sloveniji (88 %), Rumunjskoj (82 %), Nizozemskoj (81 %), Danskoj (77 %) i Švedskoj (74 %).

Vrlo su u skladu s tim nalazom siromaštvo i socijalna isključenost, što je također visoko na umu Euroljana (82 %). Za one koji tvrde da se njihov osobni životni standard već smanjio, siromaštvo i socijalna isključenost druga su najveća briga.

(90 %) Posebno je raširena u Cipru (94 %) i državama članicama koje su najviše pogođene krizom europodručja, među kojima su Grčka (97 %), Portugal (95 %), Španjolska (93 %) i Italija (92 %).

„Širenje rata u Ukrajini na druge zemlje” treća je najčešće izražena zabrinutost (81 %). Ispitanici na Malti (93 %), Portugalu (91 %), Poljskoj (91 %) i Litvi (90 %) među najzabrinutijima su. Taj strah osobito prevladava među ženama i starijim generacijama. Naposlijetku, klimatske promjene i dalje su vodeći problem za 81 % građana EU-a, ali znatno ne samo među mlađim ispitanicima. Zapravo, 81 % osoba u dobi od 55 godina i starijih smatra da je zabrinjavajuće za njih i njihove bliske osobe, iako je manje vjerojatno da će ga smatrati glavnim prioritetom EP-a od mlađih Euroljana. Razina zabrinutosti kreće se između 44 % u Estoniji i 93 % na Malti.

ŽIVOTNI STANDARD JE ZNATNO POGOĐEN

S obzirom na financijsku situaciju građana, istraživanje pokazuje da se posljedice polikrize, uključujući rat u Ukrajini, pandemiju bolesti COVID-19 i rastuću inflaciju, sve više osjećaju. Gotovo polovica građana EU-a (46 %) kaže da je njihov „životni standard već smanjen”, a dodatnih 39 % očekuje učinak tijekom sljedeće godine, a samo 14 % očekuje da se promjene uopće neće promijeniti.

Životni standard građana s nižim razinama obrazovanja već je znatno pogođen (56 % u usporedbi s 34 % onih koji još studiraju).

Važno je napomenuti da se udio već pogođenih građana znatno razlikuje među državama članicama: Najniža je u Švedskoj (24 %) i Finskoj (27 %), a najviša u Cipru (70 %), Grčkoj (66 %), Malti (65 %) i Francuskoj (62 %). Ipak, čak i u nordijskim zemljama, gdje je njezin trenutni utjecaj ograničen, većina ili već osjeća pad životnog standarda ili očekuje da će se to dogoditi u bliskoj budućnosti. 45 % europskih kućanstava tvrdi da se već suočavaju s poteškoćama, dok 54 % kaže da još uvijek žive udobno. Opet postoje velike razlike među zemljama, pri čemu je udio osoba koje se susreću s poteškoćama znatno niži u zemljama poput Švedske (13 %), Danske (13 %), Finske (16 %), Nizozemske (16 %) i Luksemburga (19 %), za razliku od ostalih, kao što su Grčka (79 %) i Bugarska (75 %). Još jedan pokazatelj

rastućih gospodarskih ograničenja jest povećanje udjela građana koji se suočavaju s poteškoćama u plaćanju računa „većinom vremena” ili „ponekad”, povećanje od devet postotnih bodova (30 % na 39 %) od jeseni 2021. i + 6 postotnih bodova od proljeća 2022.

Kad je riječ o mjerama poduzetima za rješavanje rastućih troškova života, svaki treći Europljanin zadovoljan je mjerama poduzetima na nacionalnoj razini i na razini EU-a. Zadovoljstvo se kreće između 66 % na Malti i 15 % u Estoniji za nacionalne mjere te između 55 % u Irskoj i 13 % u Estoniji za one u EU-u.

ODOBRENJE POTPORE EU-A UKRAJINI I DALJE JE STABILNO I VISOKO

Ključni uvid u anketu je kontinuirana otporna potpora europskih građana Ukrajini: 74 % ispitanika općenito odobrava potporu EU-a nakon ruske invazije, a 73 % odobrava konkretne „mjere koje je Europska unija poduzela kako bi poduprla Ukrajinu”, kao što su sankcije protiv ruske vlade te financijska, vojna i humanitarna pomoć Ukrajini. U svim državama članicama udio osoba koje odobravaju potporu EU-a veći je od onih koji izražavaju neslaganje, s najvišim razinama u Švedskoj (97 %), Finskoj (95 %), Nizozemskoj (93 %), Portugalu (92 %) i Danskoj (92 %).

Promatrajući moguće korelacije između javne potpore Ukrajini i pojedinačne finansijske situacije, pojavljuje se niz zanimljivih spoznaja: vjerojatnije je da će građani u državama članicama s višim BDP-om po stanovniku odobriti potporu EU-a Ukrajini. S druge strane – i možda još uvjerljivije razmatrajući gdje većina europskih građana osobno stoji po tom pitanju – odobrenje potpore EU-a Ukrajini i dalje je visoka bez obzira na nacionalne stope inflacije i razine nezaposlenosti. Čak i većina građana EU-a koji se suočavaju s finansijskim poteškoćama podupire položaj EU-a s Ukrajinom: 70 % onih čiji se životni standard smanjio odobrava (u usporedbi sa 79 % onih čiji se dohodak još nije smanjio, a 73 % nije iskusilo promjenu/povećanje). Potpora je također prilično stabilna bez obzira na dobnu skupinu, spol i političku pripadnost.

Nastojanja država članica da koordiniraju odgovore na posljedice invazije uvelike su

cijenjena. 58 % građana EU-a zadovoljno je razinom suradnje među zemljama, a 37 % nije. Odobrenje je posebno visoko u Irskoj (84 %), Portugalu (83 %), Danskoj (83 %), Švedskoj (81 %) i Finskoj (80 %). Ispitanici u Grčkoj (34 %), Cipru (40 %) i Slovačkoj (41 %) među najmanje su zadovoljnima. Od onih koji su zadovoljni suradnjom država članica s ciljem rješavanja posljedica rata u Ukrajini, 68 % želi da Europski parlament ima važniju ulogu, dok je vjerojatnije da će oni koji imaju pozitivnu predodžbu o EU-u i EP-u biti zadovoljni razinama suradnje država članica.

S obzirom na strašne gospodarske izglede u Europi i prevladavajuću zabrinutost zbog sve većih troškova života, građani razumljivo osjećaju da „stvari ne idu u pravom smjeru”, ni u svojim zemljama (62 %) ni u EU-u (51 %). Većina Europljana (65 %) također ne vjeruje da će se njihovi životi nastaviti kakvi jesu. U zemljama s manjim BDP-om po stanovniku, osobito u zemljama s manjim BDP-om po stanovniku, vjerojatnije je da će im se životi promijeniti. Na primjer, u Grčkoj je samo 10 % uvjereni da će njihovi životi ostati isti, dok je polovina ispitanika u Irskoj uvjereni u to. Građani koji većinu vremena imaju poteškoća s plaćanjem računa općenito izražavaju manje povjerenja u stabilnu budućnost: samo 21 % je uvjereni, u usporedbi s 35 % onih koji ih (gotovo) nikada ne susretu. Osim toga, vjerojatnije je da će oni osjećati da stvari idu u krivom smjeru u njihovim životima i da su manje optimistične u pogledu budućnosti EU-a u cjelini. Ali čak i oni koji žive udobno vjeruju da se njihovi životi mogu promijeniti (59 %). Unatoč tome, većina Europljana (57 %) i dalje je optimistična u pogledu budućnosti EU-a. Najoptimističnije izglede izražavaju irski (84 %) i danski (81 %) ispitanici. To posebno vrijedi i za mlade Europljane.

PERCEPCIJA EU-A I EUOPSKOG PARLAMENTA I DALJE JE OPĆENITO POZITIVNA

Percepcija EU-a pozitivna je među 47 % Europljana, neutralna 38 %, a negativna 14 %. Nakon što je u proljeće 2022. ostvaren rekordan rezultat, pozitivna slika EU-a vratila se na razine iz 2020. i 2021. U većini država članica većina ima pozitivnu predodžbu o EU-u, uz nekoliko iznimaka u kojima prevladava

neutralno mišljenje. Negativna slika EU-a je manjinski stav u svim europskim zemljama. Slični zaključci mogu se izvući kada je riječ o slici EP-a. Posljednjih se godina stalno poboljšavao, a posebno od izbijanja pandemije bolesti COVID-19, koja je u proljeće 2022. dosegla vrhunac od 39 %. Od jeseni 2022. pozitivna slika EP-a vraća se na razine iz 2020. i 2021. na 36 %. Rezultat je najviši u Malti (62 %), Irskoj (58 %) i Švedskoj (53 %), a najniži u Grčkoj (27 %), Estoniji (27 %), Sloveniji (26 %) i Francuskoj (22 %), gdje je najspominjeniji odgovor „neutralan“. Većina Euroljana želi da Europski parlament ima važniju ulogu (55 %, – 3 postotna boda u odnosu na proljeće 2022. i jesen 2021.). To je najpopularniji odgovor u 23 države članice, s najvećim udjelom u Cipru (87 %), Grčkoj (75 %) i Španjolskoj (75 %). Euroljani koji su općenito pozitivniji u pogledu EU-a i EP-a također žele da Parlament igra snažniju ulogu, kao što je slučaj s građanima koji su glasovali na prethodnim europskim, nacionalnim ili lokalnim izborima.

Još važnije u trenutačnom geopolitičkom kontekstu je percepcija da je članstvo u EU-u „dobro“ i dalje je visoko (62 %, -3 postotna boda) i kontinuirano ostaje na najvišim razinama od 2007. Većina građana u svim zemljama osim Grčke i Slovačke – gdje prevladava neutralnija percepcija – vidi svoje zemlje kao „dobru stvar“. Najviši su postoci u Luksemburgu (90 %) i Irskoj (83 %), dok Litva (+ 17 postotnih bodova), Malta (+ 17 postotnih bodova), Finska (+ 6 postotnih bodova) i Slovačka (+ 5 postotnih bodova) bilježe najveća povećanja u odnosu na jesen 2021.

Osim što smatra da je članstvo u EU-u „dobro“, dvije trećine Euroljana (66 %) također smatra članstvo svoje zemlje u EU-u „važnim“. Vrlo visok udio Euroljana (72 %) također bi rekao da je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u. Taj se pokazatelj nije promijenio od jeseni 2021., čime se podupiru znakovi ukupne otpornosti stanovništva EU-a. To je i stajalište većine u svim državama članicama, s udjelom većim od 90 % na Malti (95 %), Irskoj (92 %), Litvi (91 %) i Luksemburgu (91 %). Taj je rezultat ostao relativno stabilan u većini zemalja, a najznačajnija povećanja zabilježena su na Malti (+ 6 postotnih bodova), Finskoj (+ 6

postotnih bodova) i Švedskoj (+ 4 postotna boda). Mlađi ispitanici, redoviti glasači i građani koji smatraju da je glasanje važno imaju veću vjerojatnost da će njihova zemlja imati koristi od članstva u EU-u.

Još jedan važan uvid s obzirom na trenutačni kontekst jest da ispitanici daju doprinos EU-a održavanju mira i jačanju sigurnosti (36 %) kao glavni razlog zbog kojeg je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u. Rezultati za taj pokazatelj povećali su se za 6 bodova od listopada/studenog 2021., što je najveća zabilježena među stavkama postavljenima u ovom pitanju. Najveća povećanja zabilježena su u Latviji (+ 16 postotnih bodova), Litvi (+ 15 postotnih bodova), Nizozemskoj (+ 13 postotnih bodova), Estoniji (+ 12 postotnih bodova), Malti (+ 11 postotnih bodova) i Poljskoj (+ 11 postotnih bodova). To ukazuje na učinak koji ruski rat protiv Ukrajine može imati. Drugi razlozi koji se ističu, među ostalim, uključuju suradnju među državama članicama EU-a (35 %, + 3 postotna boda) i doprinos EU-a gospodarskom rastu dotične zemlje (30 %, =). Zanimljivo je da potonje pokazuje najveća povećanja u zemljama u kojima ispitanici navode najviše finansijskih poteškoća, kao što su Bugarska (+ 7 postotnih bodova), Grčka (+ 7 postotnih bodova), Cipar (+ 5 postotnih bodova) ili Slovačka (+ 5 postotnih bodova), što ukazuje na daljnje jačanje argumenta da građani vide EU kao dio rješenja kada se suočavaju sa sve većim poteškoćama.

Kad je riječ o vrijednostima koje Euroljani žele da EP brani, demokracija (36 %, – 2 postotna boda od proljeća 2022.), zaštita ljudskih prava u EU-u i svijetu (29 %, + 2 postotna boda) i sloboda govora i mišljenja (28 %, + 1 postotni bod) čine tri najvažnija na razini EU-a. Te se vrijednosti najviše spominju od jeseni 2021., naglašavajući snažnu poruku koju građani šalju u pogledu svojih očekivanja od EP-a. Vjerojatnije je da će demokraciju kao vrijednost koja zahtijeva zaštitu navesti Euroljani koji „imaju pozitivnu predodžbu“ o EU-u i EP-u te bi željeli da njihova uloga bude važnija. Ovaj segment pozitivno gleda na članstvo u EU-u i smatra da je važno glasanje na europskim izborima.

Politički prioriteti izraženi za Europski parlament također svjedoče o cijelokupnom političkom kontekstu: Još jednom, nakon proljeća 2022. borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti na vrhu je 37 % (-1 postotni bod od proljeća 2022.), nakon čega slijedi „javno zdravlje“ (34 %, -1 postotni bod), mjere protiv klimatskih promjena (31 %, =) i potpora gospodarstvu i otvaranje novih radnih mjesta (31 %, +1 postotni bod). Borba protiv siromaštva veći je prioritet za ispitanike s nižim razinama obrazovanja koji se suočavaju s većim finansijskim poteškoćama. Borba protiv klimatskih promjena i dalje je, kao što je navedeno u prethodnim istraživanjima, veća vjerovatnost da će biti prioritet mlađim ispitanicima i studentima. Javno zdravlje (42 % na 34 %) te migracije i azil (23 % na 11 %) sada su postali manje važni u odnosu na jesen 2021.

EUROPSKI IZBORI NA HORIZONTU

Provedeno godinu i pol prije europskih izbora u svibnju 2024., u jesenskom istraživanju Eurobarometra Europskog parlamenta 2022. razmatraju se i stavovi europskih građana o potonjima. Europski izbori 2024. i dalje su važni i znatno više u usporedbi s istim razdobljem prije izbora 2019.

Glasanje na europskim izborima od velike je važnosti za 46 % Euroljana, srednje važno za 39 % i manje važno za 14 %. Smatra se ključnom građanskom dužnošću (rezultat 10) za

gotovo četvrtinu ispitanika (24 %). Usporedba i kontrast s rezultatima godinu i pol prije europskih izbora 2019. pokazuje da se važnost glasovanja na europskim izborima povećala za 4 boda, s 42 % u jesen 2017. na 46 % u jesen 2022., uz neke znatne razlike u nizu zemalja. Najveća povećanja zabilježena su u Portugalu (+ 19 postotnih bodova), Grčkoj (+ 17 postotnih bodova), Hrvatskoj (+ 17 postotnih bodova) i Češkoj (+ 14 postotnih bodova). Udjeli su se smanjili – u znatno manjoj mjeri – u Bugarskoj (- 5 postotnih bodova), Njemačkoj (-4 postotna boda), Francuskoj (-4 postotna boda) i Litvi (-4 postotna boda). Više od polovine građana (54 %) zainteresirano je za europske izbore 2024., dok ih 45 % smatra da nisu na istoj razini kao u jesen 2017., kada je interes iznosio 55 %. Otada se znatno razlikovala u većini zemalja: najveći rast zabilježen je u Grčkoj (+ 14 postotnih bodova), Hrvatskoj i Portugalu (+ 9 postotnih bodova u obje zemlje), dok su najveća smanjenja zabilježena u Finskoj (- 14 postotnih bodova), Estoniji (- 13 postotnih bodova) i Nizozemskoj (- 13 postotnih bodova). Naposljetku, iako se vjerovatnost glasovanja na sljedećim europskim izborima neznatno smanjila od proljeća 2022., i dalje je visoka i iznosi 67 % na razini EU-a. Vjerovatnost glasovanja kreće se od 49 % u Estoniji i 51 % na Cipru do više od osam deset u Švedskoj (85 %), Nizozemskoj (83 %) i Danskoj (82 %).

KONTEKST

Terenski rad

Rad na terenu za jesensko istraživanje Eurobarometra Europskog parlamenta 2022. proveo je Kantar Public od 12. listopada do 7. studenoga u svih 27 država članica EU-a. Za ispravno tumačenje rezultata ankete ključno je uzeti u obzir politički i društveni kontekst u vrijeme terenskog rada. Svi nacionalni rezultati za pitanja postavljena u ovom istraživanju – kao i europski prosječni rezultati – moraju se promatrati u svjetlu situacije i javne rasprave u vrijeme terenskog rada.

Ruski rat protiv Ukrajine

Javnim diskursom u vrijeme terenskog rada dominirao je rat u Ukrajini, koji je započeo 24. veljače 2022. kada je ruski predsjednik Vladimir Putin naredio svojim vojnicima invaziju na Ukrajinu. Upravo na početku terenskog rada Rusija je **pojačala raketne napade i napade bespilotnim letjelicama** na glavni grad Kijev i druge velike gradove. To je uslijedilo nakon što je Vladimir Putin optužio Ukrajinu za napad na most koji povezuje Krim s kontinentalnom Rusijom. Teški zračni napadi na Kijev, Harkov, Lavov i druge ukrajinske gradove uzrokovali su smrt i uništenje, a mnogi gradovi i sela diljem Ukrajine ostali su bez grijanja, struje i vode jer su napadi često bili **usmjereni na ključnu civilnu infrastrukturu**. Tijekom terenskog rada sve su rasli pozivi na uspostavu **posebnog tribunala za ratne zločine**, s obzirom na namjerne napade na civile i civilnu infrastrukturu, kao i sve veći broj dokaza o drugim ratnim zločinima.

Od početka ruskog rata za agresiju **EU je Ukrajini pružio humanitarnu, političku, financijsku i vojnu potporu**. EU je vrlo brzo postigao dogovor o nekoliko paketa sankcija protiv Rusije kao odgovor na invaziju¹ koja je uključivala embargo na ruski ugljen i isključenje određenih ruskih banaka iz SWIFT-a, međunarodnog platnog sustava. Čelnici EU-a postigli su 6. listopada dogovor o **osmom paketu sankcija**, kao odgovor na nastavak ruske eskalacije, uključujući nezakonito pripojenje ukrajinskih regija Donjeck, Luhansk, Zaporizhzhia i Kherson na temelju lažnog „referende”, mobiliziranje dodatnih postrojbi i izdavanje otvorenih nuklearnih prijetnji. Osmim paketom uvedene su, među ostalim, nove zabrane izvoza i uvoza kako bi se ruskoj vojsci i industriji uskratile ključne komponente i tehnologije potrebne za vođenje rata na ukrajinskom teritoriju. Paketom je također utvrđena osnova za potreban pravni okvir za provedbu gornje granice cijene naftе predviđene G7.² Osim toga, u vrijeme terenskog rada Poljska, baltičke države i Irska već su predložile deveti paket sankcija protiv Moskve, uključujući ograničenja za Bjelorusiju zbog potpore ruskim ratnim naporima.

1 https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/sanctions-restrictive-measures/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression-against-ukraine_en

2 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_5989

Od početka rata **Tim Europa** (koji se sastoji od Europske unije, država članica EU-a, uključujući njihove provedbene agencije i javne razvojne banke, kao i Europska investicijska banka i Europska banka za obnovu i razvoj) **mobilizirao je 19,7 milijardi EUR financijske potpore Ukrajini.**

Velik dio potpore dolazi u obliku makrofinancijske pomoći. Osim toga, tijekom terenskog rada u tijeku je rad na strateškom i predvidljivjem pristupu financijskoj potpori EU-a Ukrajini 2023. Nakon sastanka Europskog vijeća 20. i 21. listopada 2022. Komisija je predložila paket potpore Ukrajini u iznosu od 18 milijardi EUR za 2023.³ Predsjednica Europske komisije Von der Leyen i njemačka kancelarka Scholz otvorili su 25. listopada Međunarodnu konferenciju stručnjaka o oporavku Ukrajine u Berlinu kako bi razgovarali o dugoročnoj pomoći s međunarodnim donatorima.⁴ U ožujku 2022. EU je aktivirao Direktivu o **privremenoj zaštiti koja pomaže**⁵ ljudima koji bježe od rata. Od tada ukrajinske izbjeglice imaju pravo na boravišnu dozvolu, kao i pristup obrazovanju i tržištu rada. Ta je privremena zaštita produljena u listopadu i sada vrijedi do ožujka 2024.

Tijekom terenskog rada države članice EU-a dogovorile su se da će zajednički obučiti 15 000 ukrajinskih vojnika na europskom tlu kako bi odgovorile na **hitne potrebe Ukrajine za vojnom obukom** i kako bi omogućile zemlji da brani svoj teritorijalni integritet i suverenitet unutar svojih međunarodno priznatih granica. Osim toga, odobrene su mjere pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći (EPF) u vrijednosti od 16 milijuna EUR za potporu izgradnji kapaciteta ukrajinskih oružanih snaga.⁶ Krajem razdoblja terenskog rada, ruske vlasti objavile su upozorenja da će Ukrajina biti spremna lansirati „prljavu bombu“ koju neki analitičari tumače kao Rusiju koja priprema teren za daljnju eskalaciju rata.

Ruski rat za agresiju također je izazvao poremećaje u poljoprivrednoj proizvodnji, lancima opskrbe i trgovini koji su doveli svjetske cijene hrane i gnojiva na dosad neviđenu razinu. Rusija je u subotu 29. listopada objavila da će obustaviti sudjelovanje u ranijem sporazumu o izvozu žitarica, **naoružanju hrane** u ratu protiv Ukrajine. Međutim, 2. studenog, pošiljke žitarica iz Ukrajine nastavile su se nakon što je Rusija pristala ponovno se pridružiti Inicijativi za crnomorske žitarice koju podupire UN, čime je okončan sukob koji je prijetio da će ponovno pokrenuti globalnu krizu opskrbe hranom, budući da se mnoge zemlje širom svijeta uvelike oslanjaju na izvoz hrane iz Ukrajine.

Europski parlament dodijelio je 19. listopada Nagradi Saharov za slobodu mišljenja za 2022. nagradu Saharov za slobodu mišljenja za 2022., koju svake godine dodjeljuje Europski parlament u čast pojedincima i organizacijama koje brane ljudska prava i temeljne slobode.⁷

Gospodarski kontekst

Posljedice ruskog rata za agresiju na Ukrajinu pojačavaju globalnu inflaciju, pokazuje EK-ova jesenska gospodarska prognoza 2022.⁸ EU je među najizloženijim naprednim gospodarstvima zbog svoje zemljopisne blizine i velikog oslanjanja na uvoz plina iz Rusije. Kriza u **opskrbi**

3 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6699

4 <https://www.consilium.europa.eu/media/59728/2022-10-2021-euco-conclusions-en.pdf>

5 <https://www.schengenvisainfo.com/news/eu-countries-start-implementing-temporary-protection-directive-for-ukrainians>

6 https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-establishes-military-assistance-mission-support-ukrainian-armed-forces-and-endorses_en

7 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20221017IPR43706/the-ukrainian-people-awarded-the-european-parliament-s-2022-saharov-prize>

energijom povećava već postojeći inflacijski pritisak i uska grla u lancu opskrbe, među ostalim uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 i kontinuiranom kineskom politikom nulte stope bolesti COVID-19.

Svi ti čimbenici **narušavaju kupovnu moć kućanstava i utječu na proizvodnju**. Gospodarski osjećaj znatno je pao. **Očekuje se da će se rast znatno smanjiti na prijelazu godine, što će nekoliko država članica dovesti u recesiju**, predviđa se u izvješću o prognozi.

Isto tako, Međunarodni monetarni fond (MMF) u svom izvješću Svjetskog gospodarskog izgleda (MMF)⁹ naglašava da postoji **sve veći rizik da će svjetsko gospodarstvo sljedeće godine pasti u recesiju**. Globalna gospodarska aktivnost suočava se sa širokim i oštijim usporavanjem nego što se očekivalo, pri čemu su stope inflacije više nego što je bilo u posljednjih nekoliko desetljeća. Kriza troškova života, pooštravanje finansijskih uvjeta u većini regija, ruska invazija na Ukrajinu i dugotrajna pandemija bolesti COVID-19 uvelike opterećuju izglede. Predviđa se da će globalni rast usporiti sa 6,0 posto u 2021. na 3,2 posto u 2022. i 2,7 posto u 2023. godini. To je najslabiji profil rasta od 2001., osim globalne finansijske krize i akutne faze pandemije bolesti COVID-19. U izvješću MMF-a dalje se navodi da je šok zbog energetske krize strukturalna pojava u Europi i stoga vjerojatno neće biti prolazna pojava.

Godišnja stopa inflacije u europodručju u listopadu 2022. iznosila je 10,6 %, što je povećanje u odnosu na 9,9 % u rujnu, prema podacima Eurostata, statističkog ureda Europske unije. U listopadu je najveći doprinos godišnjoj stopi inflacije u europodručju ostvaren iz energije (+ 4,44 postotna boda (pp)), nakon čega slijede hrana, alkohol i duhan (+ 2,74 postotna boda). **Godišnja inflacija u Europskoj uniji iznosila je 11,5 % u listopadu 2022.**, što je porast u odnosu na 10,9 % u rujnu. Godinu dana ranije, stopa je bila 4,4 %. Najniže godišnje stope zabilježene su u Francuskoj (7,1 %), Španjolskoj (7,3 %) i Malti (7,4 %). Najviše godišnje stope zabilježene su u Estoniji (22,5 %), Litvi (22,1 %) i Mađarskoj (21,9 %).¹⁰ Učinci inflacije sve se više odražavaju u navikama kupnje potrošača, pri čemu ljudi odustaju od praznika ili određenih aktivnosti, traže više pogodbi i kupuju jeftinije proizvode.

Europska središnja banka (ESB) je 27. listopada podigla kamatne stope za 0,75 postotnih bodova na najvišu razinu od 2009. godine, provodeći treći veliki porast stope u nizu.¹¹ Referentna kamatna stopa ESB-a sada iznosi 2 %.

Unatoč izazovnom okruženju, **tržište i abour i dalje ima snažne rezultate**, a zaposlenost je najviša u posljednjih nekoliko desetljeća. Snažnom gospodarskom ekspanzijom do koje je došlo zbog ublažavanja mjera povezanih s bolešću COVID-19 u prvoj polovini 2022. zaposleno više od dva milijuna ljudi, čime je broj zaposlenih u EU-u porastao na 213,4 milijuna. Stopa nezaposlenosti u rujnu je ostala na rekordno niskoj razini od 6,0 %. Očekuje se da će tržišta rada s zakašnjnjem reagirati na usporavanje gospodarske aktivnosti, ali će i dalje biti otporna. Predviđa se rast zaposlenosti u EU-u od 1,8 % u 2022., prije nego što se 2023. zaustavi, a 2024. umjereno

8 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2022-economic-forecast-eu-economy-turning-point_en#media

9 <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2022/10/11/world-economic-outlook-october-2022>

10 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/15265521/2-17112022-AP-EN.pdf/b6953137-786e-ed9c-5ee2-6812c0f8f07f>

11 <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2022/html/ecb.mp221027~df1d778b84.en.html>

raste do 0,4 %.¹² U rujnu 2022. sezonski prilagođena stopa nezaposlenosti u europodručju iznosila je 6,6 %, što je smanjenje u odnosu na 6,7 % u kolovozu 2022. i smanjenje u odnosu na 7,3 % u rujnu 2021. Stopa nezaposlenosti u EU-u u rujnu 2022. iznosila je 6,0 %, što je stabilno u odnosu na kolovoz 2022. i smanjenje u odnosu na 6,7 % u rujnu 2021.¹³

Općenito, **gospodarski izgledi i dalje su okruženi iznimnom razinom nesigurnosti** jer se ruski rat protiv Ukrajine nastavlja, a potencijal za daljnje gospodarske poremećaje daleko je od iscrpljenosti. Najveća prijetnja proizlazi iz nepovoljnih kretanja na tržištu plina i rizika od nestašica, posebno zimi 2023. – 2023 – 24.

Zakonodavni kontekst na razini EU-a

Razdoblje rada na terenu obilježeno je tekućom raspravom među svim zakonodavnim akterima o tome kako se nositi s **energetskom krizom s kojom se EU suočava**. Predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen predstavila je 18. listopada **novu hitnu uredbu za rješavanje pitanja visokih cijena plina u EU**-u i osiguravanje sigurnosti opskrbe u nadolazećim zimskim mjesecima. U nacrtu zakonodavstva izneseni su planovi za uspostavu zajedničke nabave plina i uspostavljena pravila solidarnosti među državama članicama radi suočavanja s potencijalnim nestašicama. Komisija je predložila i razvoj nove referentne vrijednosti za trgovanje plinom za UPP prije travnja 2023.¹⁴ Međutim, Komisijin paket nije uključivao neposrednu gornju granicu cijena plina zbog političkih neslaganja među državama članicama i zabrinutosti u pogledu posljedica za sigurnost opskrbe.

Izvršni potpredsjednik Timmermans predstavio je 26. listopada Zakon o **čišćem zraku i vodi**. Kao „privremen“ cilj, Europska komisija predložila je **smanjenje godišnje granične vrijednosti za dušikov oksid** s 40 na 20 mikrograma, a cilj nulte stope onečišćenja zraka trebao bi se postići najkasnije do 2050. Europsko vijeće i Parlament potvrdili su 27. listopada prijedlog Komisije o **emisijskim normama za nova vozila**, uključujući kraj motora s unutarnjim izgaranjem do 2035., što je važan korak u postizanju klimatskih ciljeva EU-a.¹⁵

Europska komisija je 12. listopada preporučila EU27 da **Bosni i Hercegovini dodijeli status kandidatkinje za članstvo u EU**, a Europski parlament je 18. listopada pozvao Vijeće Europske unije da doneše odluku o pristupanju Rumunjske i Bugarske schengenskom prostoru do kraja 2022. godine.¹⁶

Rasprave i pregovori s Poljskom i Mađarskom o uvjetovanosti vladavine prava za isplatu sredstava EU-a nastavili su se tijekom razdoblja rada na terenu.

12 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2022-economic-forecast-eu-economy-turning-point_en#media

13 <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/15228148/3-03112022-AP-EN.pdf/0fb6330c-11bf-3e4a-3590-a1b74ff5104b>

14 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_6225

15 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20221024IPR45734/deal-confirms-zero-emissions-target-for-new-cars-and-vans-in-2035>

16 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20221014IPR43207/end-discrimination-and-admit-bulgaria-and-romania-to-schengen-meps-demand>

Ostali važni događaji na nacionalnoj ili međunarodnoj razini

U Iranu je smrt 22-godišnje kurdske žene Jine **Mahse Amini** u policijskom pritvoru izazvala prosvjede i njihovo nasilno gušenje. Uglavnom predvođeni ženama i učenicama, **prosvjedi koji su pozivali na političke promjene** nastavili su se tijekom terenskog rada.

Pripreme za konferenciju COP 27 o klimatskim promjenama, koja je započela 6. studenoga u Sharm el-Sheikhu/Egipatu, bile su u tijeku tijekom razdoblja terenskog rada. Uoči konferencije Svjetska meteorološka organizacija (WMO) i Služba EU-a za klimatske promjene Copernicus objavile su izvješće u kojem navode da su temperature u Europi u posljednjih 30 godina porasle više nego dvostruko od globalnog prosjeka te da je to regija s najbržim zagrijavanjem na planetu.¹⁷ **Aktivisti za klimu „posljednje generacije“** skrenuli su pozornost na razorne učinke klimatskih promjena uništavanjem umjetničkih djela, blokiranjem cesta i uključivanjem u druge mjere građanskog neposluha.

Kineski predsjednik Xi Jinping osigurao je povijesni treći mandat kao kineski vođa nakon tjedan dana dugog kongresa Komunističke partije. Također je promovirao neke od svojih najbližih saveznika Komunističke partije, učvrstivši svoj položaj.

Dana 30. listopada, deseci tisuća Čeha **prosvjedovali su u Pragu protiv rastućeg ekstremizma i populizma**, dva dana nakon što je koalicija ekstremno desničarskih političkih pokreta, rubnih skupina i Komunističke partije održala prosvjed na istoj lokaciji. Mnogi su izrazili potporu Ukrajini u ratu protiv Rusije, za razliku od ranijeg prosvjeda kada su sudionici koji se protive Europskoj uniji i NATO-u pozvali na izravne razgovore s Moskvom o opskrbi plinom.

U Velikoj **Britaniji**, konzervativna premijerka Liz Truss objavila je ostavku nakon samo 45 dana mandata, a naslijedio ju je Rishi Sunak 25. listopada, koja je postala prva britanska premijerka s indijskom baštinom.

Izbori

Neposredno prije terenskog rada **održani su parlamentarni izbori u Latviji i Bugarskoj**.

Parlamentarni izbori u **Latviji** održani su 1. listopada 2022. nakon isteka 13. saziva Saeime izabranog 2018. Stranka Novog jedinstva sadašnjeg premijera Krišjānisa Karijaš dobila je najveći postotak glasova (19 %) i osvojila najviše mjesta (26). Dana 3. listopada 2022. predsjednik Egils Levits odobrio je Karištu da vodi rasprave o formiranju koalicijske vlade. 59 % birača koji imaju pravo glasa glasovalo je u usporedbi s 55 % na prethodnim izborima.¹⁸

Prijevremeni parlamentarni izbori održani su u **Bugarskoj** 2. listopada 2022. Prijevremeni izbori održani su nakon pada petkovske vlade, četverostrane koalicije, u lipnju 2022. To su bili treći parlamentarni prijevremeni izbori od 2021., a prethodni izbori održani su u travnju, srpnju i studenome 2021. GERB i njegov dugogodišnji čelnik Boyko Borisov pobijedili su na posljednjim izborima, ali novi parlament i dalje je fragmentiran, a politička situacija u zemlji krhka. Neprekidna politička kriza i nestabilnost snizile su odaziv na 39,5 posto u cijeloj zemlji.¹⁹

17 <https://public.wmo.int/en/media/press-release/temperatures-europe-increase-more-twice-global-average>

18 <https://sv2022.cvk.lv/pub/velesanu-rezultati>

19 <https://results.cik.bg/ns2022/rezultati/index.html>

Predsjednički izbori u Austriji: Dana 9. listopada, sadašnji Alexander Van der Bellen ponovno je izabran za predsjednika Austrije u prvom krugu. Kandidirajući se kao neovisni kandidat, ali proizlazi iz Austrijske zelene stranke, Van der Bellen se u svojoj kampanji usredotočio na to da bude „siguran izbor u olujnim vremenima”.

Van der Bellen osvojio je svoj drugi šestogodišnji mandat s 56,7 posto glasova. Na glasovanju je sudjelovalo još šest kandidata, od kojih je desničar Walter Rosenkranz (FPÖ) na drugom mjestu sa 17,7 % glasova. Svi ostali kandidati postigli su manje od 10 %. Odaziv je bio 65,2 %.²⁰

Predsjednički izbori u Sloveniji: Konzervativni ministar vanjskih poslova Anže Logar (34 %) pobijedio je 23. listopada u prvom krugu predsjedničkih izbora protiv odvjetnika Nataše Pirc Musar (26,9 %), bivšeg ljevičarskog povjerenika za informiranje. Lijevi kandidat Milan Brlez (15,45 %) zauzeo je treće mjesto među sedam kandidata, a slijede ga Vladimir Prebilič (10,60 %), Sabina Senčar (5,94 %), Janez Cigler Kralj (4,37 %) i Miha Kordiš (2,81 %). Odaziv je iznosio 51,7 %. U drugom krugu izbora 1. studenog Nataša Pirc Musar pobijedila je, postavši prvi slovenski predsjednicom.²¹

Parlamentarni izbori u Danskoj: Parlamentarni izbori održani su u Danskoj 1. studenoga 2022. Premijerka Mette Frederiksen i njezina socijaldemokratska stranka prvi su put postigli jedan od najboljih rezultata u 20 godina s 27,5 % glasova i osvojili 50 mjesta,²² i to unatoč kontroverznoj odluci Frederiksen da ubiju sve mink tijekom pandemije koja je pokrenula prijevremene izbore. Snažan prikaz socijaldemokratske stranke, koja je vodila ljevičarski blok kako bi osigurala 90 mjesta potrebnih za većinu u parlamentu sa 179 mjesta, otežala je Frederiksenov plan za razbijanje blokova i formiranje velike koalicije preko tradicionalne ljevičarske podjele, tvrdeći da je političko jedinstvo potrebno u vrijeme međunarodne nesigurnosti. Izbori su održani samo nekoliko tjedana nakon sabotaže dvaju plinovoda koji su prevozili plin od Rusije do Njemačke preko danskih voda, što je utjecalo na osjećaj sigurnosti među Dancima. Osim toga, domaća pitanja, uključujući smanjenje poreza i potrebu za borbot protiv inflacije i rastućih cijena energije, bila su važna pitanja u kampanjama. Jednom ključnom temom, imigracija je bila manje tema, dijelom zato što je socijaldemokratski stav o migracijama lišio desničarske stranke moguće točke okupljanja. Odaziv birača bio je 84,1 %. Pregovori o formiranju vlade bili su u tijeku u vrijeme terenskog rada.

Prva talijanska premijerka: Dana 22. listopada Giorgia Meloni imenovana je premijerkom nakon što su njezina krajnje desna stranka Braća Italije pobijedila na izborima ranije u rujnu 2022. Desničarska koalicija (uključujući Legu i Forzu Italiju) pobijedila je na izborima, s 44 % glasova, a Melonijeva stranka 26 %.²³

Premijer Meloni oputovao je 3. studenoga u Bruxelles kako bi se sastao s najvišim predstavnicima institucija EU-a, uključujući predsjednicu Europske komisije von der Leyen, predsjednika Europskog vijeća Michela i predsjednika Europskog parlamenta Metsolu. Na svojim je sastancima premijer Meloni signalizirao da se stajalište Italije o migracijama promijenilo i napomenuo da je obrana vanjskih granica postala glavni prioritet.

20 <https://bundeswahlen.gv.at/2022/>

21 <https://volitve.dvk-rs.si/vp2022/en/#/rezultati>

22 <https://www.thedanishparliament.dk/news/2022/election-result-2022>

23 <https://elezioni.interno.gov.it/camera/scrutini/20220925/scrutiniCI>

Dana 15. listopada **mađarska vlada objavila je nacionalno savjetodavno istraživanje u kojem se od građana traži da se slože ili se ne slažu s vladinim protivljenjem politici sankcija EU-a protiv Rusije** zbog njezine invazije na Ukrajinu. Premijer Viktor Orban često se protivi sankcijama.

METODOLOGIJA

Metodologija korištena za ovu anketu

Metodologija korištena u ovom jesenskom istraživanju Eurobarometra 2022., provedena u valu 98.1, jest metodologija istraživanja Eurobarometra provedena za Glavnu upravu za komunikaciju Europskog parlamenta (Odjel za praćenje javnog mišljenja). Istraživanje je proveo Kantar Public od 12. listopada do 7. studenoga 2022. u svih 27 država članica EU-a. Ukupno je provedeno 26 431 intervj. Rezultati EU-a ponderirani su prema broju stanovnika u svakoj zemlji.

Istraživanja Eurobarometra provode se uživo u domovima ljudi ili na njihovu pragu, na nacionalnom jeziku. U svim zemljama korišten je CAPI (računalni potpomognuti osobni intervju).

U Danskoj i Češkoj neki su intervjui provedeni tehnikom računalno potpomognutog video intervjeta (CAVI). Voditelj intervjua upravlja upitnikom ispitaniku putem videozapisa, pri čemu se oba dijela mogu međusobno vidjeti: uvjeti razgovora vrlo su slični onima licem u lice.

Opširnije

U ovom se istraživanju nekoliko pitanja trenda uspoređuje s parlemetrom Europskog parlamenta u proljeće 2022. iz vala Eurobarometra 97.3, provedenog u travnju i svibnju 2022. Zbog bolesti COVID-19 nije bilo moguće provoditi razgovore uživo u svim zemljama. U to je vrijeme u Belgiji, Češkoj, Danskoj, Estoniji, Malti, Latviji, Nizozemskoj, Sloveniji, Finskoj i Švedskoj način rada licem u lice dopunjjen internetskim razgovorima.

Neka druga pitanja uspoređena su s parlamerom Europskog parlamenta za jesen 2021. iz vala Eurobarometra 96.2, provedenom u studenome i prosincu 2021. U to vrijeme, u Belgiji, Češkoj, Danskoj, Malti, Sloveniji i Finskoj način rada licem u lice nadopunjjen je internetskim razgovorima. U Latviji su svi razgovori provedeni na internetu.

Ta promjena načina rada može utjecati na rezultate, posebno za pitanja sa spontanim odabirom. Po definiciji, ti se kodovi ne prikazuju na prvom zaslonu koji se prikazuje ispitaniku, već se pojavljuju samo na drugom zaslonu ako ispitanik odluči da neće odabratи jednu od prvotno zatraženih stavki. Kao posljedica toga, spontane odgovore biraju samo oni koji sudjeluju u anketi na internetu.

Važno je to uzeti u obzir pri analizi evolucije.

Međutim, nacionalne evolucije imaju više objašnjenja, a kontekstualne promjene igraju važnu ulogu.

Nakon Opće uredbe EU-a o zaštiti podataka (GDPR), ispitanicima je postavljeno pitanje hoće li pristati na postavljanje pitanja o pitanjima koja bi se mogla smatrati „osjetljivima”.

Napomena: U ovom se izvješću države članice EU-a spominju u njihovoј službenoj kratici. Kratice upotrijebljene u ovom izvješću odgovaraju:

Belgija	♪ BITI ♪	Litva	ŠTO SE DOGAĐA?
Bugarska	BG	Luksemburg	LU
Češka	CZ	Mađarska	HU
Danska	DK	Malta	MT
Njemačka	DE	Nizozemska	NL
Estonija	EE	Austrija	NA
Irska	IE	Poljska	PL
Grčka	EL	Portugal	PT
Španjolska	ES	Rumunjska	RO
Francuska	FR	Slovenija	SI
Hrvatska	GOSP.HR	Slovačka	SK
Italija	♪	Finska	FI
Republika Cipar	CY*	Švedska	SE
Latvija	LV		

Europska unija – ponderirani prosjek za 27 država članica EU27

BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, TJ, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT europolodručje

BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE izvan europolodručja

* Cipar u cjelini jedna je od 27 država članica Europske unije. Međutim, pravna stečevina Zajednice suspendirana je u dijelu zemlje koji nije pod kontrolom vlade Republike Cipra. Iz praktičnih razloga samo su razgovori provedeni u dijelu zemlje pod kontrolom vlade Republike Cipra uključeni u kategoriju „CY” i prosjek 27 država članica EU-a.

I. IZAZOVI ZA EUROPSKE GRAĐANE

1.1 Trenutna pitanja građana

U prvom poglavlju izvješća razmatra se zabrinutost građana EU-a, kao i njihova percepcija trenutačnog stanja u EU-u, njihovoj zemlji i vlastitom životu. To pokazuje da postoje brojna pitanja koja zabrinjavaju Europljane, prije svega sve veći troškovi života, ali i siromaštvo, klimatske promjene i rat na granici EU-a. To utječe na način na koji vide trenutačno stanje u svojoj zemlji i EU-u. U prošloj je godini došlo do turbulencija u pogledu građana, no unatoč tome što su bili manje pozitivni nego prije šest mjeseci, stavovi su i dalje otporni, a optimizam u budućnosti EU-a i dalje je visok.

Europski građani kažu da su zabrinuti zbog niza različitih pitanja, a najmanje šest od deset kaže da su vrlo ili malo zabrinuti zbog svakog od osam pitanja uključenih u pitanje.

Prije svega, ispitanici su zabrinuti zbog porasta troškova života, primjerice povećanja cijena hrane i energije (93 %, uključujući 63 % koji su „vrlo zabrinuti”). Postoje još tri pitanja za koja najmanje osam od deset građana kaže da su zabrinuti: siromaštvo i socijalna isključenost (82 %, uključujući 45 % „vrlo zabrinuto”), klimatske promjene (81 %, uključujući 46 % „vrlo zabrinuto”) i širenje rata u Ukrajini na druge zemlje (81 %, uključujući 42 % „vrlo zabrinuto”). Nadalje, najmanje sedam od deset osoba zabrinuto je zbog rizika od nuklearnog incidenta (74 %), rizika za zajedničke europske vrijednosti kao što su sloboda i demokracija (72 %) i migracije (70 %).

QA18 U kojoj ste mjeri trenutno zabrinuti ili ne zbog svakog od sljedećih pitanja za svoj život i onih vaših bliskih? (%) – EU-27)

Povećanje troškova života, na primjer povećanje cijena hrane i energije

Siromaštvo i socijalna isključenost

Klimatske promjene

Širenje rata u Ukrajini na druge zemlje

Rizik od nuklearnog incidenta

Rizici za naše zajedničke europske vrijednosti kao što su sloboda i demokracija

Migracije

Širenje zaraznih bolesti kao što su COVID-19 ili majmunske boginje

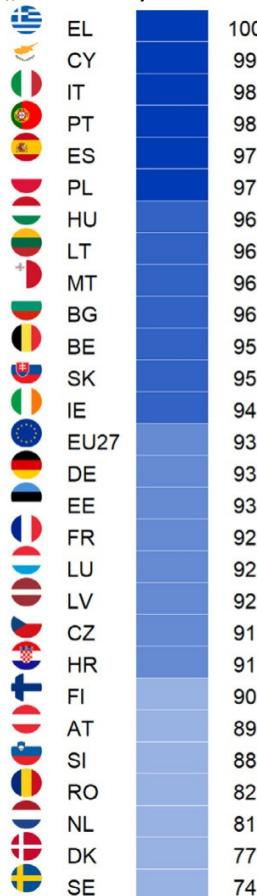
■ Ukupno „zabrinut” ■ Ukupno „nije zabrinut” ■ Ne znam

U svakoj zemlji više od sedam od deset ispitanika izjavilo je da su zabrinuti zbog **rastućih troškova života**, a gotovo svi ispitanici zabrinuti su u Grčkoj (100 %), Cipru (99 %), Italiji i Portugalu (obje 98 %). Više od osam od deset osoba „vrlo je zabrinuto” u Grčkoj (86 %), Cipru (85 %) i Portugalu (84 %). Najmanje je vjerojatno da će ispitanici biti zabrinuti zbog povećanja troškova života u Švedskoj (74 %), Danskoj (77 %), Nizozemskoj (81 %) i Rumunjskoj (82 %).

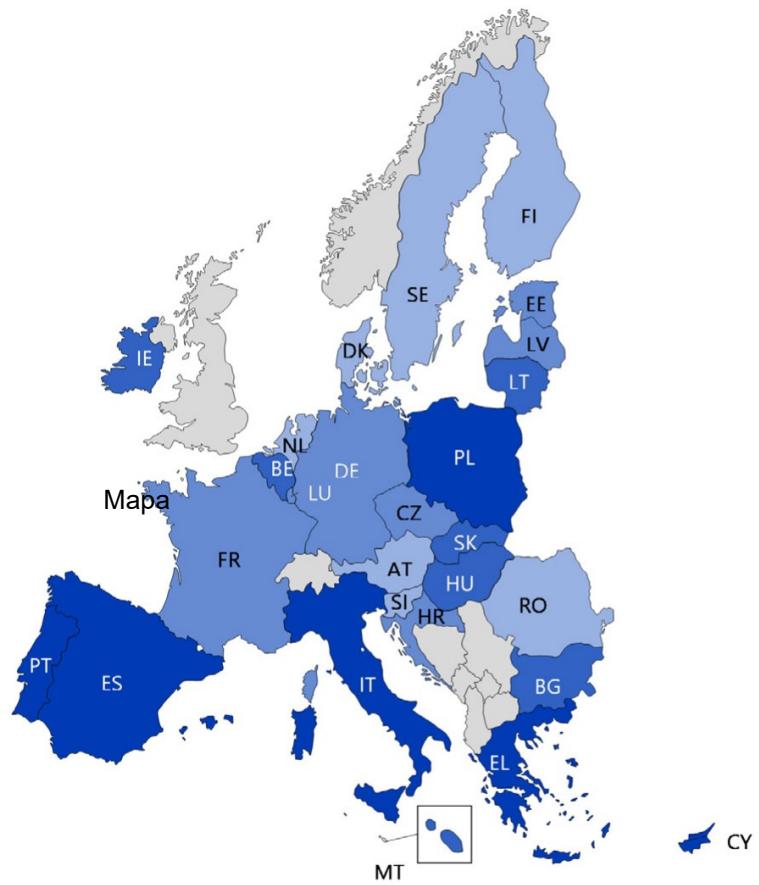
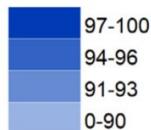
Postoji široka zabrinutost zbog **siromaštva i socijalne isključenosti** u državama članicama. U pet zemalja više od devet od deset ispitanika zabrinuto je zbog toga: Grčka (97 %), Portugal (95 %), Cipar (94 %), Španjolska (93 %) i Italija (92 %). Postoji i sedam zemalja u kojima je više od polovice ispitanika „vrlo zabrinuto”, a predvodi ih Portugal (75 %), Grčka (74 %) i Cipar (71 %).

QA18.4 U kojoj ste mjeri trenutno zabrinuti ili ne zbog svakog od sljedećih problema za svoj život i onih vaših bliskih? Povećanje troškova života, na primjer povećanje cijena hrane i energije (% – ukupno „potrebno“)

(% – ukupno „brinutno“)

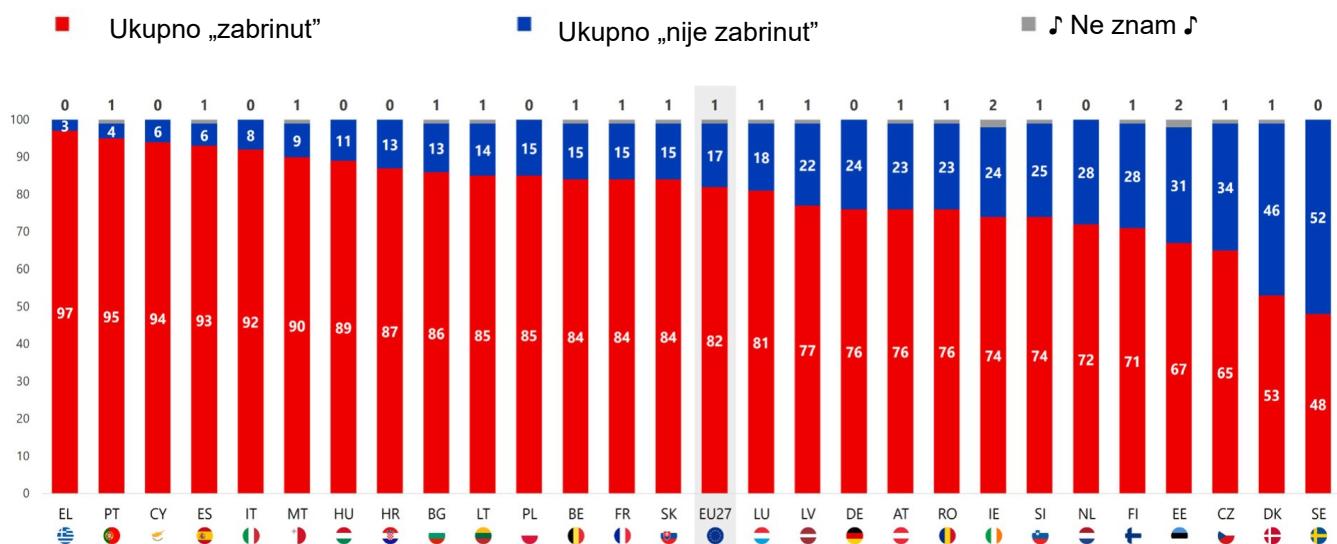

Mapa Legenda

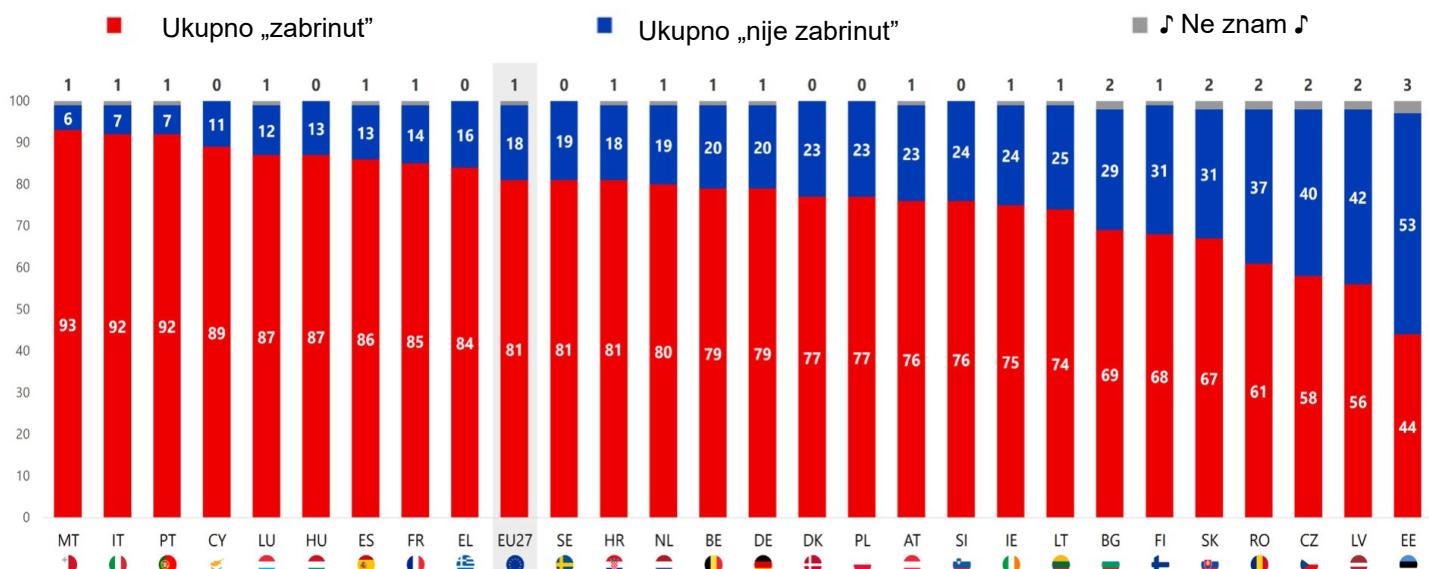
S druge strane, to vrijedi za manje od polovine ispitanika u Švedskoj (48 %), a udio je manji od sedam od deset u Danskoj (53 %), Češkoj (65 %) i Estoniji (67 %).

QA18.8 U kojoj ste mjeri trenutno zabrinuti ili ne zbog svakog od sljedećih problema za svoj život i onih vaših bliskih? (% – siromaštvo i socijalna isključenost)

Ukupno 81 % građana EU-a izjavilo je da je zabrinuto zbog **klimatskih promjena**. To je slučaj s više od polovine ispitanika u gotovo svakoj zemlji, a najveći udio zabilježen je na Malti (93 %), Italiji i Portugalu (oba 92 %). Iznimka je Estonija, u kojoj je manje od polovice ispitanika (44 %) zabrinuto zbog klimatskih promjena. Udio koji kažu da su „vrlo zabrinuti” najveći je u Cipru (68 %), Malti (62 %), Francuskoj i Portugalu (obje 59 %).

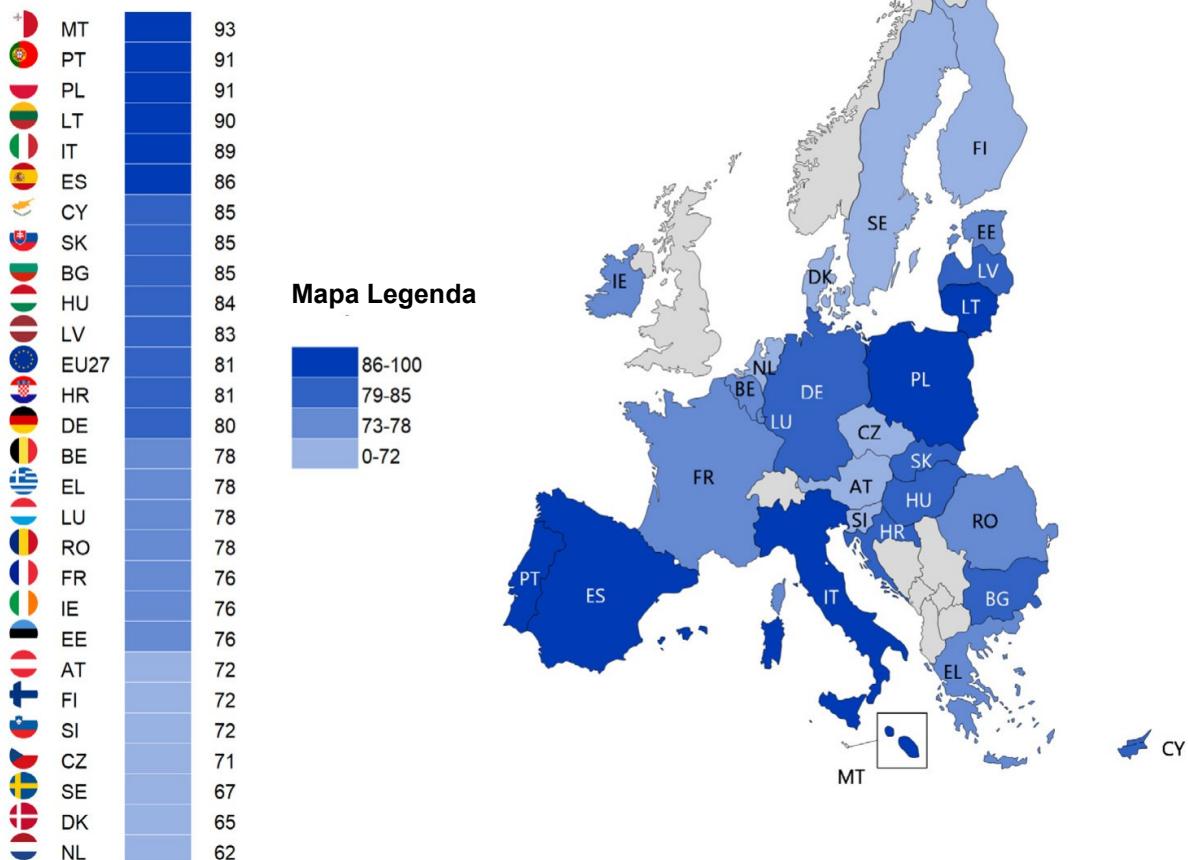
QA18.1 U kojoj ste mjeri trenutno zabrinuti ili ne zbog svakog od sljedećih pitanja za svoj život i onih vaših bliskih? (% – klimatske promjene)

Najmanje šest od deset ispitanika u svakoj zemlji izjavilo je da su zabrinuti zbog **rata u Ukrajini koji se širi na druge zemlje**. Najveći udio zabilježen je u Malti (93 %), Poljskoj, Portugalu (91 %) i Litvi (90 %), dok su najmanji udjeli zabilježeni u Nizozemskoj (62 %), Danskoj (65 %) i Švedskoj

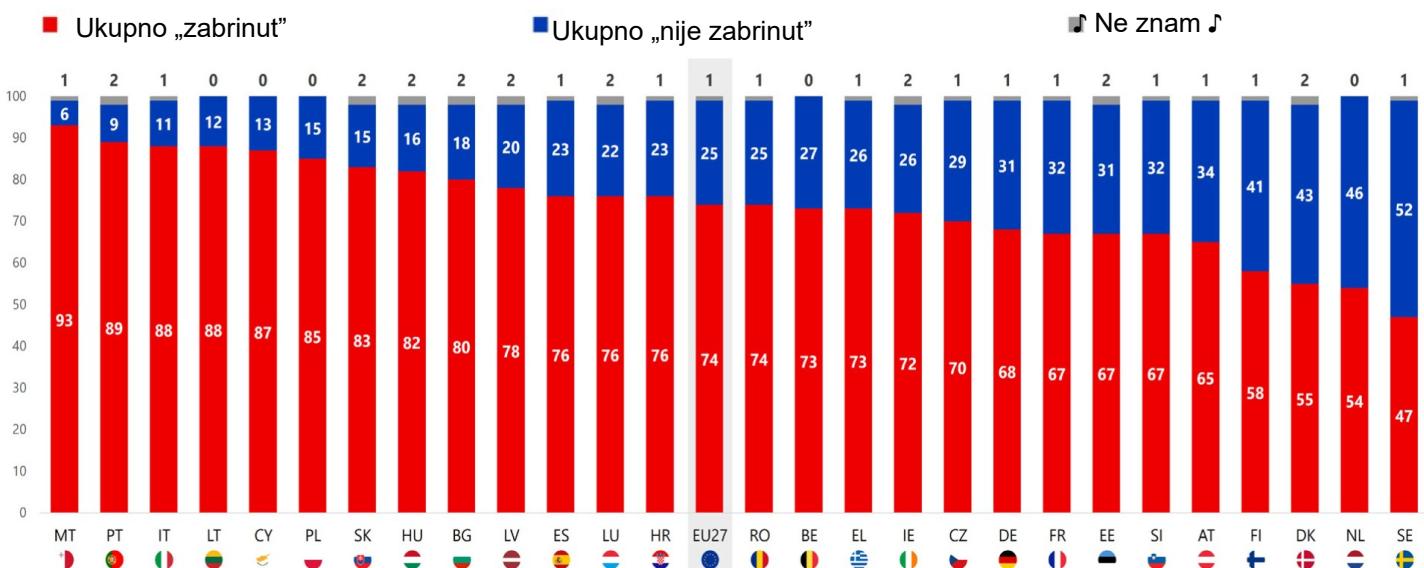
(67 %). Ispitanici će najvjerojatnije reći da su „vrlo zabrinuti” zbog širenja rata na druge zemlje u Portugalu (66 %), Malti (63 %), Cipru (62 %) i Latviji (60 %).

QA18.5 U kojoj ste mjeri trenutno zabrinuti ili ne zbog svakog od sljedećih problema za svoj život i onih vaših bliskih? Širenje rata u Ukrajini na druge zemlje (% – Ukupno „zabrinuto”)

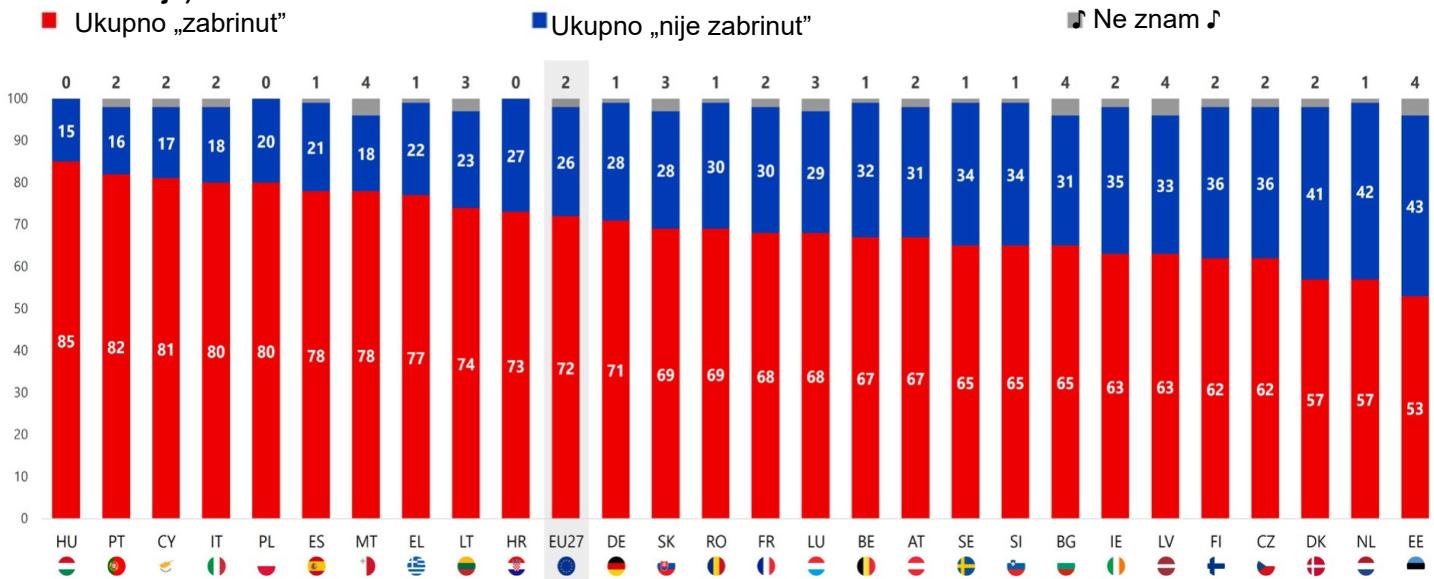
Ispitanici na Malti najvjerojatnije će reći da su zabrinuti zbog **rizika od nuklearne nesreće** (93 %), nakon čega slijede Portugal (89 %), Italija i Litva (obje 88 %). Na Cipru ih je čak 70 posto izjavilo da su „vrlo zabrinuti”. U Švedskoj je manje od polovice (47 %) zabrinuto zbog rizika od nuklearne nesreće, a udio je relativno nizak u Nizozemskoj (54 %), Danskoj (55 %) i Finskoj (58 %).

QA18.3 U kojoj ste mjeri trenutno zabrinuti ili ne zbog svakog od sljedećih problema za svoj život i onih vaših bliskih? (% – rizik od nuklearnog incidenta)

Više od polovice ispitanika u svakoj zemlji izjavilo je da je zabrinuto zbog **rizika za naše zajedničke europske vrijednosti kao što su sloboda i demokracija**. Najmanje osam od deset ispitanika izjavilo je da su zabrinuti u Mađarskoj (85 %), Portugalu (82 %), Cipru (81 %), Italiji i Poljskoj (obje 80 %), dok je udio najmanji u Estoniji (53 %), Danskoj i Nizozemskoj (obje 57 %).

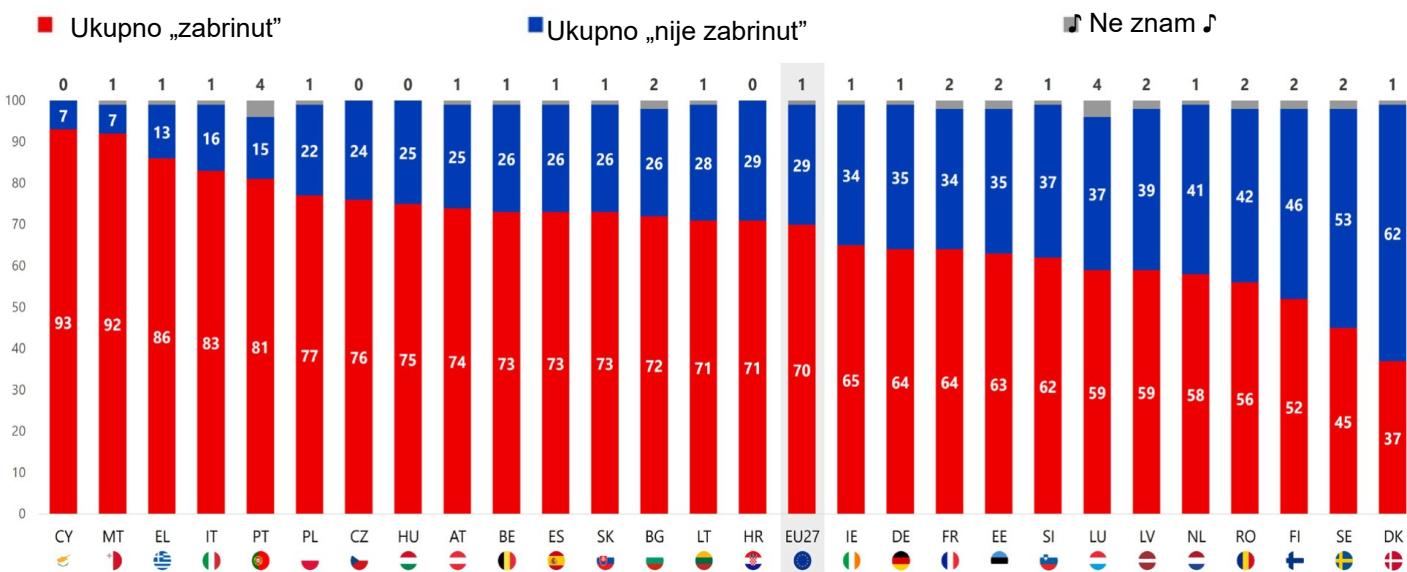
QA18.7 U kojoj ste mjeri trenutno zabrinuti ili ne zbog svakog od sljedećih problema za svoj život i onih vaših bliskih? (% – rizici za naše zajedničke europske vrijednosti kao što su sloboda i demokracija)

Među državama članicama postoje velike razlike u udjelu ispitanika koji kažu da su zabrinuti zbog **migracija**. To je najviše u Cipru (93 %), Malti (92 %), Grčkoj (86 %), Italiji (83 %) i Portugalu (81 %). Zapravo, više od polovice ispitanika „vrlo je zabrinuto” zbog migracija na Cipru (80 %), Malti (58 %) i Grčkoj (53 %).

Nasuprot tome, manje od polovice ispitanika zabrinuto je zbog migracija u Danskoj (37 %) i Švedskoj (45 %).

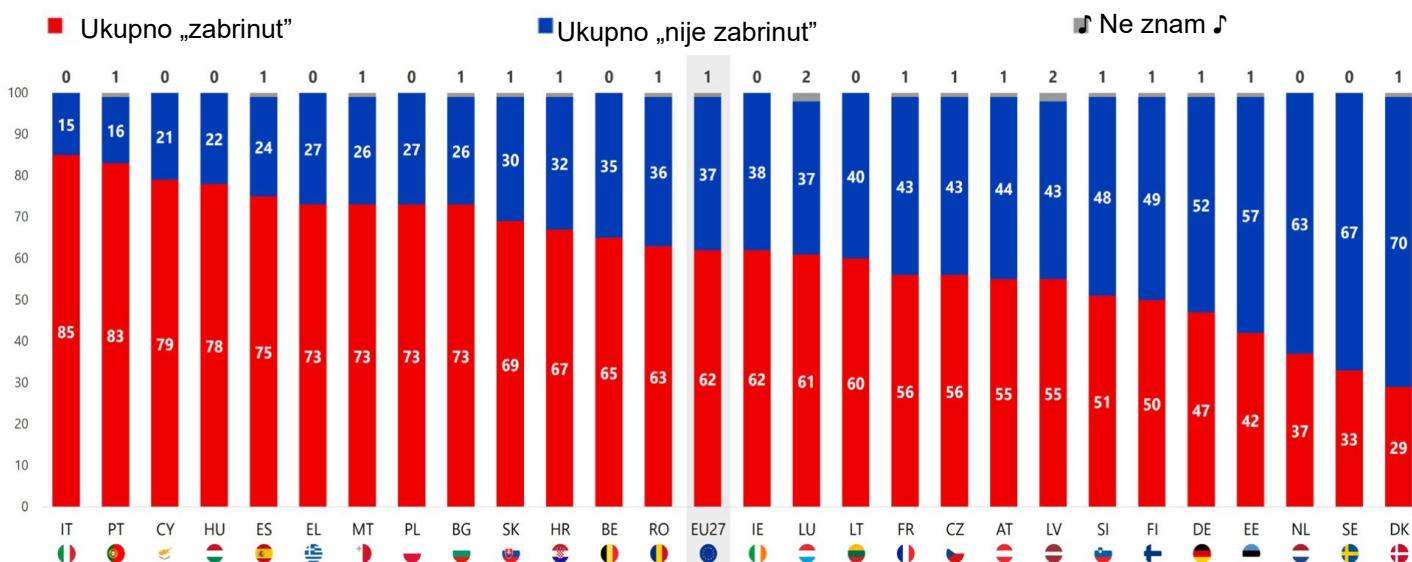
QA18.2 U kojoj ste mjeri trenutno zabrinuti ili ne zbog svakog od sljedećih problema za svoj život i onih vaših bliskih? (%) – migracije)

Među državama članicama postoje velike razlike u udjelu ispitanika koji kažu da su zabrinuti zbog **širenja zaraznih bolesti** kao što su COVID-19 ili majmunske beginje. To je najviše u Italiji (85 %), Portugalu (83 %), Cipru (79 %) i Mađarskoj (78 %). S druge strane, to vrijedi za manje od polovine ispitanika u Danskoj (29 %), Švedskoj (33 %), Nizozemskoj (37 %), Estoniji (42 %) i Njemačkoj (47 %).

Sociodemografska analiza pokazuje da su žene više zabrinute od muškaraca zbog većine problema. Na primjer, 78 % žena zabrinuto je zbog rizika od nuklearne nesreće, u usporedbi sa 69 % muškaraca. Postoje i jasne razlike u pogledu širenja rata u Ukrajini na druge zemlje (84 % naspram 78 %), širenja zaraznih bolesti (67 % u odnosu na 59 %), rizika za naše zajedničke europske vrijednosti (75 % u odnosu na 69 %) te siromaštva i socijalne isključenosti (84 % naspram 79 %).

QA18.6 U kojoj ste mjeri trenutno zabrinuti ili ne zbog svakog od sljedećih problema za svoj život i onih vaših bliskih? (%) – širenje zaraznih bolesti kao što su COVID-19 ili majmunske boginje)

U većini slučajeva starije osobe su više zabrinute od mlađih. Razlika je najveća u odnosu na migracije: među onima u dobi od 55 godina, 74 % je zabrinuto zbog migracija, ali taj se udio stalno smanjuje, na 61 % među onima u dobi od 15 do 24 godine. Postoje dvije iznimke od ovog općeg uzorka. Mladi su malo više zabrinuti zbog klimatskih promjena (84 % osoba u dobi od 15 do 24 godine u usporedbi s 81 % u starijim dobnim skupinama), dok su sve dobne skupine jednako zabrinute zbog porasta troškova života.

Ispitanici koji su ranije napustili obrazovanje imaju veću vjerojatnost da će biti zabrinuti zbog većine problema. To se najjasnije vidi u pogledu širenja zaraznih bolesti. Među onima koji su napustili obrazovanje u dobi od 15 ili manje godina, 76 % je zabrinuto zbog tog problema, u usporedbi sa 66 % onih koji su napustili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina i 56 % onih koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina. Sličan obrazac vrijedi i za širenje rata u Ukrajini na druge zemlje, siromaštvo i socijalnu isključenost, migracije i rizik od nuklearne nesreće.

Ispitanici koji rijetko ili nikada nemaju poteškoća s plaćanjem računa imaju manju vjerojatnost da će biti zabrinuti zbog nekoliko problema. Na primjer, 78 % zabrinuto je zbog siromaštva i socijalne isključenosti, u usporedbi s 88 % onih koji imaju poteškoća s plaćanjem računa s vremenom na vrijeme i 91 % koji većinu vremena imaju poteškoća. Isti obrazac vrijedi i za brige o migracijama, rizike za naše zajedničke europske vrijednosti, širenje rata u Ukrajini na druge zemlje i širenje zaraznih bolesti.

Ako ispitanici imaju pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu, veća je vjerojatnost da će biti zabrinuti zbog klimatskih promjena od onih čija je slika o Europskom parlamentu negativna (88 % u odnosu na 71 %). Isti se obrazac u manjoj mjeri primjenjuje na širenje rata u Ukrajini na druge zemlje (82 % naspram 77 %) i širenje zaraznih bolesti (65 % naspram 59 %). Nasuprot tome, manje je vjerojatno da će oni koji imaju pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu biti zabrinuti zbog migracija (67 % u odnosu na 76 % onih s negativnom predodžbom o Europskom parlamentu). Nапослјетку, vjerojatnije je da će građani koji su zabrinuti zbog siromaštva i socijalne isključenosti te troškova života htjeti da Europski parlament ima važniju ulogu.

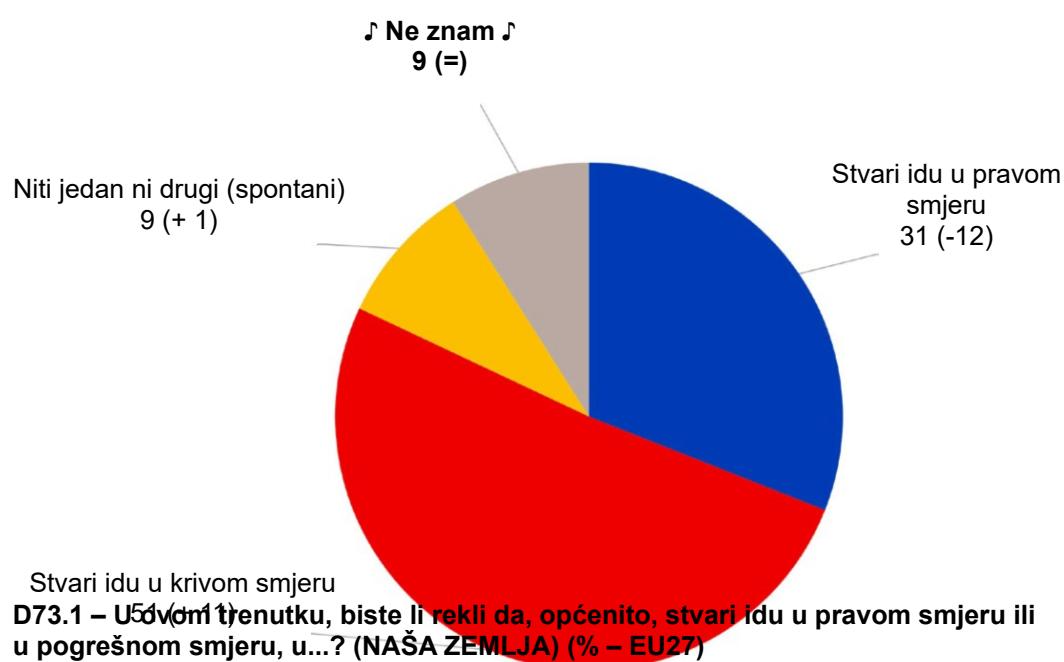
QA18 U kojoj ste mjeri trenutno zabrinuti ili ne zbog svakog od sljedećih pitanja za svoj život i onih vaših bliskih? (% – EU-27)

	Klimatske promjene	Migracije	Rizik od nuklearnog incidenta	Povećanje troškova života, na primjer povećanje cijena hrane i energije	Širenje rata u Ukrajini na druge zemlje	Širenje zaraznih bolesti kao što su COVID-19 ili majmunske boginje	Rizici za naše zajedničke europske vrijednosti kao što su sloboda i demokracija	Siromaštvo i socijalna isključenost
EU27	81	70	74	93	81	62	72	82
Spol								
Čovjek	80	68	69	92	78	59	69	79
Žena	82	71	78	94	84	67	75	84
Starost								
15 – 24	84	61	66	93	76	57	66	77
25 – 39	81	66	70	93	78	57	71	81
40 – 54	81	70	74	93	81	61	74	83
55+	81	74	77	94	84	68	73	83
Edukacija (završetak)								
15...	81	77	81	96	88	76	75	89
„16 – 19”	79	73	76	94	82	66	74	84
20+	83	65	69	90	78	56	70	77
Još uvijek učim	85	59	65	92	76	55	65	79
Poteškoće s plaćanjem računa								
Većinu vremena	77	75	80	96	86	66	75	91
S vremena na vrijeme	83	75	79	95	84	71	78	88
Gotovo nikada	81	65	69	91	78	58	69	78
Slika Europskog parlamenta								
Pozitivno	88	67	74	92	82	65	74	82
Neutralna	80	69	73	93	81	62	70	82
Negativna	71	76	73	94	77	59	74	84
Uloga Europskog parlamenta								
Još važnije	87	68	76	93	83	66	75	84
Manje važno	71	74	72	91	78	58	70	80
Nema promjena	81	68	73	94	79	59	64	78

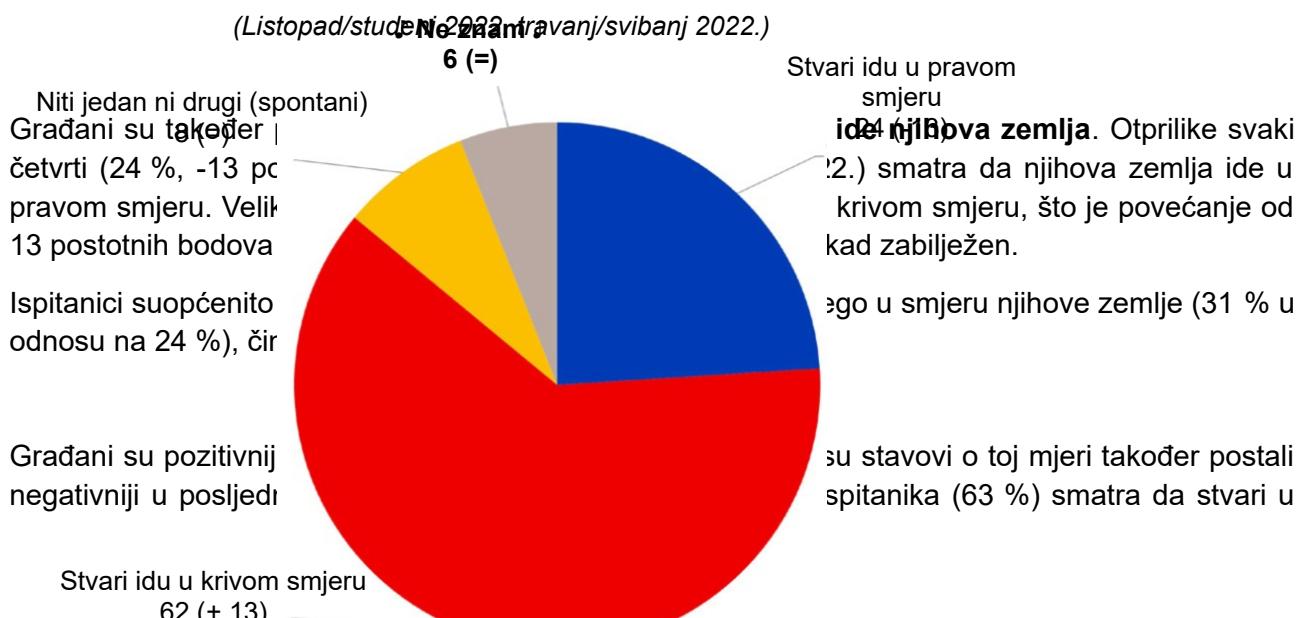
1.2 Stavovi prema budućnosti

Kao što je opisano u prethodnom odjeljku, građani su zabrinuti zbog niza aktualnih pitanja. Stoga nije iznenađujuće da se udio građana koji misle da **stvari idu u pravom smjeru u EU-u** smanjio od travnja do svibnja 2022. Otpriklje tri od deset osoba (31 %) imaju pozitivno mišljenje o smjeru EU-a, što je smanjenje od 12 postotnih bodova. Udio koji osjeća da stvari idu u krivom smjeru povećao se za 11 bodova na 51 %. Te su promjene preokrenule pozitivan pomak zabilježen u razdoblju od studenoga do prosinca 2021. do travnja i svibnja 2022. te je stoga stajalište sada slično kao i prije godinu dana.

D73.2 – U ovom trenutku, biste li rekli da, općenito, stvari idu u pravom smjeru ili u pogrešnom smjeru, u...? Evropska unija (% – EU27)

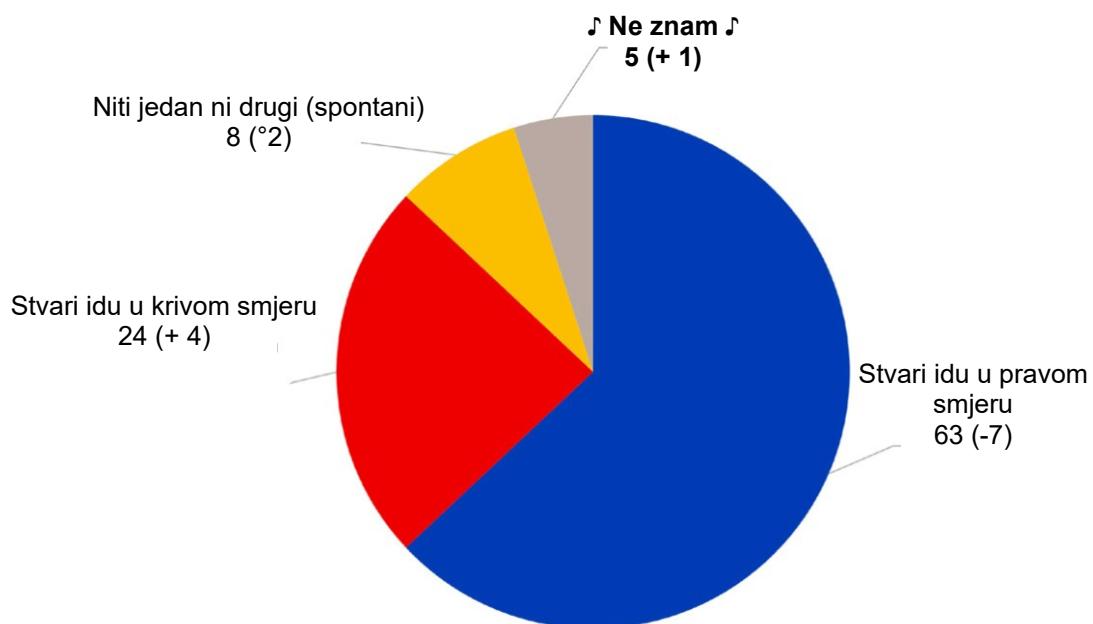

D73.1 – U ovom trenutku, biste li rekli da, općenito, stvari idu u pravom smjeru ili u pogrešnom smjeru, u...? (NAŠA ZEMLJA) (% – EU27)

njihovom osobnom životu idu u pravom smjeru (– 7 postotnih bodova od travnja do svibnja 2022.), dok 24 % (+ 4 postotna boda) kaže da stvari idu u krivom smjeru.

D73.4 – U ovom trenutku, biste li rekli da, općenito, stvari idu u pravom smjeru ili u pogrešnom smjeru, u...? Vaš osobni život (% – EU27)

(Listopad/studeni 2022. travanj/svibanj 2022.)

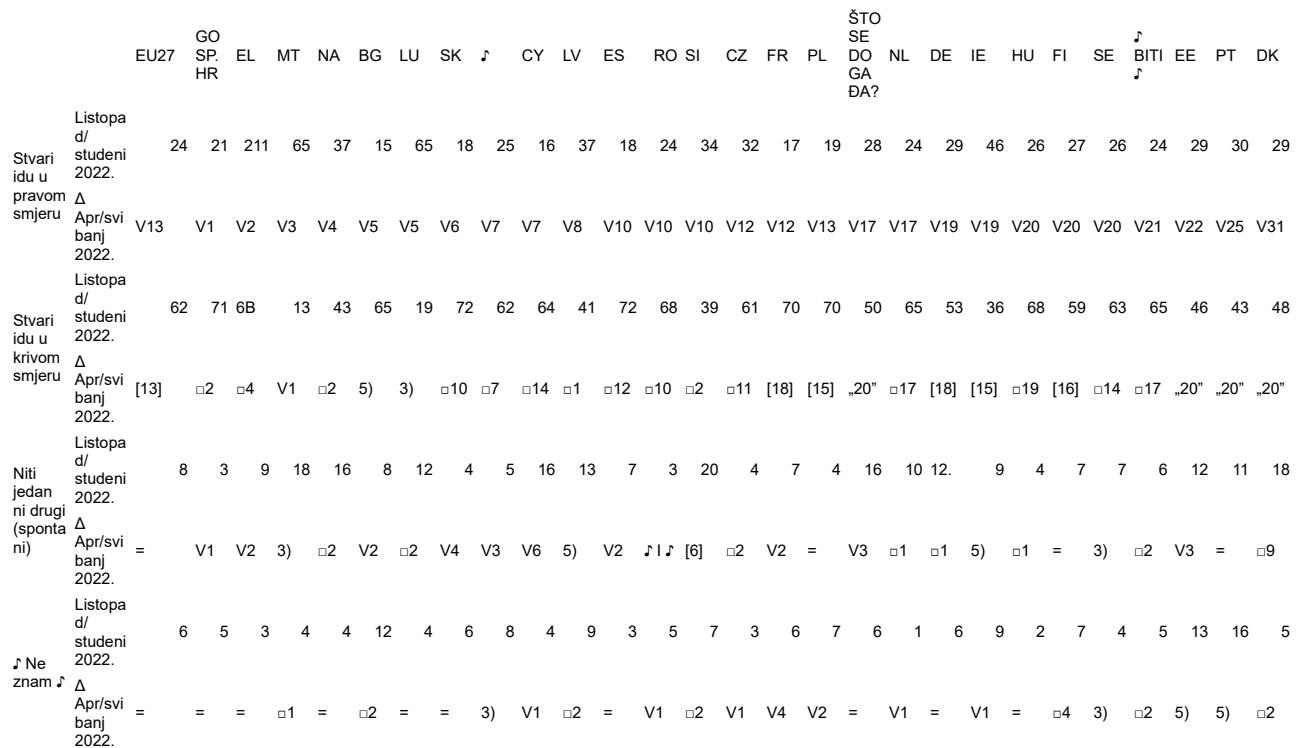
Postoje samo tri države članice u kojima većina ispitanika smatra da stvari idu u **pravom smjeru u njihovoј zemlji**: Luksemburg, Malta (65 %) i Irska (46 %). U preostalih 24 zemlje većina misli da stvari u njihovoј zemlji idu u krivom smjeru, što je najraširenije u Slovačkoj, Španjolskoj (72 %), Hrvatskoj (71 %), Francuskoj i Poljskoj (oba 70 %).

U svih 27 država članica EU-a ispitanici su od travnja do svibnja 2022. postali manje optimistični, iako je smanjenje u Grčkoj i Hrvatskoj neznatno (manje od tri postotna boda). U četiri zemlje, udio onih koji misle da stvari idu u pravom smjeru u njihovoј zemlji smanjio se za više od 20 postotnih bodova: Danska (29 %, – 31 postotni bod), Portugal (30 %, – 25 postotnih bodova), Estonija (29 %, – 22 postotna boda) i Belgija (24 %, – 21 postotni bod).²⁴

Kao rezultat tih promjena, negativno mišljenje sada je mišljenje većine u Danskoj, Njemačkoj, Estoniji, Latviji, Litvi, Portugalu, Sloveniji i Finskoj.

²⁴ Tijekom cijelog izvješća promjena u odnosu na prethodni val smatra se pozitivnom ili negativnom promjenom ako je ± 3 postotna boda ili više. Promjena manja od 3 postotna boda smatra se stabilnom ili bez promjene.

D73.1 U ovom trenutku, biste li rekli da, općenito, stvari idu u pravom smjeru ili u pogrešnom smjeru, u...? (NAŠA ZEMLJA) (%)

U pet zemalja većina ispitanika smatra da stvari idu u **pravom smjeru u EU-u**: Malta (65 %), Luksemburg, Irska (48 %), Latvija (47 %) i Litva (40 %). Mišljenje je podijeljeno u Portugalu (35 % u pravom smjeru u odnosu na 35 % u pogrešnom smjeru). U preostalih 21 zemlji ispitanici će najvjerojatnije reći da stvari u EU-u idu u krivom smjeru, a to je osobito slučaj u Grčkoj, Belgiji (62 %) i Španjolskoj (60 %).

Na Malti se optimizam da stvari idu u pravom smjeru u EU-u povećao od travnja do svibnja 2022. (65 %, + 3 postotna boda). Međutim, optimizam se smanjio u 23 države članice, osobito u Danskoj (31 %, – 26 postotnih bodova), Portugalu (35 %, – 23 postotna boda), Estoniji (29 %, – 21 postotni bod) i Belgiji (25 %, – 20 postotnih bodova). Rezultati su ostali stabilni u ostalim trima zemljama.

Kao rezultat tih promjena negativno je mišljenje većine mišljenja u Bugarskoj, Danskoj, Njemačkoj, Estoniji, Nizozemskoj, Poljskoj, Portugalu, Sloveniji, Finskoj i Švedskoj.

D73.2 U ovom trenutku, biste li rekli da, općenito, stvari idu u pravom smjeru ili u pogrešnom smjeru, u...? Evropska unija (%)

	ŠT O	GO	ŠTO	BITI
	EU27	MT BG EL JE SK LU RO SP CY ES J CZ PL L▼ FR HU SI DO NL DE IE FL SE J	SE DO GA ĐA?	EE PT DK
Stvari idu u pravom smjeru	Listopad/ studeni 2022.	31 55 35 24 36 26 48 30 30 19 25 31 36 40 47 23 33 34 40 37 31 48 15 35 25 29 35 31		
	Δ Apr/svibanj 2022.	▼12 3) ▼1 ▼1 ▼2 ▼3 ▼4 ▼6 ▼7 ▼8 ▼9 ▼10 ▼11 ▼12 ▼13 ▼14 ▼15 ▼16 ▼17 ▼17 ▼19 ▼19 ▼20 ▼21 ▼23 ▼26		
Stvari idu u krivom smjeru	Listopad/ studeni 2022.	51 9 38 62 45 55 32 50 55 56 60 55 55 42 26 59 58 35 30 44 48 31 55 43 62 37 35 49		
	Δ Apr/svibanj 2022.	□11 □5 □2 5) = 3) 5) [6] □4 □9 □9 □10 □10 □7 □2 [18] □12 □4 [15] □9 [15] □12 □12 5) [15] □17 [16] □12		
Niti jedan ni drugi (spontani)	Listopad/ studeni 2022.	9 14 8 10 14 6 15 4 6 19 9 5 5 7 10 6 5 21 19 13 13 9 7 10 6 11 12 21		
	Δ Apr/svibanj 2022.	□1 = ▼1 ▼3 □1 ▼4 □1 = = ▼2 ▼1 ▼3 □2 □1 3) ▼2 □1 [6] □1 [6] = □4 3) 5) □2 □2 □11		
„Ne znam“	Listopad/ studeni 2022.	9 12 18 14 5 13 5 8 9 6 6 9 4 11 17 12 4 111 11 6 8 11 13 12 7 23 1B 8		
	Δ Apr/svibanj 2022.	= □2 = ▼1 □1 L4 ▼2 = 3) = = □1 ▼2 = [6] ▼4 ▼1 □4 ▼1 □1 □1 □1 □4 □8 3) [6] 5) 3)		

U svakoj državi članici većina ispitanika smatra da stvari idu u pravom smjeru u njihovu osobnom životu. Ispitanici će to najvjerojatnije reći u Luksemburgu (82 %), Irskoj i Švedskoj (obje 80 %), dok manje od polovice smatra da njihov život ide u pravom smjeru u Portugalu (46 %), Poljskoj (47 %) i Rumunjskoj (49 %).

U dvije zemlje optimizam da stvari idu u pravom smjeru u osobnom životu ispitanika povećao se od travnja do svibnja 2022.: Slovačka (60 %, + 4 postotna boda) i Austrija (71 %, + 3 postotna boda). U 23 zemlje zabilježen je pad udjela koji misle da njihov život ide u pravom smjeru, a šest zemalja bilježi pad od više od 10 postotnih bodova: Portugal (46 %, -19 postotnih bodova), Belgija (54 %, -18 postotnih bodova), Poljska (46 %, -17 postotnih bodova), Mađarska (50 %, -13 postotnih bodova), Finska (62 %, -12 postotnih bodova) i Malta (76 %, -12 postotnih bodova). Nije bilo promjena u Grčkoj i Švedskoj.

D73.4 – U ovom trenutku, biste li rekli da, općenito, stvari idu u pravom smjeru ili u pogrešnom smjeru, u...? (% – vaš život osobno)

	ŠT O	GO	ŠTO	BITI
	EU 27	SK NA EL SE BG SP CY HR	DE ES LV LU RO SI CZ EE NL DK IE FR J MT FI HU PL BITI PT J	
Stvari idu u pravom smjeru	Listopad/ studeni 2022.	63 60 71 70 80 53 52 68 72 76 67 73 82 49 79 71 71 77 75 80 61 50 76 62 50 47 54 46		
	Δ Apr/svibanj 2022.	V7 A4 A3 = V2 V3 V3 V3 V4 V5 V5 V5 V5 V5 V6 V6 V6 V7 V7 V7 V7 V12 V12 V13 V17 V18 V19		
Stvari idu u krivom smjeru	Listopad/ studeni 2022.	24 23 13 16 10 17 34 13 11 13 23 12 7 40 9 22 11 11 12 9 26 36 5 15 41 36 35 28		
	Δ Apr/svibanj 2022.	A4 V5 V4 V3 V3 = A3 A2 A3 A2 A4 = A3 A3 V1 A6 A4 A2 A1 A4 A7 A5 A3 V1 A11 A11 A13 A9		
Niti jedan ni drugi (spontani)	Listopad/ studeni	8 11 14 11 8 13 8 16 15 9 8 8 9 5 9 3 8 10 11 6 8 8 16 14 6 7 5 12		

	2022.																														
	Δ	Apr/sviban	A2	V1	A2	A2	A4	V2	=	A1	V1	A3	A2	A2	A3	A2	A4	=	V1	A3	A5	A2	A1	=	A9	A8	A1	A4	A2	A4	
♪ Ne znam ♪		j 2022.																													
	Listopad/	studeni	5	6	2	3	2	17	6	3	4	2	2	7	2	6	3	4	10	2	2	5	5	6	3	9	3	10	6	14	
	Δ	Apr/sviban	A1	A2	V1	A1	A1	A5	=	=	A1	V1	V1	A3	V1	=	A2	=	A3	A1	A1	A1	V1	A2	=	A5	A1	A2	A3	A6	
	j 2022.																														

Sociodemografska analiza pokazuje da ispitanici koji su dulje ostali u obrazovanju i oni s manje finansijskih poteškoća imaju veću vjerojatnost da će reći da stvari idu u pravom smjeru u EU-u. Konkretno, ispitanici koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina imaju veću vjerojatnost da će reći da stvari idu u **pravom smjeru u EU- u** (36 %), u usporedbi s onima koji su napustili obrazovanje do dobi od 15 godina (22 %). Ispitanici koji nikada ili gotovo nikada ne imaju poteškoća s plaćanjem računa imaju veću vjerojatnost da misle da stvari idu u pravom smjeru (35 %) od onih koji većinu vremena imaju poteškoća (16 %).

Postoje i razlike među dobnim skupinama. Djeca u dobi od 15 do 24 godine jedina su skupina koja izražava jednak udio pozitivnih i negativnih stavova o tome kako se stvari odvijaju u EU-u (obje 39 %). Nasuprot tome, u dobi od 40 do 54 godine dvostruko je veća vjerojatnost da će reći da stvari idu u krivom smjeru u EU-u (56 %) nego da idu u pravom smjeru (28 %).

Kad je riječ o društveno-profesionalnim skupinama, rukovoditelji će najvjerojatnije reći da stvari idu u pravom smjeru na razini EU-a (40 %), dok je najmanje vjerojatno da će nezaposleni ispitanici i domaći radnici reći da stvari idu u pravom smjeru (21 %).

Naposljetku, ispitanici koji slijede europsku politiku imaju veću vjerojatnost da će misliti da stvari idu u pravom smjeru u EU-u (37 %) nego oni koji to ne čine (23 %).

D73.2 – U ovom trenutku, biste li rekli da, općenito, stvari idu u pravom smjeru ili u pogrešnom smjeru, u...? Europska unija (%)

	Stvari idu u pravom smjeru	Stvari idu u krivom smjeru	Niti jedan ni drugi (spontani)	♪ Ne znam ♪
EU27	31	51	9	9
Starost				
15 – 24	39	39	9	13
25 – 39	33	53	8	6
40 – 54	28	56	8	8
55+	29	51	10	10
Edukacija (završetak)				
15...	22	58	8	12
16 – 19	29	55	8	8
20+	36	46	10	8
Još uvijek učim	39	41	9	11
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposleni	32	51	9	8
Voditelji	40	43	11	6
Ostale bijele ogrlice	35	51	8	6
Ručni radnici	27	57	8	8
Kuća za osobe	21	61	6	12
Nezaposleni	21	62	8	9
U mirovini	28	50	10	12

Studenti	39	41	9	11
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	16	71	5	8
S vremena na vrijeme	27	58	7	8
Gotovo nikad/nikad	35	45	10	10
Slijedite europsku politiku				
Slijedi	37	47	10	6
Ne slijedi	23	56	8	13

Sociodemografska analiza pokazuje manje razlika na nacionalnoj razini nego na razini EU-a. Na primjer, rezultati su slični po dobnoj skupini u odnosu na ispitanike koji misle da stvari idu u **pravom smjeru u njihovoj zemlji**.

Postoji mala razlika u pogledu razine obrazovanja, pri čemu je vjerojatnije da će oni koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina reći da stvari idu u pravom smjeru u svojoj zemlji (27 %), u usporedbi s onima koji su napustili obrazovanje do dobi od 15 godina (20 %). Od socio-profesionalnih skupina, menadžeri će najvjerojatnije reći da stvari idu u pravom smjeru na nacionalnoj razini (30 %), a najmanje je vjerojatno da će to reći nezaposleni ispitanici (18 %), domaći radnici i fizički radnici (obje 19 %).

Postoji jasna razlika u odnosu na finansijske poteškoće. Ispitanici koji nikada ili gotovo nikada nisu imali poteškoća s plaćanjem računa imaju veću vjerojatnost da misle da stvari idu u pravom smjeru u njihovoj zemlji (28 %) od onih koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena (13 %).

Stavovi o situaciji na nacionalnoj razini i razini EU-a povezani su. Od onih koji misle da stvari idu u pravom smjeru na razini EU-a, 61 % smatra da stvari idu dobro u njihovoj zemlji. S druge strane, 90 % onih koji imaju negativan pogled na stvari na razini EU-a također smatra da stvari idu u krivom smjeru na nacionalnoj razini.

D73.1 U ovom trenutku, biste li rekli da, općenito, stvari idu u pravom smjeru ili u pogrešnom smjeru, u...? (NAŠA ZEMLJA) (% – EU)

	Stvari idu u pravom smjeru	Stvari idu u krivom smjeru	Niti jedan ni drugi (spontani)	♪ Ne znam ♪
EU27	24	62	8	6
Starost				
15 – 24	27	57	8	8
25 – 39	24	65	7	4
40 – 54	22	66	7	5
55+	25	60	8	7
Edukacija (završetak)				
15...	20	67	6	7
16 – 19	23	65	7	5
20+	27	59	9	5
Još uvijek učim	27	56	8	9
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposleni	25	62	8	5
Voditelji	30	56	10	4
Ostale bijele ogrlice	25	64	7	4
Ručni radnici	19	70	6	5
Kuća za osobe	19	69	6	6

Nezaposleni	18	71	6	5
U mirovini	26	58	8	8
Studenti	27	56	8	9
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	13	79	4	4
S vremena na vrijeme	20	69	6	5
Gotovo nikad/nikad	28	57	9	6
Stvari u EU-u idu u...				
U pravom smjeru	61	33	4	2
Pogrešan smjer	8	90	1	1
Niti	7	29	61	3

U sociodemografskoj analizi, mlađi ispitanici su vjerojatnije reći da stvari idu u **pravom smjeru u njihovom životu osobno**. Udio se kreće od 73 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine do 59 % među onima u dobi od 55 godina.

Još jednom postoje razlike po razini obrazovanja i finansijskoj situaciji. Oni koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina imaju veću vjerojatnost da će reći da stvari idu u pravom smjeru u svom životu osobno (71 %) oni koji su otišli u dobi od 16 do 19 godina (59 %) ili s 15 ili manje (49 %). Ispitanici koji nikada ili gotovo nikada nisu imali poteškoća s plaćanjem računa imaju veću vjerojatnost da misle da stvari idu u pravom smjeru u svom životu (74 %) od onih koji većinu vremena imaju poteškoća (32 %).

Od socio-profesionalnih skupina, menadžeri su najvjerojatnije reći da stvari idu u pravom smjeru u svom životu osobno (76 %), dok je udio najniži među nezaposlenim ispitanicima (38 %).

D73.4 U ovom trenutku, biste li rekli da, općenito, stvari idu u pravom smjeru ili u pogrešnom smjeru, u...? Vaš život osobno (%-EU)

	Stvari idu u pravom smjeru	Stvari idu u krivom smjeru	Niti jedan ni drugi (spontani)	♪ Ne znam ♪
EU27	63	24	8	5
Starost				
15 – 24	73	17	7	3
25 – 39	65	25	6	4
40 – 54	60	27	8	5
55+	59	25	10	6
Edukacija (završetak)				
15...	49	35	10	6
16 – 19	59	28	8	5
20+	71	17	8	4
Još uvijek učim	76	15	6	3
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposleni	68	20	8	4
Voditelji	76	14	7	3
Ostale bijele ogrlice	68	21	7	4
Ručni radnici	57	31	7	5

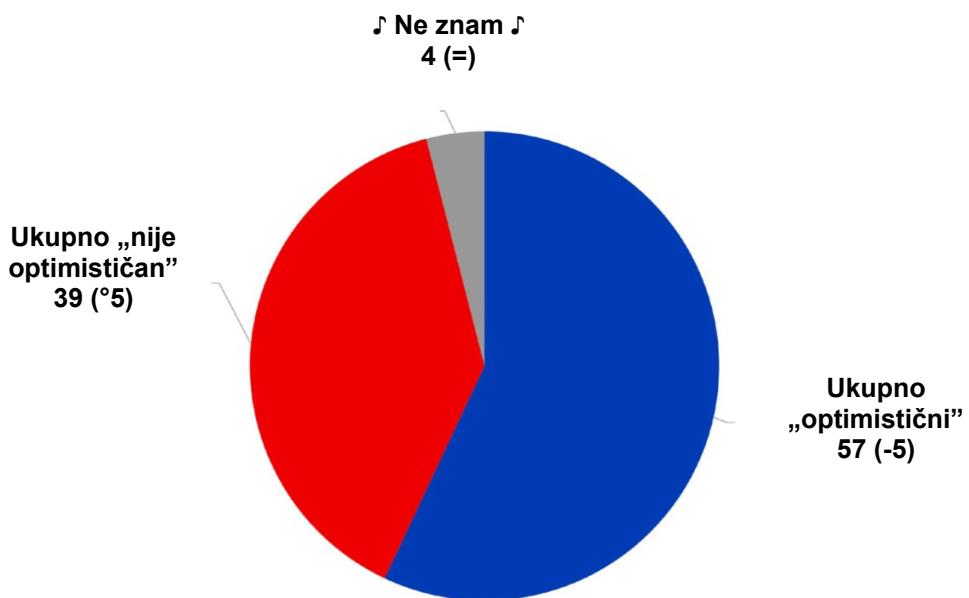
Kuća za osobe	47	38	11	4
Nezaposleni	38	44	12	6
U mirovini	60	24	10	6
Studenti	76	15	6	3
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	32	54	9	5
S vremena na vrijeme	49	35	10	6
Gotovo nikad/nikad	74	15	7	4

S obzirom na to da se u posljednjih šest mjeseci smanjio udio onih koji misle da stvari idu u pravom smjeru u EU-u, ne iznenađuje da je i optimizam u budućnosti EU-a pao. Međutim, **većina europskih građana i dalje je optimistična**.

Nešto manje od šest od deset Europljana (57 %, -5 postotnih bodova od travnja do svibnja 2022.) kaže da su optimistični u pogledu budućnosti EU-a, dok je 39 % (+ 5 postotnih bodova) pesimistično.

Optimizam u pogledu budućnosti EU-a i dalje je na relativno visokoj razini u usporedbi s nalazima iz posljednjih deset godina. Međutim, najnoviji rezultati pokazuju pad optimizma od travnja do svibnja 2022., što je dio stalnog pada od 2020., što se podudara s početkom pandemije bolesti COVID-19.

Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistički ili vrlo pesimistični u pogledu budućnosti EU-a? (%) – EU-27)

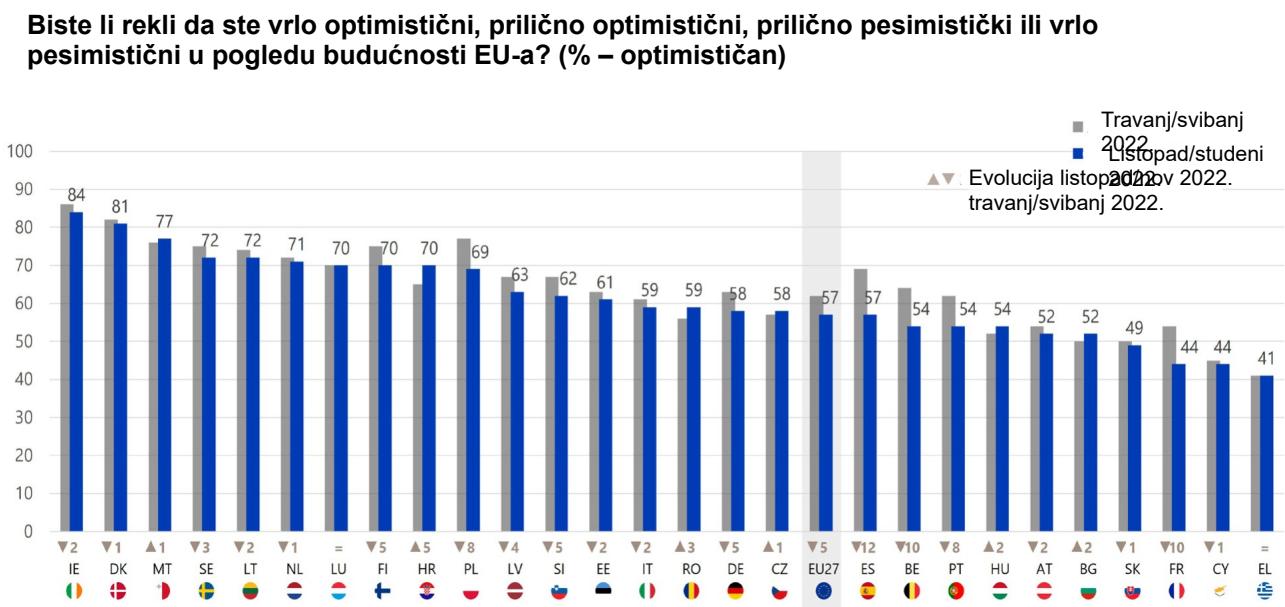
(Listopad/studeni 2022. travanj/svibanj 2022.)

Uz iznimku Grčke, Cipra i Francuske, većina ispitanika u svakoj državi članici kaže da su optimistični u pogledu budućnosti EU-a. Najmanje tri četvrtine ispitanika to smatra u Irskoj (84 %), Danskoj (81 %) i Malti (77 %).

U Grčkoj je 41 % optimistično, a 56 % pesimistično u pogledu budućnosti EU-a. U Cipru je 44 % optimistično, a 53 % pesimistično, dok je u Francuskoj 44 % optimistično, a 51 % pesimistično.

Optimizam u pogledu budućnosti EU-a povećao se u Hrvatskoj (70 %, + 5 postotnih bodova) i Rumunjskoj (59 %, + 3 postotna boda). Međutim, smanjio se u 10 zemalja, a najveći pad zabilježen je u Španjolskoj (57 %, -12 postotnih bodova), Belgiji (54 %, -10 postotnih bodova) i Francuskoj (44 %, -10 postotnih bodova). Rezultati su ostali stabilni u 15 država članica.

Kao rezultat tih promjena, optimizam je postao manjinsko mišljenje u Francuskoj.

Sociodemografska analiza pokazuje određene razlike u optimizmu u pogledu budućnosti EU-a. Vjerojatnije je da će osobe u dobi od 15 do 24 godine (64 %) biti optimistične u pogledu budućnosti EU-a, posebno u usporedbi s onima u dobi od 55 godina (55 %). Analiza također pokazuje da što dulje ispitanik ostane u obrazovanju, to je vjerojatnije da će biti optimistični: 65 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 20 ili više godina pozitivno je u pogledu budućnosti EU-a, u usporedbi s 45 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe.

Među socio-profesionalnim skupinama, rukovoditelji (70 %) i studenti (67 %) najvjerojatnije će biti optimistični, posebno u usporedbi s osobama koje rade u kućanstvu i nezaposlenim ispitanicima (obje 45 %). Ispitanici koji rijetko ili nikada nemaju poteškoća s plaćanjem računa (63 %) imaju veću vjerojatnost da će biti optimistični od onih koji većinu vremena imaju poteškoća (34 %).

Ispitanici koji imaju pozitivnu predodžbu o EU-u (85 %) imaju veću vjerojatnost da će se osjećati optimistično u pogledu njegove budućnosti od onih s neutralnim (43 %) ili negativnim (9 %) stajalištem o EU-u. Ispitanici koji slijede europsku politiku (66 %) također imaju veću vjerojatnost da će biti optimistični u pogledu budućnosti EU-a od onih koji ne prate takve vijesti (47 %).

Biste li rekli da ste vrlo optimistični, prilično optimistični, prilično pesimistički ili vrlo pesimistični u pogledu budućnosti EU-a? (%) – EU)

	Ukupno „optimistični“	Ukupno „neoptimistični“	„Ne znam“	4
EU27	57	39		

Starost			
15 – 24	64	31	5
25 – 39	59	38	3
40 – 54	58	40	2
55+	55	40	5
Edukacija (završetak)			
15...	45	49	6
16 – 19	55	41	4
20+	65	32	3
Još uvijek učim	67	29	4
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposleni	58	38	4
Voditelji	70	28	2
Ostale bijele ogrlice	63	35	2
Ručni radnici	54	43	3
Kuća za osobe	45	49	6
Nezaposleni	45	49	6
U mirovini	54	40	6
Studenti	67	29	4
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	34	61	5
S vremena na vrijeme	53	43	4
Gotovo nikad/nikad	63	33	4
Imidž EU-a			
Ukupno „pozitivan“	85	13	2
Neutralna	43	50	7
Ukupno „negativno“	9	89	2
Slijedite europsku politiku			
Slijedi	66	32	2
Ne slijedi	47	46	7

ŠTO SE DOGAĐA? SVE VEĆI TROŠKOVI ŽIVOTA

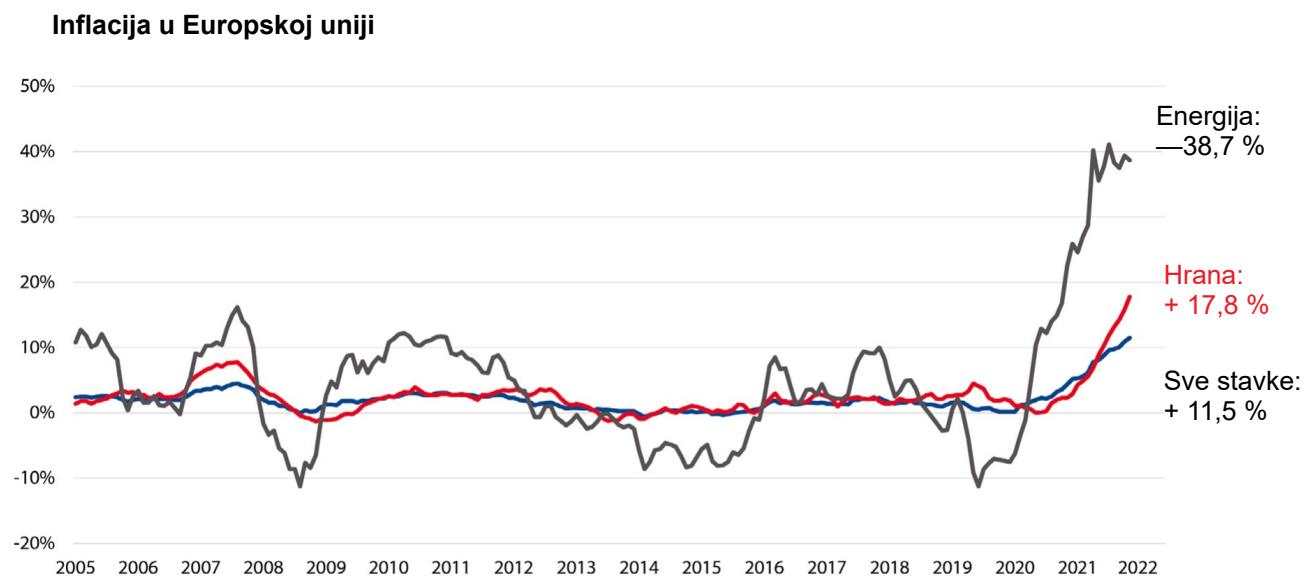
U prethodnom poglavlju istaknut je porast troškova života kao najveća trenutačna zabrinutost europskih građana. To je vjerojatno posljedica rastuće inflacije i odražava rezultate nedavnog Standardnog Eurobarometra (EB97), koji su pokazali da su troškovi života dramatično rasli kao zabrinjavajuće područje u posljedne dvije godine. U ovom se poglavlju detaljnije razmatra pitanje tako što se ispituje trenutačna finansijska situacija kućanstava i način na koji su globalni događaji kao što su pandemija bolesti COVID-19 i rat u Ukrajini utjecali na njihov životni standard. U poglavlju se zatim procjenjuju očekivanja u pogledu životnih uvjeta i gospodarske situacije za godinu dana.

Iako je povećanje troškova života već neko vrijeme zabrinjavajuće, glavna promjena u ovom izvješću je da su buduća očekivanja postala mnogo pesimističnija. Ako su Euroljaniveć vidjeli smanjenje životnog standarda, uglavnom očekuju da će ga vidjeti u sljedećoj godini. Došlo je i do velikog povećanja udjela koji očekuju da će njihovi životni uvjeti i stanje u nacionalnom gospodarstvu biti lošiji za godinu dana.

U poglavlju se također mjeri zadovoljstvo mjerama poduzetima za rješavanje rastućih troškova života. S obzirom na to da građani izražavaju zabrinutost zbog sve većih troškova života, ne iznenađuje činjenica da mnogi kritiziraju mjere koje se poduzimaju za rješavanje tog pitanja, kako na nacionalnoj razini tako i na razini EU-a.

Način na koji kućanstva upravljaju finansijski je kritičan problem sam po sebi, ali ima i implikacije za druga pitanja. Kao što ćemo vidjeti u cijelom izvješću, finansijska situacija ispitanika jedna je od ključnih sociodemografskih značajki koje utječu na stavove o različitim pitanjima, uključujući stavove prema EU-u i Europskom parlamentu te prema glasovanju na europskim izborima.

Podaci Eurostata jasno pokazuju da se inflacija počela povećavati kao posljedica pandemije te se dodatno pogoršala kao posljedica rata u Ukrajini. To se posebno odnosi na cijene energije, koje su porasle za više od 35 bodova u odnosu na isto vrijeme prošle godine. Zbog toga je znatno pogodeno životno stanje Euroljana.

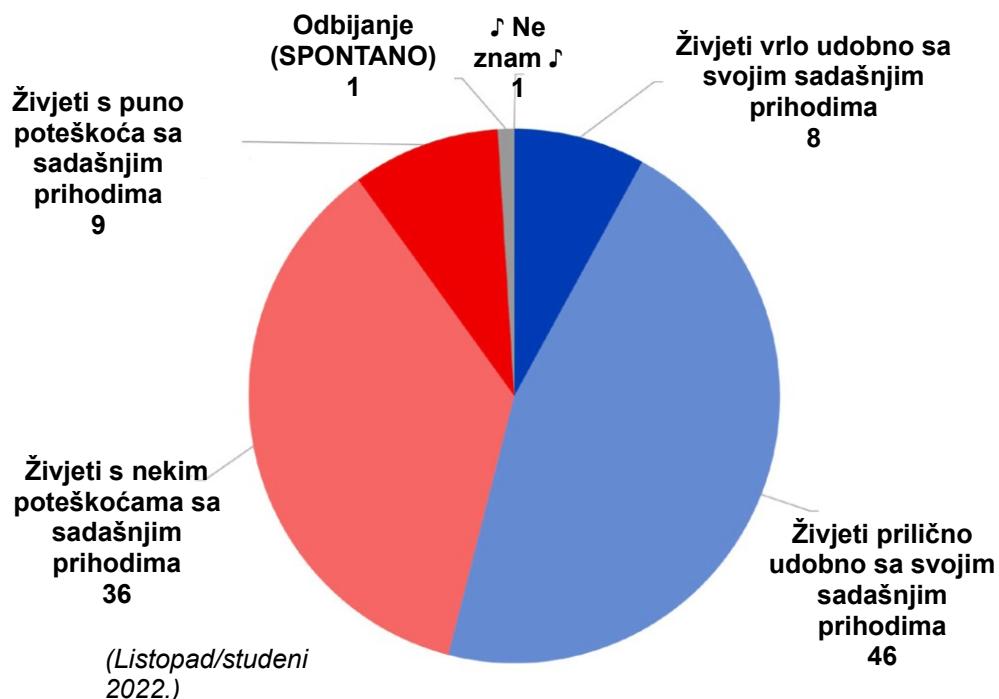
Eurostat: HICP - monthly data (annual rate of change)

URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_4056416/default/table [Data retrieved 06 December 2022]

2.1 Financijska situacija kućanstava u EU-u

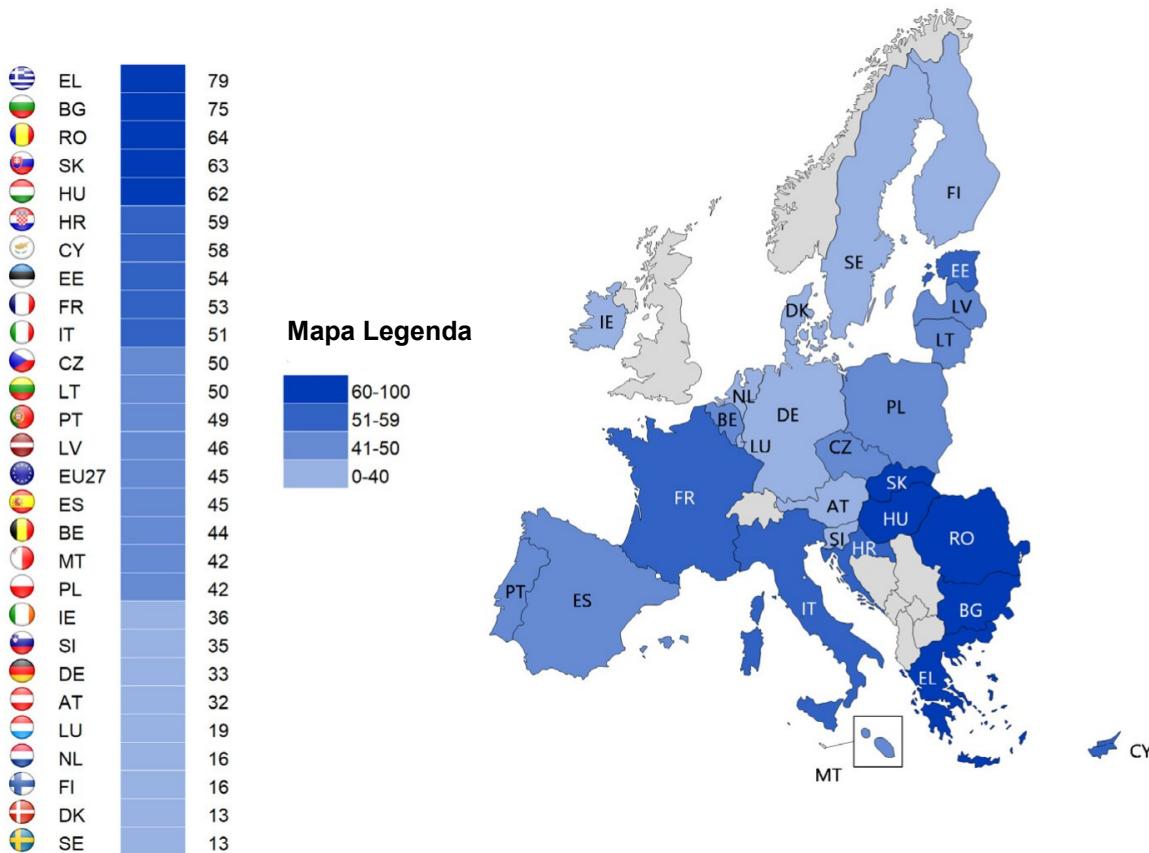
Pri razmatranju njihovih financijskih prihoda postoji široka podjela među evropskim građanima između onih koji **žive udobno** i onih koji **žive s poteškoćama**. Nešto više od polovice (54 %) kaže da žive udobno, uključujući 8 % koji žive „vrlo udobno”, a 46 % „udobnije”. Nasuprot tome, 45 % ispitanika izjavilo je da žive s poteškoćama, uključujući 36 % koji žive s „nekim poteškoćama” i 9 % s „mnogim poteškoćama”.

QA16 Razmišljajući o prihodima vašeg kućanstva, kako biste opisali svoju trenutačnu situaciju? (% – EU-27)

Postoje velike razlike među državama. U 16 država članica većina ispitanika kaže da žive udobno. Najveći je udio u Švedskoj (87 %), Danskoj (86 %), Finskoj (84 %), Nizozemskoj (82 %) i Luksemburgu (80 %). S druge strane, u 11 zemalja većina kaže da žive s poteškoćama. Ispitanici će to najvjerojatnije reći u Grčkoj (79 %) i Bugarskoj (75 %), a slijede je Rumunjska (64 %), Slovačka (63 %) i Mađarska (62 %).

QA16 Razmišljajući o prihodima vašeg kućanstva, kako biste opisali svoju trenutačnu situaciju? (% – „živjeti s poteškoćama“)

U sociodemografskoj analizi, muškarci su vjerojatnije nego žene reći da žive udobno sa svojim sadašnjim prihodima (57 % naspram 51 %). Ne postoji jasna razlika među godinama.

Postoji velika razlika u stupnju obrazovanja. Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina imaju veću vjerojatnost da će reći da žive udobno (69 %), u usporedbi s onima koji su otišli u dobi od 16 do 19 godina (47 %) ili u dobi od 15 ili manje godina (39 %). Postoje i velike varijacije po društveno-profesionalnoj kategoriji: udio koji kaže da žive udobno se kreće od 79 % među menadžerima do 22 % među nezaposlenim osobama.

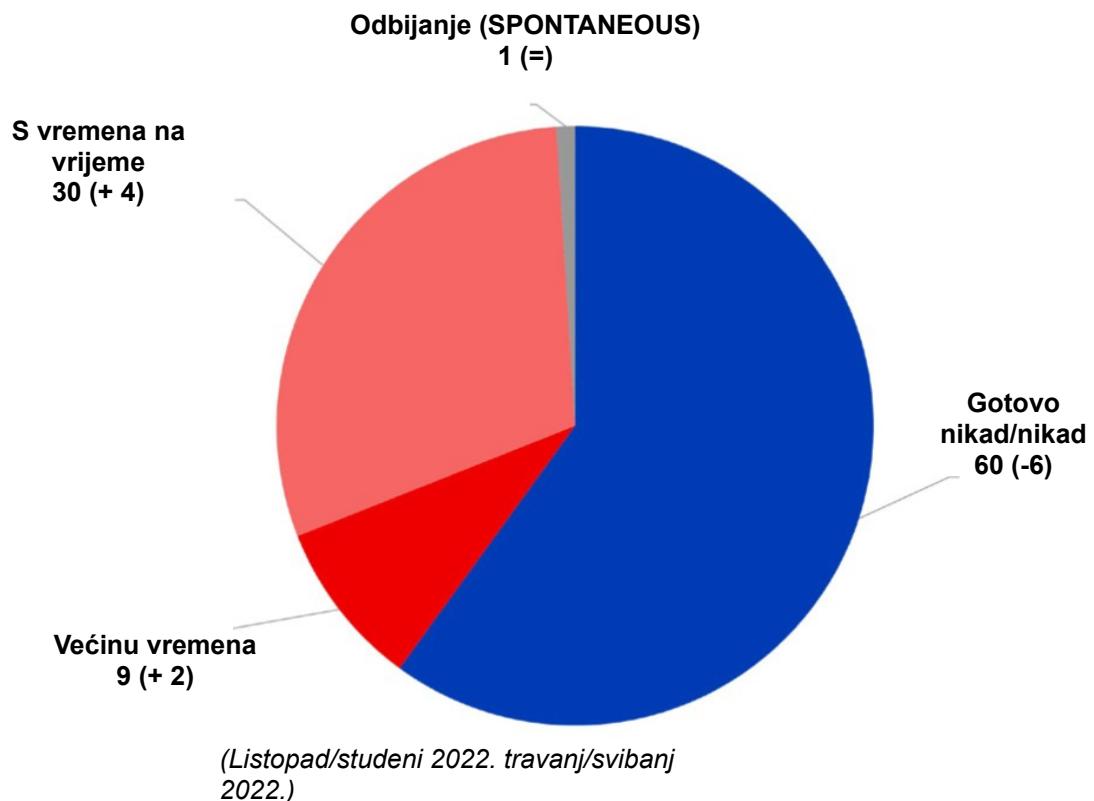
QA16 Razmišljajući o prihodima vašeg kućanstva, kako biste opisali svoju trenutačnu situaciju? (%-EU)

	Ukupno „Živjeti udobno“	Ukupno „Živjeti s poteškoćama“	„Ne znam“
EU27	54	45	0
Spol			
Čovjek	57	41	1
Žena	51	48	0

Starost			
15 – 24	55	41	3
25 – 39	55	44	0
40 – 54	52	47	0
55+	55	44	0
Edukacija (završetak)			
15...	39	61	0
16 – 19	47	52	0
20+	69	30	0
Još uvijek učim	56	39	3
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposleni	65	34	0
Voditelji	79	20	0
Ostale bijele ogrlice	57	42	0
Ručni radnici	45	54	0
Kuća za osobe	35	64	0
Nezaposleni	22	77	0
U mirovini	54	46	0
Studenti	56	39	3

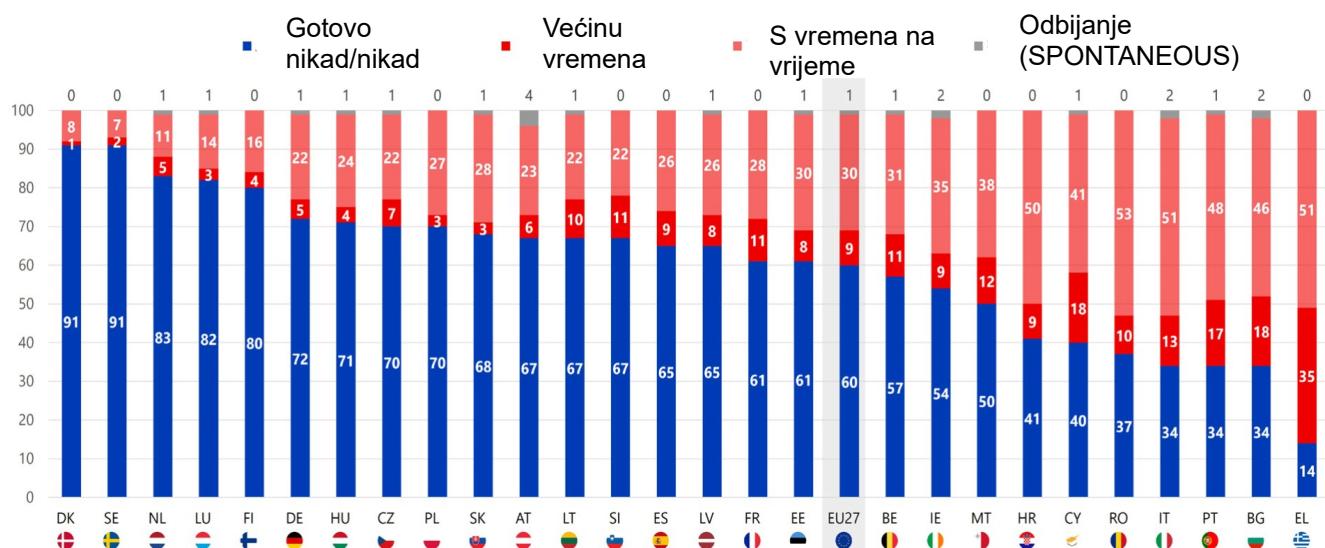
Otprilike svaki deseti Europljanin (9 %) kaže da su tijekom posljednjih dvanaest mjeseci imali **poteškoća s plaćanjem računa** većinu vremena. Tri od deset ispitanika (30 %) kažu da s vremena na vrijeme imaju poteškoća, dok šest od deset (60 %) kaže da nikada ili gotovo nikada ne imaju te poteškoće.

D60 Tijekom posljednjih dvanaest mjeseci, biste li rekli da ste imali poteškoća s plaćanjem računa na kraju mjeseca...? (% – EU-27)

Ispitanici u Grčkoj (35 %) daleko su najvjerojatnije izjavili da većinu vremena imaju poteškoća s plaćanjem računa, a zatim u Bugarskoj, Cipru (18 %) i Portugalu (17 %). S druge strane, najmanje osam od deset ispitanika kaže da nikada ili gotovo nikada nisu imali poteškoća u Danskoj, Švedskoj (91 %), Nizozemskoj (83 %), Luksemburgu (82 %) i Finskoj (80 %).

D60 Tijekom posljednjih dvanaest mjeseci, biste li rekli da ste imali poteškoća s plaćanjem računa na kraju mjeseca...? (%)

U sociodemografskoj analizi ispitanici koji su rano završili obrazovanje imaju mnogo veću vjerojatnost da će reći da većinu vremena imaju poteškoća s plaćanjem računa. Udio je 16 % među onima koji su napustili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi, u usporedbi s 5 % onih koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina. Postoje i velike varijacije po socio-profesionalnoj kategoriji. Udio koji kažu da imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena najniži je među rukovoditeljima (3 %), a manji je od jedne na desete skupine, ali je mnogo veći među nezaposlenima (31 %) i kućanstvima (20 %). Rezultati su slični po dobnim skupinama i između muškaraca i žena.

D60 Tijekom posljednjih dvanaest mjeseci, biste li rekli da ste imali poteškoća s plaćanjem računa na kraju mjeseca...? (% – EU)

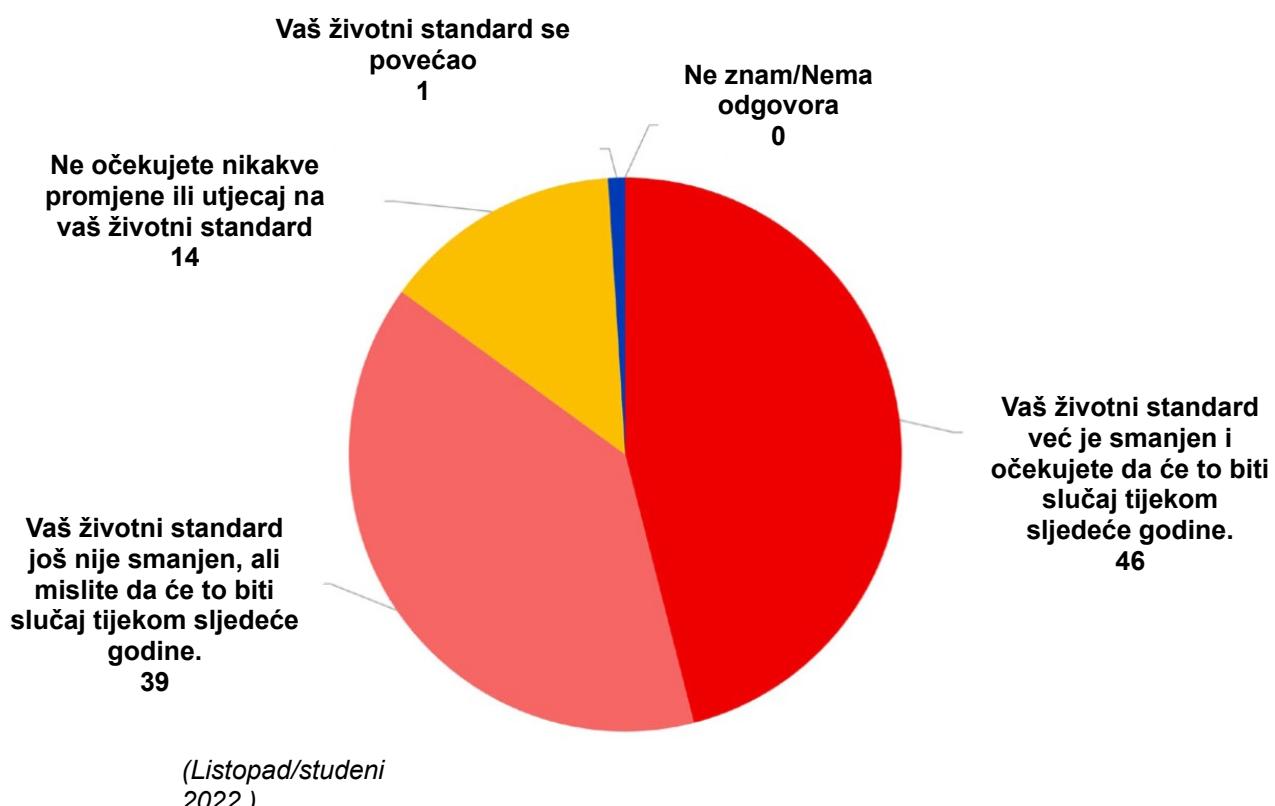
	Većinu vremena	S vremenama na vrijeme	Gotovo nikad/nikad	Odbijanje (spontano)
EU27	9	30	60	1
Spol				
Čovjek	9	28	62	1
Žena	9	33	57	1
Edukacija (završetak)				
15...	16	39	45	0
16 – 19	10	36	54	0
20+	5	21	73	1
Još uvijek učim	6	28	62	4
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposleni	9	25	64	2
Voditelji	3	18	78	1
Ostale bijele ogrlice	6	34	60	0
Ručni radnici	9	40	50	1

Kuća za osobe	20	39	41	0
Nezaposleni	31	37	32	0
U mirovini	8	26	66	0
Studenti	6	28	62	4

Više od osam od deset Europljana izjavilo je da je već zabilježilo smanjenje životnog standarda ili da očekuje da će se to dogoditi u sljedećoj godini.

Ispitanici su zamoljeni da razmisle o svojem osobnom životnom standardu, razmišljajući o pitanjima kao što su posljedice pandemije bolesti COVID-19, rat u Ukrajini te rastuća inflacija i cijene. Gotovo polovica građana (46 %) kaže da je njihov životni standard već smanjen i očekuje da će to i dalje biti slučaj tijekom sljedeće godine. Oko četiri od deset ispitanika (39 %) kaže da njihov životni standard još nije smanjen, ali misli da će to biti slučaj tijekom sljedeće godine. Jedan od sedam (14 %) kaže da ne očekuje nikakve promjene ili utjecaj na njihov životni standard.

Mnogi elementi, kao što su posljedice pandemije bolesti COVID-19, rat u Ukrajini te rastuća inflacija i cijene, utječu na globalno gospodarstvo, uključujući države članice Europske unije. Razmišljajući o vašem osobnom životnom standardu (npr. o robi i uslugama koje si možete priuštiti), koja je od tih izjava najbliža vašoj osobnoj situaciji? (% – EU-27)

Istraživanje Eurobarometra u travnju i svibnju 2022. (EB 97.3) postavilo je slično pitanje koje se posebno usredotočilo na utjecaj rata u Ukrajini na životni standard. Rezultati su bili slični, pri čemu

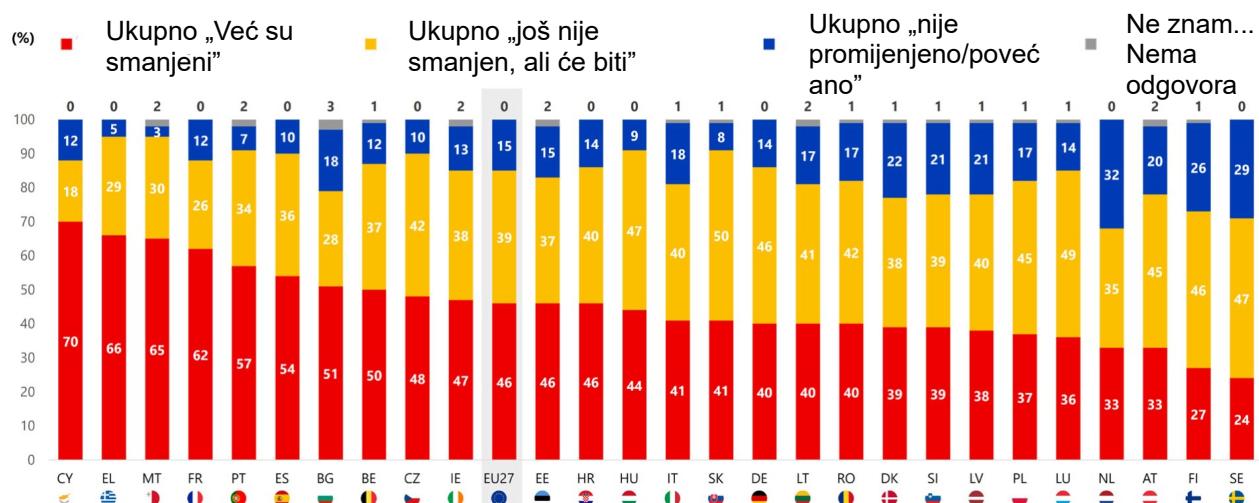
je četiri od deset građana EU-a (40 %) izjavilo da je njihov životni standard već smanjen, a gotovo polovica (47 %) to očekuje tijekom sljedeće godine. Ti nalazi potvrđuju da je porast troškova života već bio glavni razlog za zabrinutost tijekom 2022. te se očekuje da će se nastaviti i do 2023. godine.

U 14 država članica većina ispitanika već je zabilježila smanjenje životnog standarda i očekuje da će se to nastaviti u sljedećoj godini. To će posebno vjerovatno biti slučaj u Cipru (70 %), Grčkoj (66 %), Malti (65 %) i Francuskoj (62 %).

U 12 zemalja, najčešći stav je da ispitanici kažu da njihov životni standard još nije smanjen, ali misle da će to biti slučaj tijekom sljedeće godine. Najveći je udio u Slovačkoj (50 %), Luksemburgu (49 %), Mađarskoj i Švedskoj (obje 47 %). U Sloveniji, jednaki udjeli kažu da su već vidjeli smanjenje životnog standarda, jer kažu da još nije smanjen, ali očekuje se da će to učiniti u sljedećoj godini (obje 39 %).

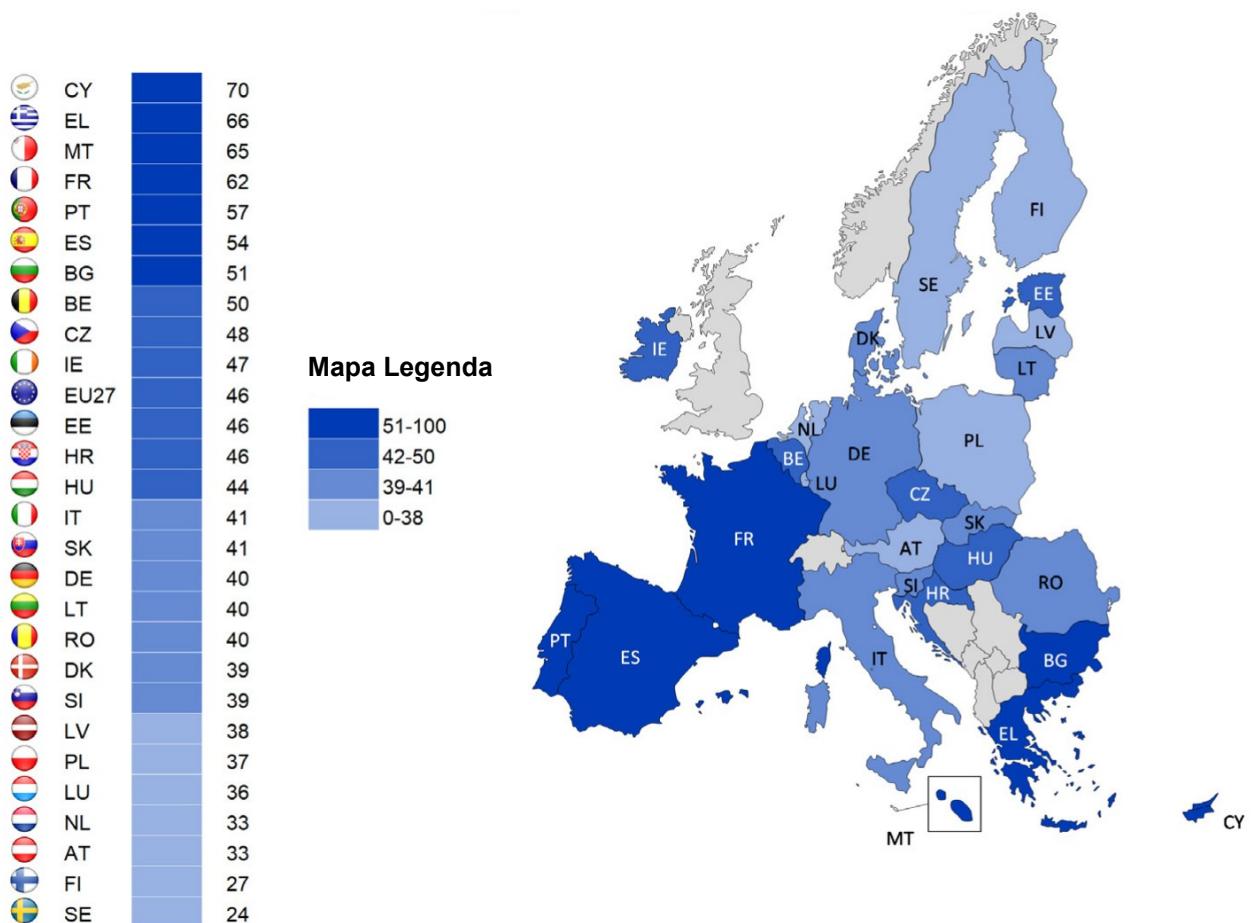
Ispitanici će najvjerojatnije reći da ne očekuju nikakve promjene ili utjecaj na njihov životni standard u Nizozemskoj (30 %), Švedskoj (27 %), Finskoj (25 %) i Danskoj (22 %).

Mnogi elementi, kao što su posljedice pandemije bolesti COVID-19, rat u Ukrajini te rastuća inflacija i cijene, utječu na globalno gospodarstvo, uključujući države članice Europske unije. Razmišljajući o vašem osobnom životnom standardu (npr. o robi i uslugama koje si možete priuštiti), koja je od tih izjava najbliža vašoj osobnoj situaciji? (%)

Geografska analiza rezultata pokazuje da su ispitanici u južnim dijelovima Europe vjerovatnije izjavili da su već vidjeli smanjenje životnog standarda u usporedbi s onima u sjevernim dijelovima Europe.

Mnogi elementi, kao što su posljedice pandemije bolesti COVID-19, rat u Ukrajini te rastuća inflacija i cijene, utječu na globalno gospodarstvo, uključujući države članice Europske unije. Razmišljajući o vašem osobnom životnom standardu (npr. o robi i uslugama koje si možete priuštiti), koja je od tih izjava najbliža vašoj osobnoj situaciji? (%) – Vaš životni standard već je smanjen i očekujete da će to i dalje biti slučaj tijekom sljedećeg

Sociodemografska analiza pokazuje razlike po dobi i stupnju obrazovanja, iako je u svakoj skupini samo manjina koja kaže da ne očekuje nikakvu promjenu ili utjecaj na njihov životni standard.

Što se tiče dobne skupine, ispitanici u dobi od 15 do 24 godine najmanje će vjerojatno reći da su već vidjeli smanjenje životnog standarda (37 % naspram 46 % – 49 % u starijim dobnim skupinama) i najvjerojatnije će reći da ne očekuju nikakve promjene ili utjecaj na njihov životni standard (17 % naspram 13 % – 15 %).

Ispitanici koji su rano završili obrazovanje imaju veću vjerojatnost da će reći da su već vidjeli smanjenje životnog standarda. Udio se kreće od 56 % među onima koji su napustili obrazovanje u dobi od 15 ili manje godina do 41 % među onima koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina.

Kad je riječ o društveno-profesionalnoj kategoriji, nezaposleni ispitanici najvjerojatnije će reći da su već vidjeli smanjenje životnog standarda (61 %), dok je to najmanje među studentima (34 %) i rukovoditeljima (36 %).

Kao što se može očekivati, ispitanici koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena također imaju veću vjerojatnost da će reći da su već vidjeli smanjenje životnog standarda (77 %), u usporedbi s onima koji rijetko ili nikada nemaju poteškoća (35 %).

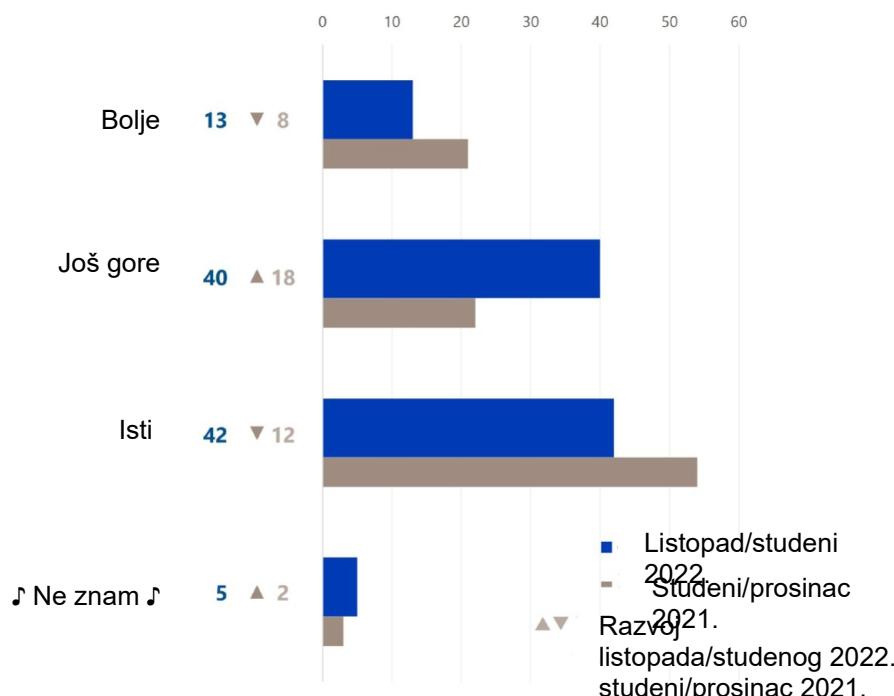
Mnogi elementi, kao što su posljedice pandemije bolesti COVID-19, rat u Ukrajini te rastuća inflacija i cijene, utječe na globalno gospodarstvo, uključujući države članice Europske unije. Razmišljajući o vašem osobnom životnom standardu (npr. o robi i uslugama koje si možete priuštiti), koja je od tih izjava najbliža vašoj osobnoj situaciji? (%)

	Vaš životni standard već je smanjen i očekujete da će to biti slučaj tijekom sljedeće godine.	Vaš životni standard još nije smanjen, ali mislite da će to biti slučaj tijekom sljedeće godine.	Ne očekujete nikakvu promjenu ili utjecaj na vaš životni standard	Vaš životni standard se povećao	Ne znam/Nema odgovora
EU27	46	39	14	1	0
Starost					
15 – 24	37	43	17	1	2
25 – 39	46	40	13	1	0
40 – 54	49	37	13	1	0
55+	46	38	15	1	0
Edukacija (završetak)					
15...	56	32	11	1	0
16 – 19	49	38	12	1	0
20+	41	41	16	1	1
Još uvijek učim	34	45	18	1	2
Društveno-profesionalna kategorija					
Samozaposleni	44	40	14	1	1
Voditelji	36	45	18	1	0
Ostale bijele ogrlice	43	43	13	1	0
Ručni radnici	51	36	12	1	0
Kuća za osobe	54	34	11	0	1
Nezaposleni	61	26	12	1	0
U mirovini	48	36	15	1	0
Studenti	34	45	18	1	2
Poteškoće s plaćanjem računa					
Većinu vremena	77	14	7	1	1
S vremena na vrijeme	57	32	10	1	0
Gotovo nikad/nikad	35	46	17	1	1

2.2 Buduća perspektiva

Građani su postali mnogo pesimističniji u pogledu svojih životnih uvjeta i stanja u nacionalnom gospodarstvu. Četvrti od deset Europljana (40 %) očekuje da će njihovi životni uvjeti biti lošiji za godinu dana, što je veliko povećanje od studenoga do prosinca 2021. (+ 18 postotnih bodova). Sličan udio (42 %, -12 postotnih bodova) očekuje da će njihovi životni uvjeti biti isti za godinu dana, dok samo 13 % smatra da će biti bolji (-8 postotnih bodova).

SD21.1 Za godinu dana, mislite li da će svaki od sljedećih biti bolji, gori ili isti kao i danas?
Vaši životni uvjeti (% – EU27)

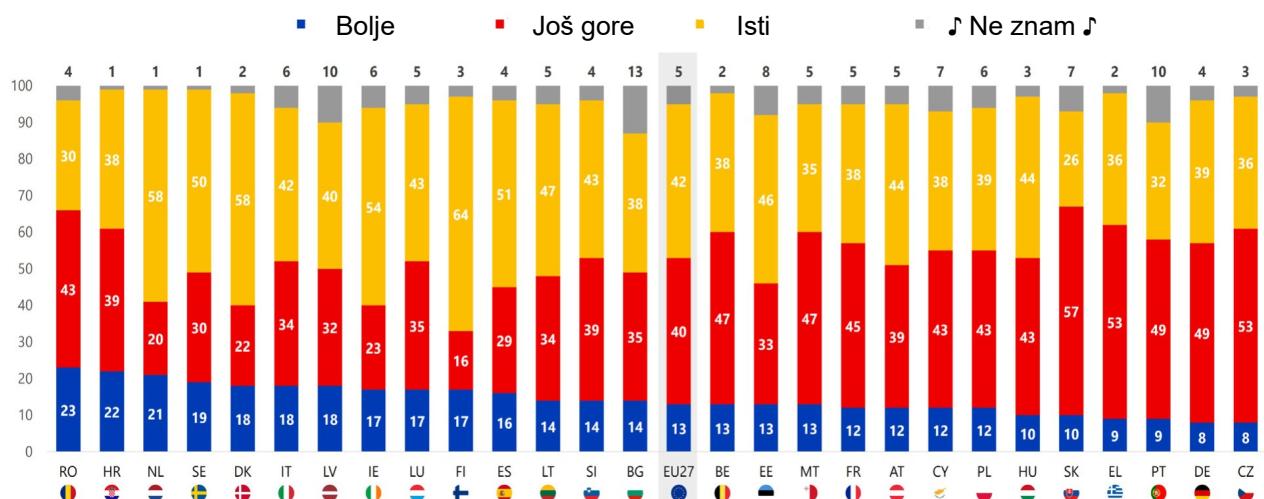

U 12 država članica većina ispitanika smatra da će se njihovi životni uvjeti pogoršati za godinu dana. Najveći je udio u Slovačkoj (57 %), Češkoj, Grčkoj (53 %) te Njemačkoj i Portugalu (49 %). U ostalih 15 zemalja većina je mišljenja da će životni uvjeti ostati isti, a to je stajalište najraširenije u Finskoj (64 %), Danskoj, Nizozemskoj (58 %) i Irskoj (54 %).

Postoje samo tri zemlje u kojima više od jednog od pet ispitanika smatra da će njihovi životni uvjeti biti bolji za godinu dana: Rumunjska (23 %), Hrvatska (22 %) i Nizozemska (21 %).

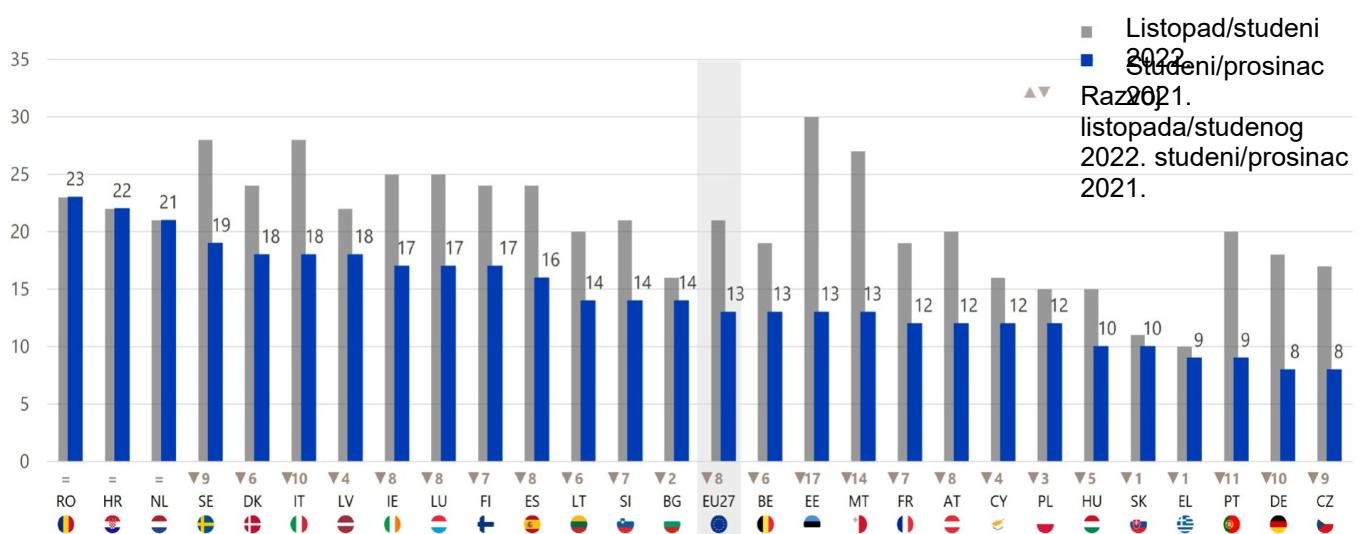
U 12 država članica većina ispitanika smatra da će se njihovi životni uvjeti pogoršati za godinu dana. Najveći je udio u Slovačkoj (57 %), Češkoj, Grčkoj (53 %) te Njemačkoj i Portugalu (49 %). U ostalih 15 zemalja većina je mišljenja da će životni uvjeti ostati isti, a to je stajalište najraširenije u Finskoj (64 %), Danskoj, Nizozemskoj (58 %) i Irskoj (54 %).

SD21.1 Za godinu dana, mislite li da će svaki od sljedećih biti bolji, gori ili isti kao i danas?
 (% – stanje gospodarstva (NATIONALITY))

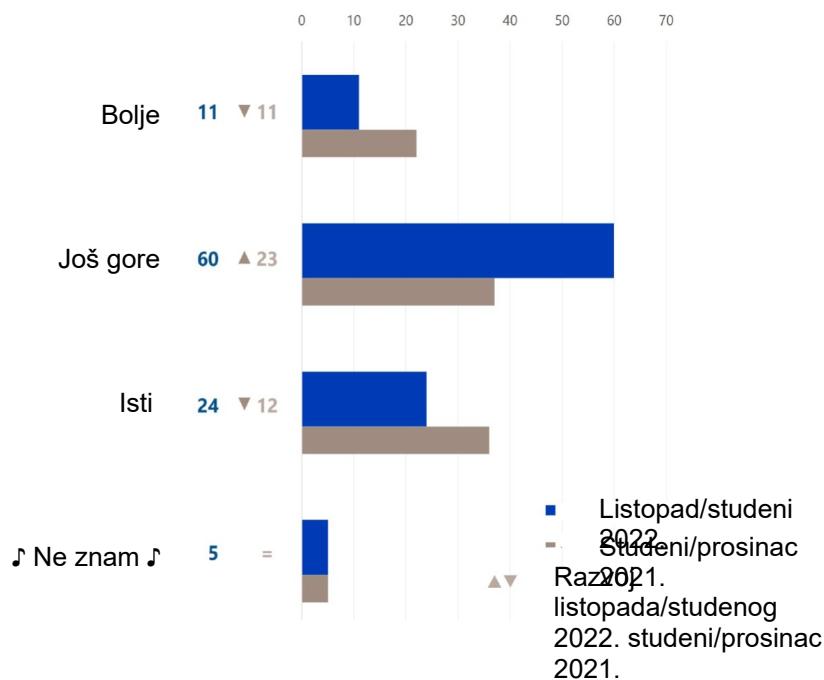
U 21 državi članici udio koji smatraju da će njihovi životni uvjeti biti bolji za godinu dana smanjio se od studenoga do prosinca 2021. Najveća smanjenja zabilježena su u Estoniji (13, -17 postotnih bodova), Malti (13 %, - 14 postotnih bodova), Portugalu (9 %, - 11 postotnih bodova), Njemačkoj (8 %, - 10 postotnih bodova) i Italiji (18 %, - 10 postotnih bodova). U preostalih šest država članica rezultati su ostali stabilni.

SD21.1 Za godinu dana, mislite li da će svaki od sljedećih biti bolji, gori ili isti kao i danas? Vaši životni uvjeti (%) – bolje)

Većina Evropljana (60 %) smatra da će stanje njihova nacionalnog gospodarstva biti lošije za godinu dana, što je veliko povećanje u odnosu na udio koji je navedeno u studenome i prosincu 2021. (+ 23 postotna boda). Otpriklike četvrtina misli da će situacija u njihovom nacionalnom gospodarstvu biti približno ista za godinu dana (24 %, -12 postotnih bodova), dok samo 11 % (-11 postotnih bodova) smatra da će to biti bolje.

SD21.2 U jednoj godini, mislite li da će svaki od sljedećih biti bolji, gori ili isti kao danas? Stanje gospodarstva (NATIONALITY) (%) – EU27)

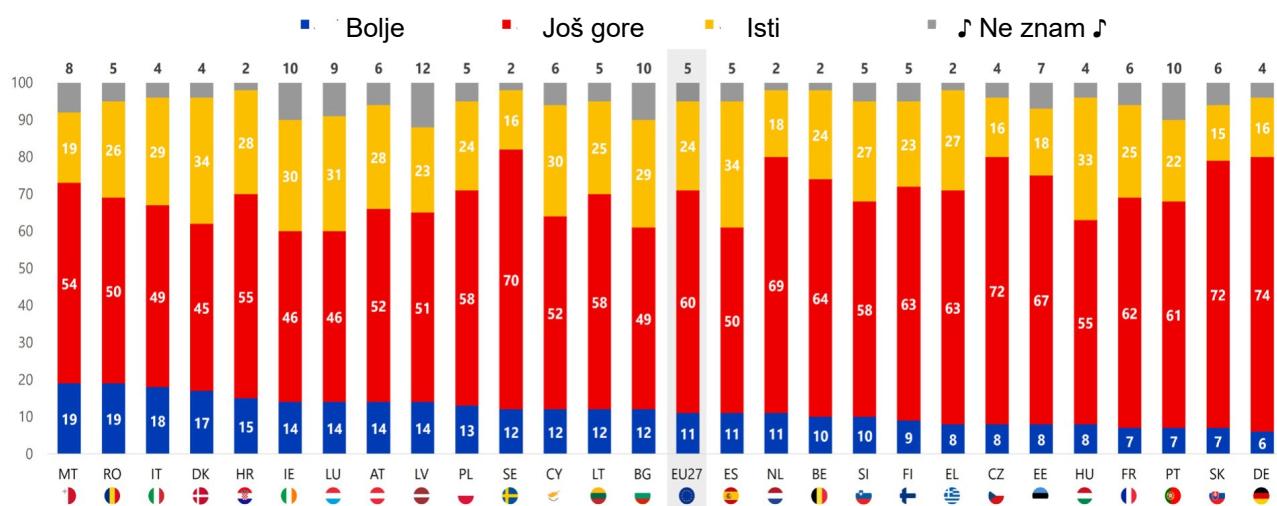

U svakoj državi članici većina ispitanika smatra da će se stanje njihova nacionalnog gospodarstva pogoršati za godinu dana. Udio se kreće od 74 % u Njemačkoj i 72 % u Češkoj i Slovačkoj, do 46 % u Irskoj i Luksemburgu i 45 % u Danskoj.

Ispitanici najvjerojatnije očekuju da će stanje njihova nacionalnog gospodarstva ostati isto u Danskoj, Španjolskoj (34 %) i Mađarskoj (33 %).

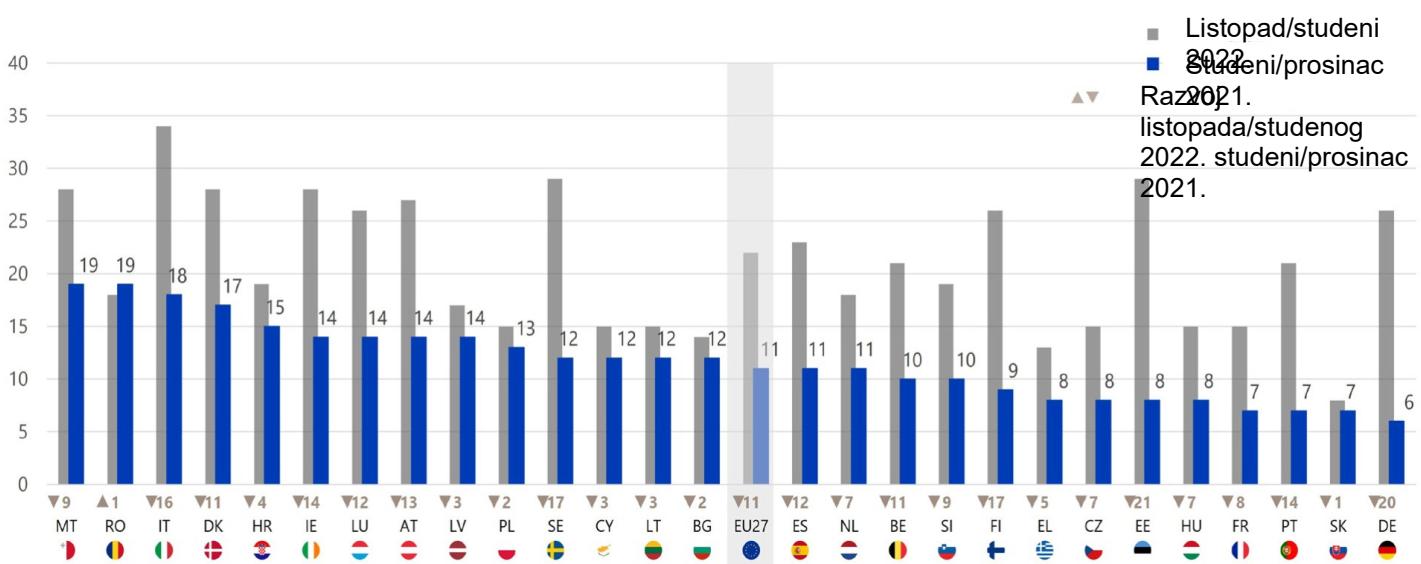
U svakoj zemlji, samo jedan od pet ispitanika očekuje da će stanje njihovog nacionalnog gospodarstva biti bolje za godinu dana. Ispitanici će najvjerojatnije imati to stajalište u Malti, Rumunjskoj (19 %), Italiji (18 %) i Danskoj (17 %).

**SD21.2 U jednoj godini, mislite li da će svaki od sljedećih biti bolji, gori ili isti kao i danas?
Stanje gospodarstva (NATIONALITY) (%) – EU**

U 23 države članice od studenoga do prosinca 2021. zabilježeno je smanjenje udjela koji smatra da će stanje nacionalnog gospodarstva biti bolje za godinu dana. Najveća smanjenja zabilježena su u Estoniji (8 %, – 21 postotni bod), Njemačkoj (6 %, – 20 postotnih bodova), Švedskoj (12 %, 17 postotnih bodova), Finskoj (9 %, – 17 postotnih bodova), Italiji (18 %, – 16 postotnih bodova), Irskoj (14 %, – 14 postotnih bodova) i Portugalu (7 %, – 14 postotnih bodova). Rezultati su stabilni u ostalim četirima zemljama (Bugarskoj, Poljskoj, Rumunjskoj i Slovačkoj).

SD21.2 U jednoj godini, mislite li da će svaki od sljedećih biti bolji, gori ili isti kao i danas? Stanje gospodarstva (NATIONALITY) (%) – bolje

U sociodemografskoj analizi, ispitanici u svakoj skupini imaju veću vjerojatnost da će misliti daće životni uvjeti biti lošiji za godinu dana nego da misle da će biti bolji. Postoji jasna razlika po dobroj skupini, s 15 – 24 godine starosti najvjerojatnije da će njihovi životni uvjeti biti bolji za godinu dana (25 %), a oni u dobi od 55 godina najmanje vjerojatno da će to reći (7 %).

Ispitanici koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina imaju veću vjerojatnost da će njihovi životni uvjeti biti bolji za godinu dana (15 %) i manje je vjerojatno da će biti lošiji (34 %), u usporedbi s onima koji su otišli u dobi od 15 ili manje godina (9 % odnosno 46 %).

U odnosu na poteškoće u plaćanju računa, nema razlike u omjeru koji misli da će stvari biti bolje za godinu dana. Međutim, oni koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena imaju veću vjerojatnost da će reći da će njihovi životni uvjeti biti lošiji (63 %), u usporedbi s onima koji rijetko ili nikada nemaju poteškoća (33 %).

**SD21.1 Za godinu dana, mislite li da će svaki od sljedećih biti bolji, gori ili isti kao i danas?
Vaši životni uvjeti (% – EU)**

	Bolje	Još gore	Isti	„Ne znam“
EU27	13	40	42	5
Starost				
15 – 24	25	29	41	5
25 – 39	19	39	38	4
40 – 54	12	43	40	5
55+	7	43	45	5
Edukacija (završetak)				
15...	9	46	39	6
16 – 19	12	45	38	5
20+	15	34	47	4
Još uvijek učim	24	28	43	5
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	12	63	20	5
S vremena na vrijeme	14	49	32	5
Gotovo nikad/nikad	13	33	50	4

Rezultati su općenito dosljedni u različitim sociodemografskim skupinama u smislu očekivanja od **nacionalnog gospodarstva** za godinu dana. Gledajući dobne skupine, ispitanici u dobi od 15 do 24 godine smatraju da će stanje nacionalnog gospodarstva biti bolje za godinu dana (16 %) od onih u dobi od 55 i više godina (9 %).

Ispitanici koji većinu vremena imaju poteškoća s plaćanjem računa vjerojatnije će reći da će stanje nacionalnog gospodarstva biti lošije (72 %), u usporedbi s onima koji rijetko ili nikada nemaju poteškoća (58 %).

Odgovori na to pitanje odnose se na one koji se odnose na životne uvjete. Među onima koji očekuju da će njihovi životni uvjeti biti bolji za godinu dana, 56 % također očekuje da će nacionalno gospodarstvo biti bolje.

**SD21.2 U jednoj godini, mislite li da će svaki od sljedećih biti bolji, gori ili isti kao i danas?
Stanje gospodarstva (NATIONALITY) (% – EU)**

	Bolje	Još gore	Isti	„Ne znam“
EU27	11	60	24	5
Starost				

15 – 24	16	50	27	7
25 – 39	12	61	24	3
40 – 54	10	63	23	4
55+	9	61	24	6
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	8	72	16	4
S vremena na vrijeme	11	61	24	4
Gotovo nikad/nikad	11	58	26	5
Očekivana situacija životnih uvjeta				
Bolje	56	29	13	2
Još gore	3	91	5	1
Isti	6	42	49	3

2.3 Zadovoljstvo trenutačnim nacionalnim i europskim mjerama

Trećina građana (33 %) kaže da je zadovoljna mjerama koje su dosad poduzete kako bi se riješio problem rastućih troškova života svojih **nacionalnih vlada**, dok gotovo dvije trećine (64 %) nije zadovoljno, uključujući 27 % koji „nisu zadovoljni“.

Isti udio (33 %) zadovoljan je **mjerama koje je EU poduzeo** kako bi riješio sve veće troškove života, pri čemu 56 % nije zadovoljno, uključujući 22 % koji „nisu zadovoljni“.

Općenito, manje je vjerojatno da će ispitanici imati negativan pogled na mjere koje je poduzeo EU nego njihove nacionalne vlade (64 % odnosno 56 % nije zadovoljno), iako više ispitanika daje odgovor „ne znam“ u odnosu na EU (11 %) nego za svoju nacionalnu vladu (3 %).

QA19 Koliko ste zadovoljni ili niste mjerama koje su dosad poduzete za rješavanje rastućih troškova života (na primjer, porast cijena hrane ili energije) od strane...? (%) – EU-27)

(Nacionalna) vlasta

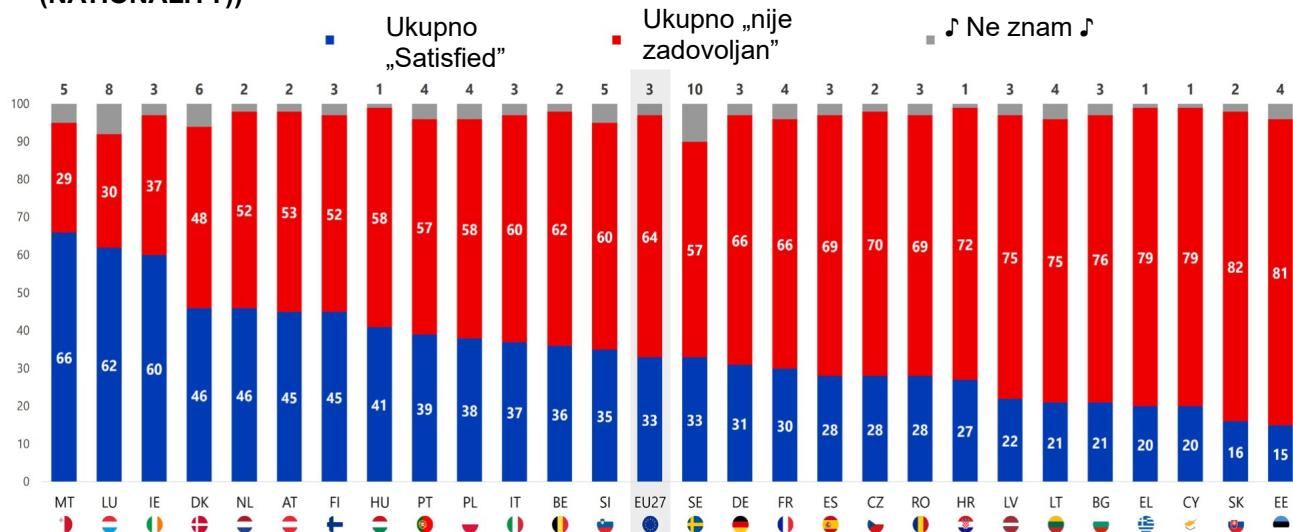
EU

■ Ukupno „Satisfied“ ■ Ukupno „nije zadovoljan“ ■ Ne znam ↗

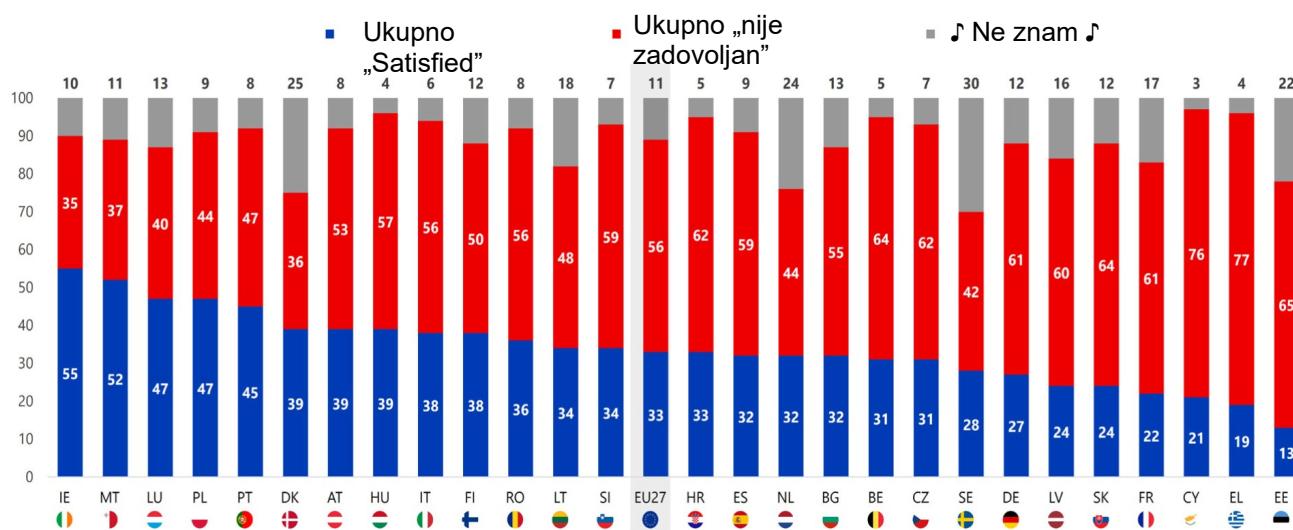
U tri države članice većina ispitanika izjavila je da je zadovoljna mjerama koje su dosad poduzete kako bi se riješio problem sve većih troškova života njihovih **nacionalnih vlada**: Malta (66 %), Luksemburg (62 %) i Irska (60 %). U ostalim 24 države članice većina nije zadovoljna, a to je najviše u Slovačkoj (82 %), Estoniji (81 %), Grčkoj i Cipru (obje 79 %).

QA19.1 Koliko ste zadovoljni ili niste s mjerama koje su dosad poduzete za rješavanje rastućih troškova života (na primjer rastuće cijene hrane ili energije) od strane...? (% – vlada (NATIONALITY))

U pet država članica većina ispitanika izjavila je da je zadovoljna **mjerama koje je EU poduzeo** kako bi riješio sve veće troškove života: Irska (55 %), Malta (52 %), Luksemburg, Poljska (47 %) i Danska (39 %). U ostalim 22 države članice većina nije zadovoljna, a to je najviše u Grčkoj (77 %), Cipru (76 %), Estoniji (65 %), Belgiji i Slovačkoj (64 %).

QA19.2 Koliko ste zadovoljni ili niste s mjerama koje su dosad poduzete za rješavanje rastućih troškova života (na primjer rastuće cijene hrane ili energije) od strane...? (% – EU)

U sociodemografskoj analizi rezultati se razlikuju ovisno o razini obrazovanja i financijskoj situaciji, a to se odnosi i na mjeru koju poduzimaju nacionalna vlada i EU. Na primjer, ispitanici koji rijetko ili nikada nisu imali poteškoća s plaćanjem računa imaju veću vjerojatnost da će biti zadovoljni mjerama koje poduzimaju njihove nacionalne vlade (36 %) i EU (34 %) nego oni koji većinu vremena imaju poteškoća (21 % odnosno 20 %). Kad je riječ o obama pitanjima, jaslice će najvjerojatnije biti zadovoljne, dok su domaći ljudi i nezaposleni ispitanici najmanje zadovoljni.

Ispitanici čija je ukupna predodžba o EU-u pozitivna veća je vjerojatnost da će biti zadovoljni mjerama koje je poduzeo EU (48 %), u usporedbi s onima koji imaju negativnu predodžbu o EU-u (7 %). Vjerojatnije je i da će biti zadovoljni mjerama koje poduzima nacionalna vlada (46 % onih s pozitivnom predodžbom o EU-u u odnosu na 13 % onih koji imaju negativan imidž).

Ako ispitanici očekuju da će njihovo nacionalno gospodarstvo biti bolje za godinu dana, vjerojatnije je da će biti zadovoljni mjerama koje poduzima njihova vlada (55 % u odnosu na 26 % onih koji očekuju da će gospodarska situacija biti lošija). Vjerojatnije je i da će biti zadovoljni mjerama koje poduzima EU (52 % onih koji očekuju da će gospodarstvo biti bolje u odnosu na 26 % onih koji očekuju da će biti lošije).

QA19 Koliko ste zadovoljni ili niste mjerama koje su dosad poduzete za rješavanje rastućih troškova života (na primjer, porast cijena hrane ili energije) od strane...? (%) – EU)

	(Nacionalna) vlada		EU	
	Ukupno „Satisfied”	Ukupno „nije zadovoljan”	Ukupno „Satisfied”	Ukupno „nije zadovoljan”
EU27	33	64	33	56
Starost				
15 – 24	27	69	28	62
25 – 39	32	66	32	60
40 – 54	36	61	34	52
55+	36	57	37	47
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposleni	31	66	32	58
Voditelji	40	57	38	50
Ostale bijele ogrlice	34	63	36	53
Ručni radnici	29	69	31	61
Kuća za osobe	27	71	23	66
Nezaposleni	26	72	25	64
U mirovini	34	62	31	57
Studenti	36	57	37	47
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	21	77	20	72
S vremenima na vrijeme	31	67	32	60
Gotovo nikad/nikad	36	60	34	53
Imidž EU-a				
Ukupno „pozitivan”	46	51	48	40
Neutralna	26	71	23	66
Ukupno „negativno”	13	86	7	87
Očekivana situacija u nacionalnom gospodarstvu				
Bolje	55	43	52	40
Još gore	26	72	26	63
Isti	42	55	41	50

ŠTO SE DOGAĐA? POTPORA UKRAJINI

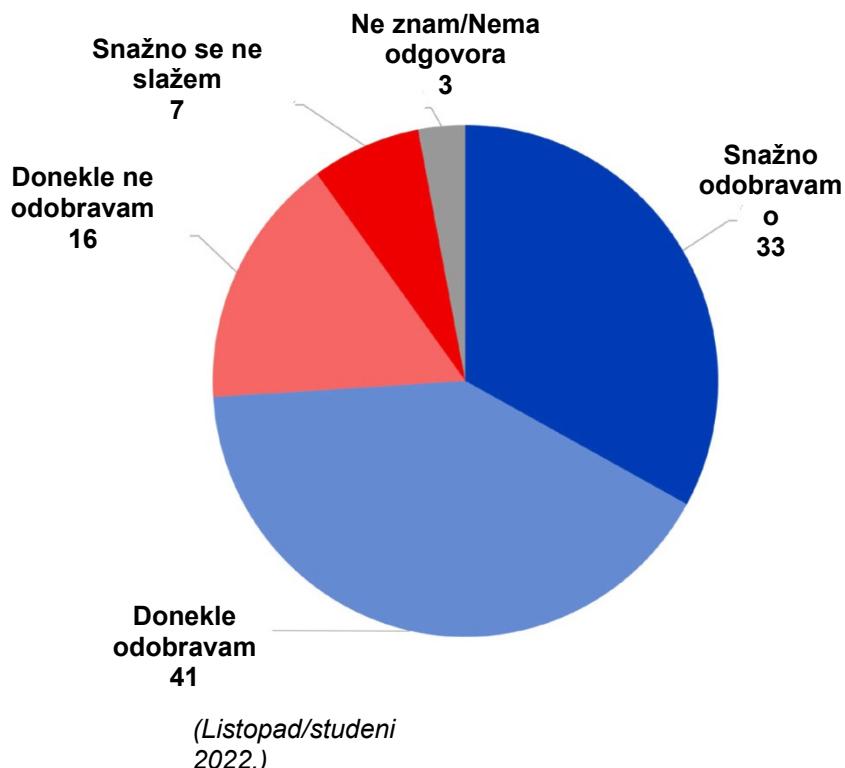
U ovom se poglavlju razmatraju stavovi Europljana prema ratu u Ukrajini i uloga EU-a i država članica. Unatoč brojnim izazovima s kojima se Europa suočava, potpora EU-a Ukrajini i posebne mjere koje je poduzela široko su prihvачene. Većina Europljana također je zadovoljna suradnjom među državama članicama EU-a u rješavanju posljedica rata u Ukrajini.

Većina građana smatra da ruski rat u Ukrajini ima temeljni utjecaj na njihove živote, pri čemu samo manjina vjeruje da će njihovi životi ostati nepromijenjeni.

3.1 Prihvaćanje stajališta i djelovanja EU-a za potporu Ukrajini

Tri od četiri građanina EU-a (74 %) kažu da odobravaju potporu EU-a Ukrajini nakon ruske invazije, a to uključuje 33 % onih koji „snažno odobravaju” i 41 % koji „nešto odobravaju”. Otprilike svaka četvrta osoba (23 %) ne odobrava potporu EU-a, uključujući 16 % onih koji „nešto ne odobravaju” i 7 % koji „snažno ne odobravaju”.

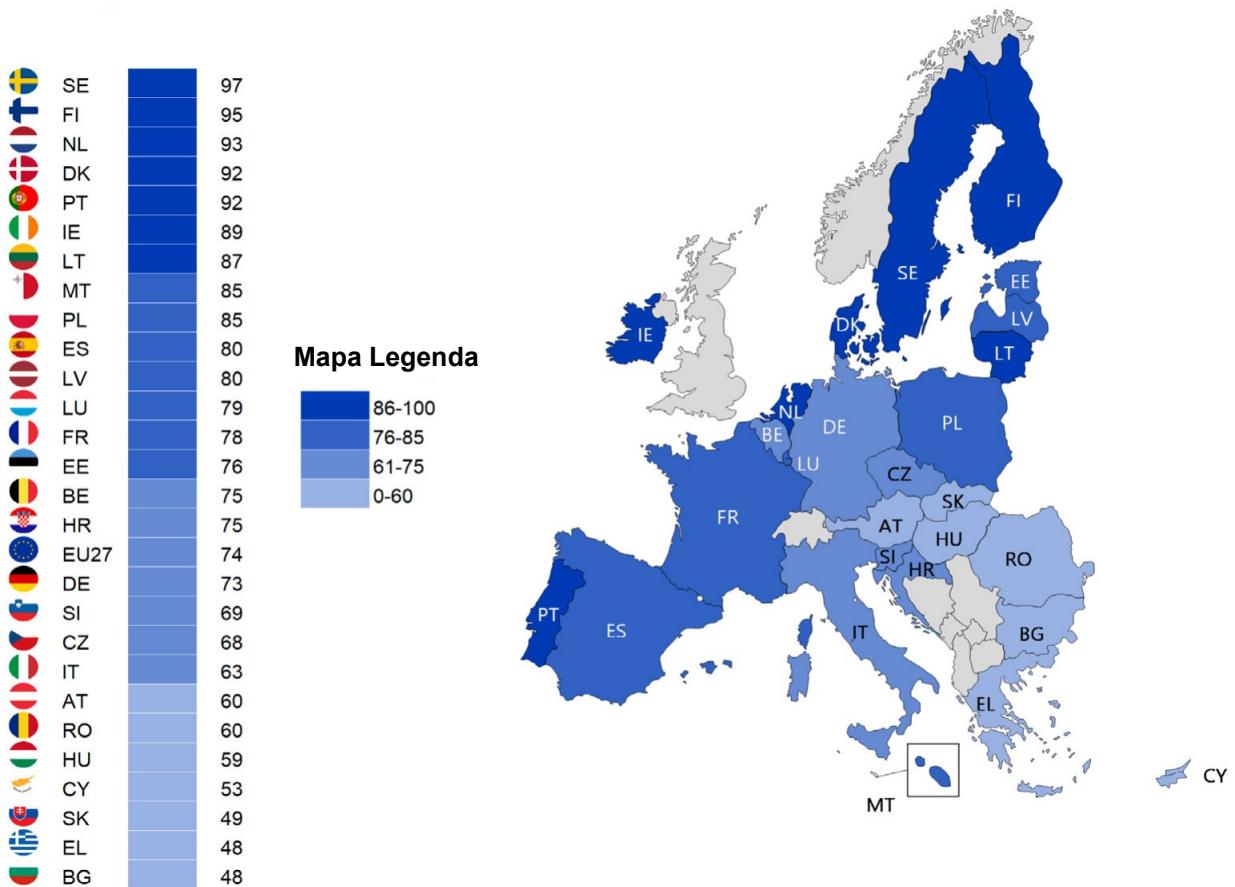
Općenito, odobravate li ili ne odobravate potporu Europske unije Ukrajini nakon ruske invazije na Ukrajinu? (% – EU-27)

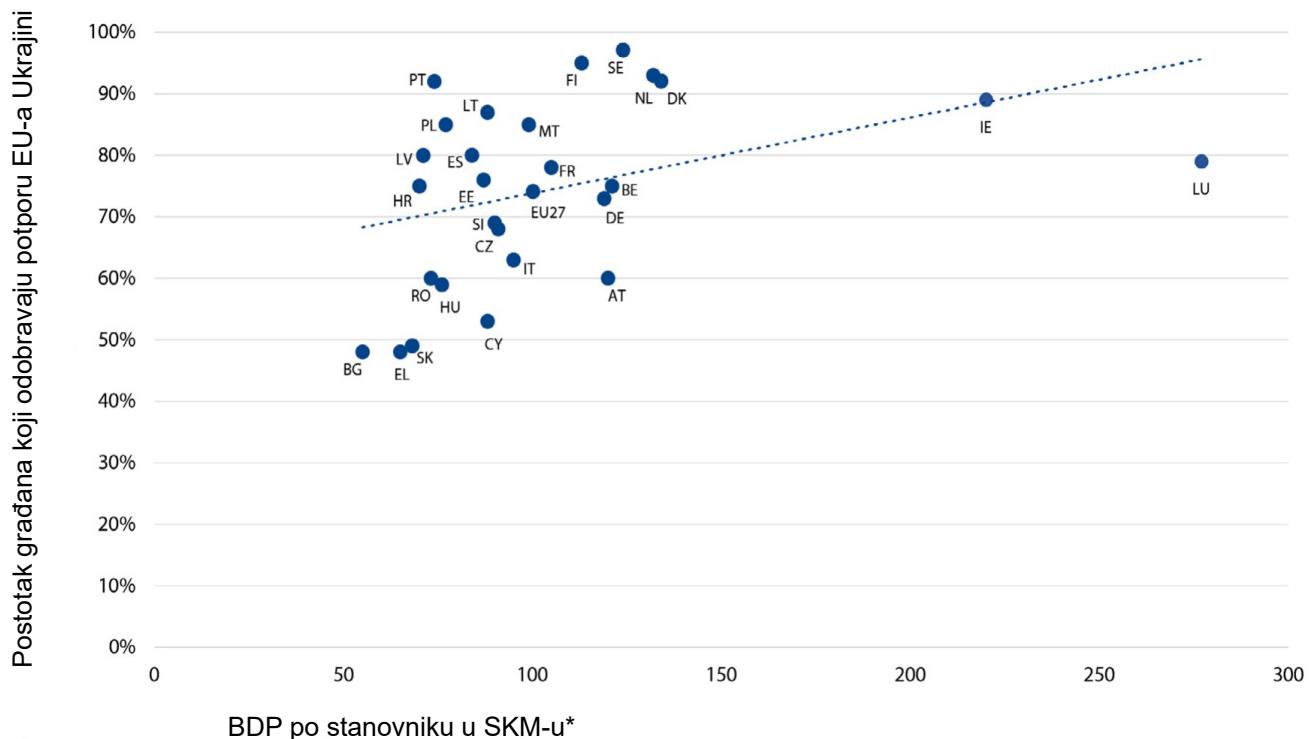
U svim zemljama više ljudi odobrava nego ne odobrava potporu EU-a Ukrajini nakon ruske invazije. Udio koji odobrava potporu EU-a najveći je u Švedskoj (97 %), Finskoj (95 %), Nizozemskoj (93 %), Danskoj i Portugalu (oba 92 %). Razina neodobravanja najviša je u

jugoistočnim dijelovima Europe, primjerice u Grčkoj (48 %), Slovačkoj (46 %), Bugarskoj (44 %) i Cipru (42 %).

Općenito, odobravate li ili ne odobravate potporu Evropske unije Ukrajini nakon ruske invazije na Ukrajinu? (%) – ukupno „Odobrenje“)

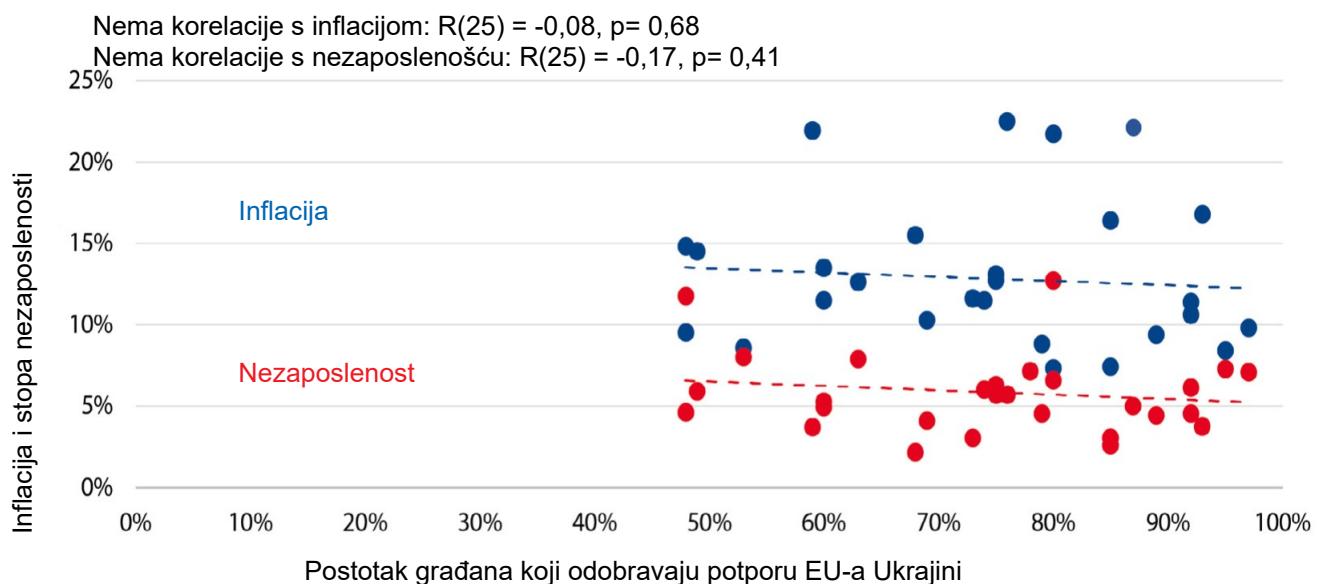

S obzirom na potencijalne odnose između javne potpore Ukrajini i gospodarske situacije građana, pojavljuje se niz zanimljivih spoznaja: Kao prvo, postoji pozitivna korelacija između odobravanja potpore EU-a Ukrajini od strane građana i BDP-a po stanovniku njihovih zemalja. Drugim riječima, vjerojatnije je da će zemlje s višim BDP-om po stanovniku odobriti potporu EU-a Ukrajini. Grafikon prikazuje umjeren i pozitivan korelacijski koeficijent (0,39) sa statistički značajnom razinom pouzdanosti u više od 95 % slučajeva.

BDP po stanovniku 13. QA i odobrenje potpore EU-a UkrajiniPozitivna korelacija: $R(25) = 0,39$, $p < 0,5$

S druge strane, a možda i više govoreći s obzirom na to gdje se većina europskih građana osobno nalazi u ovom pitanju, ne postoji značajan odnos između stope inflacije u zemlji i odobravanja potpore EU-a Ukrajini. Slično tome, stopa nezaposlenosti u zemlji ne utječe na vjerojatnost da će njezini građani odobriti potporu EU-a Ukrajini. Nijedan od dvaju koeficijenata korelacije nije relevantan (-0,08 za inflaciju; i -0,17 za nezaposlenost) te nisu statistički značajne ($p > 0,05$).

Razina inflacije/nezaposlenosti i odobrenje potpore EU-a Ukrajini

Eurostat: HIPC – listopad 2022. (godišnja stopa promjene)

URL:

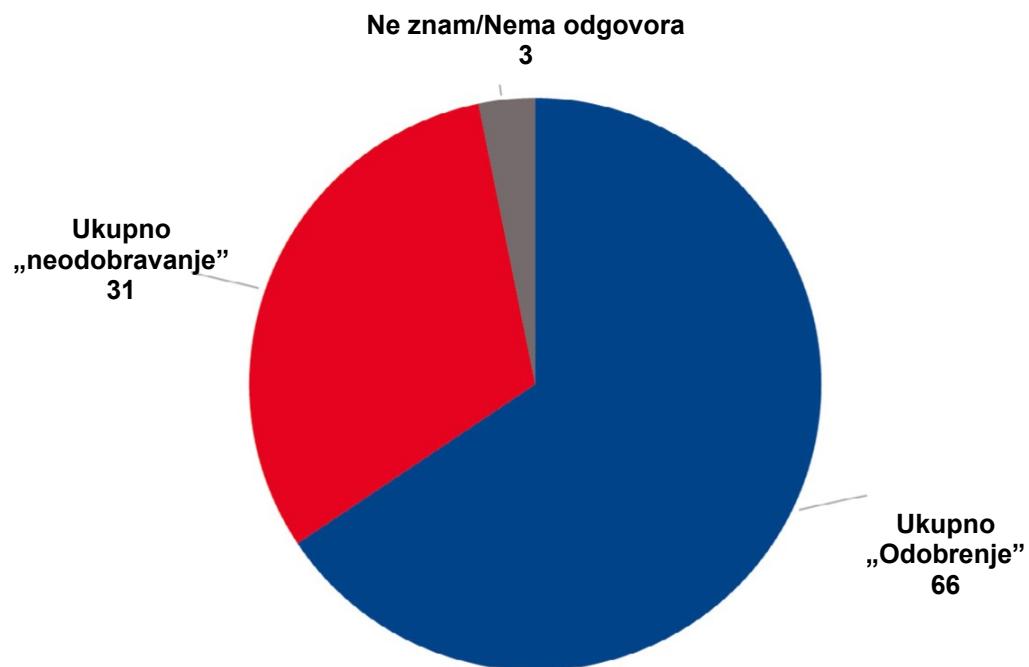
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_4056416/default/table
[Podaci preuzeti 6. prosinca 2022.]

Eurostat: Nezaposlenost – rujan 2022. (sezonski prilagođena)

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/UNE_RT_MSDEFAULTVIEW/default/table [Podaci preuzeti 25. studenoga 2022.]

Čak i većina građana EU-a koji imaju poteškoća s plaćanjem računa odobrava stav EU-a s Ukrajinom (66 %), a samo 31 % ne odobrava.

QA13 & D60 D60 Dvije trećine onih s poteškoćama u plaćanju računa odobrava potporu EU-a Ukrajini

Općenito, odobravate li ili ne odobravate potporu Europske unije Ukrajini nakon ruske invazije na Ukrajinu?

Baza = D60. Tijekom posljednjih dvanaest mjeseci, biste li rekli da ste imali poteškoća s plaćanjem računa na kraju mjeseca...? Većinu vremena i s vremena na vrijeme

Sociodemografska analiza pokazuje da je vjerojatnije da će visokoobrazovani ispitanici, tj. oni koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina, odobriti potporu EU-a Ukrajini nakon ruske invazije (81 %), u usporedbi s onima koji su napustili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (71 %) ili u dobi od 15 ili manje godina (66 %). Među socio-profesionalnim skupinama udio koji odobrava potporu EU-a najveći je među rukovoditeljima (84 %) i najniži među domaćim osobama (63 %). Malo je vjerojatnije da će mlađi ispitanici odobriti potporu EU-a Ukrajini nakon ruske invazije (77 % osoba u dobi od 15 do 24 godine u odnosu na 73 % – 75 % u starijim dobnim skupinama).

Odobrenje potpore EU-a Ukrajini veće je među ispitanicima čija je ukupna predodžba o EU-u pozitivna (91 % naspram 38 % onih čija je slika o EU-u negativna).

Općenito, odobravate li ili ne odobravate potporu Europske unije Ukrajini nakon ruske invazije na Ukrajinu? (% – EU)

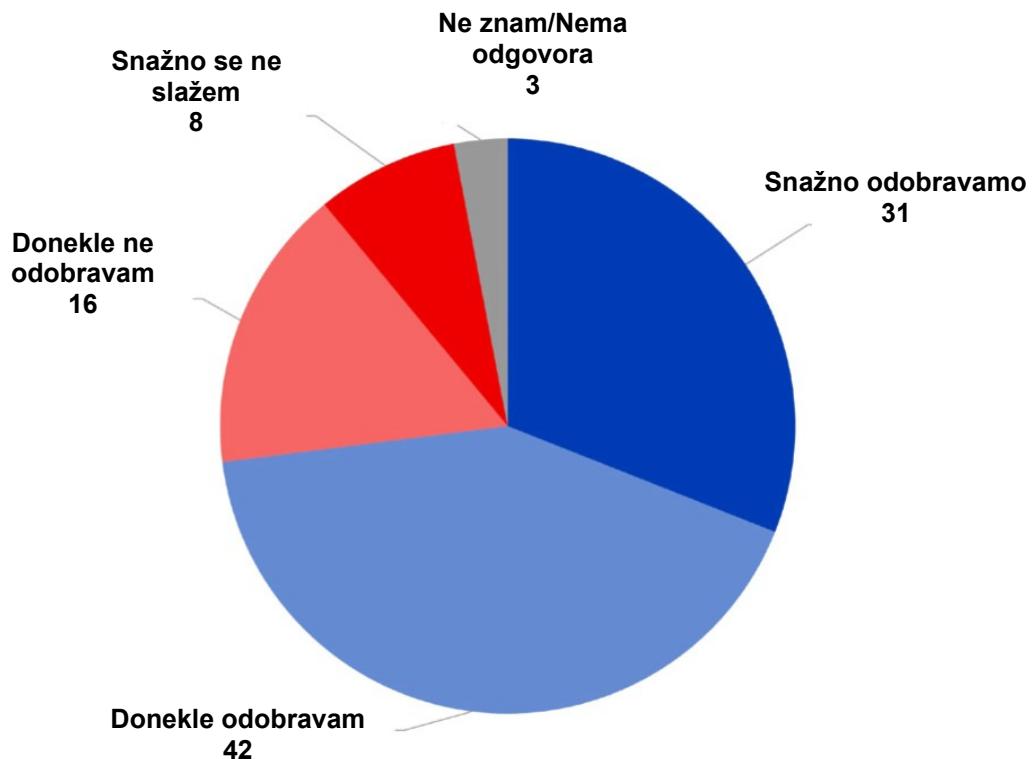
	Ukupno „Odobrenje“	Ukupno „neodobravanje“	Ne znam/Nema odgovora
EU27	74	23	3
Starost			
15 – 24	77	20	3

25 – 39	75	22	3
40 – 54	74	23	3
55+	73	24	3
Edukacija (završetak)			
15...	66	30	4
16 – 19	71	26	3
20+	81	17	2
Još uvijek učim	79	17	4
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposleni	73	24	3
Voditelji	84	14	2
Ostale bijele ogrlice	76	21	3
Ručni radnici	69	28	3
Kuća za osobe	63	33	4
Nezaposleni	68	27	5
U mirovini	74	22	4
Studenti	79	17	4
Imidž EU-a			
Ukupno „pozitivan“	91	8	1
Neutralna	67	28	5
Ukupno „negativno“	38	59	3

Ispitanici su zatim zamoljeni da detaljnije promisle o različitim mjerama koje je EU poduzeo kako bi podupro Ukrajinu od početka rata, kao što su sankcije protiv ruske vlade ili financijska, vojna ili humanitarna potpora.

Oko tri od četiri građanina EU-a (73 %) izjavilo je da odobrava djelovanje EU-a za potporu Ukrajini, a to uključuje 31 % koji „snažno odobrava“ i 42 % koje „nešto odobrava“. Otprilike jedna četvrtina (24 %) ne odobrava mjere EU-a, uključujući 16 % onih koji „nešto ne odobravaju“ i 8 % koji „snažno ne odobravaju“.

QA14 Sada detaljnije razmislimo o različitim akcijama koje je Europska unija poduzela kako bi poduprla Ukrajinu od početka rata, kao što su sankcije protiv ruske vlade ili financijska, vojna ili humanitarna potpora: prihvate li ili ne odobravate ove akcije? (%) – EU-27)

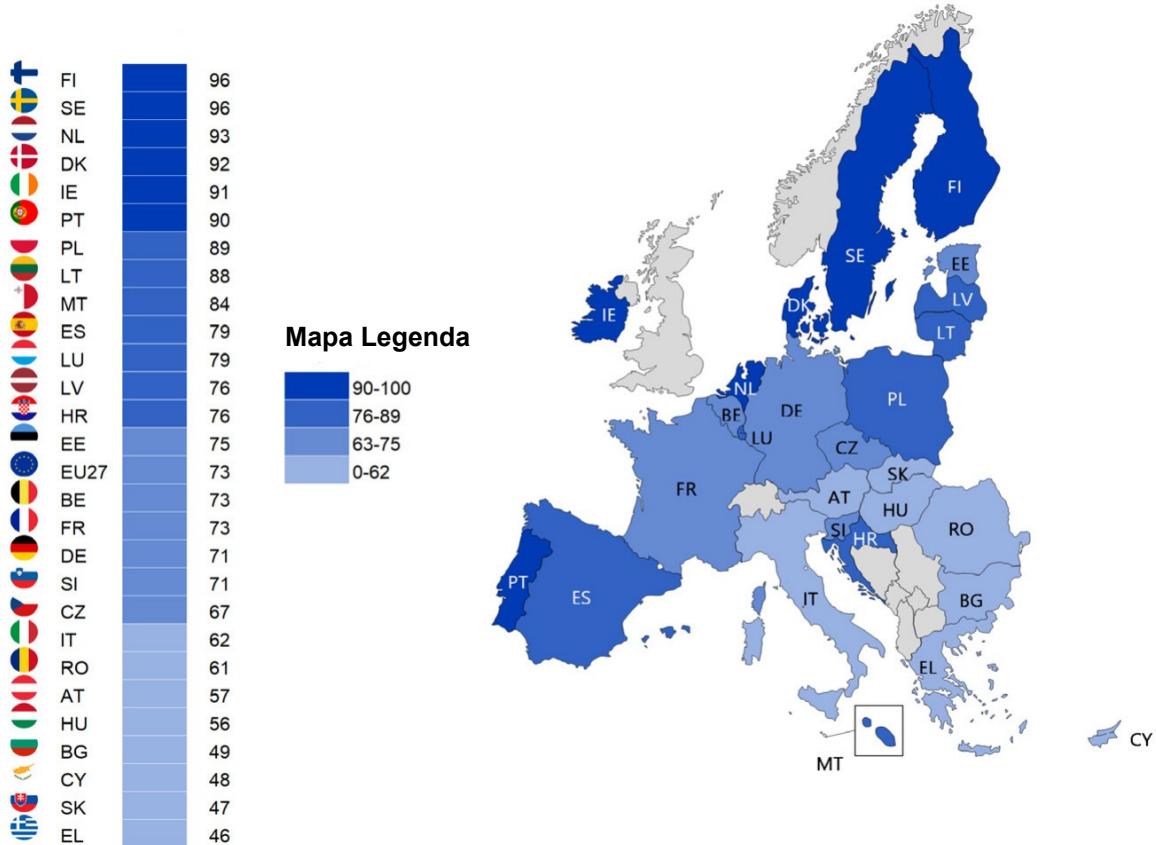

(Listopad/studeni 2022.)

Postoje razlike u razinama odobrenja djelovanja EU-a za potporu Ukrajini. U 24 zemlje većina ispitanika odobrava mjere EU-a, s više od devet od deset odobrenih sredstava u Švedskoj, Finskoj (96 %), Nizozemskoj (93 %), Danskoj (92 %) i Irskoj (91 %). Međutim, većina se ne slaže s mjerama EU-a u Grčkoj (51 %) i Slovačkoj (49 %), dok na Cipru postoje jednaki udjeli koji odobravaju i ne odobravaju (48 %). Razine neodobravanja relativno su visoke i u Bugarskoj (45 %), Mađarskoj (41 %) i Austriji (40 %).

Još jednom, najniže razine odobravanja djelovanja EU-a za potporu Ukrajini koncentrirane su u jugoistočnim dijelovima Europe.

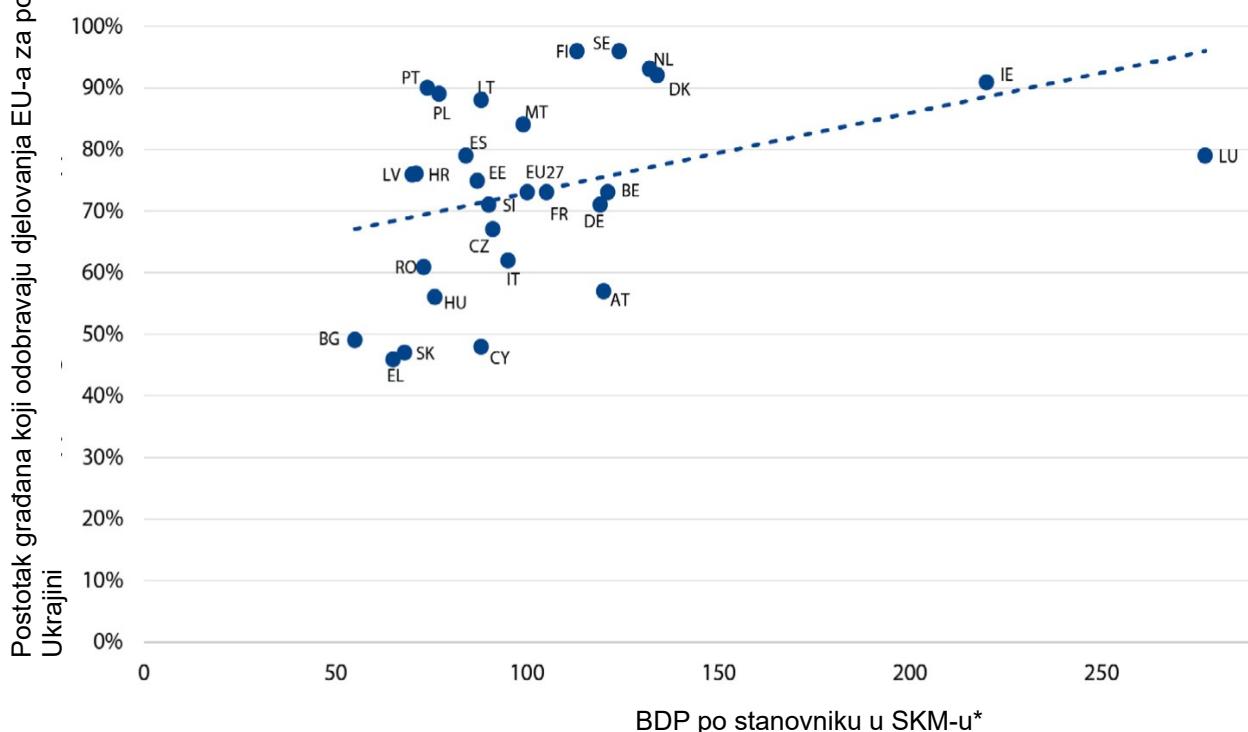
QA14 Sada detaljnije razmislimo o različitim akcijama koje je Evropska unija poduzela kako bi poduprla Ukrajinu od početka rata, kao što su sankcije protiv ruske vlade ili financijska, vojna ili humanitarna potpora: prihvate li ili ne odobravate ove akcije? (%) – ukupno „Odobrenje“)

Kao i prije, s obzirom na to kako je gospodarska situacija građana povezana s javnom potporom Ukrajini, postoji pozitivna korelacija između odobravanja potpore EU-a Ukrajini od strane građana i BDP-a po stanovniku njihovih zemalja. Koeficijent korelacije uključen u grafikon u nastavku pokazuje umjerenu pozitivnu korelaciju (0,39) koja je statistički značajna s više od 95 % pouzdanosti.

BDP po stanovniku 14. i odobrenje posebnih mjera EU-a za potporu Ukrajini

Pozitivna korelacija: $R(25) = 0,39$, $p & 0,05$

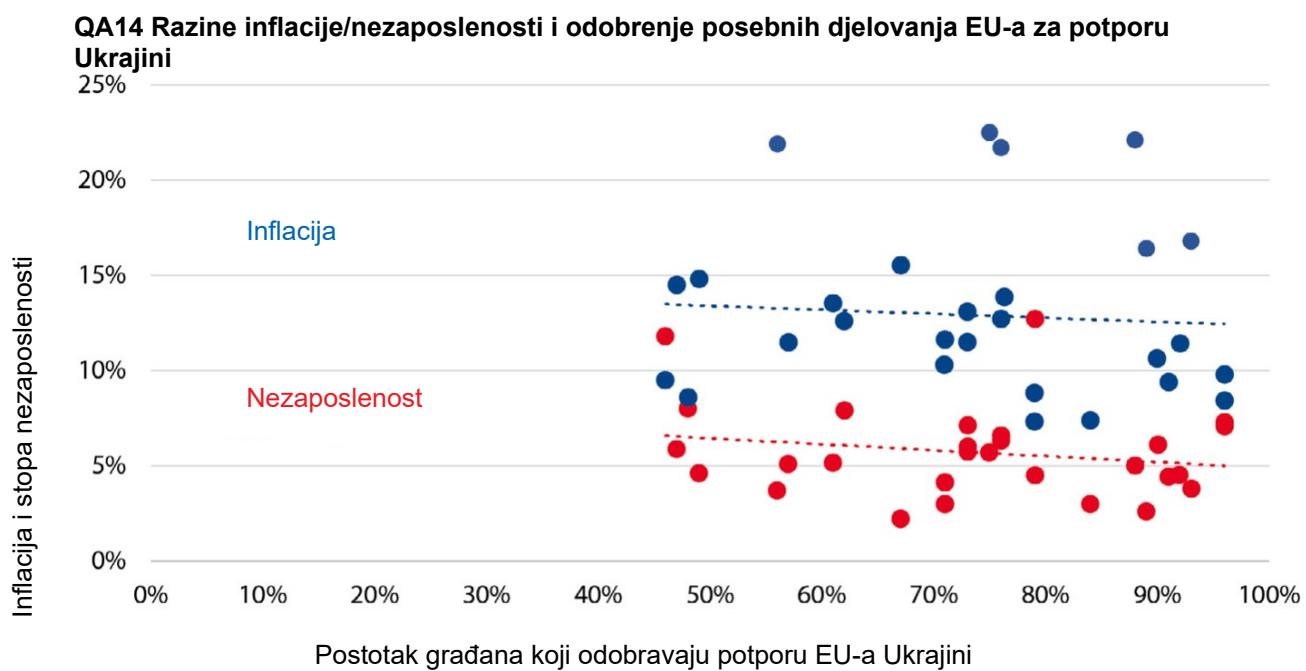

Eurostat – BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći (PPS) – 2021.

<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TEC00114/default/table> [Podaci preuzeti 25. studenoga 2022.]

* Standard kupovne moći (PPS) umjetna je valutna jedinica koju Eurostat upotrebljava za usporedbe zemalja kako bi se uklonile razlike u razini cijena među državama članicama.

Međutim, istodobno ne postoji znatan odnos između stope inflacije u zemlji i odobravanja djelovanja EU-a za potporu Ukrajini. Slično tome, stopa nezaposlenosti u zemlji ne utječe na vjerovatnost da će njezini građani odobriti mjere EU-a za potporu Ukrajini. Nijedan od dvaju koeficijenata korelacije nije relevantan (-0,07 za inflaciju; i -0,2 za nezaposlenost) te nisu statistički značajne (u oba slučaja p-vrijednost je veća od 0,05).

Eurostat: HIPC – listopad 2022. (godišnja stopa promjene)

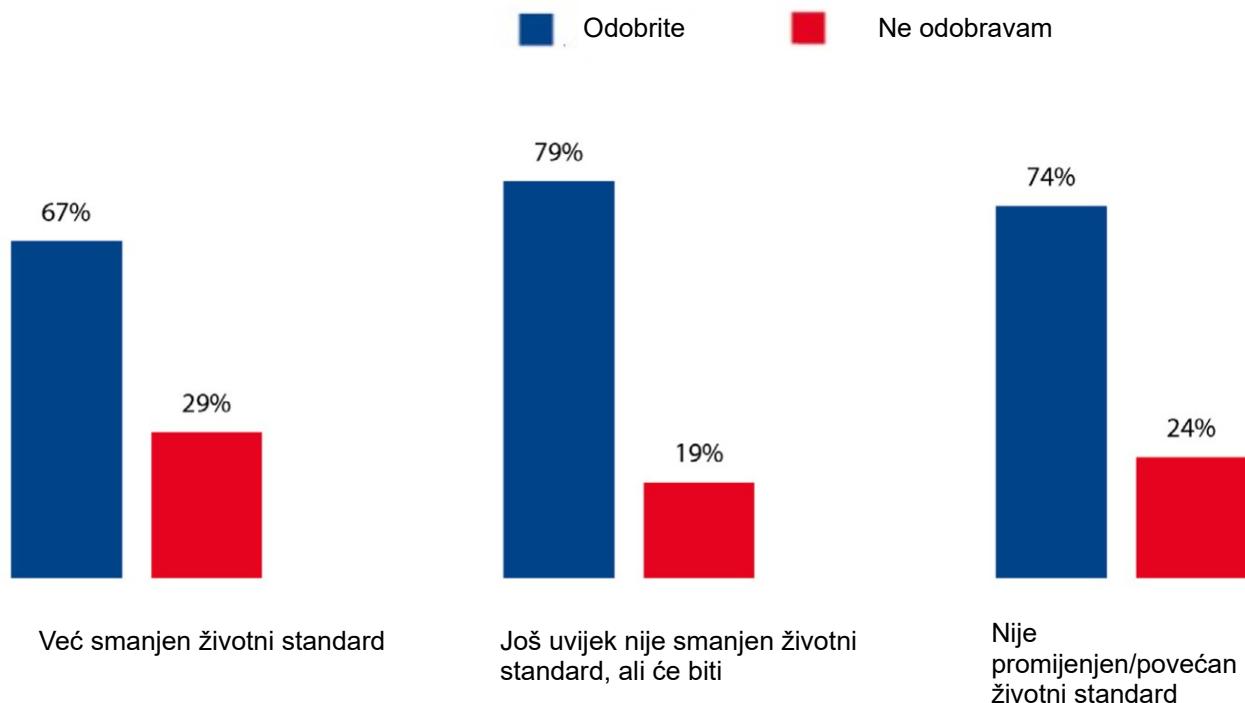
URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_4056416/default/table [Podaci preuzeti 6. prosinca 2022.]

Eurostat: Nezaposlenost – rujan 2022. (sezonski prilagođena)

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/UNE_RT_MSDEFAULTVIEW/default/table [Podaci preuzeti 25. studenoga 2022.]

Čak i većina građana čiji je životni standard smanjen odobrava posebne mjere EU-a za potporu Ukrajini (67 %). Za usporedbu, 79 % onih čiji prihodi još nisu smanjeni, a 74 % onih bez promjena/povećanja životnog standarda, odobrava mjere za potporu Ukrajini.

QA14 Sada detaljnije razmislimo o različitim akcijama koje je Europska unija poduzela kako bi poduprla Ukrajinu od početka rata, kao što su sankcije protiv ruske vlade ili financijska, vojna ili humanitarna potpora: prihvate li ili ne odobravate ove akcije?

Baza = QA17. Mnogi elementi, kao što su posljedice pandemije covida-19, rat u Ukrajini te rastuća inflacija i cijene, utječu na globalno gospodarstvo, uključujući države članice Europske unije. Razmišljajući o vašem osobnom životnom standardu (npr. pokretu i uslugama koje si možete priuštiti), koja je od tih izjava najблиža vašoj osobnoj situaciji?

Daljnja sociodemografska analiza pokazuje da je vjerojatnije da će ispitanici koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina odobriti mjere EU-a za potporu Ukrajini (80 %), u usporedbi s onima koji su napustili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (69 %) ili u dobi od 15 ili manje godina (64 %). Među socio-profesionalnim skupinama, udio koji odobrava potporu EU-a najveći je među rukovoditeljima (82 %) i studentima (79 %), dok je najniži među kućanstvima (63 %).

Odobravanje mjera EU-a veće je među ispitanicima čija je ukupna predodžba o EU-u pozitivna (90 % u odnosu na 36 % onih čija je predodžba o EU-u negativna). Stavovi o djelovanjima EU-a također su usko povezani s ukupnim razinama odobrenja potpore EU-a Ukrajini. Među onima koji odobravaju potporu EU-a Ukrajini, 93 % odobrava i posebne mjere koje je poduzeo EU.

QA14 Sada detaljnije razmislimo o različitim akcijama koje je Europska unija poduzela kako bi poduprla Ukrajinu od početka rata, kao što su sankcije protiv ruske vlade ili financijska, vojna ili humanitarna potpora: prihvate li ili ne odobravate ove akcije? (%)

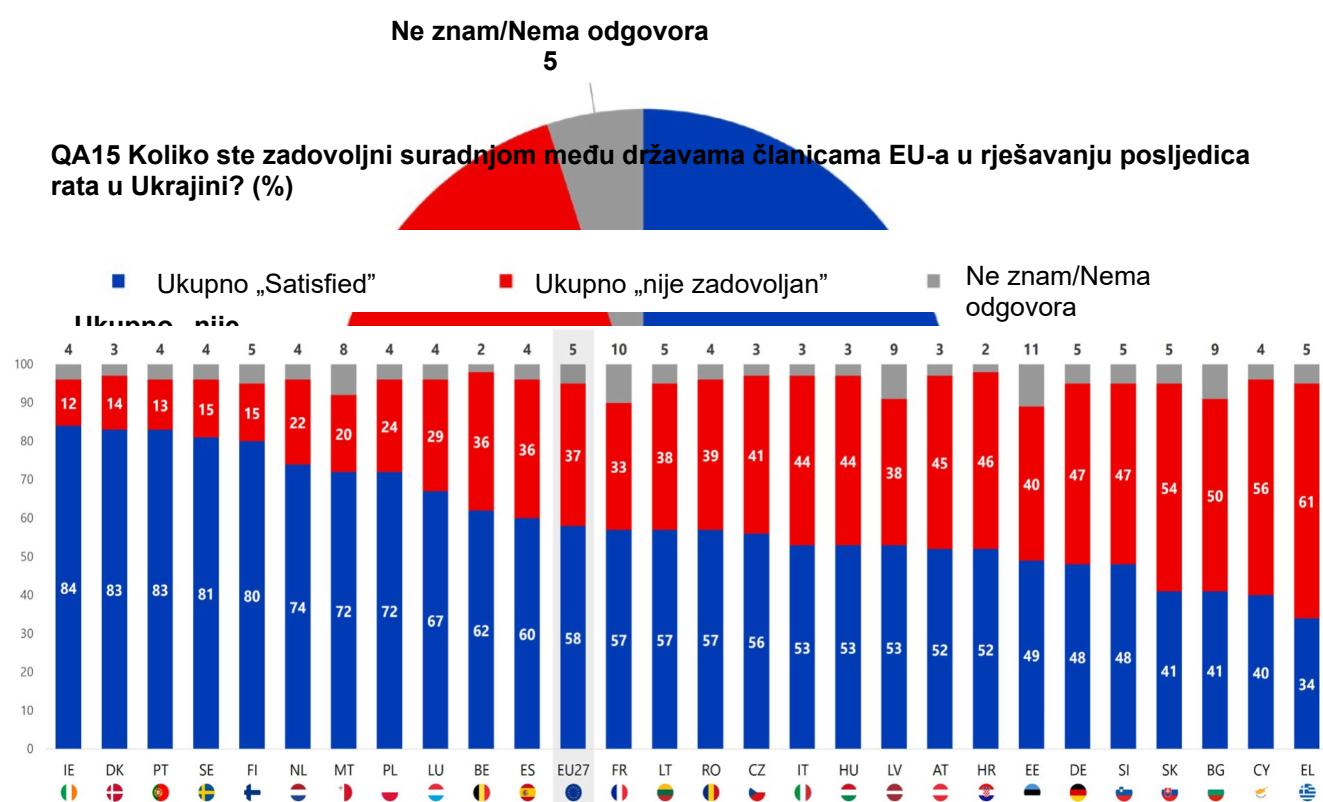
	Ukupno „Odobrenje“	Ukupno „neodobravanje“	Ne znam/Nema odgovora
EU27	73	24	3
Edukacija (završetak)			

15...	64	31	5
16 – 19	69	28	3
20+	80	18	2
Još uvijek učim	79	17	4
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposleni	70	26	4
Voditelji	82	16	2
Ostale bijele ogrlice	76	22	2
Ručni radnici	69	28	3
Kuća za osobe	63	32	5
Nezaposleni	67	30	3
U mirovini	73	24	3
Studenti	79	17	4
Imidž EU-a			
Ukupno „pozitivan“	90	9	1
Neutralna	67	29	4
Ukupno „negativno“	36	61	3
Odobrenje potpore EU-a Ukrajini			
Odobrite	93	6	1
Ne odobravam	15	83	2

3.2 Zadovoljstvo suradnjom država članica

Osim što odobrava potporu EU-a Ukrajini, **većina Euroljana ima pozitivan stav prema načinu na koji su države članice surađivale**. Gotovo šest od deset građana (58 %) izjavilo je da su zadovoljni suradnjom država članica EU-a u rješavanju posljedica rata u Ukrajini, dok gotovo četiri od deset (37 %) nisu zadovoljni.

QA15 Koliko ste zadovoljni suradnjom među državama članicama EU-a u rješavanju posljedica rata u Ukrajini? (%) – EU-27)

U sociodemografskoj analizi zadovoljstvo suradnjom država članica EU-a u rješavanju posljedica rata u Ukrajini veće je među ispitanicima koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina (64 %) nego među onima koji su napustili obrazovanje u dobi od 16 do 19 godina (54 %) ili u dobi od 15 godina ili ispod (51 %). Među socio-profesionalnim skupinama zadovoljstvo je najviše među menadžerima (66 %), studentima (63 %) i drugim radnicima u bijelim ovratnicima (62 %), dok je najniži među domaćinima (48 %).

Ispitanici koji rijetko ili nikada nisu imali poteškoća s plaćanjem računa imaju veću vjerovatnost da će biti zadovoljni (62 %) nego oni koji većinu vremena imaju poteškoća (41 %). Vjerovatnije je da će mlađi ispitanici biti zadovoljniji od starijih ispitanika (62 % osoba u dobi od 15 do 24 godine u odnosu na 56 % osoba starijih od 55 godina).

Zadovoljstvo suradnjom među državama članicama EU-a veće je među ispitanicima čija je ukupna predodžba o EU-u pozitivna (77 % u odnosu na 19 % onih koji imaju negativan dojam o EU-u).

Stavovi su još jednom usko povezani s ukupnim razinama odobravanja potpore EU-a Ukrajini. Među onima koji odobravaju potporu EU-a Ukrajini, 72 % zadovoljno je suradnjom među državama članicama EU-a, u usporedbi s 14 % onih koji se ne slažu s potporom EU-a Ukrajini. Od onih koji su zadovoljni suradnjom među državama članicama, 68 % želi da Europski parlament ima važniju ulogu.

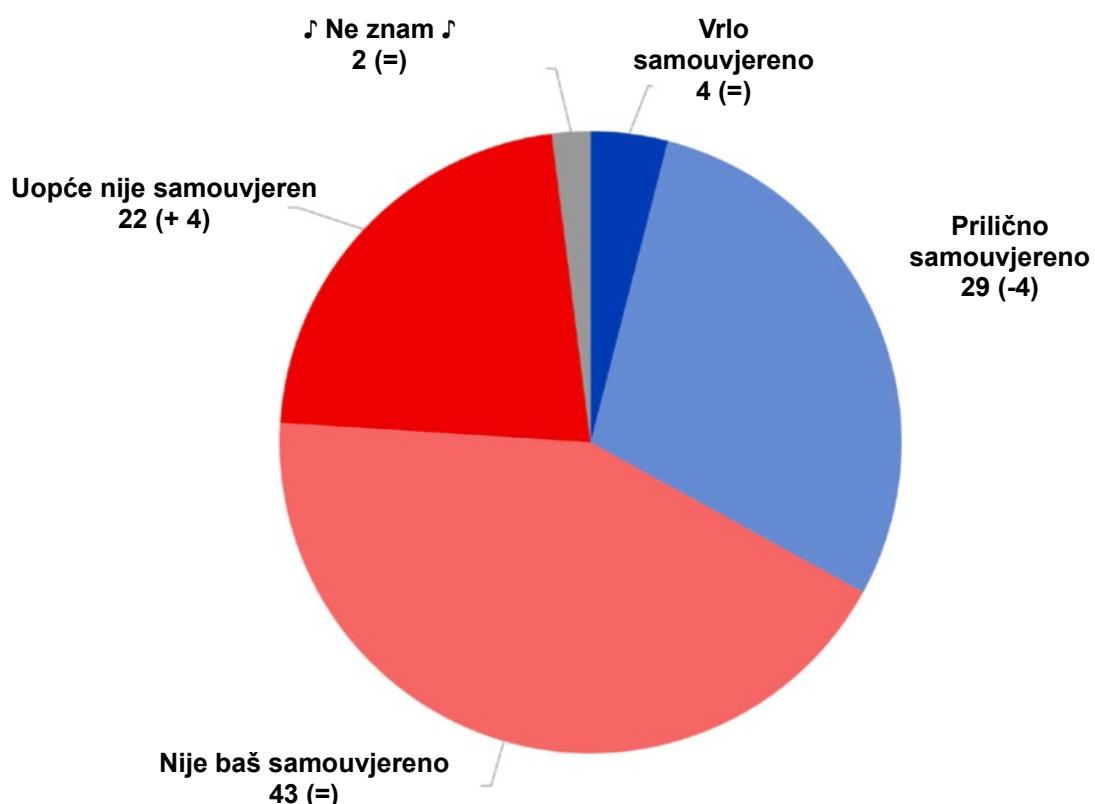
QA15 Koliko ste zadovoljni suradnjom među državama članicama EU-a u rješavanju posljedica rata u Ukrajini? (% – EU)

	Ukupno „Satisfied”	Ukupno „nije zadovoljan”	Ne znam/nema odgovora
EU27	58	37	5
Starost			
15 – 24	62	31	7
25 – 39	59	37	4
40 – 54	57	39	4
55+	56	39	5
Edukacija (završetak)			
15...	51	42	7
16 – 19	54	41	5
20+	64	32	4
Još uvijek učim	63	30	7
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposleni	55	42	3
Voditelji	66	31	3
Ostale bijele ogrlice	62	35	3
Ručni radnici	54	42	4
Kuća za osobe	48	43	9
Nezaposleni	53	39	8
U mirovini	56	38	6
Studenti	63	30	7
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	41	52	7
S vremena na vrijeme	55	41	4
Gotovo nikad/nikad	62	33	5
Uloga Europskog parlamenta			
Još važnije	68	30	2
Manje važno	40	56	4
Nema promjena	62	29	9
Odobrenje potpore EU-a Ukrajini			
Odobrite	72	24	4
Ne odobravam	14	83	3

3.3 Malo povjerenje da će život ostati nepromijenjen

Samo trećina građana (33 %) **uvjerena je da će njihov život ostati nepromijenjen** kao rezultat rata u Ukrajini i njegovih potencijalnih posljedica (-4 postotna boda od travnja do svibnja 2022.). Samo 4 % (bez promjene) je „vrlo uvjereni“ da će to biti slučaj. Većina (65 %, + 4 postotna boda) kaže da nisu sigurni da će to biti slučaj, pri čemu 22 % nije „uopće samouvjereno“ (+ 4 postotna boda).

QA12 Razmišljajući o ratu u Ukrajini i njegovim potencijalnim posljedicama na vaš život, koliko ste sigurni da će vaš život ostati nepromijenjen? (% – EU-27)

(Listopad/studeni 2022.
travanj/svibanj 2022.)

Irska (50 %) jedina je država članica EU-a u kojoj je većina ispitanika uvjereni da će njihov život ostati nepromijenjen zbog rata u Ukrajini i njegovih potencijalnih posljedica, iako su na Malti jednaki udjeli sigurni i nepouzdani (48 %).

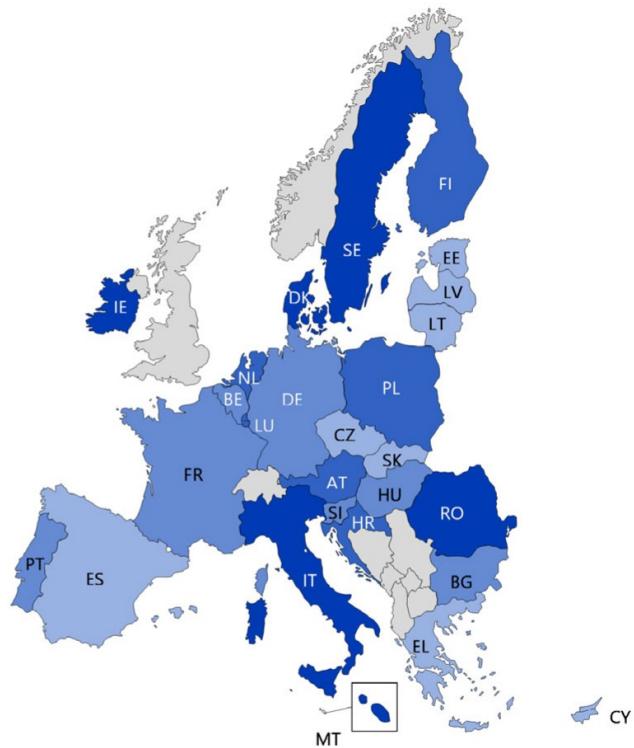
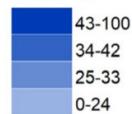
Na drugom kraju spektra, samo 10 % u Grčkoj, 16 % u Slovačkoj i 17 % u Cipru i Litvi misli da će se njihov život nastaviti nepromijenjeno.

Općenito, ispitanici u istočnim dijelovima Europe manje su uvjereni da će njihov život ostati nepromijenjen kao rezultat rata u Ukrajini i njegovih potencijalnih posljedica. To se posebno odnosi na neke od zemalja koje graniče s Ukrajinom ili Rusijom, kao što su baltičke države Estonije, Latvije i Litve.

QA12 Razmišljajući o ratu u Ukrajini i njegovim potencijalnim posljedicama na vaš život, koliko ste sigurni da će vaš život ostati nepromijenjen? (% – ukupno „nepouzdano“)

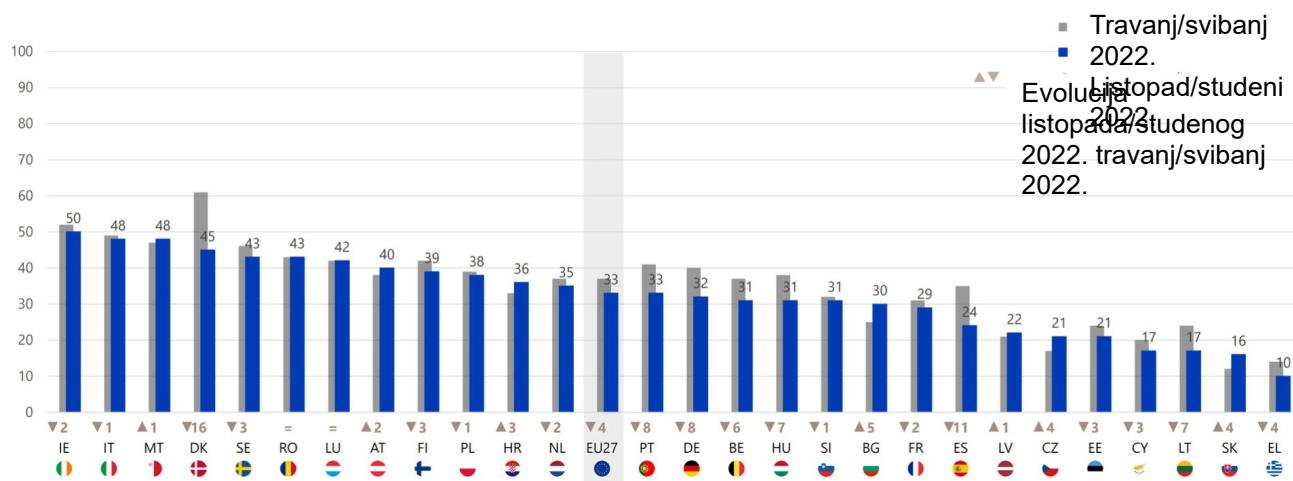
Mapa Legenda

Od travnja do svibnja 2022. povjerenje u život i dalje ostaje nepromijenjeno u četiri države članice EU-a: Bugarska (30 %, + 5 postotnih bodova), Češka (21 %, + 4 postotna boda), Slovačka (16 %, + 4 postotna boda) i Hrvatska (36 %, + 3 postotna boda). Međutim, optimizam se smanjio u 12 zemalja, osobito u Danskoj (45 %, – 16 postotnih bodova), Španjolskoj (24 %, – 11 postotnih bodova), Njemačkoj (32 %, -8 postotnih bodova) i Portugalu (33 %, -8 postotnih bodova). U 11 zemalja nije bilo promjena ili gotovo nikakvih promjena.

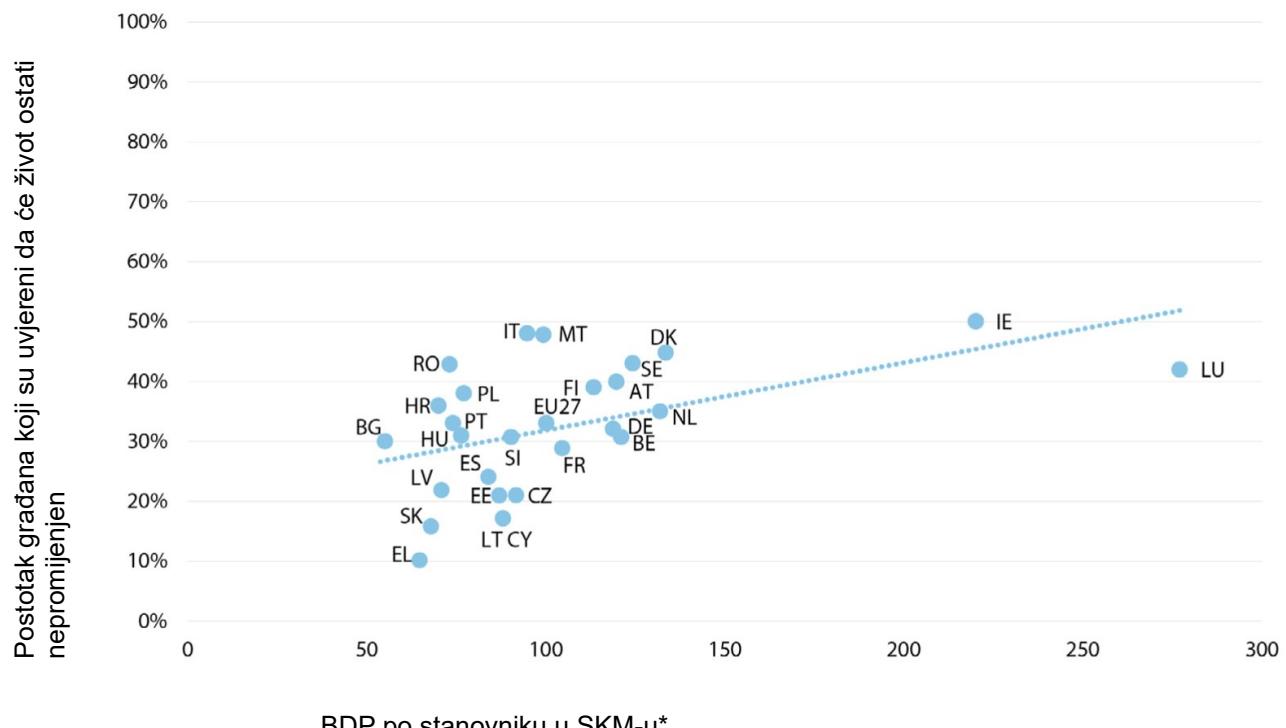
Kao rezultat tih promjena, negativno stajalište sada je dominantno u Danskoj.

QA12 Razmišljajući o ratu u Ukrajini i njegovim potencijalnim posljedicama na vaš život, koliko ste sigurni da će vaš život ostati nepromijenjen? (%) – ukupno „samouvjerenost“)

S obzirom na odnos između gospodarske situacije u državama članicama i povjerenja građana da će njihov život ostati nepromijenjen, možda nije iznenađujuće da u zemljama s manjim BDP-om po stanovniku građani imaju veću vjerojatnost da će se njihov život promijeniti. Na primjer, u Grčkoj je samo 10 % uvjereni da će njihovi životi ostati isti, dok je polovica Iraca pozitivna da im se život neće promijeniti. Kao što je prikazano na grafikonu u nastavku, utvrđena je korelacija pri zajedničkoj analizi dviju varijabli. Koeficijent korelacije (0,49) pokazuje pozitivan i statistički značajan odnos između varijabli (p-vrijednost & 0,01).

QA12 BDP po glavi stanovnika i povjerenje da će se život nastaviti nepromijenjeno

BDP po stanovniku u SKM-u*

Eurostat – BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći (PPS) – 2021.

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TECOO1_14/default/table [Podaci preuzeti 25. studenoga 2022.]

* Standard kupovne moći (PPS) aritmetička je valutna jedinica koju Eurostat upotrebljava za usporedbu zemalja kako bi se uklonile razlike u razini cijena među državama članicama.

Rezultati sociodemografske analize pokazuju da muškarci imaju malo veću vjerojatnost nego žene da budu sigurni da će njihov život ostati nepromijenjen kao rezultat rata u Ukrajini i njegovih potencijalnih posljedica (36 % naspram 31 %). Osobe u dobi od 15 do 24 godine najvjerojatnije će imati to povjerenje, osobito u usporedbi s onima u dobi od 55 godina (40 % naspram 32 %).

Vjerojatnije je da će menadžeri i studenti (40 %) biti sigurniji od ostalih društveno-profesionalnih skupina, osobito kućanaca (25 %) i nezaposlenih ispitanika (26 %). Što je manje finansijskih poteškoća s kojima se suočava ispitanik, to je vjerojatnije da će njihov život ostati nepromijenjen kao rezultat rata u Ukrajini: Samouvjerenje je 35 % onih koji imaju najmanje poteškoća, u usporedbi s 21 % onih koji imaju najviše finansijskih poteškoća.

Ispitanici koji su pozitivni u pogledu djelovanja EU-a za potporu Ukrajini i suradnje među državama članicama sigurniji su da će njihov život ostati nepromijenjen. Na primjer, 40 % onih koji odobravaju djelovanje EU-a od početka rata uvjereni su da će njihov život ostati nepromijenjen, u usporedbi s 18 % onih koji se ne slažu s tim mjerama.

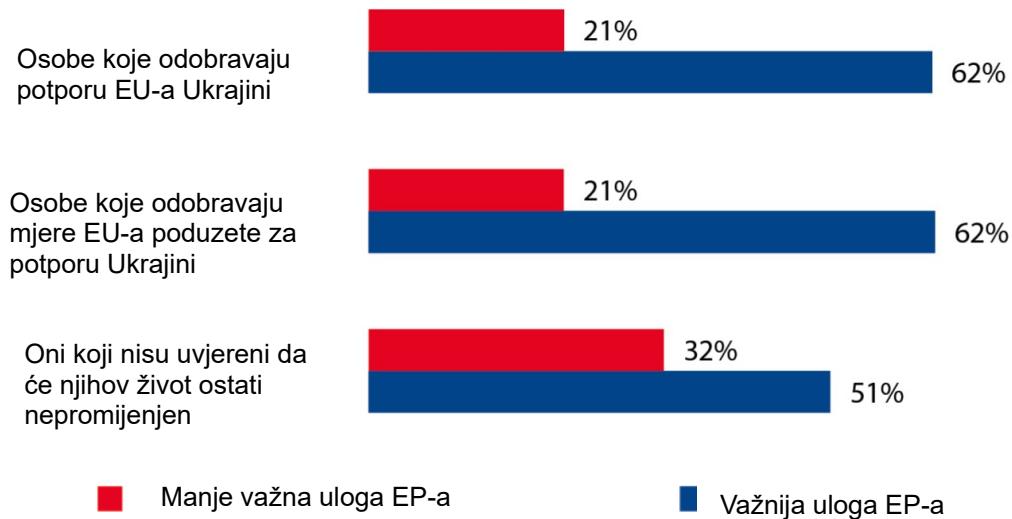
Ispitanici koji smatraju da nedavni događaji, uključujući rat u Ukrajini, neće imati utjecaja na njihov životni standard vjerojatnije će biti sigurni da će njihov život ostati nepromijenjen (54 %), u usporedbi s onima čiji životni standard još nije pogodjen, ali koji misle da će se to dogoditi u sljedećoj godini (38 %) i onima čiji je životni standard već pogodjen (23 %).

QA12 Razmišljajući o ratu u Ukrajini i njegovim potencijalnim posljedicama na vaš život, koliko ste sigurni da će vaš život ostati nepromijenjen? (%-EU)

	Ukupno „samouvjerenost“	Ukupno „ne samouvjereni“	„Ne znam“
EU27	33	65	2
Spol			
Čovjek	36	63	1
Žena	31	67	2
Starost			
15 – 24	40	57	3
25 – 39	35	64	1
40 – 54	33	66	1
55+	32	66	2
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposleni	33	65	2
Voditelji	40	59	1
Ostale bijele ogrlice	38	61	1
Ručni radnici	31	68	1
Kuća za osobe	25	74	1
Nezaposleni	26	73	1
U mirovini	31	67	2
Studenti	40	57	3
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	21	78	1
S vremena na vrijeme	34	65	1
Gotovo nikad/nikad	35	63	2
Odobrenje potpore EU-a Ukrajini			
Odobrite	40	59	1
Ne odobravam	18	81	1
Vaš životni standard je...			
Već su smanjeni	23	76	1
Još uvjek se ne smanjuje, ali će biti	38	61	1
Nije promijenjen/povećan	54	45	1

Sve u svemu, velika većina građana koji odobravaju mjere EU-a i potporu Ukrajini žele da Europski parlament ima važniju ulogu (62 % onih koji odobravaju potporu EU-a Ukrajini i 62 % onih koji odobravaju posebne mjere EU-a). Postoji i većina koja bi željela da EP igra važniju ulogu (51 %) među onima koji vjeruju da će im se život promijeniti.

QA4 U svjetlu ruske invazije na Ukrajinu građani žele da EP igra važniju ulogu

Bas = QA13 Razmišljajući o ratu u Ukrayini i njegovim potencijalnim posljedicama na vaš život, koliko ste sigurni da će vaš život ostati nepromijenjen?

Base = QA14 Sada detaljnije razmislimo o različitim akcijama koje je Evropska unija poduzela kako bi poduprla Ukrayinu od početka rata, kao što su sankcije protiv ruske vlade ili financijska, vojna ili humanitarna potpora: prihvaćate li ili ne odobravate ove akcije?

Baza = QA12 Razmišljajući o ratu u Ukrayini i njegovim potencijalnim posljedicama na vaš život, koliko ste sigurni da će vaš život ostati nepromijenjen?

IV. EU I EP U OČIMA GRAĐANA

Ovo je poglavlje usmjereni na predodžbe građana o EU-u i Europskom parlamentu. Započinje ispitivanjem percepcije uloge Europskog parlamenta, temeljnih vrijednosti i prioriteta koje bi Europski parlament trebao braniti te imidža koji ima među građanima. Druga polovica poglavlja usmjerena je na percepciju EU-a, uključujući važnost članstva u EU-u i koristi koje donosi.

Prethodno istraživanje provedeno od travnja do svibnja 2022. pokazalo je da su Europski parlament i EU na rekordno visokim razinama. Iako te vrlo visoke razine nisu zadržane u trenutačnom istraživanju, dugoročnija slika i dalje je pozitivna, pri čemu su stavovi i dalje na ohrabrujućim razinama zabilježenima tijekom prošle godine, unatoč izazovima rata u Ukrajini, pandemije bolesti COVID-19 i sve većih troškova života.

U znak europske otpornosti i jedinstva Europljani smatraju obranu zajedničkih europskih vrijednosti kao što je demokracija prioritetom, uz vrijednosti kao što su zaštita ljudskih prava, sloboda govora i mišljenja te vladavina prava. Kad je riječ o političkim prioritetima, građani žele da se Europski parlament usredotoči na borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, pitanje javnog zdravlja, gospodarstvo i otvaranje radnih mjesta.

Gotovo tri četvrtine Europljana izjavilo je da je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u, što je stabilan pokazatelj kojim se podupiru znakovni ukupne otpornosti stanovništva EU-a. Glavni razlog zbog kojeg je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u jest doprinos EU-a održavanju mira i jačanju sigurnosti, rezultat koji se znatno povećao od listopada/studenog 2021. i najveći zabilježen među točkama koje su postavljene u tom pitanju. Među ostalim razlozima koji su navedeni u prilog suradnji među državama članicama EU-a i doprinosu EU-a gospodarskom rastu zemlje ističu se.

4.1 Uloga i percepcija Europskog parlamenta

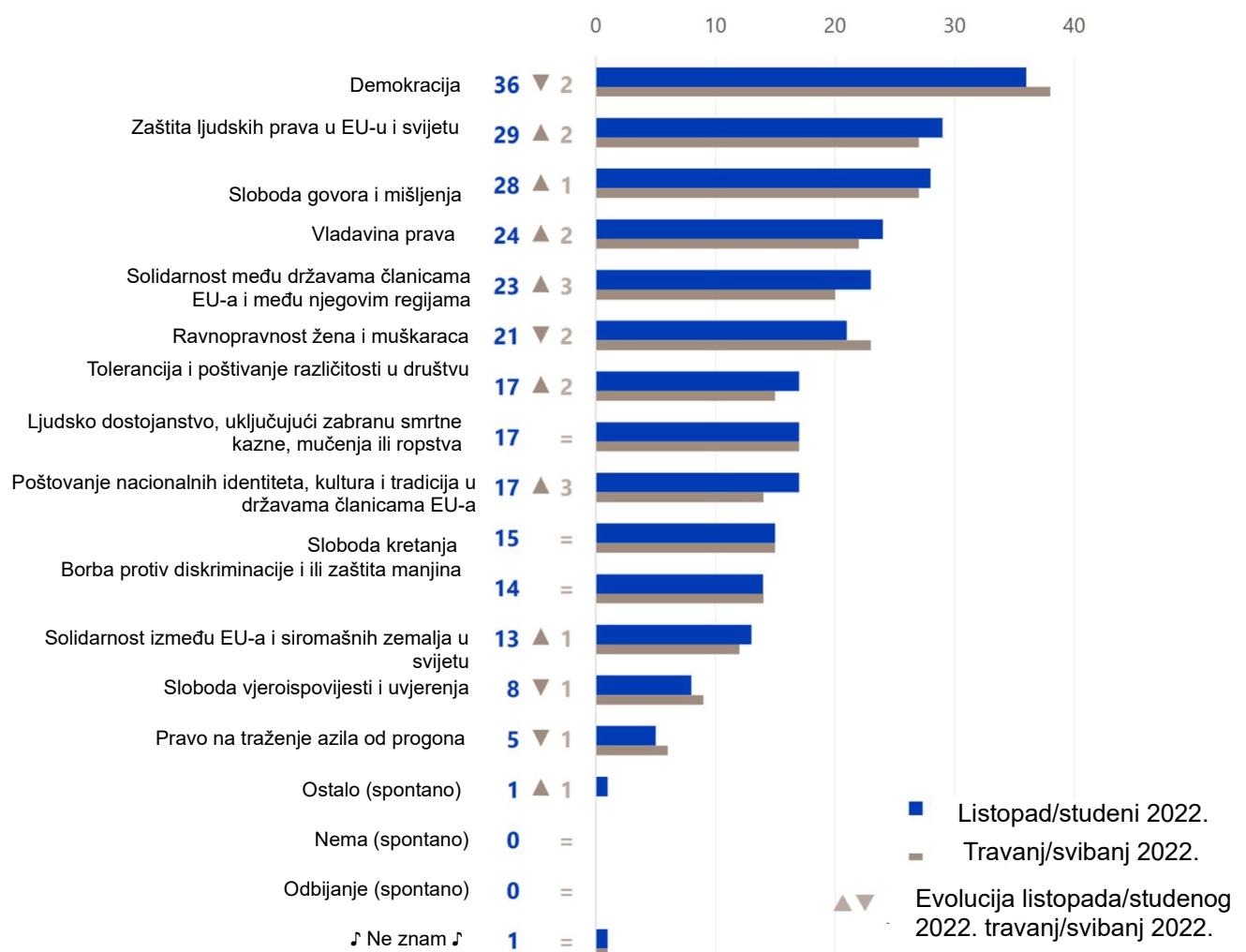
U ovom odjeljku naglasak je na predodžbi Europskog parlamenta među građanima, načinu na koji se percipira njegova buduća uloga te načinu na koji građani vide njegove prioritete i temeljne vrijednosti. Imidž Europskog parlamenta ostao je na visokoj razini, sa snažnim zahtjevima za jačanje njegove uloge. Nadalje, postoji široka potpora Europskom parlamentu za obranu vrijednosti kao što je demokracija i davanje prednosti pitanjima kao što su siromaštvo i socijalna isključenost, a te su vrijednosti i prioriteti ostali stabilni unatoč izazovima s kojima se Europa suočava.

Europski parlament trebao bi braniti demokraciju kao prioritet. To je i dalje najveća vrijednost za građane (36 %, -2 postotna boda od travnja do svibnja 2022.). Najmanje jedna petina smatra da bi Europski parlament trebao dati prednost obrani zaštite ljudskih prava u EU-u i svijetu (29 %, + 2 postotna boda), slobodi govora i mišljenja (28 %, + 1 postotni bod), vladavini prava (24 %, + 2 postotna boda), solidarnosti među državama članicama EU-a i među njegovim regijama (23 %, + 3 postotna boda) i ravnopravnosti žena i muškaraca (21 %, -2 postotna boda). Sve ostale vrijednosti spominje manje od jednog od pet ispitanika.

Rezultati su i dalje dosljedni od travnja do svibnja 2022. Samo dvije stavke pokazuju promjenu od više od dva postotna boda: solidarnost među državama članicama EU-a i među njegovim regijama

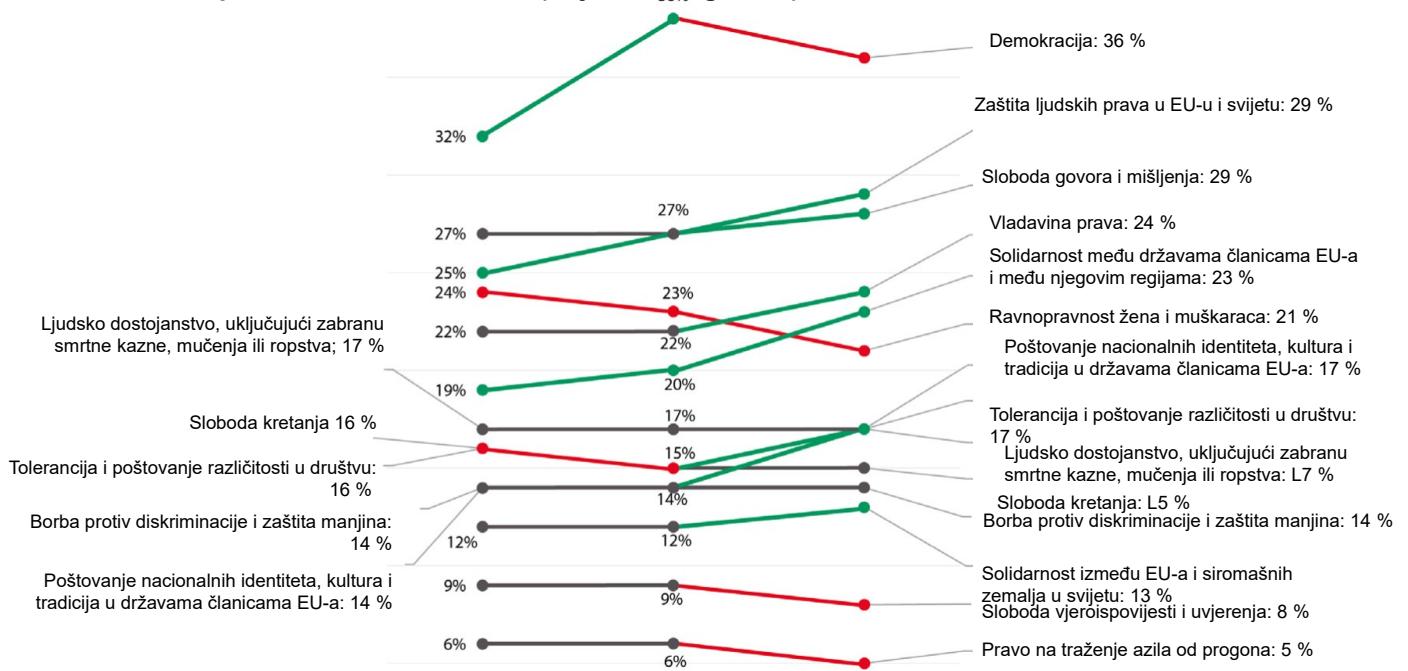
(23 %, + 3 postotna boda) i poštovanje nacionalnih identiteta, kultura i tradicija u državama članicama EU-a (17 %, + 3 postotna boda).

QA5ab Prema vašem mišljenju, koje bi od sljedećih vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (%) – EU27

Međutim, u usporedbi s rezultatima jeseni 2021., prikupljenima prije ruske invazije na Ukrajinu, mogu se primjetiti neka značajnija povećanja. Demokracija, solidarnost između država članica EU-a i njegovih regija te zaštita ljudskih prava u EU-u i svijetu povećali su se za četiri postotna boda, dok su se povećalo i poštovanje nacionalnih identiteta i kultura (+ 3 postotna boda) te vladavina prava (+ 2 postotna boda). Većina preostalih vrijednosti koje EP treba braniti kao prioritet ostala je vrlo stabilna od prije ruske invazije, uz jedino smanjenje jednakosti muškaraca i žena (-3 postotna boda).

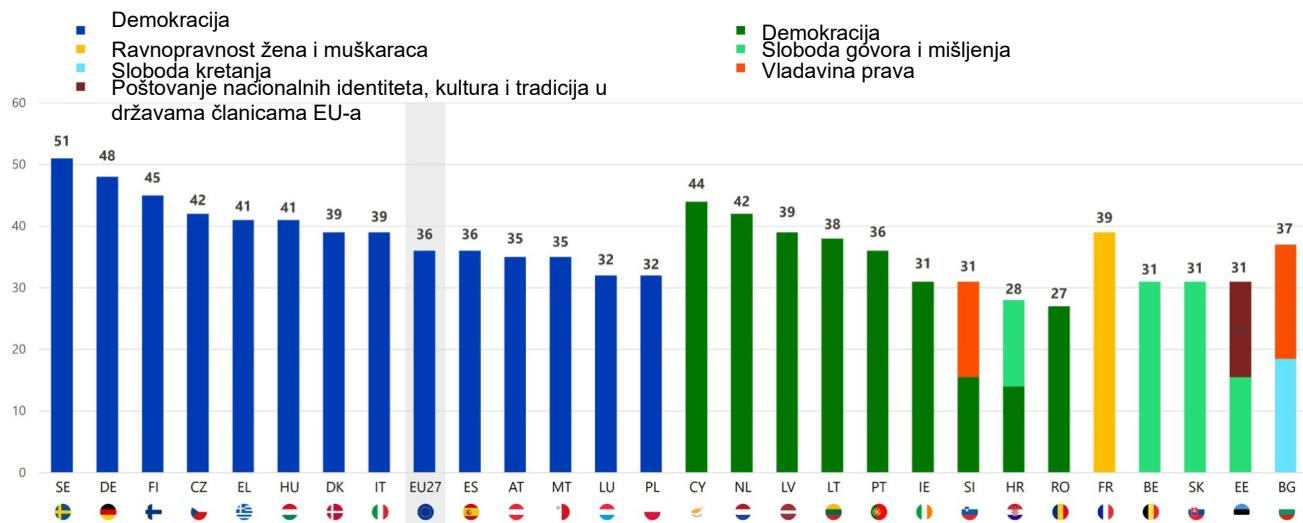
QA5ab Prema vašem mišljenju, koje bi od sljedećih vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora)

U 13 zemalja ispitanici smatraju da bi Europski parlament trebao braniti demokraciju kao prioritet. Zaštita ljudskih prava smatra se glavnim prioritetom (ili zajedničkim glavnim prioritetom) u devet zemalja. Sloboda govora i mišljenja najspomenutija je (ili najspomenutija) vrijednost u četirima državama članicama. Vladavina prava na prvom je mjestu u Sloveniji i Bugarskoj.

Sloboda kretanja zajednički je najviši odgovor u Bugarskoj, dok je Francuska (41 %) jedina zemlja u kojoj je ravnopravnost muškaraca i žena najviše spomenuta. Poštovanje nacionalnih identiteta, kultura i tradicija u državama članicama EU-a na najvišoj je razini u Estoniji.

QA5ab Prema vašem mišljenju, koje bi od sljedećih vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (% – Najspomenutiji odgovor po zemljama)

Demokracija je među tri najveće vrijednosti u 21 zemlji. Međutim, udjeli koji ga spominju znatno se razlikuju, od 51 % u Švedskoj, 48 % u Njemačkoj i 45 % u Finskoj do 20 % u Hrvatskoj i Slovačkoj.

Obrana zaštite ljudskih prava u EU-u i svijetu među tri su prva u 22 zemlje. Ta se vrijednost najčešće spominje u Švedskoj (49 %), Cipru (44 %) i Nizozemskoj (42 %), a najmanje se spominje u Italiji (21 %) i Bugarskoj (23 %).

Sloboda govora i misli svrstava se među prva tri u 13 zemalja. Navodi se u rasponu od 34 % u Francuskoj, 33 % u Češkoj i 32 % u Austriji do 15 % u Bugarskoj i Portugalu.

U Bugarskoj (37 %) i Sloveniji (31 %) **vladavina prava** zajednička je najveća prioritetna vrijednost za obranu, ali se u velikoj mjeri spominje i u Grčkoj (38 %) i Cipru (37 %). Nasuprot tome, 12 % u Francuskoj i 15 % u Litvi i Portugalu smatra da bi to trebalo biti prioritet.

Ispitanici u Grčkoj (39 %), Bugarskoj (34 %), Češkoj (32 %) i Portugalu (31 %) najčešće smatraju da **solidarnost među državama članicama EU-a** i među njezinim regijama treba braniti kao prioritet, a tu vrijednost navodi najmanje 15 % u svakoj zemlji.

Ravnopravnost muškaraca i žena najviše se spominje među ispitanicima u Francuskoj (39 %), a spominje se i za 31 % u Španjolskoj i 30 % u Belgiji. Nasuprot tome, 9 % u Grčkoj i Latviji smatra da bi to trebalo biti prioritet.

Osim toga, vjerojatnije je da će sloboda kretanja biti odabrana kao prioritet u Bugarskoj (37 %) nego u drugim zemljama. Udio poštovanja nacionalnih identiteta, kultura i tradicija u državama članicama EU-a posebno je visok u Estoniji (31 %) i Bugarskoj (30 %).

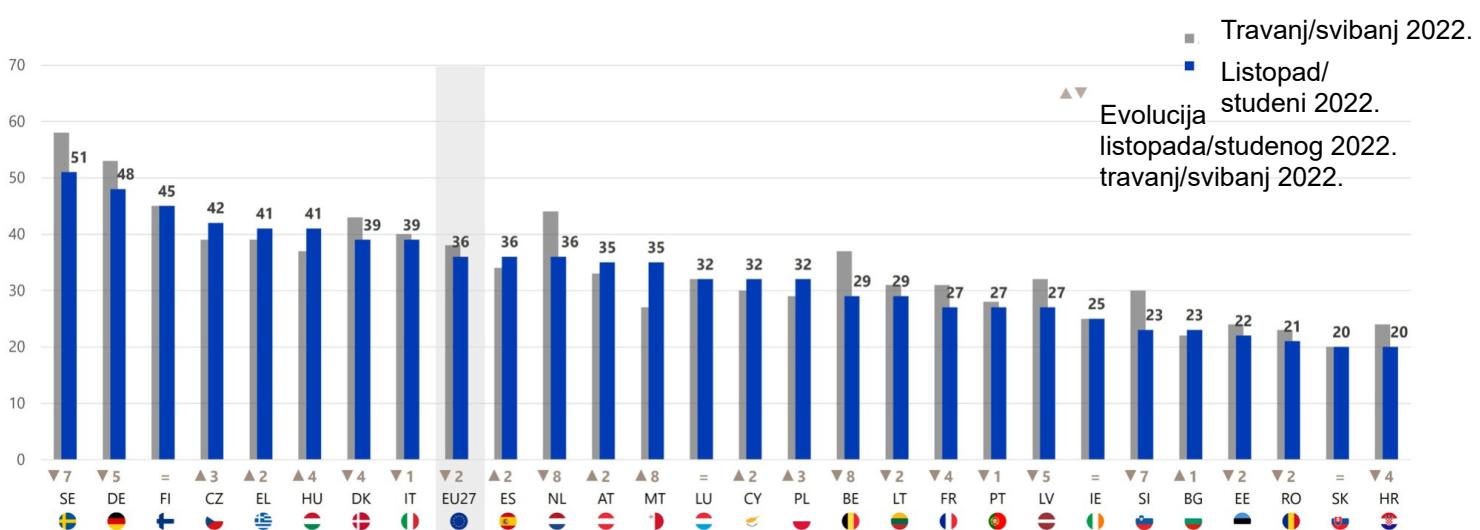
QA5ab Prema vašem mišljenju, koje bi od sljedećih vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (%)

	ŠT	O	S	E	D	N	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
EU27 BI	GO	HR	CY LV	LU HU MT NL A	PL PT RO SI SK FI SE	G	A	D	A?				
TI													
Demokracija	36	29	23	42	39	48	22	25	41	36	27	20	39
Zaštitu ljudskih prava u EU-u i svijetu	29	26	23	33	35	32	30	31	32	24	26	28	21
Sloboda govora i mišljenja	28	31	15	33	26	31	31	23	28	29	34	28	29
Vladavina prava	24	17	37	24	16	34	22	18	38	25	12	24	17
Solidarnost među državama članicama EU-a i među njegovim regijama	23	21	34	32	19	25	19	18	39	15	17	27	32
Ravnopravnost žena i muškaraca	21	30	10	14	24	13	10	26	9	31	39	15	20
Tolerancija i poštivanje različitosti u društvu	17	18	18	10	19	17	15	18	11	16	20	20	16
Ljudsko dostojanstvo, uključujući zabranu smrtnе kazne, mučenja ili ropstva	17	17	12	12	21	19	12	11	17	15	19	16	19
Poštovanje nacionalnih identiteta, kultura i tradicija u državama članicama EU-a	17	15	30	25	19	11	31	20	23	12	13	25	21
Sloboda kretanja	15	15	37	21	17	7	26	28	8	14	11	25	19
Borba protiv diskriminacije i zaštita manjina	14	19	7	6	11	12	10	17	17	14	14	14	18
Solidarnost između EU-a i siromašnih zemalja u svijetu	13	12	14	9	10	11	7	10	21	16	13	19	13
Sloboda vjeroispovijesti i uvjerenja	8	10	9	4	7	4	11	11	5	5	11	9	9
Pravo na traženje azila od progona	5	5	4	1	6	4	5	8	3	5	6	4	5

„Ne znam“ 1 0 1 2 1 0 2 1 0 1 2 0 1 0 3 1 0 1 4 0 1 1 5 2 2 0 0 0 0

U usporedbi s razdobljem od travnja do svibnja 2022. davanje prednosti obrani demokracije postalo je važnije ispitanicima u četirima zemljama: Malta (35 %, + 8 postotnih bodova), Mađarska (41 %, + 4 postotna boda), Češka (42 %, + 3 postotna boda) i Poljska (32 %, + 3 postotna boda). S druge strane, davanje prednosti demokraciji manje se spominje u devet država članica, osobito u Belgiji (29 %, -8 postotnih bodova), Nizozemskoj (36 %, -8 postotnih bodova), Sloveniji (23 %, -7 postotnih bodova) i Švedskoj (51 %, -7 postotnih bodova). U preostalih 14 zemalja nije bilo promjena.

QA5ab Prema vašem mišljenju, koje bi od sljedećih vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (%) – demokracija

Sociodemografska analiza usmjerenja je na prvi šest vrijednosti za koje građani smatraju da bi Europski parlament trebao dati prednost obrani. Pokazuje da je vjerojatnije da će muškarci od žena misliti da bi prioriteti trebali uključivati demokraciju (39 % u odnosu na 34 %) i vladavinu prava (27 % u odnosu na 20 %), ali suprotno je točno u slučaju ravnopravnosti muškaraca i žena (16 % u odnosu na 26 %). Oni u dobi od 15 do 24 godine najvjerojatnije će reći da bi prioritet trebali biti sloboda govora i mišljenja (31 %) i ravnopravnost muškaraca i žena (26 %), ali najmanje je vjerojatno da će spomenuti demokraciju (27 %), solidarnost među državama članicama i među regijama (19 %) ili vladavinu prava (18 %).

Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina imaju veću vjerojatnost da će zaštita ljudskih prava u EU-u i svijetu biti vrijednost koju Europski parlament brani kao prioritet (33 %), u usporedbi s onima koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi (23 %).

Ispitanici koji smatraju da je članstvo njihove zemlje u EU-u vjerojatnije od onih koji smatraju da je loše reći da bi Europski parlament trebao dati prednost solidarnosti među državama članicama EU-a i među regijama (27 % u odnosu na 14 %). Razlike se mogu vidjeti i u pogledu demokracije (39 % dobra stvar u odnosu na 27 % loše) i zaštite ljudskih prava u EU-u i svijetu (31 % naspram 24 %).

Naposljeku, ispitanici koji imaju pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu vjerojatnije su od onih koji imaju negativnu predodžbu da bi prednost trebali dati demokraciji (41 % u odnosu na 31 %) i solidarnosti među državama članicama EU-a i među regijama EU-a (29 % naspram 17 %). Međutim, vjerojatnije je da će sloboda govora i mišljenja biti prioritet onih koji imaju negativnu sliku (34 %) od onih s pozitivnom slikom (24 %).

QA5ab Prema vašem mišljenju, koje bi od sljedećih vrijednosti Europski parlament trebao braniti kao prioritet? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (% – EU)

	Ravnopravnost žena i muškaraca	Solidarnost među državama članicama EU-a i među njegovim regijama	Zaštita ljudskih prava u EU-u i svijetu	Sloboda govora i mišljenja	Demokracija	Vladavina prava
EU27	21	23	29	28	36	24
Spol						
Čovjek	16	25	27	30	39	27
Žena	26	22	30	26	34	20
Starost						
15 – 24	26	19	30	31	27	18
25 – 39	22	23	30	29	35	23
40 – 54	20	24	30	28	37	24
55+	20	25	27	27	39	25
Edukacija (završetak)						
15...	23	21	23	27	36	22
16 – 19	21	24	27	29	35	24
20+	19	25	33	28	39	26
Još uvijek učim	24	18	32	31	28	18
Slika Europskog parlamenta						
Pozitivno	19	29	31	24	41	27
Neutralna	23	22	28	29	34	22
Negativna	20	17	26	34	31	24
Mišljenje o članstvu zemlje u EU-u						
Dобра stvar	21	27	31	26	39	25
Loša stvar	20	14	24	33	27	21
Ni dobra ni loša stvar	22	20	26	32	32	22

Građani smatraju da bi borba protiv **siromaštva i socijalne isključenosti** (37 %, – 1 postotni bod od travnja – svibnja 2022.) **trebala biti glavni prioritet Europskog parlamenta za rješavanje** pitanja javnog zdravlja (34 %, -1 postotna boda), borbe protiv klimatskih promjena (31 %, bez promjena) i potpore gospodarstvu i otvaranju novih radnih mjesta (31 %, + 1 postotni bod). Najmanje jedna petina smatra da bi prioritet trebali biti demokracija i vladavina prava (27 %, – 5 postotnih bodova), budućnost Europe (27 %, -2 postotna boda), obrana i sigurnost EU-a,

uključujući zaštitu vanjskih granica EU-a (24 %, -3 postotna boda) te borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala (20 %, bez promjena).

Jedina značajna promjena od travnja do svibnja 2022. smanjenje je udjela u kojem se demokracija i vladavina prava navode kao prioritetna vrijednost (27 %, – 5 postotnih bodova).

QA6ab Koje od sljedećih tema želite da Europski parlament prioritetno razmotri? Prvo? A onda? (Najviše 4 odgovora) (% – EU27)

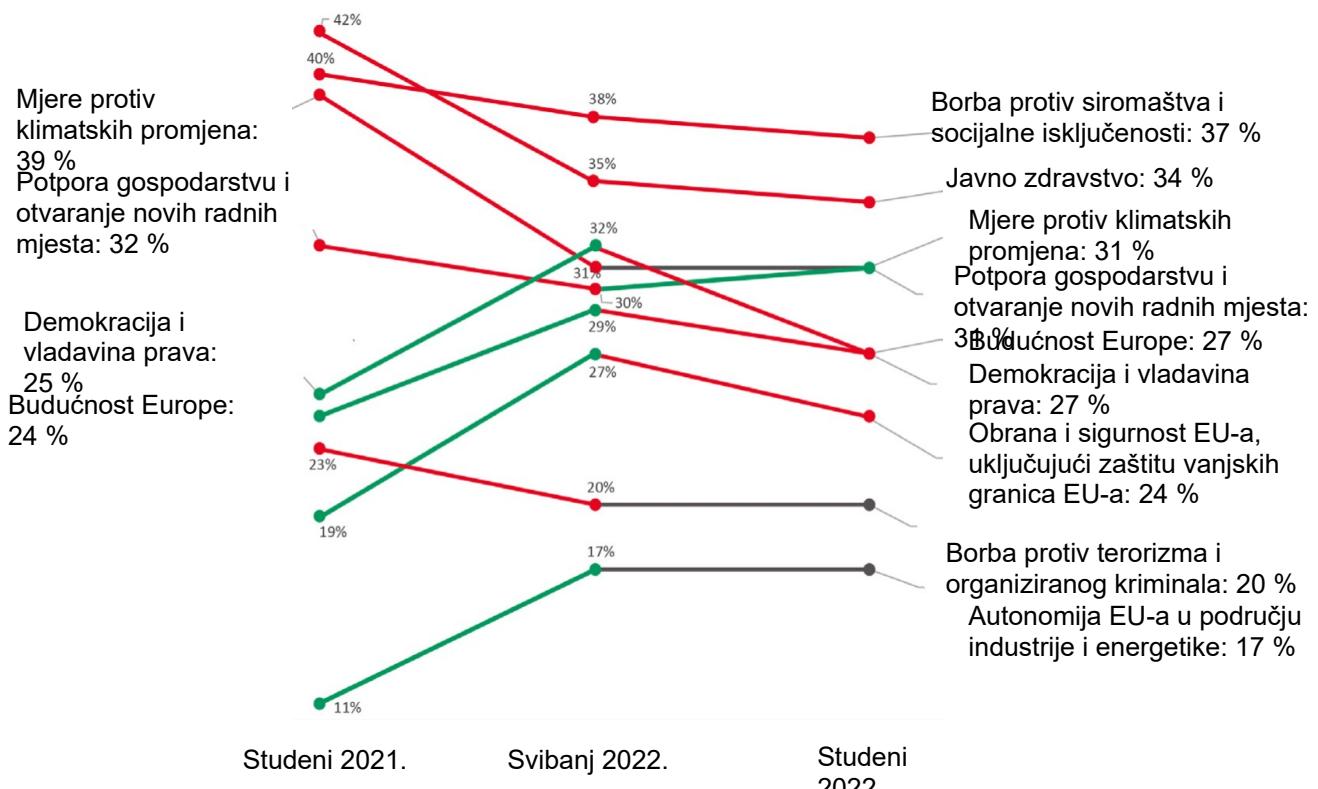
Također je zanimljivo usporediti prioritete građana koji su prethodili ruskoj invaziji na Ukrajinu, sa situacijom samo tri mjeseca nakon rata, i sadašnjim pogledom nakon devet mjeseci od izbijanja sukoba: Problem javnog zdravstva stalno se smanjuje u odnosu na prije godinu dana. Iako je borba

protiv siromaštva i socijalne isključenosti također u silaznom trendu, potpora gospodarstvu i otvaranje novih radnih mesta povećali su se kao prioritet za građane.

Općenito, položaj većine prioriteta znatno se promijenio nakon izbijanja rata, ali se sada u određenoj mjeri vratio na predratne razine. To je slučaj s budućnošću Europe, demokracijom i vladavinom prava te obranom i sigurnošću EU-a.

Drugi prioriteti doživjeli su znatno povećanje ili smanjenje popularnosti na početku invazije i od tada su ostali na istoj razini. To uključuje djelovanje protiv klimatskih promjena (– 9 postotnih bodova, zatim stabilno), borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala (– 3 postotna boda, zatim stabilno) te autonomiju EU-a u području industrije i energetike (+ 6 postotnih bodova, zatim stabilno).

QA6ab Koje od sljedećih tema želite da Europski parlament prioritetno razmotri? Prvo? A onda? (Najviše 4 odgovora) (% – EU27)

Prioritetne teme koje Europski parlament treba rješiti znatno se razlikuju diljem EU-a. U sedam zemalja većina ispitanika želi da se borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti smatra prioritetom. U pet zemalja većina ispitanika želi da javno zdravlje bude prioritet. Djelovanje protiv klimatskih promjena glavni je prioritet u šest zemalja, dok je u pet država članica prioritet potpora gospodarstvu i otvaranju novih radnih mesta (više nego u travnju i svibnju 2022., gdje je to bio glavni prioritet samo u Grčkoj).

U Njemačkoj i Finskoj glavni su prioritet demokracija i vladavina prava, dok je u Poljskoj glavni prioritet EU-a obrana i sigurnost. Najveći je prioritet u Češkoj autonomija EU-a u području industrije i energetike.

Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti jedna je od tri najčešće spomenute teme u 21 zemlji, a u cijelom EU-u udio se kreće od 59 % u Portugalu, 58 % u Grčkoj i 50 % u Litvi do 25 % u Malti, 26 % u Finskoj i 27 % u Estoniji.

Javno zdravstvo spada u tri glavne teme u 17 zemalja. Najčešće se spominje u Cipru (53 %), Španjolskoj (49 %), Portugalu i Grčkoj (obje 44 %), ali manje od jedne pete u Njemačkoj, Švedskoj (17 %) i Češkoj (18 %).

Udio ispitanika koji spominju **mjere protiv klimatskih promjena** najveći je u Švedskoj (55 %), Nizozemskoj (52 %) i Danskoj (47 %), a najniži u Latviji (9 %), Estoniji i Bugarskoj (10 %).

Potpore gospodarstvu i otvaranje novih radnih mesta prioritetna su tema za 55 % u Grčkoj, 49 % u Portugalu i 48 % u Litvi, u usporedbi s 15 % u Nizozemskoj, 16 % u Švedskoj i 18 % u Danskoj.

U Finskoj (42 %) i Njemačkoj (41 %) demokracija i **vladavina prava** smatraju se prioritetnom temom Europskog parlamenta. U Švedskoj se spominje i 44 % ispitanika, dok je najmanje vjerojatno da će ispitanici to odabratи kao prioritet u Portugalu (12 %) i Litvi (13 %).

Budućnost Europe najčešće se spominje u Češkoj (38 %), Njemačkoj (36 %) i Finskoj (35 %). Na drugom kraju ljestvice spominje se za 12 % na Cipru i 17 % u Portugalu.

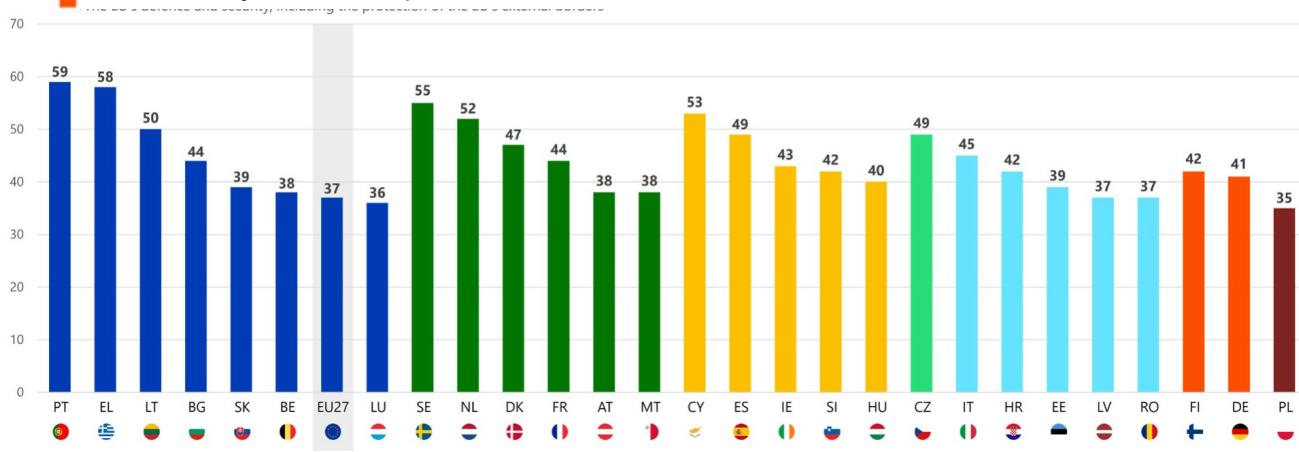
Udio ispitanika koji smatraju da je prioritetna tema **obrana i sigurnost EU-a** kreće se od 44 % u Litvi, 42 % u Češkoj i 40 % u Finskoj do 11 % u Portugalu i 12 % u Francuskoj.

Autonomija EU-a u području industrije i energetike smatra se glavnim prioritetom u Češkoj (49 %), a 30 % u Estoniji.

Nijedna druga tema nije na prvom mjestu u bilo kojoj zemlji. Međutim, važno je napomenuti da su ispitanici u Švedskoj (38 %) mnogo vjerojatniji od onih u drugim zemljama da spominju **borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala**, dok će oni na Malti najvjerojatnije dati prednost **pravima potrošača** (34 %). Ispitanici u Slovačkoj vjerojatnije su od onih u drugim zemljama da daju prednost poljoprivrednoj politici (30 %), dok velik udio u Švedskoj spominje **rodnu ravnopravnost, uključenost i raznolikost** (32 %). **Migracije i azil** češće se odabiru na Cipru (32 %) nego u drugim zemljama.

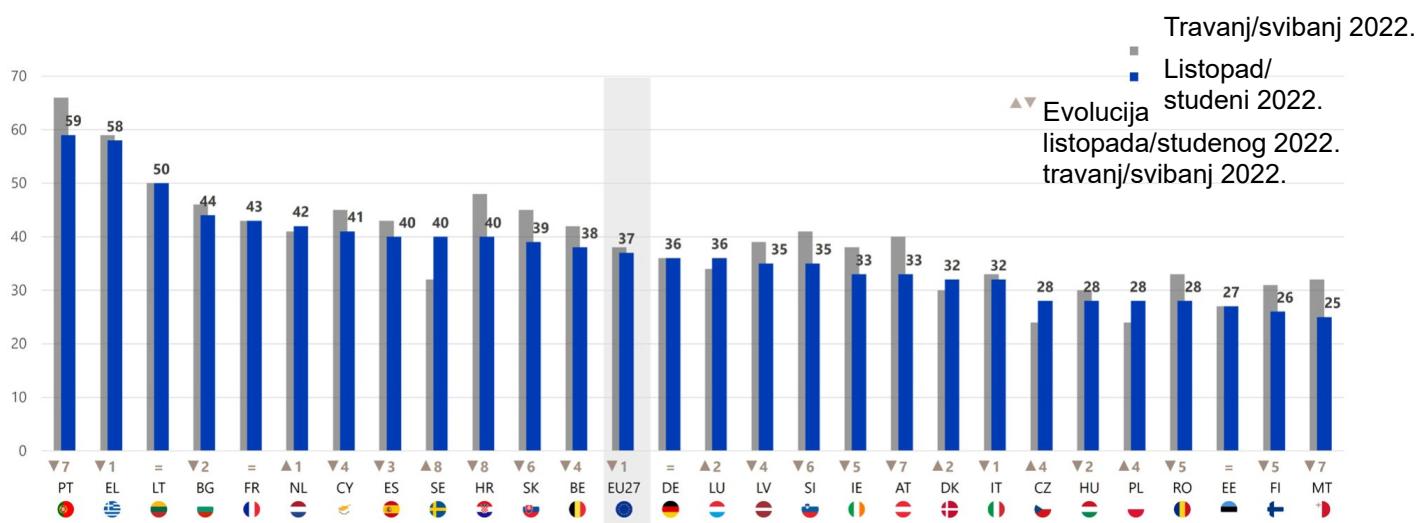
QA6ab Koje od sljedećih tema želite da Europski parlament prioritetno razmotri? Prvo? A onda? (Najviše 4 odgovora) (% – Najspomenutiji odgovor po zemljama)

- Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti
- Javno zdravstvo
- Potpora gospodarstvu i otvaranje novih radnih mjesta
- Obrana EU-a i sigurnost, uključujući zaštitu vanjskih granica EU-a
- Mjere protiv klimatskih promjena
- Autonomija EU-a u području industrije i energetike
- Demokracija i vladavina prava

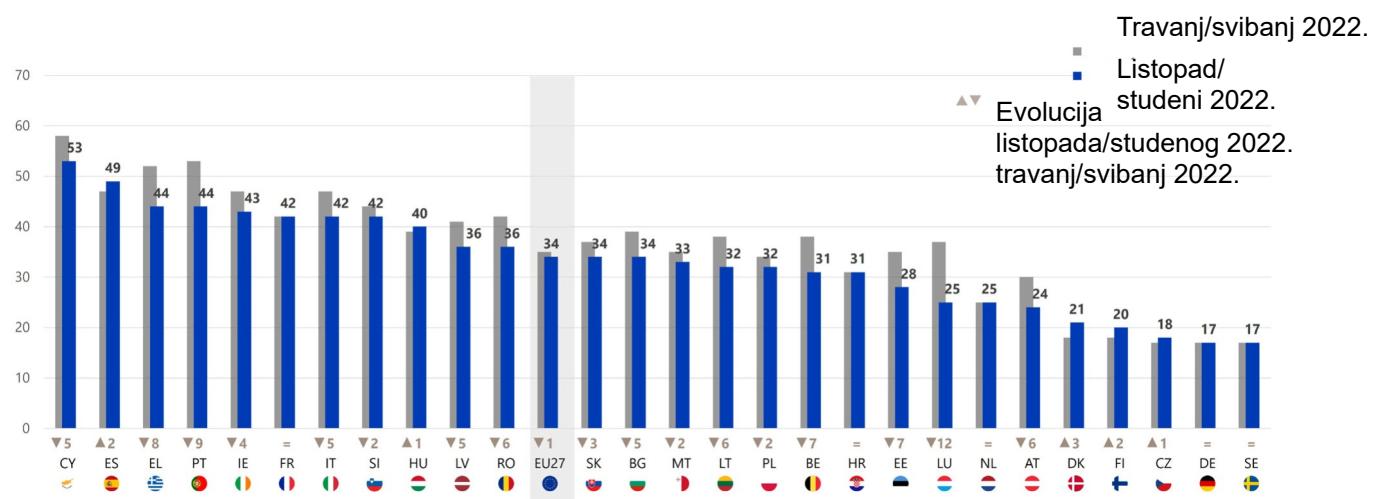
U 13 zemalja manje je vjerojatno da će se borba protiv **siromaštva i socijalne isključenosti** rješavati kao prioritet nego što je to bio slučaj u travnju i svibnju 2022. Najveći pad zabilježen je u Hrvatskoj (40 %, -8 postotnih bodova), Portugalu (59 %, -7 postotnih bodova), Austriji (33 %, -7 postotnih bodova) i Malti (25 %, -7 postotnih bodova). Zabilježena su povećanja u trima zemljama: Švedska (40 %, +8 postotnih bodova), Poljska (28 %, +4 postotna boda) i Češka (28 %, +4 postotna boda). Brojke ostaju nepromijenjene u preostalih 11 zemalja.

QA6ab Koje od sljedećih tema želite da Europski parlament prioritetno razmotri? Prvo? A onda? (Najviše 4 odgovora) (%) – Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti)

U 14 država članica ispitanici sada imaju manju vjerojatnost da će **javno zdravlje** biti prioritet u usporedbi s razdobljem od travnja do svibnja 2022. Najveća smanjenja zabilježena su u Luksemburgu (25 %, - 12 postotnih bodova), Portugalu (44 %, - 9 postotnih bodova) i Grčkoj (44 %, -8 postotnih bodova). Navodi o javnom zdravlju blago su se povećali u Danskoj (21 %, + 3 postotna boda) i ostali su nepromijenjeni u preostalih 12 zemalja.

QA6ab Koje od sljedećih tema želite da Europski parlament prioritetno razmotri? Prvo? A onda? (Najviše 4 odgovora) (%) – javno zdravstvo)

Sociodemografska analiza usmjerenja je na prvih osam prioriteta koje su definirali ispitanici i pokazuje da se neke od najvećih razlika temelje na razinama obrazovanja. Što dulje ispitanik ostane u obrazovanju, to je vjerojatnije da bi Europski parlament trebao dati prednost demokraciji i vladavini prava, borbi protiv klimatskih promjena, budućnosti Europe te obrani i sigurnosti EU-a, a

manje je vjerojatno da bi prioritet trebao biti javno zdravlje ili borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

Sličan se obrazac može vidjeti u odnosu na finansijsko stanje ispitanika. Što su manje finansijske poteškoće, to je vjerojatnije da će prednost dati demokraciji i vladavini prava, borbi protiv klimatskih promjena, budućnosti Europe te obrani i sigurnosti EU-a, a manje je vjerojatno da će prioritet biti borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti ili potpora gospodarstvu i otvaranje novih radnih mesta. Osobe koje su zabrinute zbog siromaštva i socijalne isključenosti te troškova života vjerojatnije žele da Europski parlament igra važniju ulogu.

Analiza također pokazuje da je veća vjerojatnost da će žene nego muškarci reći borbu protiv siromaštva i socijalne uključenosti (40 % naspram 34 %) te da bi Europski parlament trebao dati prednost javnom zdravlju (37 % u odnosu na 30 %). Veća je vjerojatnost da muškarci od žena žele dati prednost demokraciji i vladavini prava (29 % naspram 24 %).

Glavne razlike po dobi su u tome što je vjerojatnije da će mlađi ispitanici nego starije dobne skupine spomenuti mjere protiv klimatskih promjena, dok je vjerojatnije da će stariji ispitanici spomenuti javno zdravlje, obranu i sigurnost EU-a te borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala.

Ispitanici koji smatraju da je članstvo njihove zemlje u EU-u dobra stvar imaju veću vjerojatnost da će se djelovanje protiv klimatskih promjena smatrati prioritetom (37 % u odnosu na 18 % onih koji smatraju da je članstvo u EU-u loša stvar), a isto se može vidjeti i za budućnost Europe (31 % naspram 18 %). Borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala češće spominju oni koji smatraju da je članstvo u EU-u loša stvar (24 % naspram 18 % onih koji misle da je to dobra stvar).

Naposljeku, ispitanici s pozitivnim stajalištem Europskog parlementa vjerojatnije su od onih s negativnim stajalištem da bi Parlament trebao dati prednost demokraciji i vladavini prava (31 % u odnosu na 23 %), mjerama protiv klimatskih promjena (38 % u odnosu na 22 %) i budućnosti Europe (32 % naspram 22 %). Vjerojatnije je da će oni koji daju prednost demokraciji i vladavini prava htjeti da Europski parlament ima važniju ulogu.

QA6ab Koje od sljedećih tema želite da Europski parlament prioritetno razmotri? Prvo? A onda? (Najviše 4 odgovora) (% – EU)

	Javno zdravstvo	Mjere protiv klimatskih promjena	Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti	Potpore gospodarstvu i otvaranje novih radnih mesta	Budućnost Europe	Borba protiv terorizma i organiziranog kriminala	Demokracija i vladavina prava	Obrana i sigurnost EU-a, uključujući zaštitu vanjskih granica EU-a
EU27	34	31	37	31	27	20	27	24
Spol								
Čovjek	30	31	34	31	29	19	29	25
Žena	37	32	40	30	26	20	24	22
Starost								
15 – 24	30	40	34	32	31	14	24	19
25 – 39	33	33	36	32	29	17	28	21
40 – 54	33	30	38	34	25	20	26	24
55+	36	29	38	28	26	22	27	26
Edukacija (završetak)								
15...	44	24	43	32	22	21	20	18

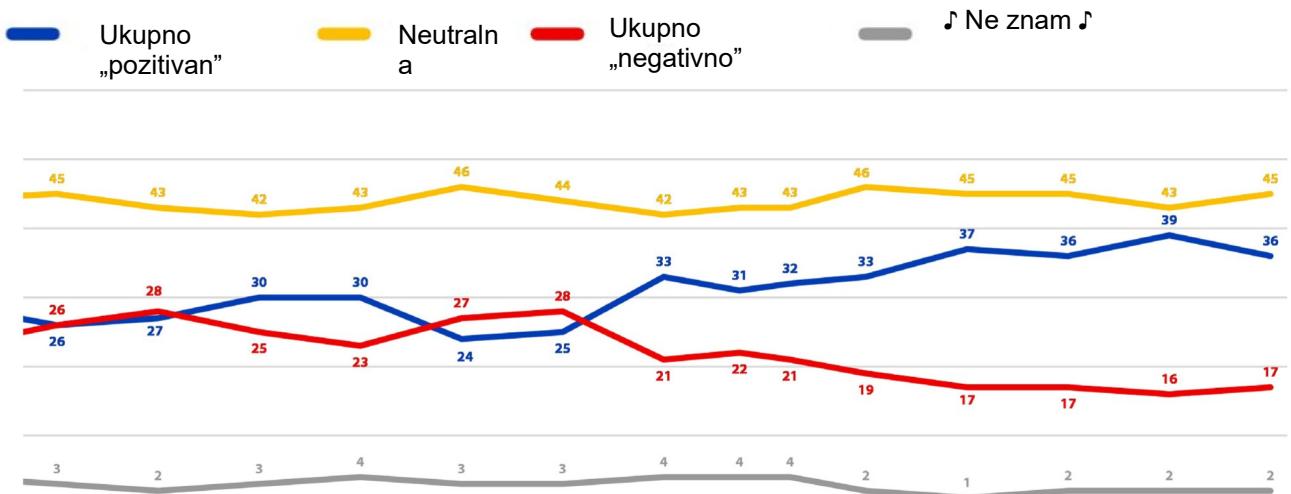
JESEN 2022. | EB 98.1

16 – 19	35	27	36	34	28	20	26	25
20+	29	38	36	27	28	20	30	26
Još uvijek učim	29	43	37	30	30	14	26	17
Poteškoće s plaćanjem računa								
Većinu vremena	36	21	46	35	19	20	22	17
S vremena na vrijeme	37	27	39	35	26	18	23	20
Gotovo nikad/nikad	31	35	34	28	29	20	29	26
Slika Europskog parlamenta								
Pozitivno	30	38	35	32	32	17	31	27
Neutralna	36	30	37	31	26	20	25	22
Negativna	34	22	39	29	22	23	23	22
Mišljenje o članstvu zemlje u EU-u								
Dobra stvar	31	37	37	31	31	18	29	26
Loša stvar	31	18	34	29	18	24	22	20
Ni dobra ni loša stvar	39	25	37	32	23	21	23	21
Uloga Europskog parlamenta								
Još važnije	33	35	37	31	30	19	29	23
Manje važno	32	24	35	31	24	22	25	24
Nema promjena	34	32	38	35	27	21	24	28

Građani imaju dvostruko veću vjerojatnost da će imati pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu nego negativnu sliku. Više od trećine građana (36 %, – 3 postotna boda od travnja do svibnja 2022.) ima pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu. Manje od jednog od pet (17 %, + 1 postotni bod) ima negativnu sliku, dok 45 % (+ 2 posto) kaže da je njihova slika neutralna.

Promjene od posljednje ankete preokrenule su pozitivan pomak zabilježen između studenoga i prosinca 2021. i travnja i svibnja 2022. te je kao rezultat toga stajalište sada slično kao i prije godinu dana. Dugoročno gledano, jaz između onih s pozitivnom slikom i negativnom slikom (sada + 19 bodova) veći je nego u većini posljednjih deset godina.

Imate li općenito vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu o Europskom parlamentu? (%) – EU)

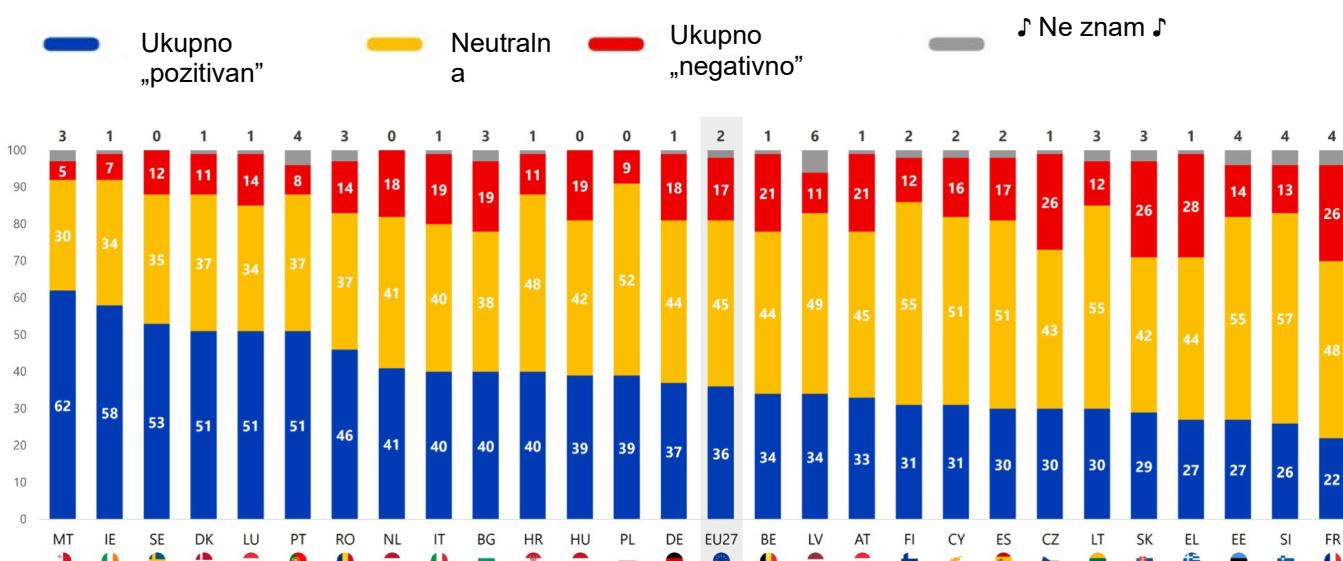

Studeni 2011
EB76.3 Studeni 2012.
EB78.2 Lipnja 2013.
EB79.5 Studeni 2013. – prosinac 2014.
EB80.4 Rujna 2015. – rujna 2016.
EB84.1 – EB82.4 Rujan – listopad 2016.
EB86.1 Travanj 2018. – rujna 2018.
EB89.2 Listopad 2018. – studeni 2019.
EB90.1 Studeni 2019. – rujna 2020.
EB92.2 Studeni 2020. – rujna 2021.
EB94.2 Studeni 2021. – rujna 2022.
EB97.3 Studeni 2022.
EB98.1

U 25 država članica pozitivno stajalište Europskog parlamenta raširenije je od negativnog stajališta. Mišljenja su najpozitivnija u Malti (62 %), Irskoj (58 %), Švedskoj (53 %), Luksemburgu, Danskoj i Portugalu (svi 51 %). U samo dvije zemlje veća je vjerojatnost da će ispitanici imati negativno mišljenje nego pozitivno mišljenje: Francuska (26 % negativna u odnosu na 22 % pozitivna) i Grčka (28 % u odnosu na 27 %).

Općenito, neutralan pogled dominantan je u 17 zemalja, dok je pozitivna slika najčešći odgovor u osam zemalja. U Italiji i Nizozemskoj mišljenje je podijeljeno (s jednakim udjelom pozitivnih i neutralnih odgovora).

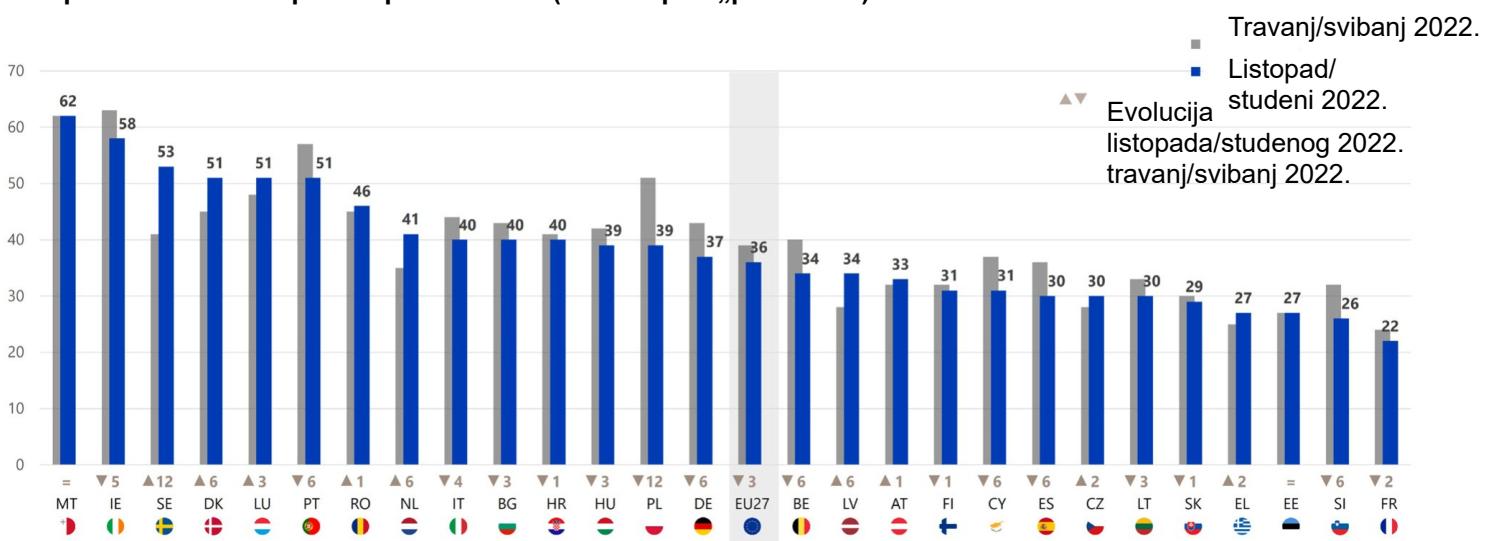
Imate li općenito vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu o Europskom parlamentu? (%)

U pet zemalja postoji veća vjerojatnost da će ispitanici imati pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu nego u studenome i prosincu 2021., a najveće povećanje zabilježeno je u Švedskoj (53 %, + 12 postotnih bodova). Udio s pozitivnom imidžom smanjio se u 12 zemalja, osobito u Poljskoj (39 %, – 12 postotnih bodova), a ostao je stabilan u preostalih 10 zemalja.

Kao rezultat tih promjena, pozitivno stajalište je sada mišljenje manjine u Francuskoj.

Imate li općenito vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu o Europskom parlamentu? (%) – ukupno „pozitivno“)

Sociodemografska analiza pokazuje jasne razlike prema razini obrazovanja i finansijskoj situaciji. Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina imaju pozitivniji stav o Europskom parlamentu od onih koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi (42 % u odnosu na 27 %). Ispitanici koji rijetko ili nikada nemaju poteškoća s plaćanjem računa imaju veću vjerojatnost da će imati pozitivan stav od onih koji većinu vremena imaju poteškoća (40 % u odnosu na 23 %).

Udio pozitivnog stajališta Europskog parlamenta dosljedan je prema dobnoj skupini, iako je vjerojatnije da će stariji ispitanici imati negativan stav (20 % osoba starijih od 55 godina, u usporedbi s 10 % osoba u dobi od 15 do 24 godine). Pozitivniju predodžbu o Europskom parlamentu imaju rukovoditelji (49 %), osobito u usporedbi s osobama koje rade u kućanstvu (24 %), fizičkim radnicima (28 %) i nezaposlenim ispitanicima (28 %).

Građani EU-a koji slijede europsku politiku (47 %) također imaju veću vjerojatnost da će imati pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu od onih koji to ne čine (22 %).

Analiza pokazuje i da je vjerojatnije da će ispitanici koji imaju pozitivnu predodžbu o EU-u imati i pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu (65 % u odnosu na 4 % onih s negativnom predodžbom o EU-u). Osim toga, vjerojatnije je da će građani koji misle da stvari u EU-u idu u pravom smjeru (61 %) imati pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu od onih koji misle da stvari idu u krivom smjeru (21 %).

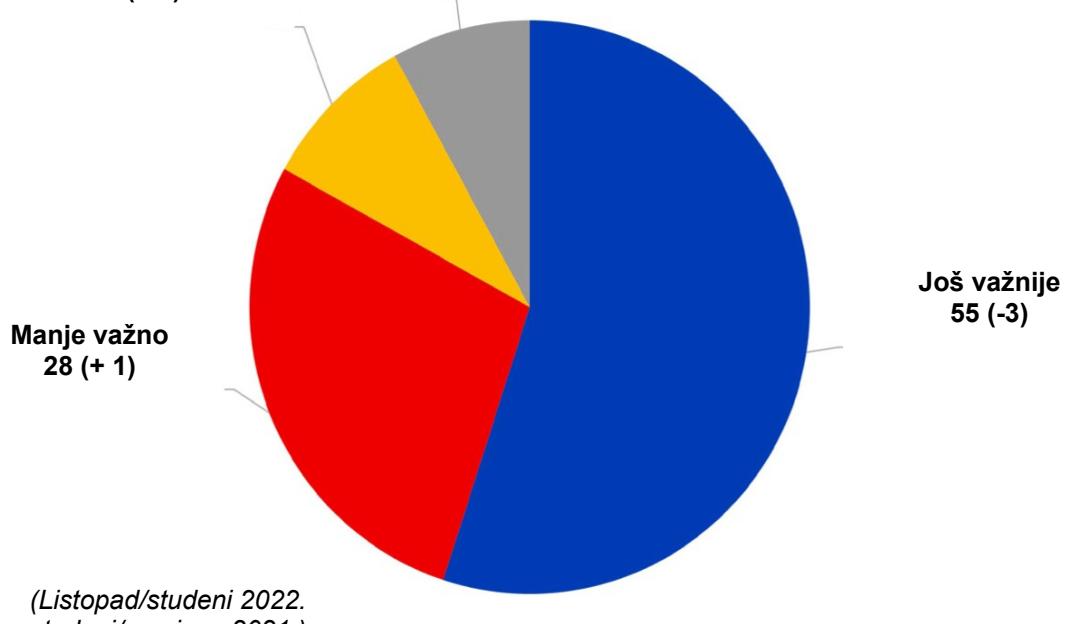
Imate li općenito vrlo pozitivnu, prilično pozitivnu, neutralnu, prilično negativnu ili vrlo negativnu predodžbu o Europskom parlamentu? (%) – EU)

	Ukupno „pozitivan”	Neutralna	Ukupno „negativno”	„Ne znam“
EU27	36	45	17	2
Starost				
15 – 24	36	50	10	4
25 – 39	36	46	17	1
40 – 54	36	44	19	1
55+	35	43	20	2
Edukacija (završetak)				
15...	27	46	23	4
16 – 19	33	45	21	1
20+	42	41	16	1
Još uvijek učim	40	50	7	3
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposleni	41	35	23	1
Voditelji	49	39	12	0
Ostale bijele ogrlice	40	44	15	1
Ručni radnici	28	49	21	2
Kuća za osobe	24	52	21	3
Nezaposleni	28	48	20	4
U mirovini	35	43	20	2
Studenti	40	50	7	3
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	23	42	32	3
S vremena na vrijeme	32	48	18	2
Gotovo nikad/nikad	40	43	16	1
Imidž EU-a				
Ukupno „pozitivan”	65	30	4	1
Neutralna	12	72	14	2
Ukupno „negativno”	4	23	72	1
Stvari u EU-u idu u...				
U pravom smjeru	61	34	4	1
Pogrešan smjer	21	49	29	1
Niti	39	50	9	2
Slijedite europsku politiku				
Slijedi	47	37	16	0
Ne slijedi	22	54	21	3

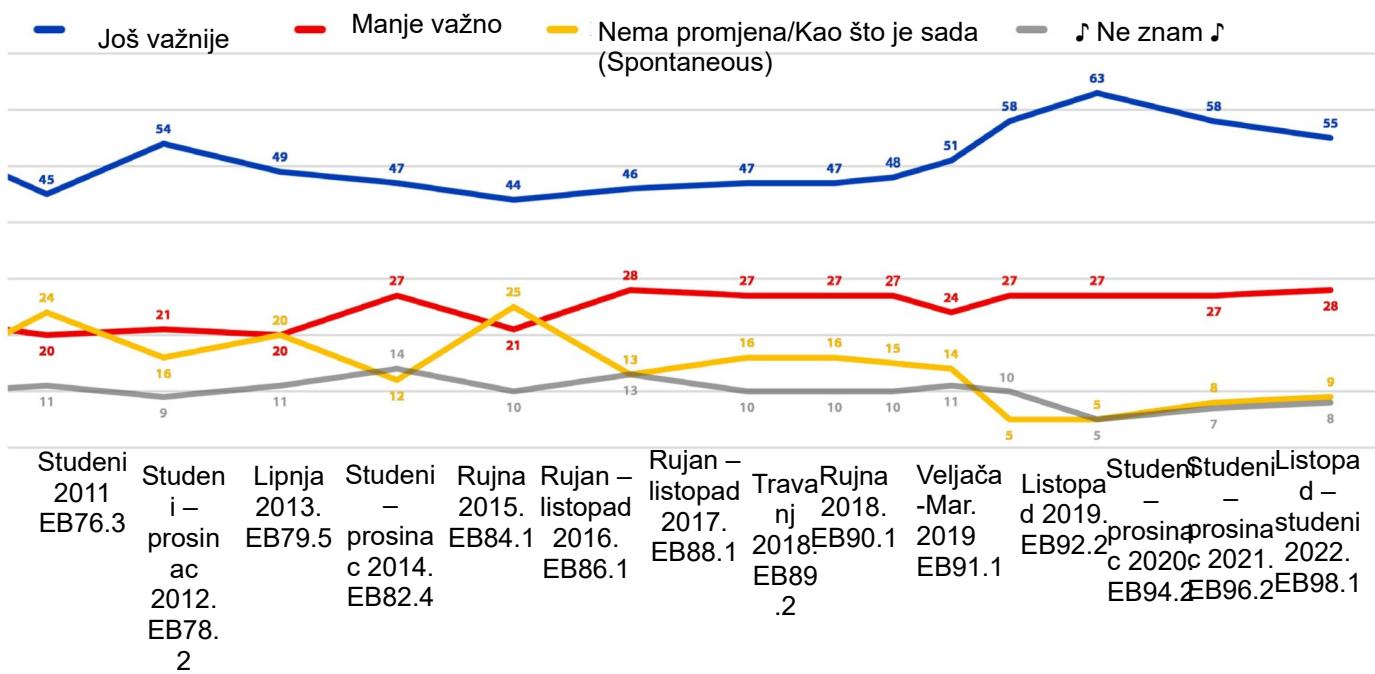
Postoji široka potpora da Europski parlament ima istaknutiju ulogu. Više od polovine građana (55 %, – 3 postotna boda od studenoga do prosinca 2021.) želi da Europski parlament ima važniju ulogu, dok 28 % (+ 1 postotni bod) želi manje važnu ulogu za Europski parlament.

QA4 Želite li osobno vidjeti da Europski parlament ima važniju ili manje važnu ulogu?
(% – EU-27)

Nema promjena/Kao što je sada
(Spontaneous)
9 (+ 1)

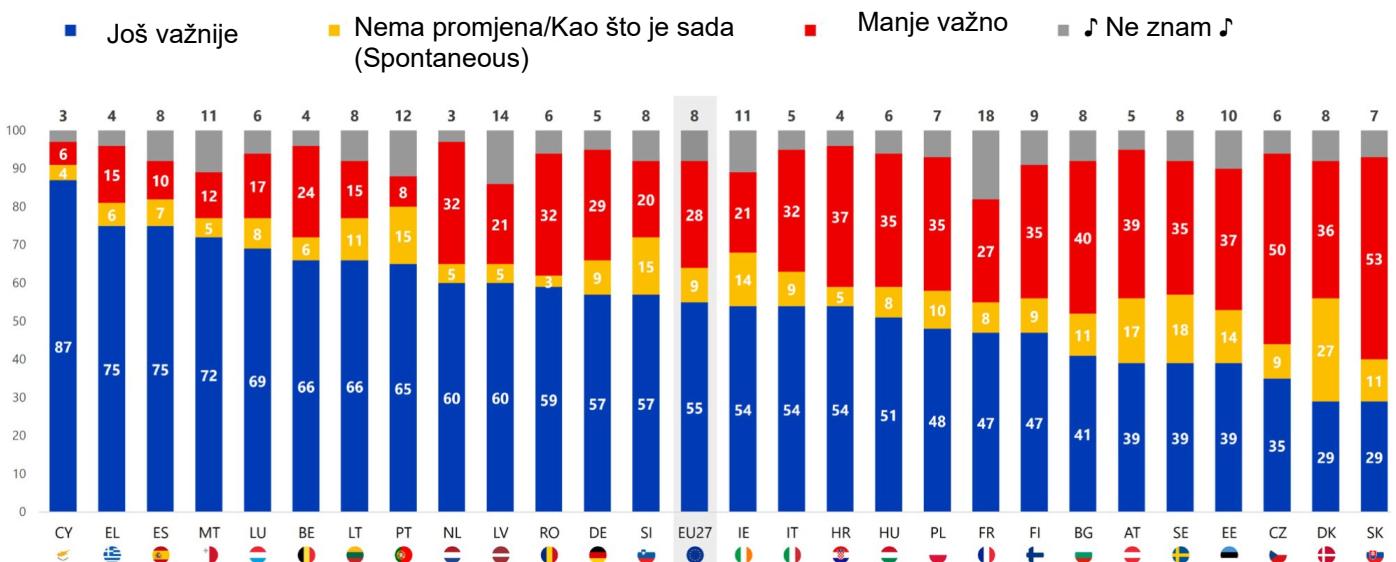
Želja za važnjom ulogom Europskog parlamenta smanjila se u protekloj godini (– 3 postotna boda od studenoga do prosinca 2021.), što nastavlja postupnu negativnu promjenu od studenoga do prosinca 2020. Međutim, dugoročniji je trend pozitivan, s trenutačnim ocjenama i dalje višim od većine anketa prije 2019.

QA4 Želite li osobno vidjeti da Europski parlament ima važniju ili manje važnu ulogu? (% – EU)

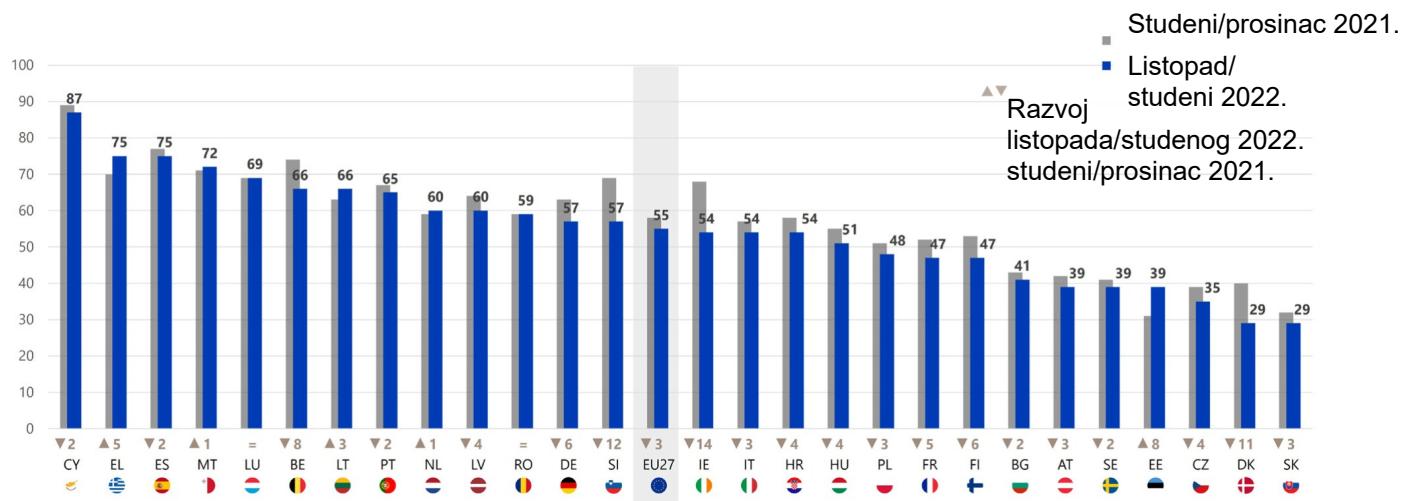
Želja za važnijom ulogom Europskog parlamenta vidljiva je u 23 države članice u kojima relativna većina građana želi utjecajniju instituciju, u rasponu od 87 % na Cipru do 39 % u Estoniji i Švedskoj. U trima zemljama većina ispitanika želi da Europski parlament u budućnosti ima manje važnu ulogu: Slovačka (53 % manje važna), Češka (50 %) i Danska (36 %). U Austriji postoji jednaka ravnoteža među onima koji žele više ili manje važnu ulogu (obje 39 %).

Korisno je usporediti odgovore na to pitanje o ulozi Europskog parlamenta s odgovorima na njegovu opću sliku među građanima. Široka je poruka diljem EU-a da oni koji imaju pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu imaju veću vjerojatnost da žele da on igra važniju ulogu. Slijedeći odnos između ta dva stajališta, vjerojatnije je da će oni koji imaju negativnu sliku o instituciji htjeti da ona igra manje važnu ulogu. Istodobno se pojedinačne situacije mogu pronaći na razini zemlje, primjerice u Grčkoj, gdje slika Europskog parlamenta nije osobito visoka, iako ispitanici žele da ona ima važniju ulogu. S druge strane, ukupna je slika pozitivna u Danskoj i Švedskoj, ali je ispod prosjeka u smislu želje da se vidi istaknutija uloga.

QA4 Želite li osobno vidjeti da Europski parlament ima važniju ili manje važnu ulogu? (%)

QA4 Želite li osobno vidjeti da Europski parlament ima važniju ili manje važnu ulogu? (% – važnije)

U usporedbi s razdobljem od studenoga do prosinca 2021. potpora za važniju ulogu Europskog parlamenta porasla je za najmanje tri postotna boda u trima zemljama: Estonija (39 %, + 8 postotnih bodova), Grčka (75 %, + 5 postotnih bodova) i Litva (66 %, + 3 postotna boda). U 15 država članica potpora za važniju ulogu Europskog parlamenta smanjena je od studenoga do

prosinca 2021. Najznačajnija smanjenja zabilježena su u Irskoj (54 %, – 14 postotnih bodova), Sloveniji (57 %, – 12 postotnih bodova) i Danskoj (29 %, – 11 postotnih bodova).

S sociodemografskog stajališta, vjerojatnije je da će mlađi ispitanici htjeti istaknutiju ulogu Europskog parlamenta (58 % osoba u dobi od 15 do 24 godine u usporedbi s 53 % osoba starijih od 55 godina), pri čemu manji udio želi manje važnu ulogu (20 % naspram 30 %).

Osim toga, obrazovaniji ispitanici izražavaju snažniju želju za važnjom ulogom Europskog parlamenta (61 % onih koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 godina ili više), kao i rukovoditelji (64 %) i studenti (61 %). Ispitanici koji rijetko ili nikada nisu imali poteškoća s plaćanjem računa također imaju veću vjerojatnost da žele istaknutiju ulogu Europskog parlamenta (57 % u usporedbi s 48 % onih koji većinu vremena imaju poteškoća).

Kao što je prethodno navedeno u analizi po zemljama, postoji veza između ukupne slike ispitanika o Europskom parlamentu i želje za istaknutijom ulogom. Sveukupno, gotovo osam od deset osoba s pozitivnom imidžom institucije želi da ona igra važniju ulogu (78 %), u usporedbi s otprilike tri od deset osoba s negativnom imidžom (29 %).

QA4 Želite li osobno vidjeti da Europski parlament ima važniju ili manje važnu ulogu? (% – EU)

	Još važnije	Manje važno	Nema promjena/Kao što je sada (Spontaneous)	♪ Ne znam ♪
EU27	55	28	9	8
Starost				
15 – 24	58	20	10	12
25 – 39	56	28	9	7
40 – 54	55	30	8	7
55+	53	30	9	8
Edukacija (završetak)				
15...	51	28	8	13
16 – 19	51	33	9	7
20+	61	24	9	6
Još uvijek učim	61	16	11	12
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposleni	57	28	10	5
Voditelji	64	22	10	4
Ostale bijele ogrlice	58	28	8	6
Ručni radnici	50	34	8	8
Kuća za osobe	51	27	11	11
Nezaposleni	52	29	7	12
U mirovini	51	31	9	9
Studenti	61	16	11	12
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	48	34	8	10
S vremena na vrijeme	52	32	8	8
Gotovo nikad/nikad	57	26	10	7
Slika Europskog parlamenta				
Pozitivno	78	9	10	3
Neutralna	48	30	11	11

4.2 Percepcija EU-a

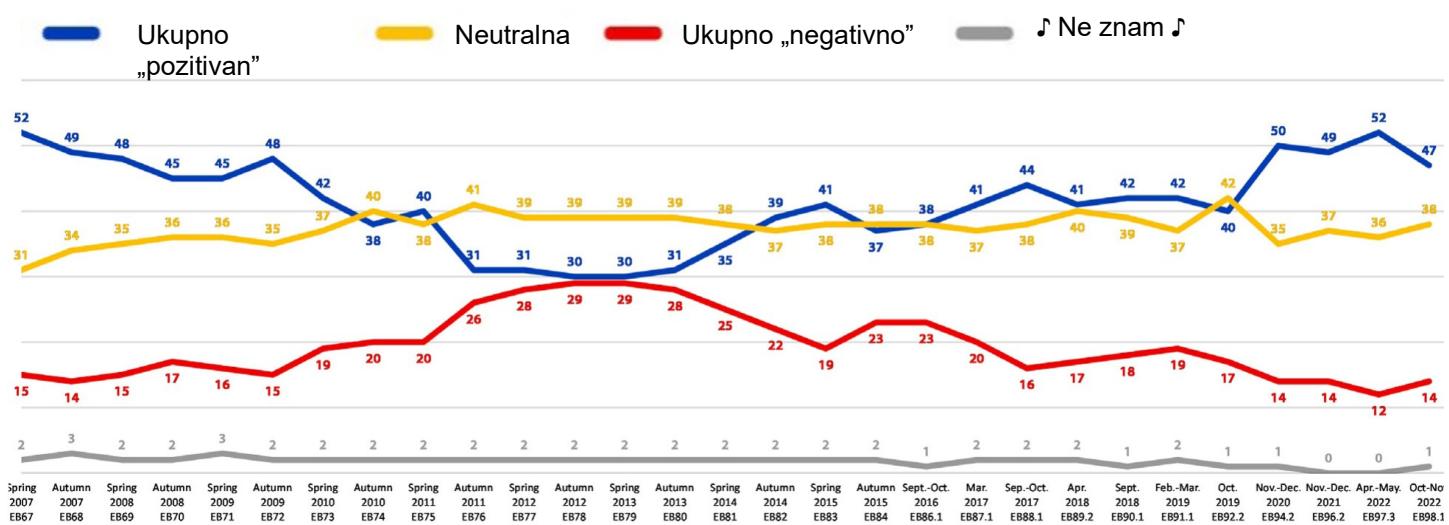
U ovom se odjeljku izvješća razmatraju stavovi prema EU-u i kako su se s vremenom promijenili. Konkretno, od građana se traži da razmotre kako gledaju na članstvo u EU-u: bilo da je to dobra ili loša stvar i zašto.

Baš kao što su stavovi prema Europskom parlamentu i dalje pozitivni tijekom prošle godine, imidž EU-a zadržava snažan stav, s jasnom većinom građana pozitivnog u pogledu članstva u EU-u i smatra da je to važno za njihovu zemlju.

Ta pozitivna stajališta podupiru jasna predodžba o koristima koje donosi članstvo u EU-u. Tri glavne koristi smatraju se doprinosom EU-a održavanju mira i jačanju sigurnosti, poboljšanoj suradnji među državama članicama i gospodarskom rastu na nacionalnoj razini.

U proteklih šest mjeseci **imidž EU-a** postao je negativniji, a 47 % građana izjavilo je da ima pozitivan stav o EU-u (-5 postotnih bodova od travnja do svibnja 2022.). Udio s negativnim stajalištem iznosi 14 % (+ 2 postotna boda), dok je 38 % neutralno (+ 2 postotna boda). Te su promjene preokrenule pozitivan pomak zabilježen u razdoblju od studenoga do prosinca 2021. do travnja i svibnja 2022., iako je slika i dalje relativno pozitivna kada se promatraju dugoročni trendovi, pri čemu razlika između pozitivnih i negativnih stajališta iznosi 33 postotna boda.

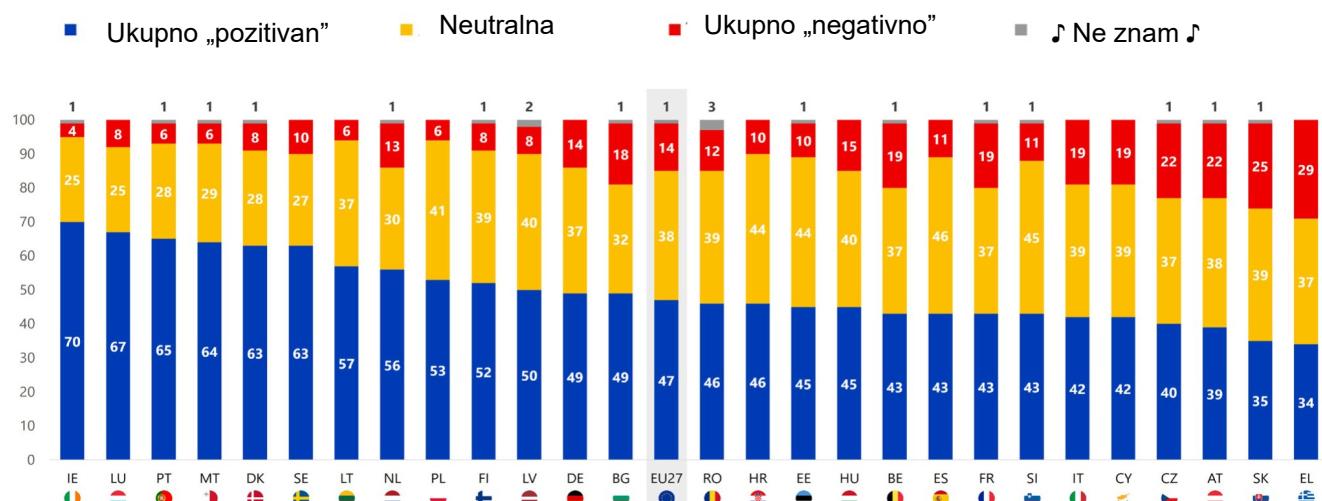
Smatra li EU općenito vrlo pozitivan, prilično pozitivan, neutralan, prilično negativan ili vrlo negativan imidž? (%) – EU)

U svakoj državi članici EU-a prevladava pozitivna predodžba o EU-u nego negativna slika, a u 23 zemlje najčešća je imidž. U Slovačkoj, Španjolskoj, Grčkoj i Sloveniji prevladava neutralan stav.

Ispitanici će najvjerojatnije imati pozitivnu predodžbu o EU-u u Irskoj (70 %), Luksemburgu (67 %), Portugalu (65 %), Malti (64 %), Danskoj i Švedskoj (63 %). Negativno mišljenje najčešće je u Grčkoj (29 %), Slovačkoj (25 %), Češkoj i Austriji (obje 22 %).

Smatra li EU općenito vrlo pozitivan, prilično pozitivan, neutralan, prilično negativan ili vrlo negativan imidž? (%)

Malta (64 %, + 6 postotnih bodova) i Danska (63 %, + 3 postotna boda) su jedine zemlje koje pokazuju jasno povećanje pozitivnih stajališta EU-a od travnja do svibnja 2022. U 15 zemalja ispitanici su sada manje vjerojatno da će reći da imaju pozitivnu predodžbu o EU-u, pri čemu je najveći pad zabilježen u Poljskoj (53 %, - 9 postotnih bodova), Sloveniji (43 %, - 9 postotnih bodova), Belgiji (43 %, -8 postotnih bodova) i Portugalu (65 %, -8 postotnih bodova). Pozitivno stajalište ostalo je relativno stabilno u preostalim zemljama.

Međutim, u usporedbi s jesenom 2021. povećanja na Malti (+ 12 postotnih bodova) i Danskoj (+ 10 postotnih bodova) postaju veća, dok su neto povećanja zabilježena i u Slovačkoj (+ 5 postotnih bodova), Rumunjskoj, Austriji i Luksemburgu (+ 4 postotna boda). Neto smanjenje zabilježeno je u 10 država članica, a brojna smanjenja koja se mogu uočiti od proljeća 2022. omekšavaju se, primjerice u Poljskoj (- 5 postotnih bodova) i Portugalu (- 2 postotna boda). U Belgiji je smanjenje poništeno (+ 2 p.b.). Od prije ruske invazije, Slovenija (-9 postotnih bodova), Španjolska (-6 p.b.) i Njemačka (-5 postotnih bodova) zemlje su s najvećim neto padom pozitivnog imidža EU-a.

Sociodemografska analiza pokazuje velike razlike na temelju razine obrazovanja, zanimanja i finansijske situacije. Ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina imaju veću vjerojatnost da će imati pozitivnu sliku od onih koji su završili s 15 godina ili mlađi (57 % naspram 35 %). Rukovoditelji (61 %) i studenti (56 %) najvjerojatnije će imati pozitivnu predodžbu o EU-u, posebno u usporedbi s osobama koje su zaposlene u kućanstvu i nezaposlenima (34 %). Analiza također pokazuje da ispitanici s najmanje finansijskih poteškoća imaju veću vjerojatnost da će imati pozitivnu sliku (53 %), u usporedbi s onima koji imaju najviše poteškoća (31 %).

Postoje i razlike po dobroj skupini, pri čemu je vjerojatnije da će ispitanici u dobi od 15 do 24 godine imati pozitivnu predodžbu o EU-u (53 % naspram 45 % osoba starijih od 55 godina).

Sudionici koji prate europsku politiku (57 %) imaju veću vjerojatnost da će imati pozitivnu predodžbu o EU-u od onih koji to ne čine (35 %).

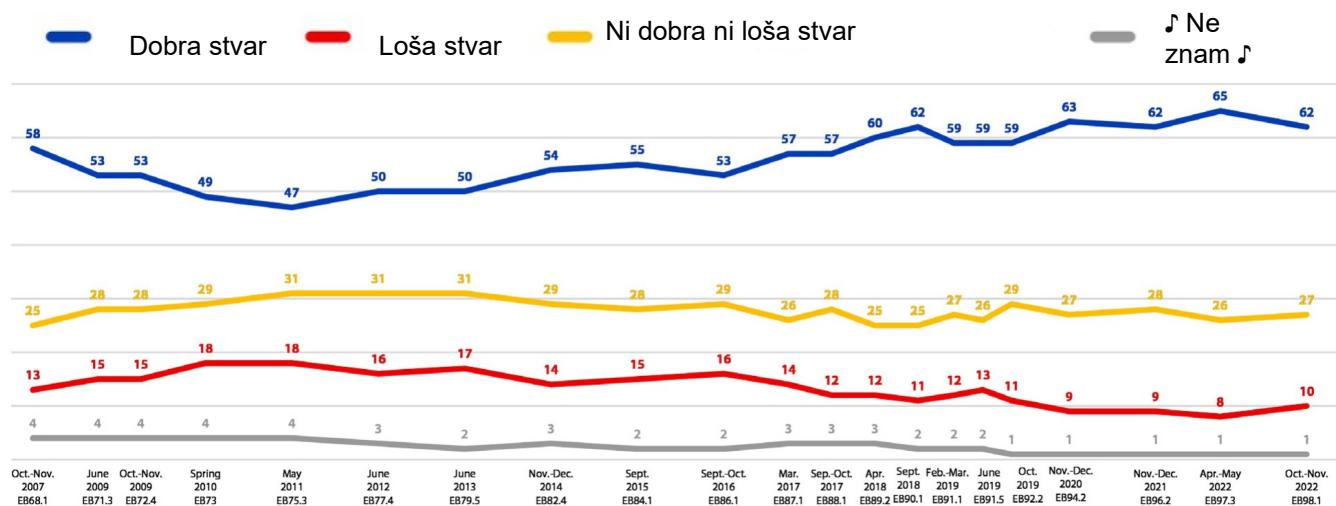
Smatra li EU općenito vrlo pozitivan, prilično pozitivan, neutralan, prilično negativan ili vrlo negativan imidž? (% – EU)

	Ukupno „pozitivan“	Neutralna	Ukupno „negativno“	„Ne znam“	
EU27	47	38	14		1
Starost					
15 – 24	53	38	8		1
25 – 39	48	39	13		0
40 – 54	46	38	16		0
55+	45	37	17		1
Edukacija (završetak)					
15...	35	43	20		2
16 – 19	42	41	17		0
20+	57	32	11		0
Još uvijek učim	56	36	7		1
Društveno-profesionalna kategorija					
Samozaposleni	49	33	18		0
Voditelji	61	29	10		0
Ostale bijele ogrlice	50	37	13		0
Ručni radnici	40	44	16		0
Kuća za osobe	34	46	19		1
Nezaposleni	34	45	20		1
U mirovini	46	37	16		1
Studenti	56	36	7		1
Poteškoće s plaćanjem računa					
Većinu vremena	31	36	31		2
S vremena na vrijeme	39	44	16		1
Gotovo nikad/nikad	53	35	11		1
Slijedite europsku politiku					
Slijedi	57	32	11		0
Ne slijedi	35	46	18		1

Više od šest od deset Europljana (62 %, -3 postotna boda od travnja do svibnja 2022.) smatra da je članstvo njihove zemlje u EU-u **dobra stvar**, dok svaki deseti (10 %, + 2 postotna boda) smatra da je članstvo u EU-u loša stvar za njihovu zemlju, a otprilike svaki četvrti (27 %, + 1 postotni bod) neutralan je.

Kao i kod drugih pitanja, došlo je do negativne promjene u posljednjih šest mjeseci, što je preokrenulo pozitivan trend koji je zabilježen od studenoga do prosinca 2021. do travnja i svibnja 2022. Međutim, kao i druge mjere, trenutačno stanje i dalje je pozitivno kada se razmatraju dugoročni trendovi. Rezultati posljednjih godina bili su među najpozitivnijima zabilježenima u posljednjih 15 godina.

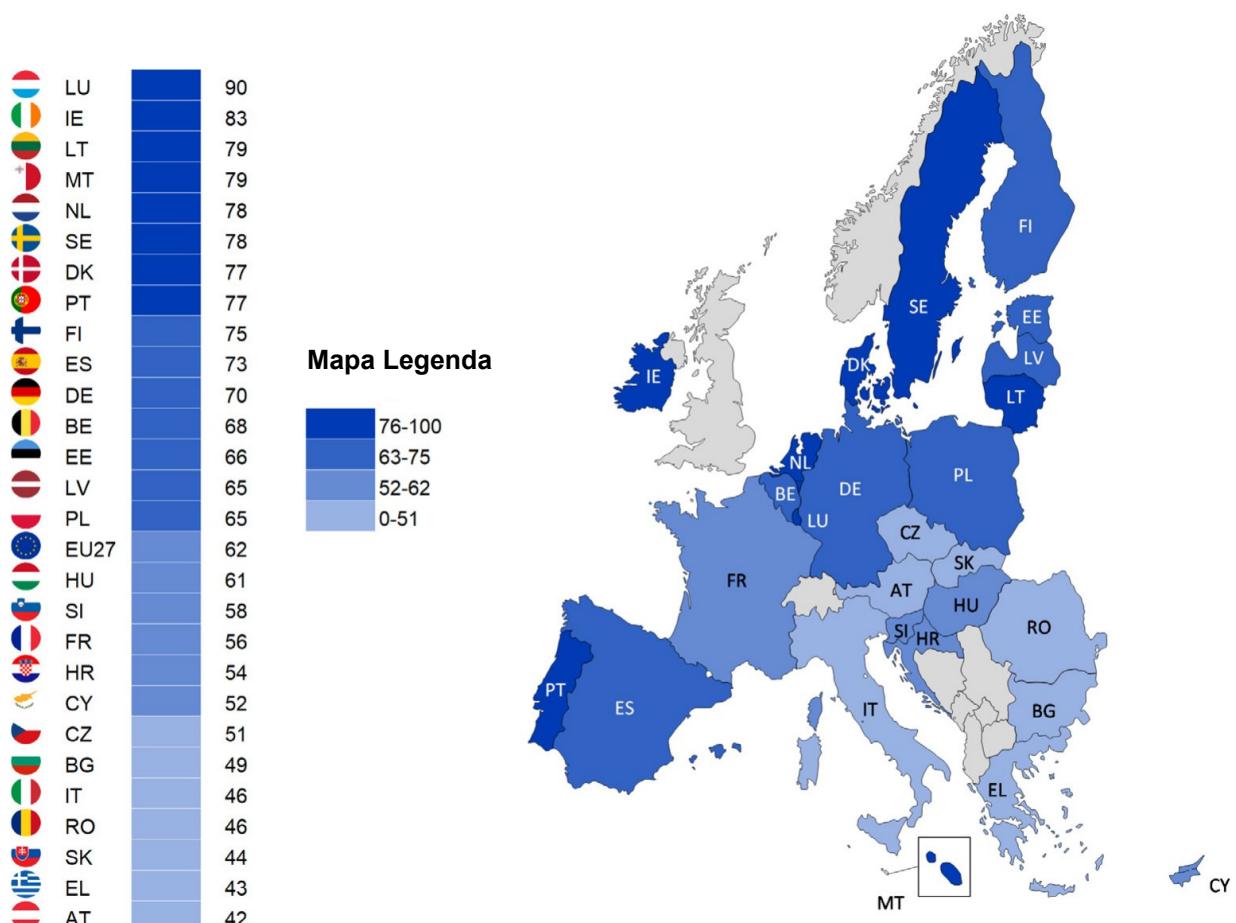
QA7 Općenito govoreći, mislite li da je (naša COUNTRY) članstvo u EU je...? (% – EU)

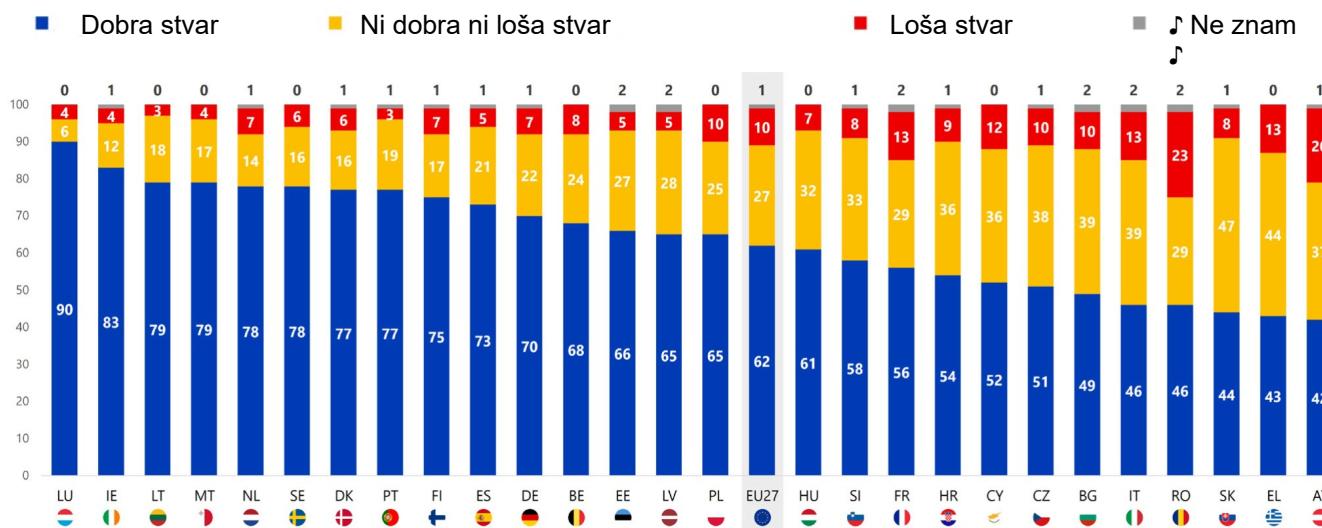

Iako je mišljenje većine u 25 država članica, postoje zнатне razlike među zemljama. Ispitanici najvjerojatnije misle da je članstvo u EU-u dobra stvar za njihovu zemlju u Luksemburgu (90 %), Irskoj (83 %), Litvi i Malti (obje 79 %), u usporedbi s 42 % u Austriji, 43 % u Grčkoj i 44 % u Slovačkoj. U Slovačkoj i Grčkoj dominantno je stajalište da članstvo nije ni dobro ni loše za njihovu zemlju (47 % odnosno 44 %).

Rumunjska (23 %) i Austrija (20 %) su jedine zemlje u kojima najmanje jedna petina smatra da je članstvo u EU loše za njihovu zemlju.

QA7 Općenito govoreći, mislite li da je (naša COUNTRY) članstvo u EU je...? (% – dobra stvar)

QA7 Općenito govoreći, mislite li da je (naša COUNTRY) članstvo u EU je...? (%)

Kao što je primjećeno prethodnih godina, trenutačna sociodemografska analiza pokazuje da je potpora članstvu u EU-u jača među mlađim ispitanicima. Potpora je najviša među osobama u dobi od 15 do 24 godine (68 %), a najniža među 55+ (60 %).

Analiza također pokazuje da oni koji su ostali u obrazovanju najduže (72 %) imaju mnogo veću vjerojatnost da će misliti da je članstvo svoje zemlje u EU-u dobra stvar od onih koji su napustili školu u dobi od 16 do 19 godina (55 %) ili u dobi od 15 godina i mlađi (51 %). Potpora je visoka i među rukovoditeljima (76 %) i studentima (73 %), osobito u usporedbi s osobama koje rade u kućanstvu (48 %).

Potpore za članstvo u EU-u znatno je veća među onima koji rijetko/nikada imaju poteškoća s plaćanjem računa (70 %) u usporedbi s onima koji s vremenom na vrijeme imaju problema (52 %) ili većinu vremena (43 %).

Ti su obrasci slični onima koji su prethodno uočeni u odnosu na ukupnu sliku ispitanika o EU-u, a odgovori na ta dva pitanja usko su povezani. Ispitanici koji imaju pozitivnu predodžbu o EU-u uglavnom smatraju da je članstvo njihove zemlje u EU-u dobra stvar (89 %), dok samo 16 % smatra da je njihov ugled o EU-u negativan.

QA7 Općenito govoreći, mislite li da je (naša COUNTRY) članstvo u EU je...? (% – EU)

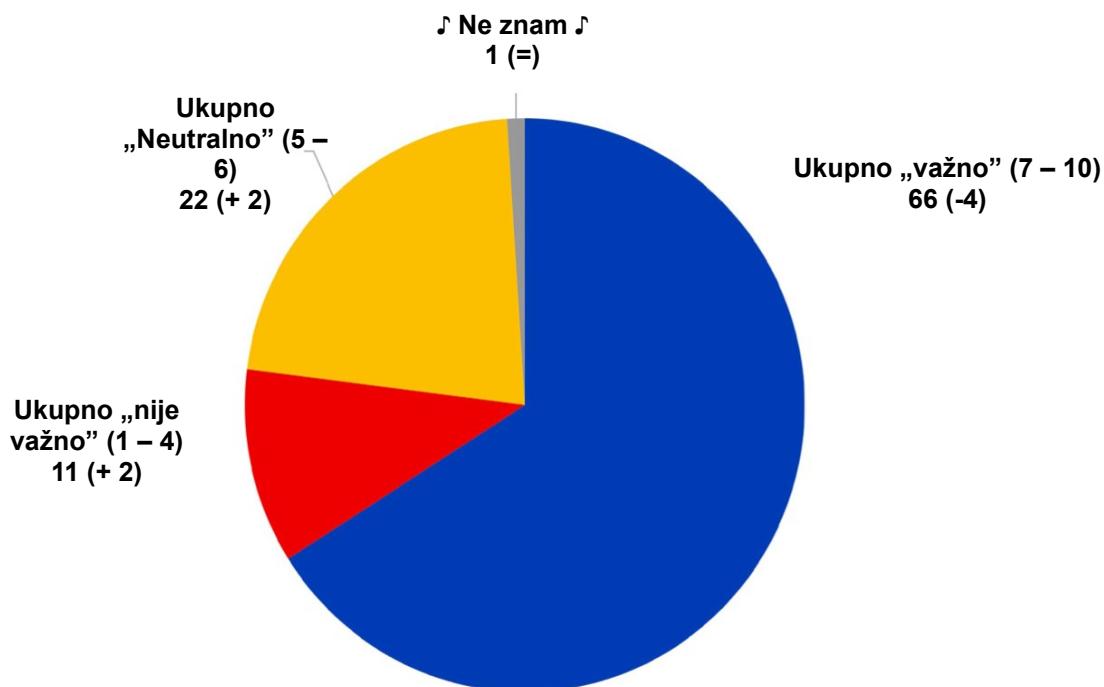
	Dobra stvar	Loša stvar	Ni dobra ni loša stvar	Ne znam
EU27	62	10	27	1
Starost				
15 – 24	68	7	23	2
25 – 39	63	10	27	0
40 – 54	61	10	28	1
55+	60	10	29	1
Edukacija (završetak)				
15...	51	11	35	3

16 – 19	55	12	32	1
20+	72	7	20	1
Još uvijek učim	73	6	20	1
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposleni	63	10	26	1
Voditelji	76	7	17	0
Ostale bijele ogrlice	63	9	27	1
Ručni radnici	54	13	32	1
Kuća za osobe	48	10	40	2
Nezaposleni	58	10	30	2
U mirovini	60	10	28	2
Studenti	73	6	20	1
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	43	18	36	3
S vremena na vrijeme	52	12	35	1
Gotovo nikad/nikad	70	7	22	1
Imidž EU-a				
Ukupno „pozitivan“	89	2	9	0
Neutralna	46	8	45	1
Ukupno „negativno“	16	41	41	2

Dvije trećine građana (66 %) izjavilo je da je za njih važno da njihova zemlja bude država članica EU-a (-4 postotna boda od travnja do svibnja 2022.).²⁵ Otprilike jedan od deset (11 %, + 2 postotna boda) smatra da to nije važno, a nešto više od jednog od pet (22 %, + 2 postotna boda) je neutralno. Međutim, od jeseni 2021. to predstavlja neto povećanje (+ 5 postotnih bodova) postotka građana koji tvrde da je važno da njihova zemlja bude država članica EU-a u kojoj je gotovo četvrtina bila neutralna (24 %, -2 p.b.), a 14 % (-3 postotna boda) izjavilo je da to nije važno.

²⁵ Ispitanici su zamoljeni da se koriste ljestvicom od 1 do 10, pri čemu „1“ znači „nije uopće važno“, a 10 znači „iznimno važno“. U ovoj analizi, „važno“ uključuje one koji daju rezultat od 7 – 10, „nije važno“ rezultat 1 – 4 i „umjereno važan“ rezultat od 5 ili 6.

QA8 Koliko je za vas važno da je (naša ZEMLJA) država članica Europske unije? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10 gdje 1 znači „nije uopće važno”, a 10 znači „iznimno važno”? (% – EU-27)

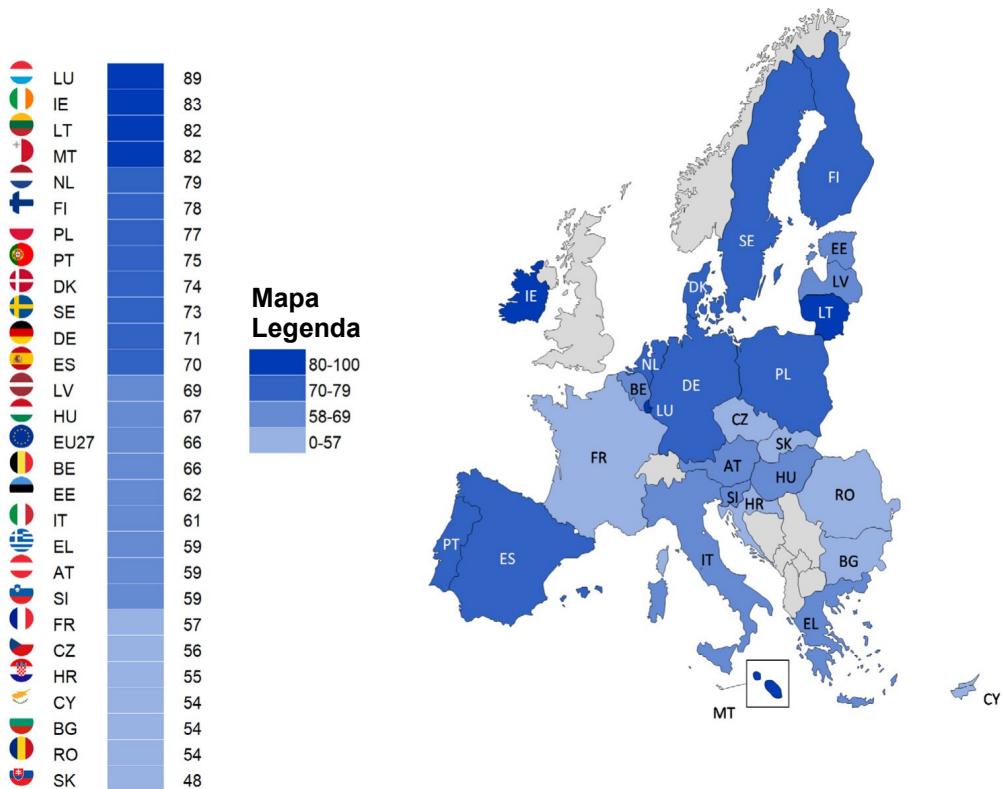
(Listopad/studeni 2022.
travanj/svibanj 2021.)

Većina ispitanika u svakoj državi članici kaže da im je važno da je njihova zemlja članica EU-a, iako se omjeri znatno razlikuju: od 89 % u Luksemburgu, 83 % u Irskoj i 82 % u Litvi i Malti, do 48 % u Slovačkoj i 54 % u svakoj Bugarskoj, Cipru i Rumunjskoj. Češka (21 %) jedina je zemlja u kojoj čak svaka petina kaže da im nije važno da je njihova zemlja članica EU-a.

U zemljama jugoistočne Europe kao što su Cipar, Rumunjska i Bugarska te u nekim istočnoeuropskim zemljama kao što su Češka i Slovačka, važnost zemalja ispitanika kao država članica EU-a manje je izražena nego u drugim zemljama. Ispitanici u zemljama sjeverne Europe imaju veću vjerojatnost da će članstvo svoje zemlje u EU-u biti važno.

**QA8 Koliko je za vas važno da je (naša ZEMLJA) država članica Europske unije?
Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10 gdje 1 znači „nije uopće važno”, a 10 znači „iznimno
važno”? — Ukupno „Važno (7 – 10) (%)”**

(%)

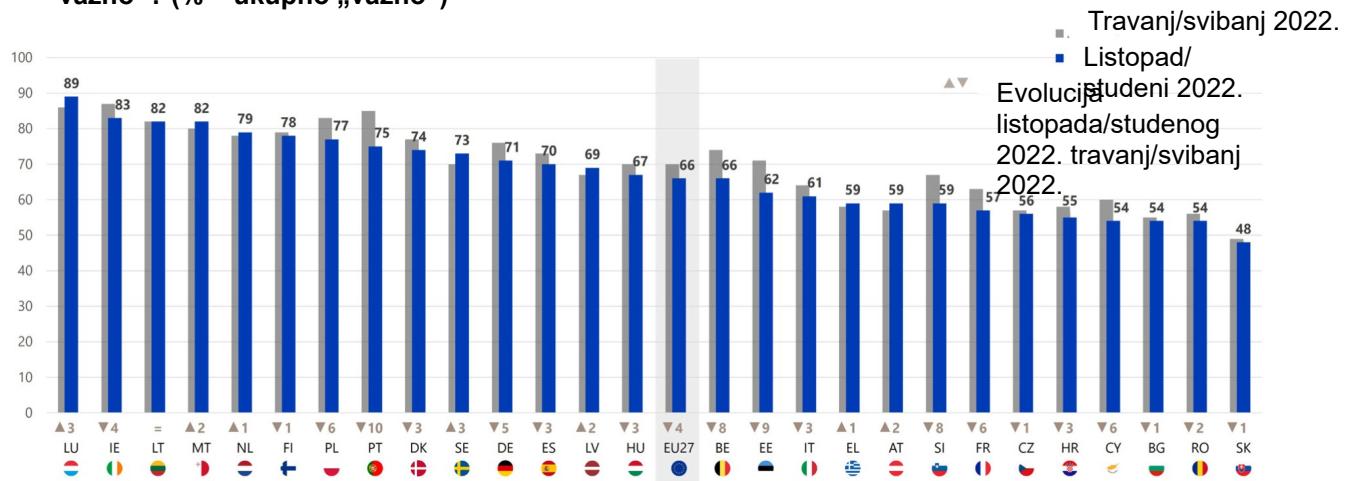

U prethodnom istraživanju (travanj-svibanj 2022.) zabilježeno je veliko povećanje udjela koji smatraju da je članstvo njihove zemlje u EU-u važno. Otada su nalazi za pojedine zemlje uglavnom postali negativniji ili su ostali stabilni.

U 14 zemalja važnost članstva smanjila se za najmanje tri postotna boda, a najveći je zabilježen u Portugalu (75 %, -10 postotnih bodova), Estoniji (62 %, -9 postotnih bodova), Belgiji (66 %, -8 postotnih bodova) i Sloveniji (59 %, -8 postotnih bodova). U dvije zemlje zabilježena su mala povećanja: Luksemburg (89 %, +3 postotna boda) i Švedska (73 %, +3 postotna boda).

Međutim, usporedbi s prije ruske invazije na Ukrajinu, u jesen 2021. neto smanjenje zabilježeno je samo u Sloveniji (-4 postotna boda), uz neto povećanje u ukupno 20 država članica, od kojih je najveća u Litvi (+20 postotnih bodova), Malti (+18 postotnih bodova) i Luksemburgu (+17 postotnih bodova).

**QA8 Koliko je za vas važno da je (naša ZEMLJA) država članica Europske unije?
Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10 gdje 1 znači „nije uopće važno”, a 10 znači „iznimno
važno”? (% – ukupno „važno”)**

Sociodemografska analiza pokazuje da većina u svakoj skupini kaže da im je važno da je njihova zemlja članica EU-a, ali ta stajališta snažnije zastupaju osobe s visokom razinom obrazovanja i manje finansijskih poteškoća. To odražava rezultate prethodnog pitanja u kojem su te skupine vjerojatnije mislile da je članstvo svoje zemlje u EU-u dobra stvar.

Konkretno, oko tri četvrtine (76 %) onih koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina smatra da je članstvo njihove zemlje u EU-u važno, u usporedbi sa 62 % koji su navršili 16 – 19 godina i 53 % koji su navršili 15 godina ili mlađi. Među socio-strukovnim skupinama, rukovoditelji (79 %) i studenti (77 %) najvjerojatnije će reći da je članstvo u EU-u važno, posebno u usporedbi s osobama koje rade u kućanstvu (53 %).

Ispitanici koji rijetko ili nikada nemaju poteškoća s plaćanjem računa (73 %) imaju veću vjerojatnost da će im reći da je njihova zemlja članica EU-a, u usporedbi s onima koji imaju problema s vremenom na vrijeme (60 %) ili većinu vremena (48 %).

Postoje određene razlike po dobnoj skupini, pri čemu će osobe u dobi od 15 do 24 godine (71 %) najvjerojatnije reći da je članstvo svoje zemlje u EU-u važno (u usporedbi sa 65 % osoba starijih od 55 godina).

Nije iznenađujuće da je devet od deset (90 %) ispitanika s pozitivnom predodžbom o EU-u izjavilo da im je članstvo u njihovoј zemlji važno, u usporedbi s 23 % ispitanika s negativnim imidžem.

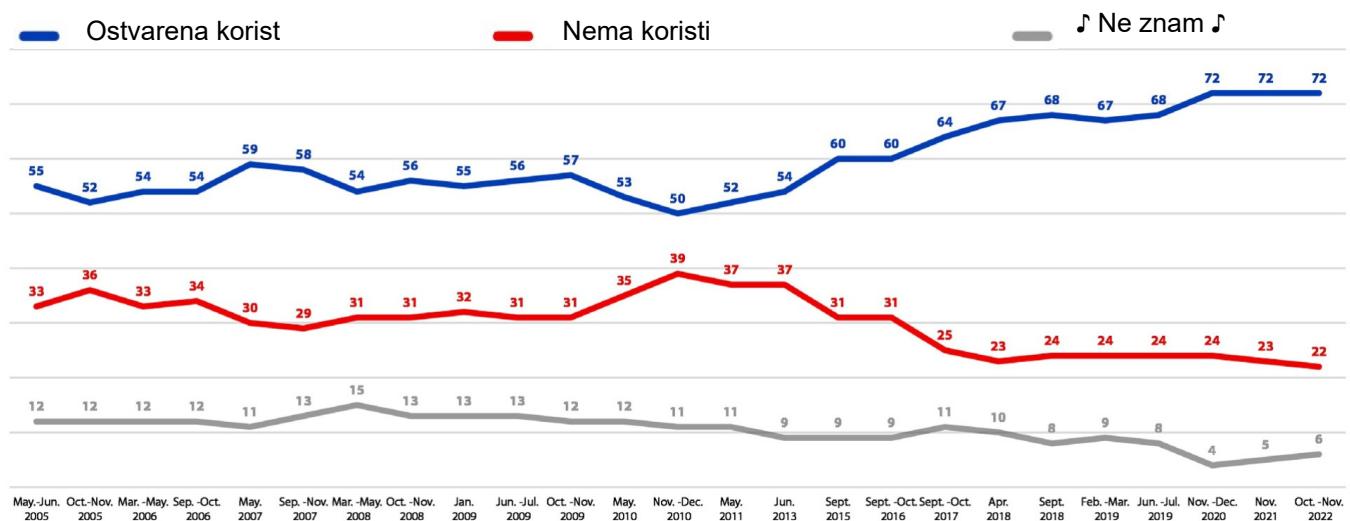
**QA8 Koliko je za vas važno da je (naša ZEMLJA) država članica Europske unije?
Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10 gdje 1 znači „nije uopće važno”, a 10 znači „iznimno
važno”? (% – EU)**

	Ukupno „važno”	Ukupno „neutralno”	Ukupno „nije važno”	„Ne znam“
EU27	66	22	11	1
Starost				
15 – 24	71	20	7	2
25 – 39	68	21	11	0

40 – 54	66	22	11	1
55+	65	22	12	1
Edukacija (završetak)				
15...	53	30	14	3
16 – 19	62	24	13	1
20+	76	16	8	0
Još uvijek učim	77	17	4	2
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposleni	68	18	13	1
Voditelji	79	15	6	0
Ostale bijele ogrlice	69	21	10	0
Ručni radnici	60	26	13	1
Kuća za osobe	53	33	12	2
Nezaposleni	58	26	14	2
U mirovini	65	22	12	1
Studenti	77	17	4	2
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	48	30	19	3
S vremenima na vrijeme	60	27	12	1
Gotovo nikad/nikad	73	18	8	1
Imidž EU-a				
Ukupno „pozitivan“	90	9	1	0
Neutralna	53	36	9	2
Ukupno „negativno“	23	30	46	1

Odražavajući svoje mišljenje o tome da je članstvo u EU- **u dobra stvar, više od sedam od deset građana EU-a** (72 %, bez promjena od studenoga do prosinca 2021.) **smatra da je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u**. Nešto više od jedne petine (22 posto, -1 posto) kaže kako njihova zemlja nije imala koristi od članstva.

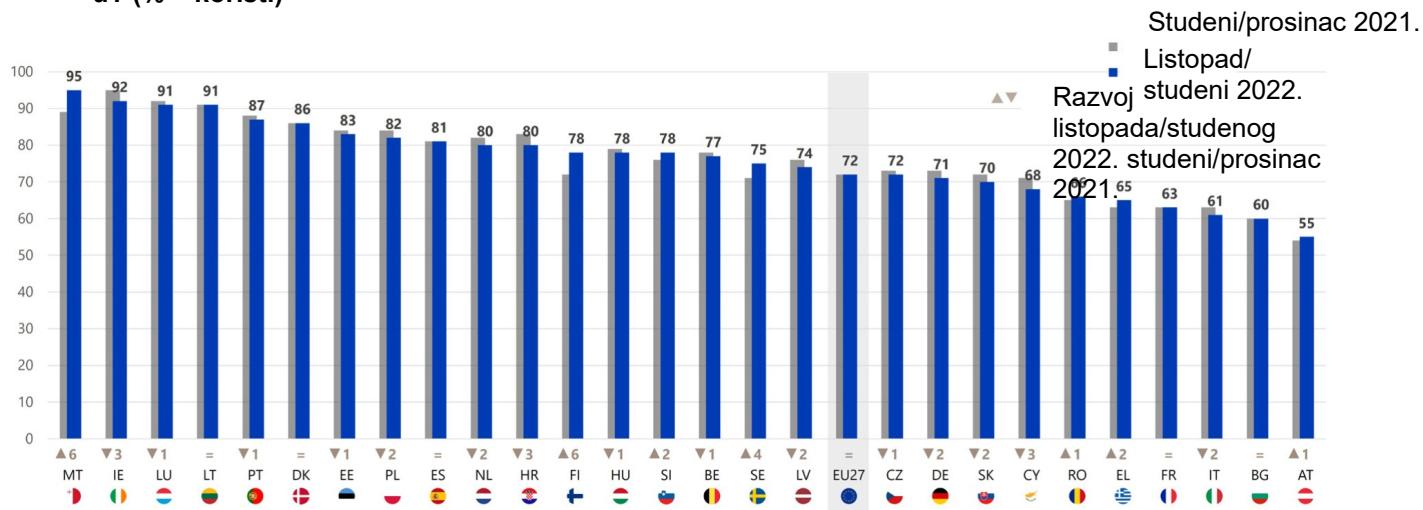
QA9 Uzimajući sve u obzir, biste li rekli da (naša ZEMLJA) ima koristi ili nije od članstva u EU-u? (% – EU)

U svakoj državi članici EU-a više od polovine ispitanika izjavilo je da je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u, a to se odnosi na više od devet od deset ispitanika na Malti (95 %), Irskoj (92 %), Luksemburgu i Litvi (obje 91 %). Taj je udio najniži u Austriji (55 %), a slijede je Bugarska (60 %), Italija (61 %) i Francuska (63 %). Austrija ima najveći udio onih koji smatraju da njihova zemlja nije imala koristi od članstva u EU-u (38 %).

Nalazi za pojedine države članice uglavnom su ostali stabilni od studenoga do prosinca 2021. Samo šest država članica bilježi promjenu od najmanje tri postotna boda u udjelu koji kaže da je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u. U tri zemlje došlo je do povećanja: Malta (95 %, + 6 postotnih bodova), Finska (78 %, + 6 postotnih bodova) i Švedska (75 %, + 4 postotna boda). Smanjenja su zabilježena u Irskoj (92 %, - 3 postotna boda), Hrvatskoj (80 %, - 3 postotna boda) i Cipru (68 %, - 3 postotna boda).

QA9 Uzimajući sve u obzir, biste li rekli da (naša ZEMLJA) ima koristi ili nije od članstva u EU-u? (% – koristi)

Sociodemografske razlike usko su odraz onih koje se već vide u odnosu na to smatra li se članstvo u EU-u dobrom stvari. Stajalište da je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u najjače je među onima koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina (81 %) u usporedbi s onima koji su napustili obrazovanje u dobi od 15 ili manje godina (60 %).

Prema socio-profesionalnoj skupini, udio je najveći među rukovoditeljima (84 %) i studentima (81 %) i najniži među kućanskim osobama (59 %). Ispitanici koji rijetko ili nikada nemaju poteškoća s računima (77 %) imaju veću vjerojatnost da smatraju da njihova zemlja ima koristi od članstva u EU-u, u usporedbi s onima koji većinu vremena imaju poteškoća (55 %).

Primjenjuje se poznata dobna razlika, pri čemu je veća vjerojatnost da će mlađe osobe imati koristi od članstva u EU-u nego starije osobe (77 % osoba u dobi od 15 do 24 godine u usporedbi sa 68 % osoba starijih od 55 godina).

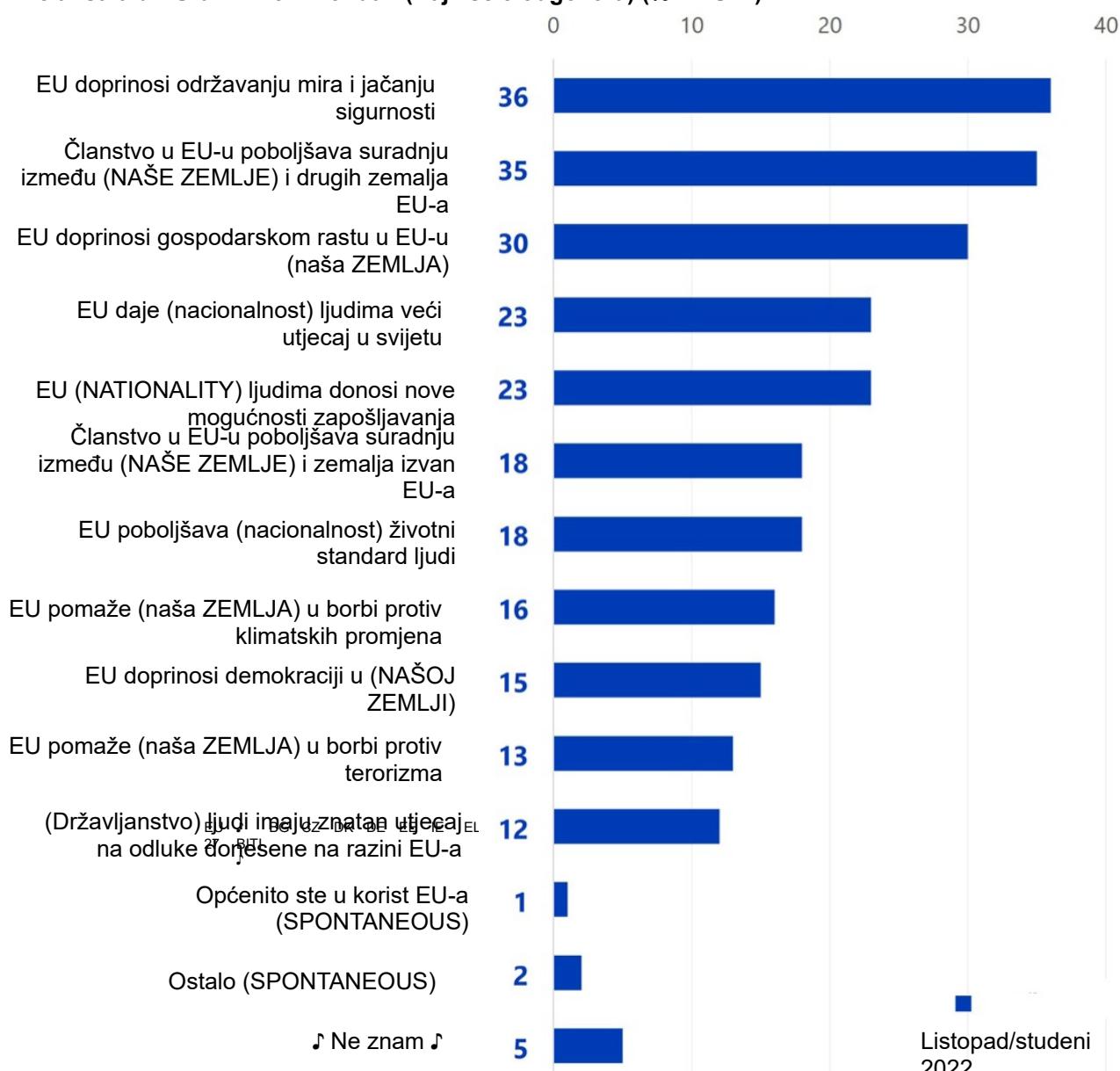
QA9 Uzimajući sve u obzir, biste li rekli da (naša ZEMLJA) ima koristi ili nije od članstva u EU-u? (% – EU)

	Ostvarena korist	Nema koristi	♪ Ne znam ♪
EU27	72	22	6
Starost			
15 – 24	77	15	8
25 – 39	74	21	5
40 – 54	72	23	5
55+	68	25	7
Edukacija (završetak)			
15...	60	30	10
16 – 19	67	27	6

20+	81	15	4
Još uvijek učim	81	12	7
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposleni	75	20	5
Voditelji	84	14	2
Ostale bijele ogrlice	76	20	4
Ručni radnici	66	29	5
Kuća za osobe	59	30	11
Nezaposleni	65	26	9
U mirovini	67	24	9
Studenti	81	12	7
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	55	36	9
S vremena na vrijeme	65	28	7
Gotovo nikad/nikad	77	8	5

Doprinos EU-a miru i stabilnosti smatra se njegovom glavnom koristi, što je povećalo važnost u

QA10ab Bez obzira na to smatrate li da je (naša ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u, koji su od sljedećih glavnih razloga zašto ljudi misle da je (naša ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (%) – EU27)

	GA DA ?																											
EU doprinosi održavanju mira i jačanju sigurnosti	36	35	29	37	38	47	38	19	46	28	36	34	34	45	41	43	27	27	21	48	29	34	24	26	29	29	42	47
Članstvo u EU-u poboljšava suradnju između (NAŠE ZEMLJE) i drugih zemalja EU-a	35	38	33	35	59	44	30	20	35	30	28	24	34	24	32	24	34	24	23	65	32	22	31	22	29	27	57	72
EU doprinosi gospodarskom rastu u EU-u (naša ZEMLJA)	30	29	25	32	34	28	38	48	27	39	23	32	21	36	30	44	40	38	49	41	31	35	38	26	42	27	25	27
EU daje (nacionalnost) ljudima veći utjecaj u svijetu	23	26	18	19	31	19	13	31	39	20	28	17	31	21	13	15	32	19	29	13	28	20	31	21	12	18	15	18
EU (NATIONALITY) ljudima donosi nove mogućnosti zapošljavanja	23	17	53	38	15	16	38	38	21	22	15	51	21	27	27	38	25	40	40	9	25	32	29	39	31	43	31	24
Članstvo u EU-u poboljšava suradnju između zemalja izvan EU-a i zemalja izvan EU-a	18	21	15	13	20	20	15	10	20	18	14	18	23	11	13	9	14	14	19	25	21	17	14	18	13	15	21	16
EU poboljšava (nacionalnost) životni standard ljudi	18	19	21	26	12	13	32	40	16	22	12	32	9	20	30	38	19	30	25	11	23	35	25	27	26	19	15	5
EU pomaže (naša ZEMLJA) u borbi protiv klimatskih promjena	16	18	7	6	18	18	5	16	14	14	14	17	22	18	2	8	15	17	19	25	22	10	13	13	10	17	10	19
EU doprinosi demokraciji u (NAŠOJ ZEMLJI)	15	17	17	16	10	18	7	14	15	18	10	12	14	21	10	14	14	19	21	5	13	17	18	21	14	14	7	5
EU pomaže (naša ZEMLJA) u borbi protiv terorizma	13	19	13	11	18	13	8	11	11	12	17	13	13	11	7	8	9	12	12	16	15	10	8	14	6	13	9	14
(Državljanstvo) ljudi imaju znatan utjecaj na odluke donesene na razini EU-a	12	13	6	6	10	10	4	13	11	9	13	10	15	4	4	8	16	15	20	6	17	15	9	14	4	9	6	17
„Ne znam“	5	3	7	6	1	3	5	3	5	5	12	1	7	7	3	2	3	2	2	4	2	7	4	6	7	4	2	

BZbog detaljnije analize rezultata zemlje, zanimljivo je ispitati glavne prednosti prema tome smatraju li ispitanici da je njihova zemlja imala koristi od članstva u EU-u.

Među ispitanicima koji smatraju da njihova zemlja ima koristi od članstva u EU-u pojavljuju se tri razloga s jasnom distancicom: da EU doprinosi održavanju mira i jačanju sigurnosti (40 %), da članstvo u EU-u poboljšava suradnju između njihove zemlje i drugih zemalja EU-a (38 %) te da EU doprinosi gospodarskom rastu u njihovoj zemlji (35 %).

Oni koji su ranije rekli da njihova zemlja nije imala koristi, dijele dva od istih razloga na pitanje zašto ljudi misle da je njihova zemlja imala koristi od članstva, a to su poboljšanje suradnje s drugim zemljama EU-a (27 %) i doprinos EU-a miru i sigurnosti (26 %). Doprinos gospodarskom rastu nije dio njihova tri najbolja odgovora; umjesto toga, koristi koje su zajedničke treće najveće su nove mogućnosti zapošljavanja za njihov narod i koje EU građanima u njihovoј zemlji daje snažniji utjecaj u svijetu (obje 19 %).

Pregledom detaljne analize po zemljama Sud je utvrdio da će ispitanici u Nizozemskoj (48 %), Švedskoj i Njemačkoj (obje 47 %) najvjerojatnije spomenuti doprinos EU-a **održavanju mira i jačanju sigurnosti**, dok je ta korist najmanje vjerojatno spomenuta u Irskoj (19 %) i Malti (21 %).

Doprinos EU- a **suradnji među državama članicama** ističe više od polovine ispitanika u Švedskoj (72 %), Nizozemskoj (65 %), Danskoj (59 %) i Finskoj (57 %). To je najmanje vjerojatno da će ispitanici u Irskoj (20 %), Rumunjskoj i Poljskoj (obje 22 %).

Doprinos EU-a **gospodarskom rastu** smatra se važnom koristi članstva u EU-u u Malti (49 %), Irskoj (48 %) i Litvi (44 %). To je najmanje vjerljivo da će ispitanici u Italiji (21 %) i Francuskoj (23 %) to smatrati koristima od članstva.

Analiza također pokazuje neke velike brojke za druge koristi. Doprinos EU-a **novim mogućnostima zapošljavanja** spominje se za 53 % u Bugarskoj, 51 % u Mađarskoj i 43 % u Slovačkoj. Velik udio u Grčkoj (39 %) kaže da EU **ljudima u njihovoj zemlji daje veći utjecaj u svijetu**. U Irskoj 40 % ispitanika smatra da je korist članstva u EU- **u poboljšanje životnog standarda ljudi**.

Na razini zemlje od studenoga do prosinca 2021. došlo je do velikih promjena u udjelima u kojima se spominju različite koristi članstva u EU-u.

U većini zemalja vjerljivije je da će se doprinos EU-a **održavanju mira i jačanju sigurnosti** spomenuti sada nego u studenome i prosincu 2021. Najveća povećanja zabilježena su u Latviji (41 %, + 16 postotnih bodova), Litvi (43 %, + 15 postotnih bodova), Nizozemskoj (48 %, + 13 postotnih bodova) i Estoniji (38 %, + 12 postotnih bodova). Mađarska je jedina zemlja s padom od studenoga do prosinca 2021. (27 %, - 3 postotna boda).

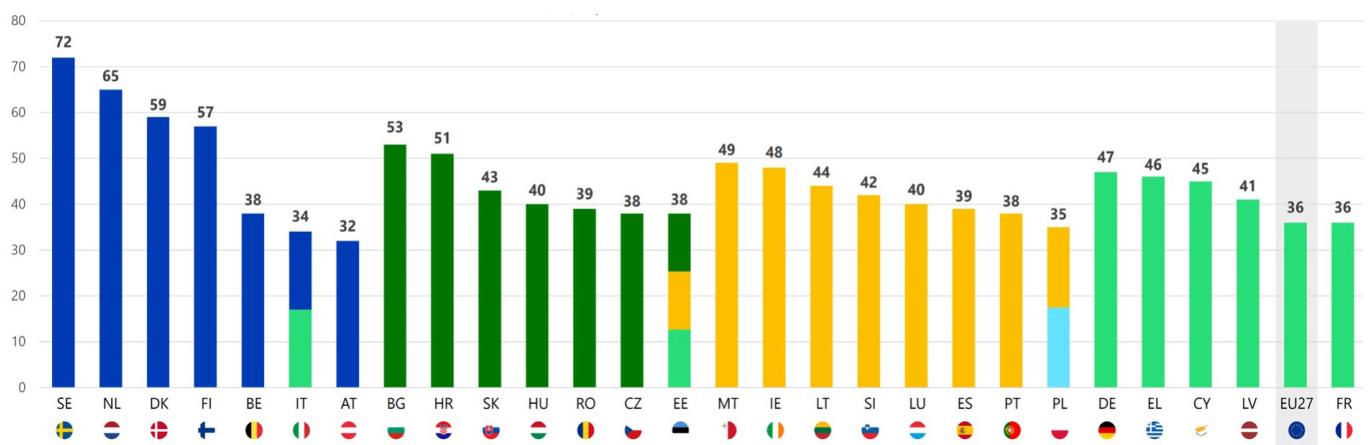
U 13 zemalja došlo je do povećanja udjela u kojem se spominje doprinos EU- **a suradnji među državama članicama**. Najveća povećanja zabilježena su u Estoniji (30 %, + 7 postotnih bodova), Španjolskoj (30 %, + 7 postotnih bodova) i Švedskoj (72 %, + 7 postotnih bodova). Četiri države članice pokazuju smanjenje udjela koji kaže da članstvo u EU-u omogućuje suradnju među državama članicama: Latvija (32 %, - 9 postotnih bodova), Slovenija (29 %, - 6 postotnih bodova), Grčka (35 %, - 5 postotnih bodova) i Malta (23 %, - 3 postotna boda).

U 11 zemalja došlo je do povećanja od studenoga do prosinca 2021. u udjelu koji kaže da EU doprinosi **gospodarskom rastu svoje zemlje**. Najveća povećanja zabilježena su u Bugarskoj (25 %, + 7 postotnih bodova) i Grčkoj (27 %, + 7 postotnih bodova). Smanjenje je zabilježeno u šest zemalja, osobito u Latviji (30 %, -11 postotnih bodova) i Nizozemskoj (41 %, -8 postotnih bodova).

Druge velike promjene od studenoga do prosinca 2021. pokazuju da ispitanici na Malti **imaju veći utjecaj na odluke donesene na razini EU-a (20 %, + 11 postotnih bodova)**, dok je za one u Latviji mnogo manje vjerojatno da će reći da EU ljudima donosi **nove mogućnosti zapošljavanja** (27 %, -20 postotnih bodova).

QA10ab Bez obzira na to smatrati li da je (naša ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u, koji su od sljedećih glavnih razloga zašto ljudi misle da je (naša ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (% – Najspomenutiji odgovor po zemljama)

- Članstvo u EU-u poboljšava suradnju između (NAŠE ZEMLJE) i drugih zemalja EU-a
- EU (NATIONALITY) ljudima donosi nove mogućnosti zapošljavanja
- EU doprinosi gospodarskom rastu u EU-u (naša ZEMLJA)
- EU doprinosi održavanju mira i jačanju sigurnosti
- EU poboljšava (nacionalnost) životni standard ljudi

S sociodemografskog stajališta, rezultati su općenito dosljedni u različitim skupinama. Dvije prednosti pokazuju razlike u razini obrazovanja i finansijskom položaju: poboljšana suradnja među državama članicama i koristi gospodarskog rasta. Vjerojatnije je da će ih spomenuti oni koji su dulje boravili u obrazovanju i oni koji nikada ili rijetko imaju poteškoća s plaćanjem računa. S druge strane, manje obrazovani ispitanici i oni koji većinu vremena imaju poteškoća s plaćanjem računa češće spominju ulogu EU-a u borbi protiv terorizma.

QA10ab Bez obzira na to smatrati li da je (naša ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u, koji su od sljedećih glavnih razloga zašto ljudi misle da je (naša ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (% – EU)

EU doprinosi EU doprinosi Članstvo u Članstvo u EU daje EU pomaže EU pomaže EU ↗ Ne znam ↗

	održavanju mira i jačanju sigurnosti	gospodarskoj rasti u našoj zemlji)	EU poboljšava suradnju između (naše zemlje) i drugih zemalja EU-a	EU poboljšava suradnju između (naše zemlje) i zemalja izvan EU-a	(nacionalnošt) ljudima veći utjecaj u svijetu	(naša zemlja) u borbi protiv terorizma	(naša zemlja) u borbi protiv klimatskih promjena	(NATIONALITY) ljudima donosi nove mogućnosti zapošljavanja	
EU27	36	30	35	18	23	13	16	23	5
Edukacija (završetak)									
15...	35	25	25	16	23	16	17	21	9
16 – 19	36	28	32	19	23	14	15	24	6
20+	38	34	43	19	23	12	15	22	3
Još uvijek učim	36	32	37	19	25	11	19	25	4
Poteškoće s plaćanjem računa									
Većinu vremena	34	24	28	15	22	19	15	21	10
S vremenom na vrijeme	35	25	32	19	26	14	17	23	6
Gotovo nikad/nikad	38	33	37	18	22	12	15	23	4

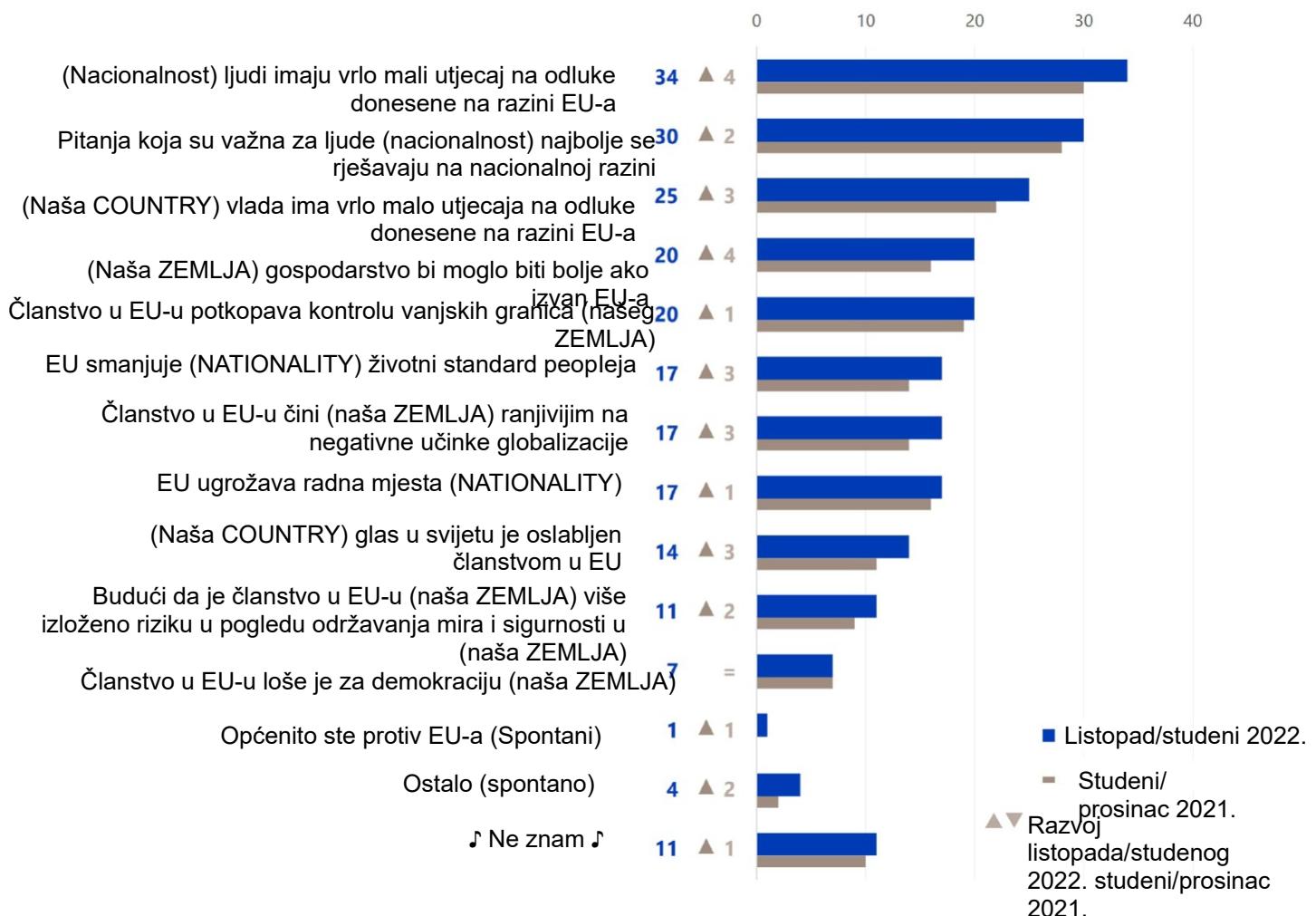
Ispitanici su također zamoljeni da promisle o razlozima **zbog kojih njihova zemlja možda nije imala koristi od članstva u EU-u**, bez obzira na njihova vlastita stajališta o toj temi. Glavni razlozi zbog kojih ljudi smatraju da njihova zemlja nije imala koristi od članstva u EU-u su činjenica da **nacionalni građani imaju vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a** (34 %, + 4 postotna boda od studenoga/prosinca 2021.) te da se pitanja važna za njihovu zemlju **najbolje rješavaju na nacionalnoj razini** (30 %, + 2 postotna boda).

Svaka četvrta osoba kaže da nacionalna vlada ima vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a (25 %, + 3 postotna boda), dok svaki peti kaže da bi gospodarstvo njihove zemlje moglo biti bolje izvan EU-a (20 %, + 4 postotna boda) i da članstvo u EU-u potkopava kontrolu vanjskih granica svoje zemlje (20 %, + 1 postotni bod).

Ti odgovori odražavaju općenitiju raspravu o tome treba li odluke o politikama donositi na razini EU-a ili na nacionalnoj razini. U izvješću „Ključni izazovi našeg vremenu“²⁶ većina je smatrala da bi se različita područja politika trebala jednak rješavati na razini EU-a i na nacionalnoj razini. U mnogim područjima politika ispitanici su vjerojatnije rekli da bi se to pitanje trebalo rješavati na razini EU-a nego na nacionalnoj razini; među njima su borba protiv terorizma, migracija i izbjeglica, okoliša i klimatskih promjena, sigurnosna i obrambena politika te energetska politika. Pitanja koja su građani vjerojatnije željeli rješavati na nacionalnoj razini, a ne na razini EU-a, odnosila su se na zdravlje i zapošljavanje te socijalnu zaštitu.

²⁶ Ključni izazovi u našem vremenu, Posebno istraživanje Eurobarometra 526 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2694>

QA11ab Još uvijek bez obzira na to smatrate li da je (naša ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u, koji su od sljedećih glavnih razloga zašto ljudi misle da (naša ZEMLJA) nije imao koristi od članstva u EU-u? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (% – EU27)

U 17 država članica najčešći (ili zajednički najčešći) razlog zašto njihova zemlja nije imala koristi od članstva u EU-u jest taj što nacionalni građani imaju vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a. U 10 zemalja, najviši (ili zajednički najviši) razlog je da se važna pitanja najbolje rješavaju na nacionalnoj razini.

U Italiji se najčešće navodi da nacionalna vlada ima vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a, dok je glavni razlog u Francuskoj taj što EU smanjuje životni standard nacionalnih građana.

QA11ab Još uvijek bez obzira na to smatrate li da je (naša ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u, koji su od sljedećih glavnih razloga zašto ljudi misle da (naša ZEMLJA) nije imao koristi od članstva u EU-u? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (%)

	EU 27	BI TI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	G OS P. HR	CY	LV	DO	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	ŠT O SE GA ĐA ?
(Nacionalnost)																												
ljudi imaju vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a	34	30	39	44	52	37	44	31	41	31	25	38	29	46	45	32	32	36	26	51	34	28	20	37	41	32	48	55
Pitanja koja su važna za ljudе (nacionalnost) najbolje se rješavaju na nacionalnoj razini	30	30	35	43	39	32	26	32	41	24	19	37	28	27	17	25	34	37	33	53	31	30	32	26	21	36	45	54
(Naša COUNTRY) vlada ima vrlo malo utjecaja na odluke donesene na razini EU-a	25	27	33	35	31	17	26	23	40	17	14	34	33	36	28	26	22	32	27	32	22	27	19	35	32	29	31	32
(Naša ZEMLJA) gospodarstvo bi moglo biti bolje ako izvan EU-a	20	14	14	26	23	25	13	11	26	16	18	21	20	22	14	5	12	14	21	25	27	14	16	16	9	16	21	32
Članstvo u EU-u potkopava kontrolu vanjskih granica (našeg ZEMLJA)	20	24	14	16	28	28	6	20	14	12	20	21	20	16	5	9	15	18	26	23	29	16	20	14	16	27	7	20
EU smanjuje (NATIONALITY) životni standard ljudi	17	21	17	14	8	20	11	8	21	10	34	17	14	18	8	8	9	9	13	12	20	8	10	14	13	14	8	7
Članstvo u EU-u čini (naša ZEMLJA) ranjivijim na negativne učinke globalizacije	17	16	19	16	15	15	14	16	23	16	15	21	20	23	11	14	16	22	25	20	22	18	22	18	19	19	18	17
EU ugrožava radna mjestra (NATIONALITY)	17	22	12	12	9	17	16	13	21	13	27	23	16	34	15	11	13	13	22	19	23	11	11	16	9	16	6	17
(Naša COUNTRY) glas u svijetu je oslabljen time što je član EU-a	14	19	16	9	15	10	13	20	13	15	15	9	17	5	8	8	20	14	18	9	15	17	13	15	9	16	6	3
Budući da je članstvo u EU-u (naša ZEMLJA) više izloženo riziku u pogledu održavanja mira i sigurnosti u (OUR	11	16	15	7	9	12	9	12	9	7	8	15	12	7	5	6	16	14	19	8	22	10	19	16	8	16	3	8

COUNTRY)

Članstvo u EU-u loše je za demokraciju (naša ZEMLJA)	7	8	5	7	12	6	7	8	7	6	5	12	10	5	6	3	5	10	14	8	13	10	6	10	5	8	6	7
♪ Ne znam ♪	11	7	12	5	5	7	16	18	4	15	16	1	11	3	18	24	12	8	12	1	4	17	19	7	11	6	11	3

Još jednom, korisno je napraviti usporedbu razloga zašto nečija zemlja nije imala koristi od članstva u EU-u, između onih koji vjeruju da je njihova zemlja imala koristi i onih koji vjeruju da to nije.

Među onima koji smatraju da je njihova zemlja imala koristi, tri su glavna razloga što nacionalni građani imaju vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a (34 %), pitanja koja su važna za nacionalne građane najbolje se rješavaju na nacionalnoj razini (32 %), a vlade država članica imaju vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a (26 %).

Za one koji misle da njihova zemlja nije imala koristi, glavni razlozi spadaju u dvije skupine: S jedne strane, postoje razlozi za nedostatak utjecaja ljudi (34 %) i nacionalnih vlada (25 %) u odlukama EU-a. U drugoj skupini zajedničko je stajalište da EU smanjuje životni standard nacionalnih građana (29 %), da bi nacionalno gospodarstvo moglo biti bolje ako se izvan EU-a (27 %) i pitanja važna nacionalnim građanima najbolje rješavaju na nacionalnoj razini (26 %).

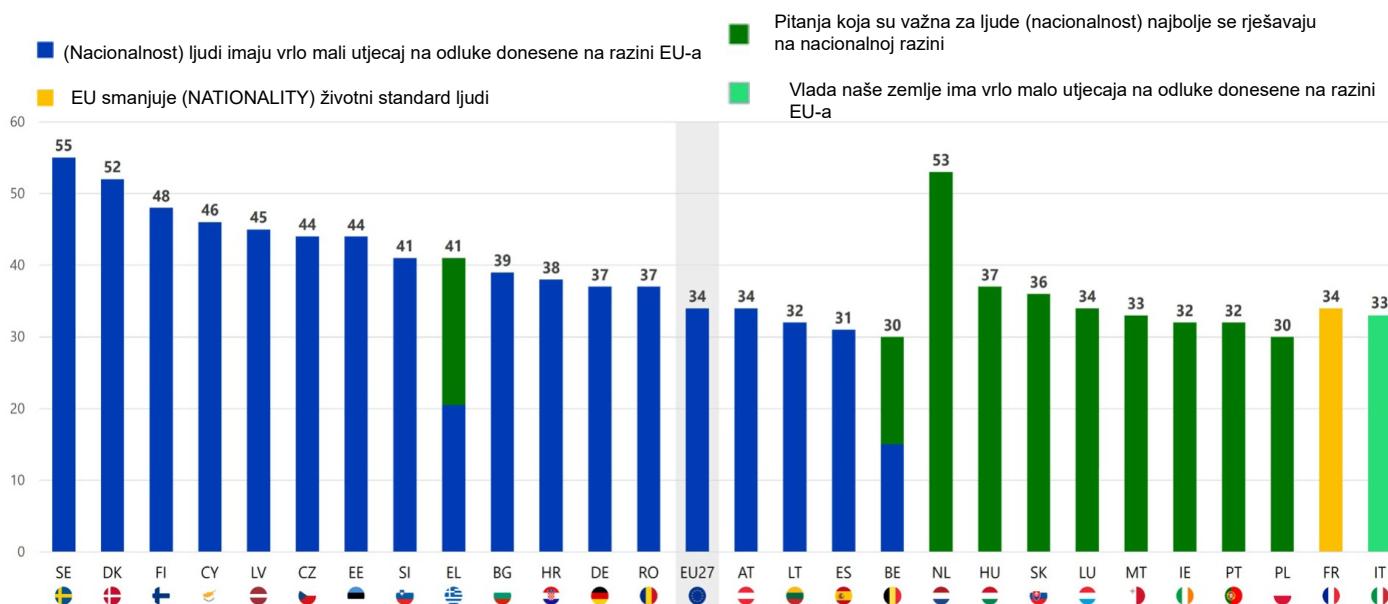
Prelaskom na analizu zemalja vidimo da **je u EU-u kao cjelini glavni razlog zbog kojeg ljudi smatraju da njihova zemlja nije imala koristi od članstva u EU-u taj što nacionalni građani imaju vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a**. Više od polovine ispitanika u Švedskoj (55 %), Danskoj (52 %) i Nizozemskoj (51 %) to navodi, ali ne više od četvrtine u Portugalu (20 %) i Francuskoj (25 %).

Više od polovine ispitanika u Švedskoj (54 %) i Nizozemskoj (53 %) smatra da se **važna pitanja najbolje rješavaju na nacionalnoj razini**, a to se spominje i u Finskoj (45 %), Češkoj (43 %) i Grčkoj (41 %).

Ispitanici u Grčkoj (40 %), Cipru (36 %), Češkoj i Rumunjskoj (obje 35 %) najvjerojatnije će reći da **nacionalna vlada ima vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a**.

Stajalište da **bi gospodarstvo njihove zemlje moglo biti bolje izvan EU-a** izraženo je relativno velikim udjelom u Švedskoj (32 %), dok su ispitanici u Austriji (29 %) najvjerojatnije izjavili da **članstvo u EU- u potkopava kontrolu vanjskih granica svoje zemlje**.

QA11ab Još uvijek bez obzira na to smatrate li da je (naša ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u, koji su od sljedećih glavnih razloga zašto ljudi misle da (naša ZEMLJA) nije imao koristi od članstva u EU-u? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (%) – Najspomenutiji odgovor po zemljama)

Na razini zemlje od studenoga do prosinca 2021. došlo je do određenih promjena u udjelima u kojima se navode razni razlozi zbog kojih članstvo u EU-u nije korisno za njihovu zemlju.

Udjograđana koji imaju vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a povećao se u 13 država članica, osobito na Cipru (46 %, + 11 postotnih bodova) i Španjolskoj (31 %, + 10 postotnih bodova). Smanjila se u sedam zemalja, a najveća smanjenja zabilježena su u Latviji (45 %, - 22 postotna boda) i Malti (26 %, - 9 postotnih bodova).

Udio važnih pitanja koja se najbolje rješavaju na nacionalnoj razini povećao se u 15 zemalja. Najveća povećanja zabilježena su u Hrvatskoj (37 %, + 10 postotnih bodova), Češkoj (43 %, + 9 postotnih bodova) i Mađarskoj (37 %, + 8 postotnih bodova). Najveće smanjenje zabilježeno je u Sloveniji (21 %, - 7 postotnih bodova).

Ispitanici su vjerojatnije izjavili da **nacionalna vlada ima vrlo mali utjecaj** na odluke donesene na razini EU-a u Bugarskoj (33 %, + 8 postotnih bodova), Španjolskoj (28 %, + 8 postotnih bodova) i Mađarskoj (32 %, + 7 postotnih bodova), dok se udio znatno smanjio u Latviji (28 %, -19 postotnih bodova).

Postoje neke druge velike promjene na pojedinim stavkama. Ispitanici imaju veću vjerojatnost da će reći da članstvo u EU-u ugrožava njihovu zemlju **u smislu održavanja mira i sigurnosti** u Luksemburgu (16 %, + 11 postotnih bodova) i Portugalu (19 %, + 10 postotnih bodova). U Malti se povećava udio koji kaže da bi gospodarstvo njihove zemlje moglo biti bolje **izvan EU-a** (21 %, + 10 postotnih bodova). Konačno, došlo je do smanjenja u Latviji u udjelu koji, prema mišljenju da je članica EU-a, čini njihovu zemlju **raničijom na negativne učinke globalizacije** (11 %, -11 postotnih bodova).

U sociodemografskoj analizi nalazi su vrlo dosljedni u različitim skupinama.

Postoje neke razlike u razini obrazovanja: vjerojatnije je da će visokoobrazovani ispitanici reći da nacionalni građani imaju vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a (36 % onih koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina u odnosu na 30 % onih koji su otišli do 15 godina) te da se pitanja važna za njihovu zemlju najbolje rješavaju na nacionalnoj razini (34 % u odnosu na 26 %). Osim toga, osobe koje većinu vremena imaju poteškoća s plaćanjem računa vjerojatnije će reći da EU smanjuje životni standard ljudi (27 % u odnosu na 15 % onih koji nikada ili rijetko imaju poteškoća).

Pitanje 11.ab Još uvijek bez obzira na to smatrati li da je (naša ZEMLJA) imala koristi od članstva u EU-u, koji su od sljedećih glavnih razloga zašto ljudi misle da (naša ZEMLJA) nije imao koristi od članstva u EU-u? Prvo? A onda? (Najviše 3 odgovora) (% – EU)

	Budući da je članstvo u EU-u (naša ZEMLJA) više izloženo riziku u pogledu održavanja mira i sigurnosti u (naša ZEMLJA)	(Naša ZEMLJA) gospodarstvo bi moglo biti bolje ako izvan EU-a	Pitanja koja su važna za ljudе (nacionalnost) najbolje se rješavaju na nacionalnoj razini (našeg ZEMLJA)	Članstvo u EU-u potkopava kontrolu vanjskih granica (našeg ZEMLJA)	(Nacionalnost) ljudi imaju vrlo mali utjecaj na odluke donesene na razini EU-a	(Naša COUNTRY) vlada ima vrlo malo utjecaja na odluke donesene na razini EU-a	EU smanjuje (NATIONALITY) životni standard ljudi	„Ne znam“
EU27	11	20	30	20	34	25	17	11
Edukacija (završetak)								
15...	10	20	26	20	30	25	16	14
16 – 19	13	20	29	21	33	26	19	10
20+	9	19	34	19	36	25	15	10
Još uvijek učim	12	20	29	20	32	23	13	13
Poteškoće s plaćanjem računa								
Većinu vremena	12	23	29	17	31	26	27	9
S vremenom na vrijeme	13	20	28	21	33	26	18	10
Gotovo nikad/nikad	10	19	32	20	35	25	15	11

V. GRIJANJE: INTERES GRAĐANA ZA EU I SLJEDEĆI EUROPSKI IZBORI

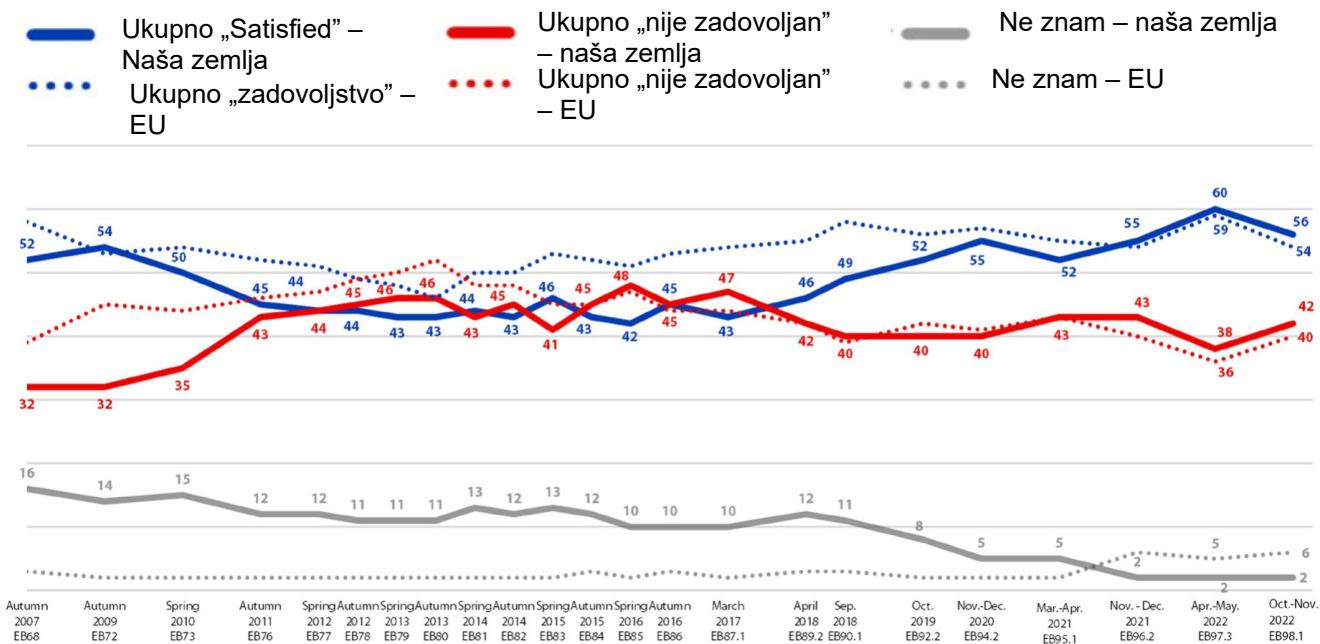
Usvojem završnom poglavlju izvješća raspravlja se o interesu građana i sudjelovanju u europskim demokratskim procesima. Započinje analizom stajališta građana o demokraciji u EU-u i njihovih stajališta o tome je li njihov glas važan. Građani su općenito i dalje pozitivni u pogledu načina na koji demokracija funkcioniра u EU-u, iako postoji nesigurnost u pogledu toga je li „moj glas važan u EU-u i mojoj zemlji“. Poglavlje se zatim usredotočuje na interes građana za europsku politiku i mjeru u kojoj dobivaju informacije o politici u EU-u i prate je.

Naglasak se zatim preusmjerava na izbore za Europski parlament 2024., istražujući znanje, interes građana i vjerojatnost glasanja. Ohrabrujuće je da je već više od polovice građana EU-a zainteresirano za sljedeće europske izbore, a dvije trećine kažu da će vjerojatno glasovati.

5.1 Interes za poslove EU-a

Kao što je navedeno u prethodnom poglavlju, demokracija se smatra najvažnijom vrijednošću za obranu Europskog parlamenta. U tom kontekstu ohrabrujuće je da je **apsolutna većina građana i dalje zadovoljna demokracijom u EU-u i u svojoj zemlji, iako se** općenito zadovoljstvo načinom na koji demokracija funkcioniра u EU-u i na nacionalnoj razini smanjilo od travnja do svibnja 2022. Gotovo šest od deset građana (54 %) izjavilo je da su zadovoljni načinom na koji **demokracija funkcioniра u EU-u** (-5 postotnih bodova), dok 40 % (+ 4 postotna boda) nije zadovoljno. Kad je riječ o nacionalnoj razini, nešto manje od šest od deset ispitanika (56 %, -4 postotna boda) zadovoljno je načinom **funkcioniranja demokracije na nacionalnoj razini, dok je** više od četiri od deset ispitanika (42 %, + 4 postotna boda) izjavilo da nisu zadovoljni.

SD18ab U cijelini, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, nezadovoljni ili uopće nezadovoljni načinom na koji demokracija funkcioniра? A što je s načinom na koji demokracija funkcioniра u EU-u? (% – EU)

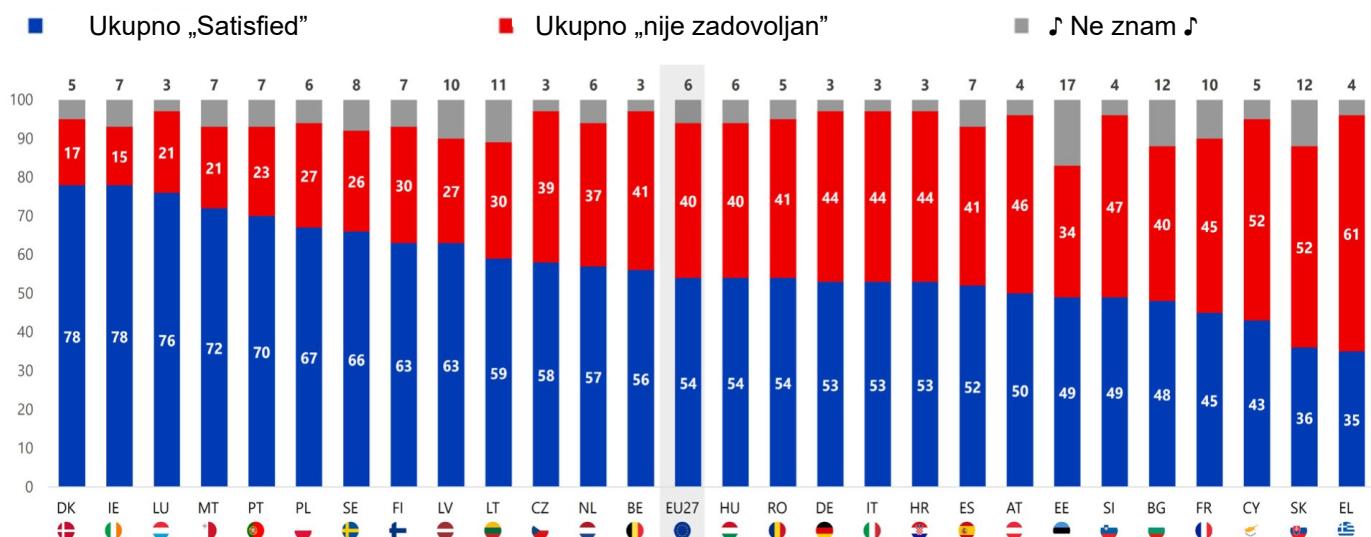
Kao što je vidljivo u pogledu drugih pitanja, negativni pomak od travnja do svibnja 2022. poništio je porast zabilježen u prethodnih šest mjeseci, tako da su ocjene na razini EU-a i na nacionalnoj razini sada slične onima prije godinu dana kada je 53 % građana bilo zadovoljno demokracijom u EU-u, a gotovo šest od deset (57 %) zadovoljno je demokracijom u svojoj zemlji.

U svim osim četirima zemljama većina ispitanika zadovoljnja **načinom na koji demokracija funkcioniра u EU-u**, a najveći udio zabilježen je u Irskoj, Danskoj (78 %), Luksemburgu (76 %), Malti (72 %) i Portugalu (70 %). U tri države članice nezadovoljstvo je stajalište većine: Grčka (61 % nezadovoljstvo), Slovačka i Cipar (obje 52 %). U Francuskoj postoje jednaki udjeli koji su zadovoljni i nezadovoljni (obje 45 %). Malta ima vrlo visok udio koji je „vrlo zadovoljan“ (38 %), dok je Grčka jedina zemlja u kojoj barem jedna od pet osoba uopće nije zadovoljna (26 %).

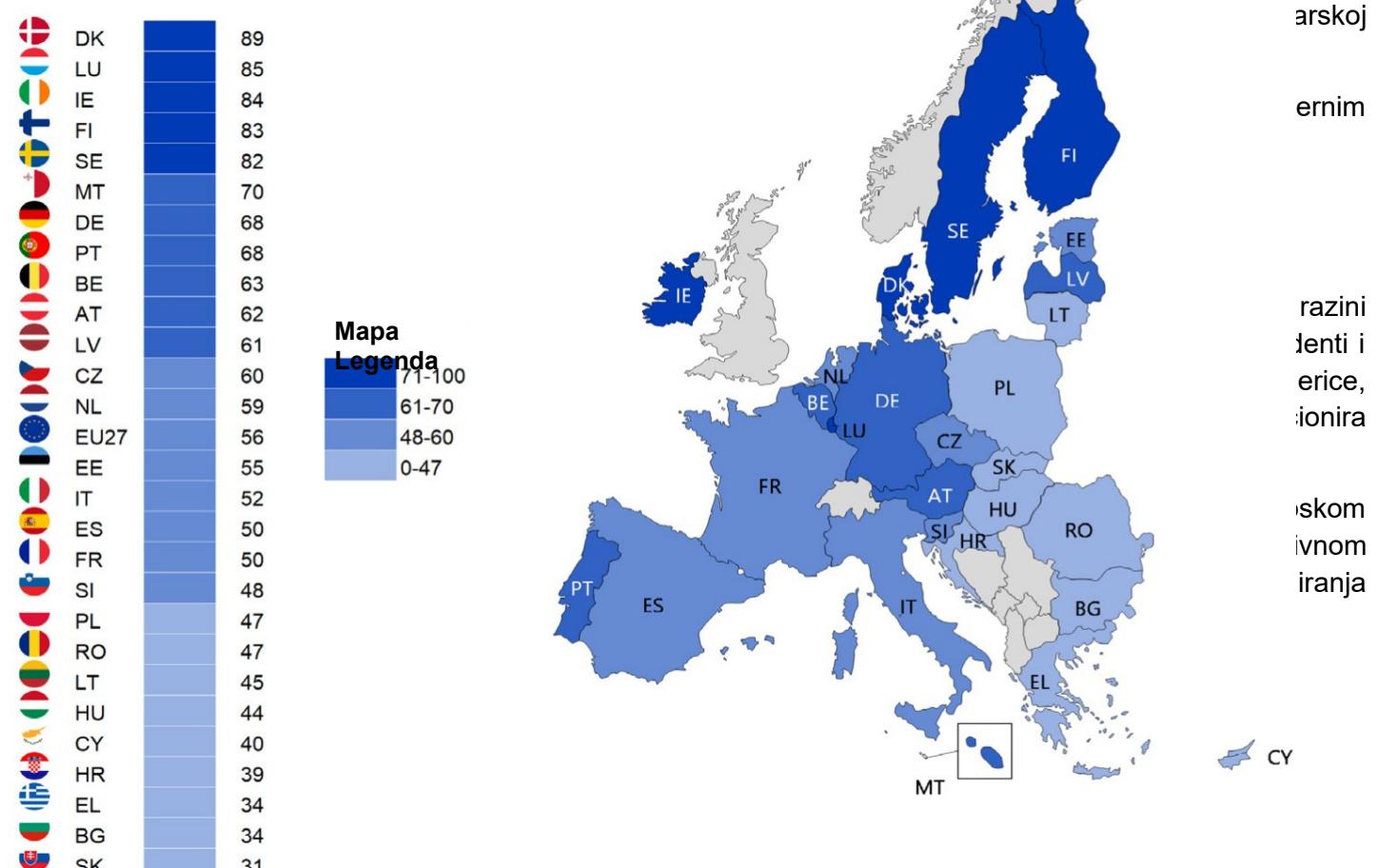
Kao što je vidljivo u pogledu drugih pitanja, negativni pomak od travnja do svibnja 2022. poništio je porast zabilježen u prethodnih šest mjeseci, tako da su ocjene na razini EU-a i na nacionalnoj razini sada slične onima prije godinu dana kada je 53 % građana bilo zadovoljno demokracijom u EU-u, a gotovo šest od deset (57 %) zadovoljno je demokracijom u svojoj zemlji.

U svim osim četirima zemljama većina ispitanika zadovoljna je načinom na koji demokracija funkcioniра u EU-u, a najveći udio zabilježen je u Irskoj, Danskoj (78 %), Luksemburgu (76 %), Malti (72 %) i Portugalu (70 %). U tri države članice nezadovoljstvo je stajalište većine: Grčka (61 % nezadovoljstvo), Slovačka i Cipar (obje 52 %). U Francuskoj postoje jednaki udjeli koji su zadovoljni i nezadovoljni (obje 45 %). Malta ima vrlo visok udio koji je „vrlo zadovoljan“ (38 %), dok je Grčka jedina zemlja u kojoj barem jedna od pet osoba uopće nije zadovoljna (26 %).

SD18b I što je s načinom na koji demokracija funkcioniра u EU-u? (%)

Zadovoljstvo načinom na koji demokracija funkcioniра na nacionalnoj razini uvelike se razlikuje u skupini EU-27. Većina je mišljena o zadovoljstvu u 17 zemalja, a najviša razina zadovoljstva načinom na koji demokracija funkcioniра je u Irskoj (84 %) + ukupno „Satisfied“ (%). Irskoj (84 %). Finskoj (83 %) i Švedskoj (82 %).

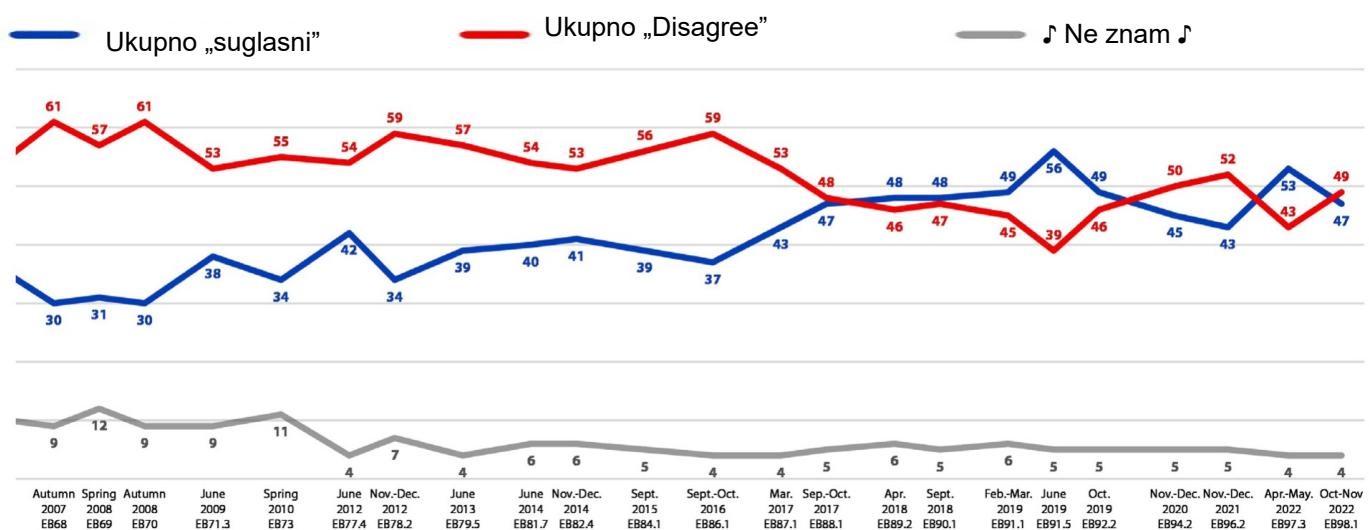
Osim toga, vjerojatnije je da će oni koji su zadovoljni načinom na koji demokracija funkcionira na jednoj razini biti zadovoljni načinom na koji djeluje na drugoj razini. Na primjer, 84 % onih koji su zadovoljni načinom na koji demokracija funkcionira u svojoj zemlji zadovoljni su i na razini EU-a, dok je 77 % onih koji nisu zadovoljni na razini zemlje također nezadovoljno na razini EU-a.

SD18 U cjelini, jeste li vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, nezadovoljni ili uopće nezadovoljni načinom na koji demokracija djeluje u...? (%-EU)

	Naša zemlja		EU	
	Ukupno „Satisfied”	Ukupno „nije zadovoljan”	Ukupno „Satisfied”	Ukupno „nije zadovoljan”
EU 27	56	42	54	40
Spol				
Čovjek	58	41	55	41
Žena	54	43	52	41
Starost				
15 – 24	62	33	62	28
25 – 39	56	43	56	40
40 – 54	52	46	52	44
55+	56	42	52	42
Edukacija (završetak)				
15...	49	48	43	48
16 – 19	52	46	50	45
20+	62	37	61	35
Još uvijek učim	63	32	65	27
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposleni	54	44	53	43
Voditelji	67	32	66	32
Ostale bijele ogrlice	57	42	59	37
Ručni radnici	50	48	49	47
Kuća za osobe	48	48	42	47
Nezaposleni	45	54	46	48
U mirovini	57	41	50	42
Studenti	63	32	65	27
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	32	66	32	61
S vremena na vrijeme	51	47	49	45
Gotovo nikad/nikad	62	36	60	35
Zadovoljstvo demokracijom u EU-u				
Zadovoljna	84	16	100	
Nezadovoljstvo	22	77		100
Slika Europskog parlamenta				
Pozitivno	74	25	82	16
Neutralna	53	44	48	44
Negativna	28	71	18	78

Udio građana koji se slažu da je **njihov glas važan u EU-u** smanjio se od travnja do svibnja 2022. (47 %, -6 postotnih bodova). To znači da mišljenje većine više nije mišljenje većine, a rezultati se vraćaju na razine zabilježene 2020. i 2021. nakon pozitivnog pomaka (+ 10 postotnih bodova) od studenoga do prosinca 2021. do travnja i svibnja 2022. Udio koji se ne slaže povećao se od travnja do svibnja 2022. i sada iznosi 49 % (+ 6 postotnih bodova).

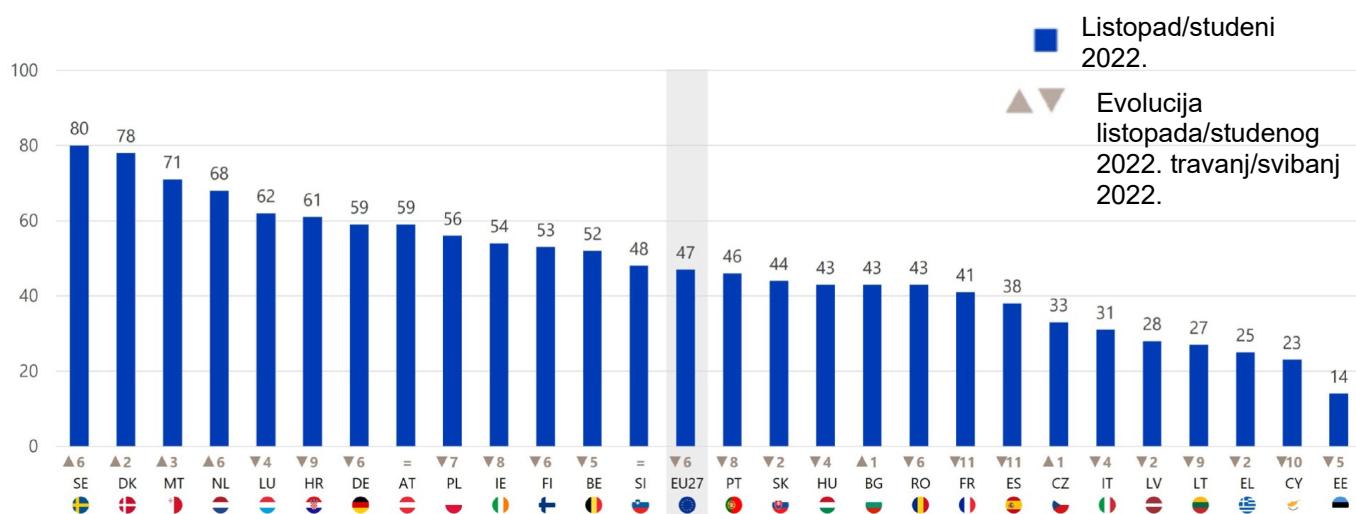
D72.1 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Moj glas je važan u EU-u (% – EU)

U 12 država članica većina ispitanika slaže se s time da je njihov glas važan u EU-u, a najviša razina zabilježena je u Švedskoj (80 %), Danskoj (78 %), Malti (71 %) i Nizozemskoj (68 %). U preostalih 15 zemalja većina se ne slaže, a najviša razina neslaganja zabilježena je u Estoniji (79 %), Cipru (74 %) i Grčkoj (73 %).

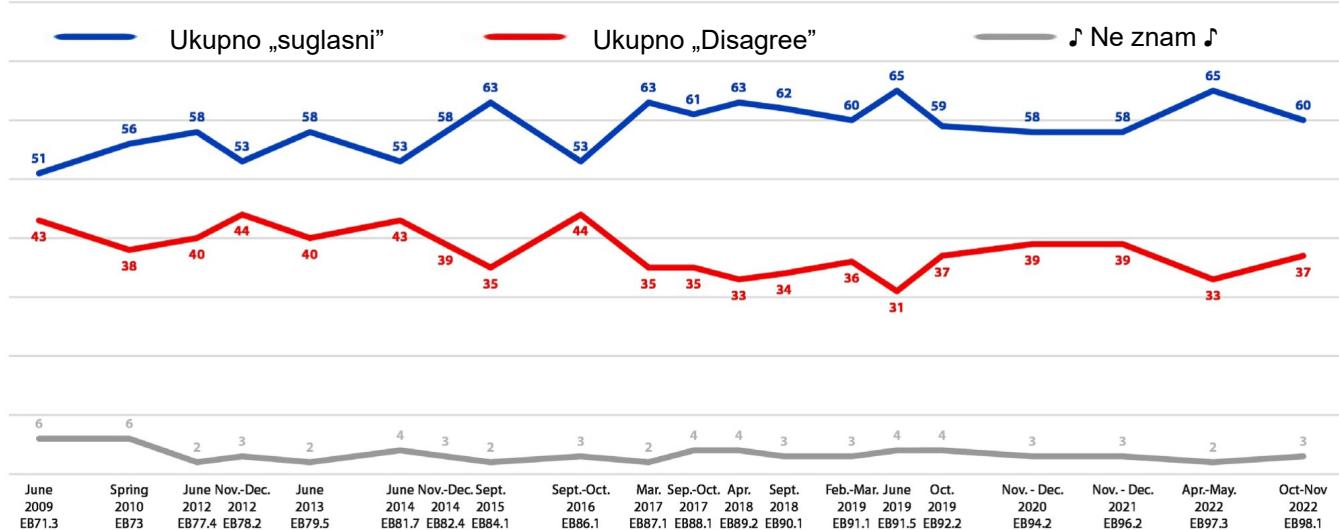
Udio koji se slaže da je njihov glas važan u EU-u povećao se u samo tri države članice: Švedska (80 %, + 6 postotnih bodova), Nizozemska (68 %, + 6 postotnih bodova) i Malta (71 %, + 3 postotna boda). Dogovor se smanjio u 16 država članica, uz smanjenje od najmanje 10 postotnih bodova u Španjolskoj (38 %, - 11 postotnih bodova), Francuskoj (41 %, - 11 postotnih bodova) i Cipru (23 %, -10 postotnih bodova). Sporazum je ostao stabilan u ostalih osam zemalja.

D72.1 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Moj glas se računa u EU-u (% – Ukupno „suglasnost“)

Ponavljajući smanjenje uočeno na razini EU-a, udio koji se slaže da se **njihov glas u njihovoј zemlji** računa za pet postotnih bodova pao je na 60 %. Udio koji se ne slaže povećao se za četiri boda na 37 %. Te promjene poništavaju pozitivan pomak od studenoga do prosinca 2021. do travnja i svibnja 2022., tako da su rezultati sada identični onima koji su viđeni prije godinu dana.

D72.2 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Moj glas se računa u (naša ZEMLJA) (% – EU)

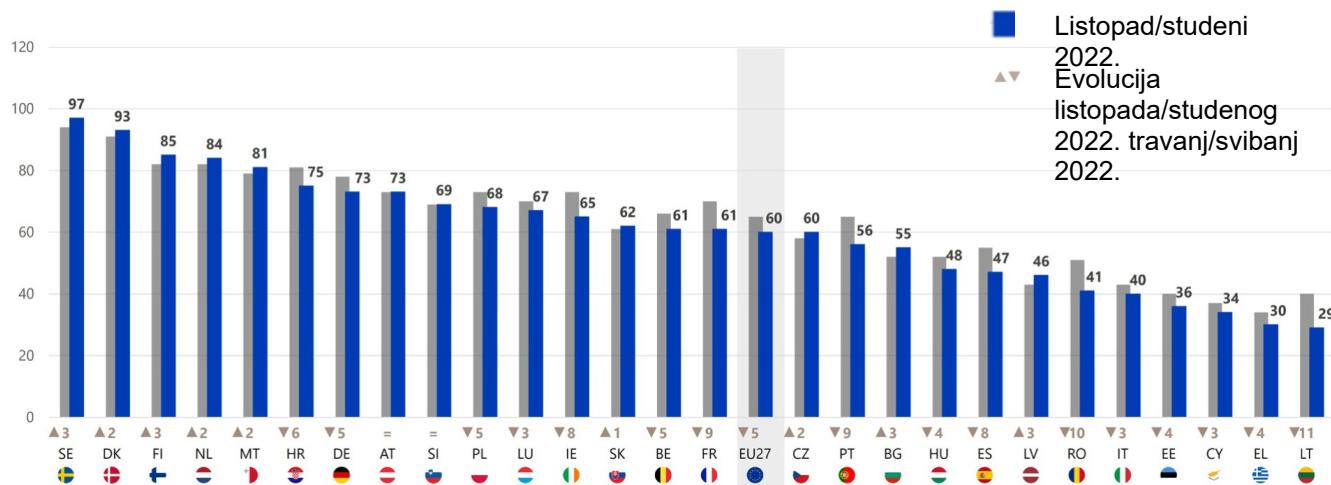
U 18 država članica većina se slaže da je njihov glas važan u njihovoј zemlji, pri čemu je najmanje osam od deset država članica u Švedskoj (97 %), Danskoj (93 %), Finskoj (85 %), Nizozemskoj

(84 %) i Malti (81 %). U preostalih devet zemalja većina smatra da njihov glas nije važan, s najvišim razinama u Grčkoj (68 %), Litvi (66 %) i Cipru (63 %).

U usporedbi s razdobljem od travnja do svibnja 2022. ispitanici u 16 zemalja sada imaju manju vjerojatnost da će se složiti sa svojim glasom u njihovoј zemlji, a najveći pad zabilježen je u Litvi (29 %, -11 postotnih bodova), Rumunjskoj (41 %, -10 postotnih bodova), Francuskoj (61 %, -9 postotnih bodova) i Portugalu (56 %, -9 postotnih bodova). Sporazum se povećao u četiri države članice: Bugarska (55 %, +3 postotna boda), Latvija (46 %, +3 postotna boda), Finska (85 %, +3 postotna boda) i Švedska (97 %, +3 postotna boda). Sporazum je ostao stabilan u ostalih sedam zemalja.

D72.2 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Moj glas se računa u (naša ZEMLJA) (% – EU)

Travanj/svibanj 2022.

Sociodemografska analiza pokazuje da se najviše varijacija događa u obrazovnom i financijskom stanju. Što je ispitanik dulje ostao u obrazovanju, to je vjerojatnije da će se složiti da je **njihov glas važan u EU-u**, uz dogovor u rasponu od 55 % među onima koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina do 35 % među onima koji su završili obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađi.

Analiza pokazuje da se među socio-profesionalnim skupinama rukovoditelji najčešće slažu da je njihov glas važan u EU-u (59 %), posebno u usporedbi s osobama koje su zaposlene u kućanstvu (34 %) i nezaposlenima (36 %).

Što je manje financijskih poteškoća s kojima se suočava ispitanik, to je vjerojatnije da će se složiti da je njihov glas važan u EU-u. Među onima koji rijetko ili nikada nemaju poteškoća, 53 % se slaže, dok je taj udio znatno niži (27 %) među onima koji većinu vremena imaju poteškoća.

Ispitanici koji slijede politiku EU-a vjerojatnije se slažu da je njihov glas važan u EU-u (57 % u odnosu na 35 % onih koji ne slijede politiku EU-a).

D72.1 Ukoj je mjeri slažete ili se ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Moj glas je važan u EU-u (% – EU)

	Ukupno „suglasni”	Ukupno „Disagree”
EU27	47	49
Edukacija (završetak)		
15...	35	60
16 – 19	45	51
20+	55	42
Još uvijek učim	50	43
Društveno-profesionalna kategorija		
Samozaposleni	46	51
Voditelji	59	38
Ostale bijele ogrlice	51	46
Ručni radnici	44 S2	
Kuća za osobe	34	62
Nezaposleni	36	58
U mirovini	46	49
Studenti	50	43
Poteškoće s plaćanjem računa		
Većinu vremena	27	68
S vremena na vrijeme	42	54
Gotovo nikad/nikad	53	43
Slijedite europsku politiku		
Slijedi	57	41
Ne slijedi	35	59

U sociodemografskoj analizi vjerojatnije je da će se ispitanici koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina složiti da je **njihov glas važan u njihovoj zemlji** (68 %), u usporedbi s onima koji su završili obrazovanje u dobi od 15 ili više godina (47 %). Među socio-profesionalnim skupinama, menadžeri su najvjerojatnije da će se složiti (75 %), dok su domaći ljudi i nezaposleni ispitanici najmanje vjerojatno da će se složiti (obje 46 %).

Što se manje financijskih poteškoća suočava s ispitanikom, to je vjerojatnije da će se složiti da je njihov glas važan u njihovoј zemlji. Među onima koji rijetko ili nikada nemaju poteškoća, 68 % se slaže, dok je dogovor 36 % među onima koji većinu vremena imaju poteškoća.

Ispitanici koji slijede politiku EU-a vjerojatnije se slažu da je njihov glas važan u njihovoj zemlji (69 % u odnosu na 49 % onih koji ne slijede politiku EU-a).

Ta dva pitanja znatno se preklapaju. Ispitanici koji se slažu da je njihov glas važan u EU-u uglavnom se slažu (u 93 % slučajeva) da je njihov glas važan i u njihovoj zemlji.

D72.2 U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa svakom od sljedećih izjava? Moj glas se računa u (naša ZEMLJA) (% – EU)

	Ukupno „suglasni”	Ukupno „Disagree”
EU27	60	37
Edukacija (završetak)		
15...	47	50
16 – 19	59	39
20+	68	30
Još uvijek učim	59	35
Društveno-profesionalna kategorija		
Samozaposleni	57	41
Voditelji	75	23
Ostale bijele ogrlice	62	37
Ručni radnici	55	42
Kuća za osobe	46	52
Nezaposleni	46	49
U mirovini	63	34
Studenti	59	35
Poteškoće s plaćanjem računa		
Većinu vremena	36	61
S vremena na vrijeme	52	45
Gotovo nikad/nikad	68	30
Moj glas je važan u EU-u		
Ukupni dogovor	93	7
Ukupno neslaganje	30	69
Slijedite europsku politiku		
Slijedi	69	30
Ne slijedi	49	47

Angažman u politici EU-a smanjio se u posljednjih šest mjeseci, a 56 % građana (-10 postotnih bodova od travnja do svibnja 2022.) izjavilo je da **slijede ono što se događa u politici EU-a**. Otprilike jedan od šest (16 %, -5 pp) kaže da slijede ono što se događa većinu vremena, a 40 % (-5 postotnih bodova) to čini s vremenom na vrijeme. Otprilike svaki četvrti (27 %, + 5 postotnih bodova) kaže da rijetko prati ono što se događa u politici EU-a, a 17 % (+ 5 postotnih bodova) to nikada ili gotovo nikada ne čini. Iako ti nalazi predstavljaju pad od travnja do svibnja 2022., to je uslijedilo nakon povećanja između studenoga 2021. i travnja – svibnja 2022., tako da su rezultati sada slični onome što su bili prije godinu dana.

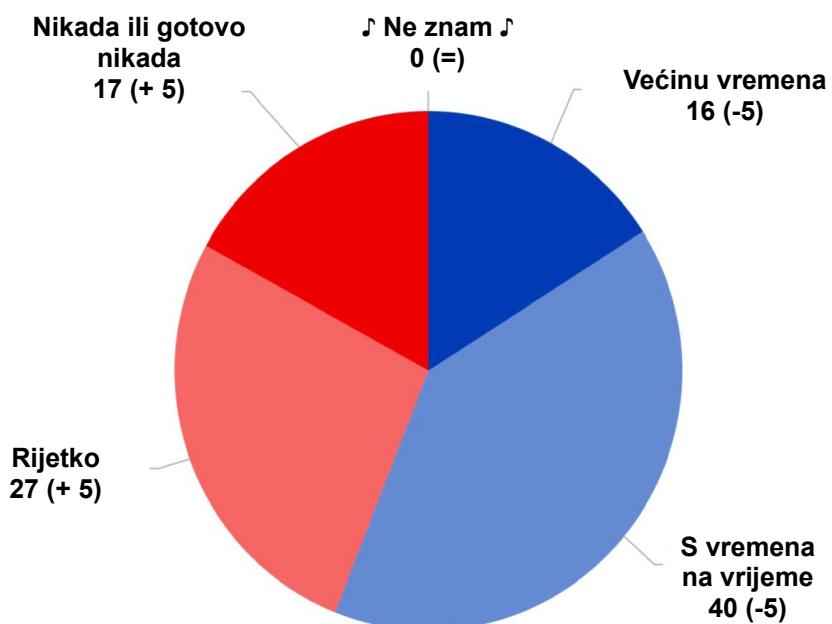
U 19 država članica većina ispitanika prati politiku EU-a, a najveći udio zabilježen je u Luksemburgu (76 %), Nizozemskoj (69 %), Njemačkoj (68 %), Švedskoj i Finskoj (64 %). U Litvi jednaki udjeli „slijede” i „ne slijede” politiku EU-a (oba 50 %), dok sedam zemalja u kojima samo

manjina građana prati politiku EU-a. Najmanji udjeli koji slijede politiku EU-a zabilježeni su u Bugarskoj, Sloveniji (40 %), Slovačkoj (44 %) i Estoniji (45 %).

Više od četvrtine ispitanika na Malti (35 %), Luksemburgu (27 %) i Njemačkoj (26 %) prati politiku EU-a „većinom vremena”, u usporedbi sa 6 % u Bugarskoj i 7 % u svakoj Sloveniji, Litvi i Rumunjskoj.

U 21 državi članici EU-a ispitanici su sada manje vjerojatno da će slijediti politiku EU-a većinu vremena nego prije pola godine, a u sedam zemalja smanjenje je više od deset postotnih bodova: Poljska (52 %, – 20 postotnih bodova), Bugarska (40 %, – 18 postotnih bodova), Njemačka (68 %, – 16 postotnih bodova), Estonija (45 %, – 15 postotnih bodova), Španjolska (48 %, – 14 postotnih bodova), Litva (50 %, – 12 postotnih bodova) i Slovenija (40 %, – 12 postotnih bodova). Zabilježena su mala povećanja u Luksemburgu (76 %, + 3 postotna boda) i Rumunjskoj (53 %, + 3 postotna boda). Rezultati su ostali stabilni u ostalim četirima državama članicama.

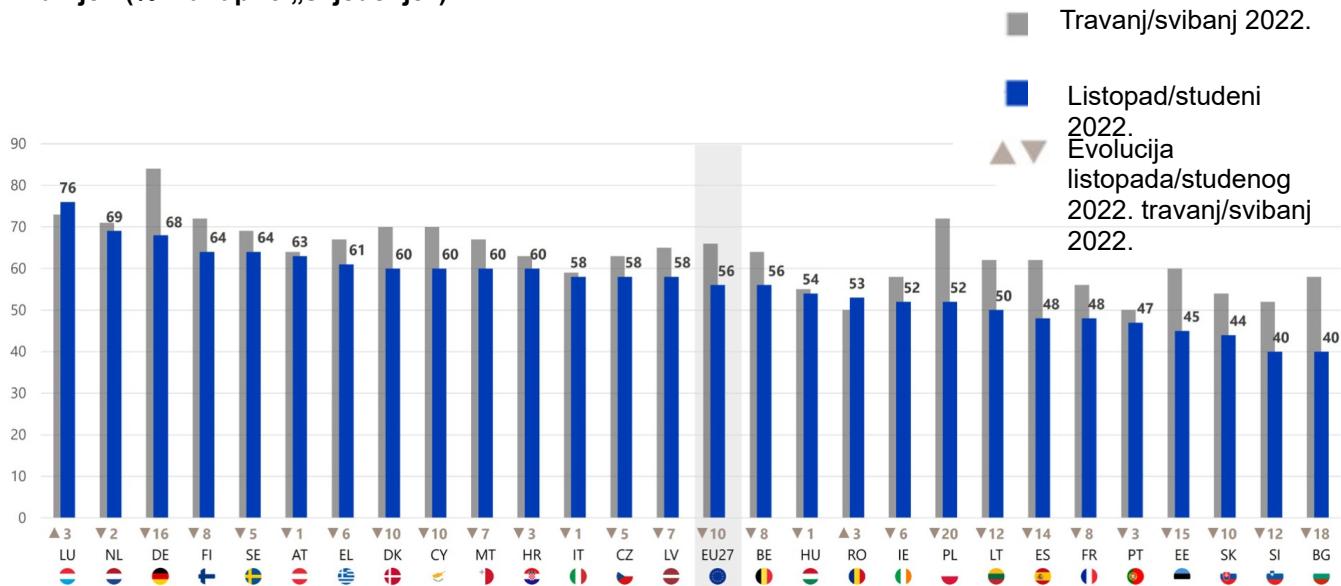
QA2 Neki ljudi prate što se događa u politici Europske unije, bez obzira na to jesu li izbori u tijeku ili ne. Drugi nisu zainteresirani. Biste li rekli da pratite što se događa u politici Europske unije? (%) – EU-27)

(Listopad/studeni 2022.
travanj/svibanj 2022.)

Sociodemografska analiza usmjerena je na one koji većinu vremena ili s vremenom na vrijeme prate politiku EU-a. To pokazuje da muškarci imaju veću vjerojatnost od žena da slijede politiku EU-a (61 % naspram 52 %). Također pokazuje da je vjerojatnije da će ljudi slijediti politiku EU-a kako stariju, a udio je porastao s 42 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine na 61 % među onima u dobi od 55 godina.

QA2 Neki ljudi prate što se događa u politici Europske unije, bez obzira na to jesu li izbori u tijeku ili ne. Drugi nisu zainteresirani. Biste li rekli da pratite što se događa u politici Europske unije? (%) – ukupno „slijedeњe“)

Što je ispitanik duže ostao u obrazovanju, to je vjerojatnije da će slijediti politiku EU-a. Udio je 68 % među onima koji su ostali u obrazovanju do 20 godina, u usporedbi s 45 % među onima koji su završili 15 godina ili mlađi. Postoje i velike razlike među socio-profesionalnim skupinama, udio koji prati politiku EU-a u rasponu od 70 % među rukovoditeljima do 38 % među kućanskim osobama.

Oni koji se suočavaju s malo finansijskih poteškoća (61 %) mnogo su vjerojatnije da će slijediti politiku EU-a od onih koji se suočavaju s poteškoćama većinu vremena (44 %).

Ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u ili Europskom parlamentu vjerojatnije će pratiti što se događa u politici EU-a (68 % odnosno 74 %). Međutim, postoji mala ili nikakva razlika u udjelu koji prati politiku EU-a kada se uspoređuju oni čija je slika o EU-u ili Europskom parlamentu neutralna (47 % u svakom slučaju) i oni čija je slika negativna (46 % s negativnom predodžbom o EU-u i 49 % onih s negativnom predodžbom o Europskom parlamentu).

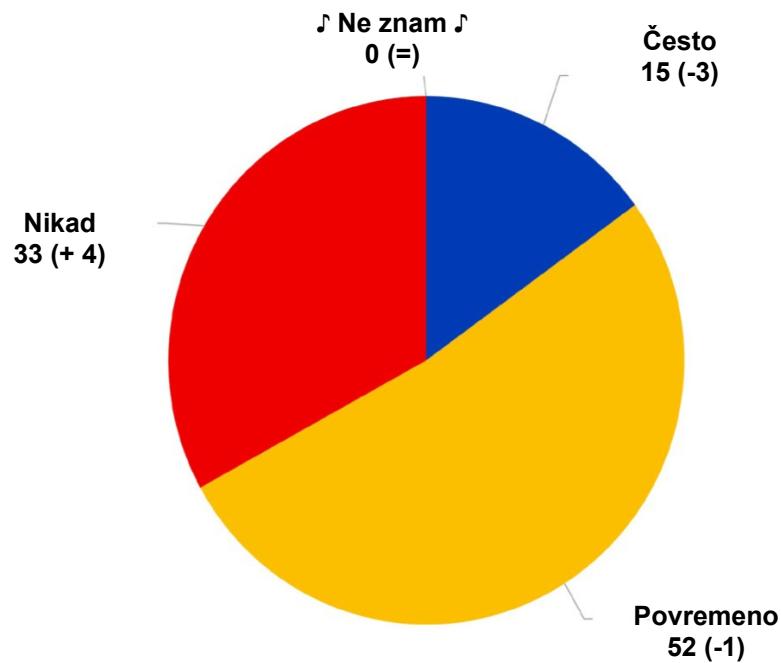
QA2 Neki ljudi prate što se događa u politici Europske unije, bez obzira na to jesu li izbori u tijeku ili ne. Drugi nisu zainteresirani. Biste li rekli da pratite što se događa u politici Europske unije? (% – EU)

	Ukupno „Slijedite“	Ukupno „ne slijedi“
EU 27	56	44
Spol		
Čovjek	61	39
Žena	52	48
Starost		
15 – 24	42	58
25 – 39	54	46
40 – 54	58	42
55+	61	39
Edukacija (završetak)		
15...	45	55
16 – 19	54	46
20+	68	32
Još uvijek učim	48	52
Društveno-profesionalna kategorija		
Samozaposleni	66	34
Voditelji	70	30
Ostale bijele ogrlice	60	40
Ručni radnici	49	51
Kuća za osobe	38	62
Nezaposleni	44	55
U mirovini	61	39
Studenti	48	52
Poteškoće s plaćanjem računa		
Većinu vremena	44	56
S vremena na vrijeme	53	47
Gotovo nikad/nikad	61	39
Imidž EU-a		
Ukupno „pozitivan“	68	32
Neutralna	47	53
Ukupno „negativno“	46	54
Slika Europskog parlamenta		
Pozitivno	74	26
Neutralna	47	53
Negativna	49	51

Dvije trećine građana barem povremeno raspravlja o europskoj politici s prijateljima ili rodbinom. Nešto više od polovice reklo je da povremeno raspravlja o europskim političkim pitanjima s prijateljima i rodbinom (52 %, -1 postotni bod od travnja do svibnja 2022.), dok 15 % (-3 postotna boda) često raspravlja o europskim političkim pitanjima. Oko trećine (33 %, + 4 postotna boda) nikada ne raspravlja o takvim pitanjima.

Dugoročniji trend pokazuje da je udio koji često raspravlja o europskim političkim pitanjima s prijateljima ili rodbinom ostao na relativno visokoj razini. Udio koji povremeno raspravlja o takvim pitanjima ostao je relativno stabilan od 2020.

D71.2 Kada se sastajete s prijateljima ili rođinom, biste li rekli da često, povremeno ili nikada ne razgovarate o...? Evropska politička pitanja (% – EU27)

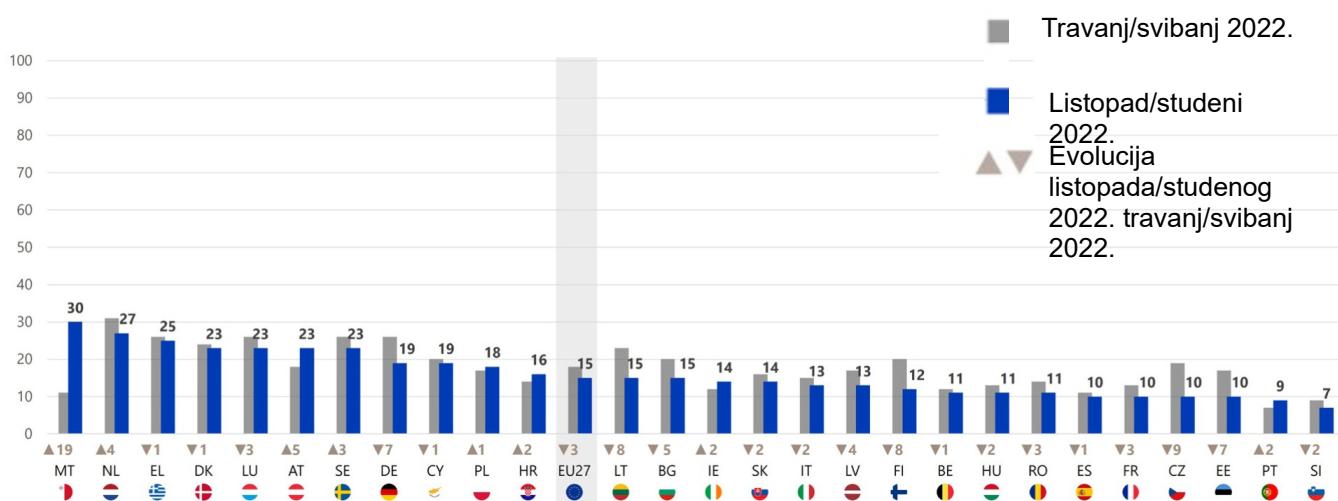

(Listopad/studeni 2022. travanj/svibanj
2022.)

U 25 zemalja ispitanici najčešće kažu da povremeno raspravljaju o europskim političkim pitanjima, a najveći udio zabilježen je u Mađarskoj (69 %), Slovačkoj (65 %) i Njemačkoj (62 %). U Španjolskoj (56 %) i Francuskoj (54 %) ispitanici najčešće kažu da nikada ne raspravljaju o europskim političkim pitanjima.

U sedam zemalja, najmanje jedna od pet kaže da često raspravlja o europskim političkim pitanjima s prijateljima i rođacima, s najvećim udjelom na Malti (30 %), Nizozemskoj (27 %) i Grčkoj (25 %). S druge strane, 7 % u Sloveniji i 9 % u Portugalu kažu isto.

D71.2 Kada se sastajete s prijateljima ili rođinom, biste li rekli da često, povremeno ili nikada ne razgovarate o...? Evropska politička pitanja (% – često)

Sociodemografska analiza pokazuje da oni koji su ostali u obrazovanju do dobi od 20 ili više godina (21 %) samozaposleni ispitanici (23 %) i rukovoditelji (22 %) najvjerojatnije će često razgovarati o europskim političkim pitanjima s prijateljima i rođinom. Osobe koje nikada ne govore o europskim političkim pitanjima najvjerojatnije će biti u dobi od 15 do 24 godine (44 %), osobe koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe (48 %), kućanice (50 %), nezaposlene osobe (48 %) i osobe koje imaju najviše finansijskih poteškoća (44 %).

D71.2 Kada se sastajete s prijateljima ili rođinom, biste li rekli da često, povremeno ili nikada ne razgovarate o...? Evropska politička pitanja (% – EU27)

EU27	Često	Povremeno	Nikad
Starost	15	52	33
15 – 24	12	44	44
25 – 39	16	53	31
40 – 54	15	54	30
55+	15	52	32
Edukacija (završetak)			
15...	9	43	48
16 – 19	13	55	32
20+	21	54	25
Još uvijek učim	14	46	40
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposleni	23	54	23
Voditelji	22	58	20
Ostale bijele ogrlice	15	60	25
Ručni radnici	12	52	35
Kuća za osobe	8	41	50
Nezaposleni	11	40	48
U mirovini	14	50	35
Studenti	14	46	40

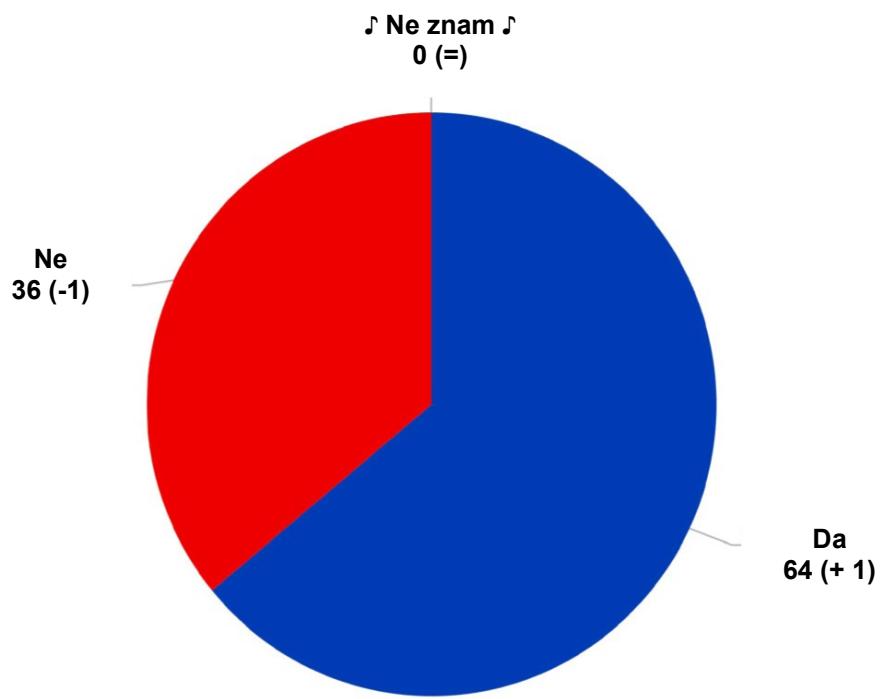
Poteškoće s plaćanjem računa

Većinu vremena	14	42	44
S vremena na vrijeme	13	54	33
Gotovo nikad/nikad	16	53	31

Prije razmatranja rezultata ovog pododjeljka valja napomenuti da su druga nedavna istraživanja pokazala da postoji vrlo visoka razina osviještenosti Europskog parlamenta i drugih europskih institucija. Primjerice, u standardnom istraživanju Eurobarometra otplike devet od deset građana izjavilo je da su čuli za Europski parlament, a to je bilo dosljedno tijekom vremena²⁷.

U ovoj anketi **više od šest od deset građana EU-a** (64 %, + 1 postotni bod od studenoga do prosinca 2021.) izjavilo je da su **nedavno čitali, vidjeli ili čuli nešto o Europskom parlamentu**, bilo na internetu, televiziji ili radiju.

QA1 Jeste li nedavno čitali u medijima, vidjeli na internetu ili na televiziji ili čuli na radiju nešto o Europskom parlamentu? (%) – EU-27)

(Listopad/studeni 2022. studeni/prosinac 2021.)

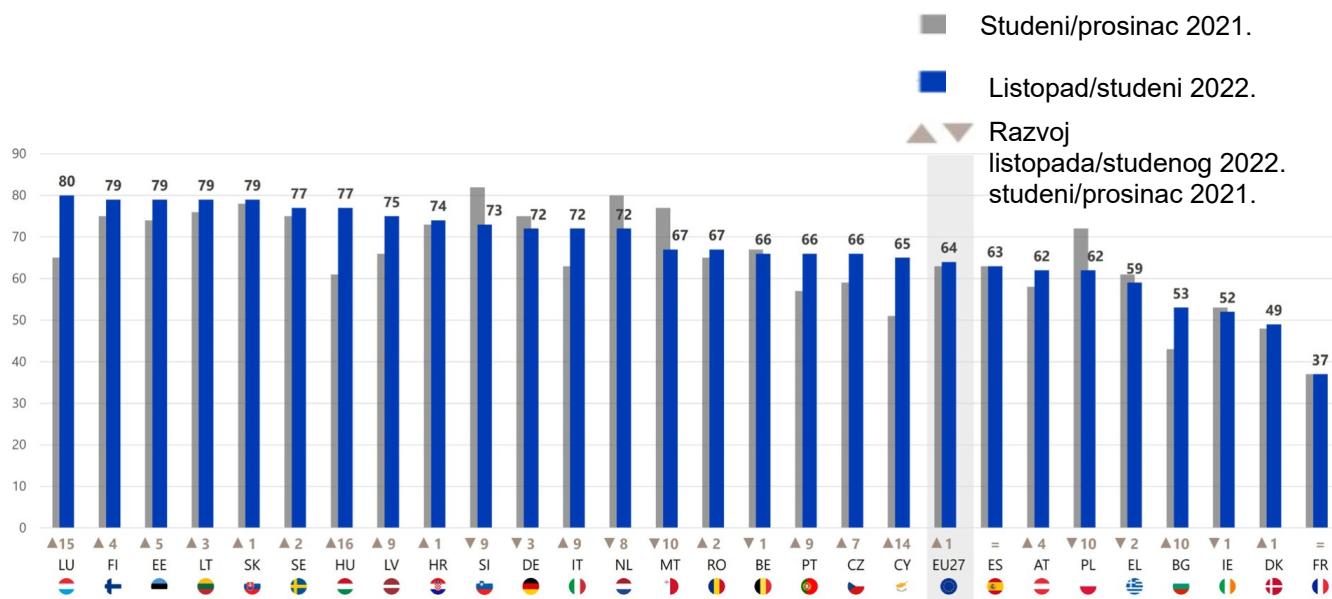
Diljem EU-a postoje određene razlike: u osam država članica najmanje tri četvrtine ispitanika izjavilo je da su nedavno čitali, vidjeli ili čuli nešto o Europskom parlamentu, na čelu s Luksemburgom (80 %), Estonijom, Finskom, Slovačkom i Litvom (svih 79 %). Međutim, to vrijedi za manje od polovine ispitanika u Francuskoj (37 %) i Danskoj (49 %).

Iako je od studenoga do prosinca 2021. na razini EU-a bilo malo promjena, došlo je do znatnih promjena na razini zemlje. Velika povećanja vidljiva su u Mađarskoj (77 %, + 16 postotnih bodova), Luksemburgu (80 %, + 15 postotnih bodova), Cipru (65 %, + 14 postotnih bodova) i Bugarskoj (53 %, + 10 postotnih bodova). Zabilježena su i neka velika smanjenja u Malti (67 %, -10 postotnih

27 Standardno istraživanje Eurobarometra 97, ljetno 2022.

bodova) i Poljskoj (62 %, -10 postotnih bodova). Ukupno je u 12 zemalja zabilježeno povećanje od studenoga do prosinca 2021., dok je u pet zemalja zabilježeno smanjenje.

QA1 Jeste li nedavno čitali u medijima, vidjeli na internetu ili na televiziji ili čuli na radiju nešto o Europskom parlamentu? (% – da)

Sociodemografski nalazi pokazuju da muškarci imaju veću vjerojatnost od žena da kažu da su nedavno čitali, vidjeli ili čuli nešto o Europskom parlamentu (68 % u usporedbi s 59 %), dok se udio povećava s dobi, s 49 % među osobama u dobi od 15 do 24 godine na 67 % među onima u dobi od 40 do 54 godine i 55 godina. Vjerojatnije je da će visokoobrazovani ljudi reći da su pročitali, vidjeli ili čuli nešto nedavno (71 % onih koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina). Taj je udio veći i među onima koji rijetko ili nikada nisu imali poteškoća s plaćanjem računa (67 %), kao i među rukovoditeljima (73 %) i samozaposlenim osobama (71 %).

Ispitanici koji imaju pozitivnu predodžbu o Europskom parlamentu (78 %) imaju veću vjerojatnost da će reći da su pročitali, vidjeli ili čuli nešto nedavno od onih koji imaju negativnu sliku (59 %) ili neutralnu sliku (56 %). To upućuje na to da postoji veza između slike koju ljudi imaju i količine koju čitaju, vide ili čuju o Europskom parlamentu, iako nije jasno kako ta dva čimbenika djeluju, tj. dovodi li primanje informacija do snažnije ili pozitivnije slike ili je vjerojatnije da će ljudi koji imaju jaču sliku tražiti informacije.

QA1 Jeste li nedavno čitali u medijima, vidjeli na internetu ili na televiziji ili čuli na radiju nešto o Europskom parlamentu? (% – EU)

	Da	Ne
EU 27	64	36
Spol		
Čovjek	68	32

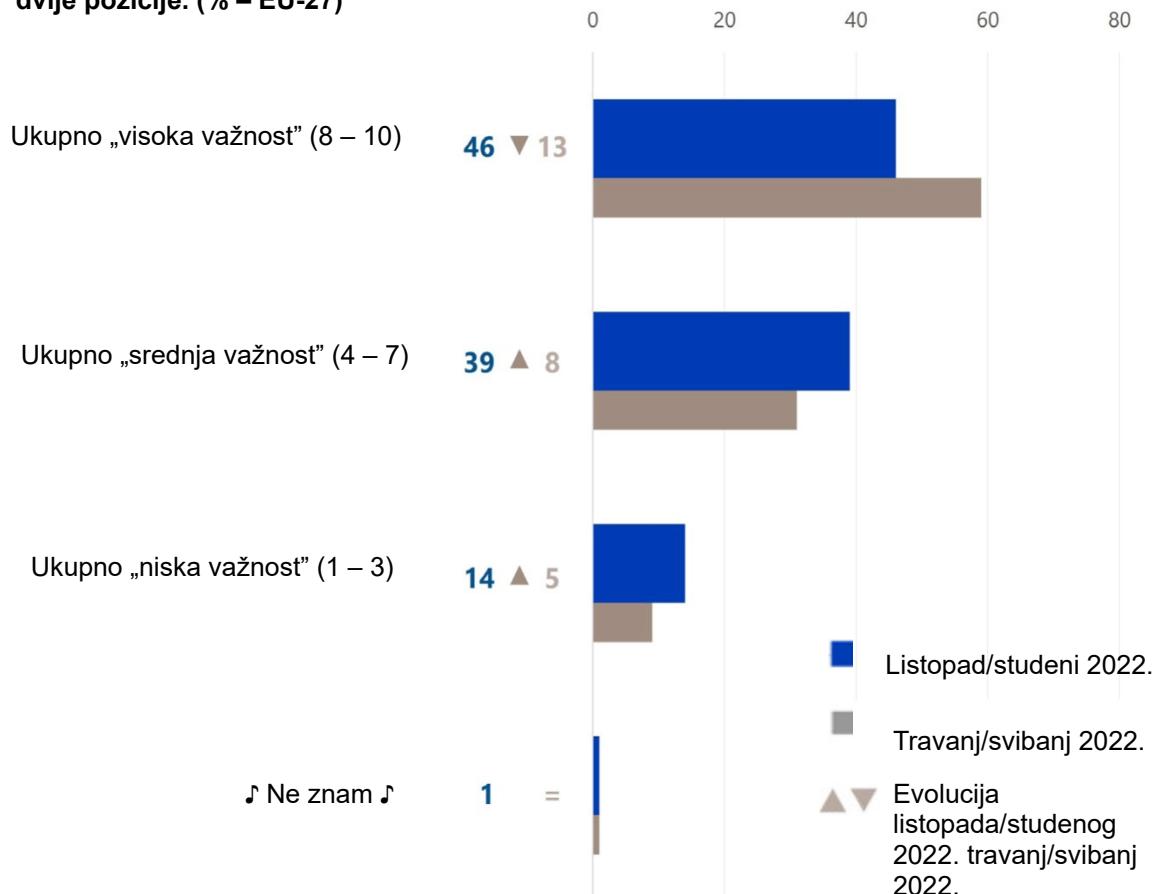
Žena	59	41
Starost		
15 – 24	49	51
25 – 39	61	39
40 – 54	67	33
55+	67	33
Edukacija (završetak)		
15...	58	42
16 – 19	63	37
20+	71	29
Još uvijek učim	52	48
Društveno-profesionalna kategorija		
Samozaposleni	71	29
Voditelji	73	27
Ostale bijele ogrlice	66	34
Ručni radnici	60	40
Kuća za osobe	53	47
Nezaposleni	52	48
U mirovini	67	33
Studenti	52	48
Poteškoće s plaćanjem računa		
Većinu vremena	54	46
S vremena na vrijeme	60	40
Gotovo nikad/nikad	67	33
Slika Europskog parlamenta		
Pozitivno	78	22
Neutralna	56	44
Negativna	59	41

5.2. Europski izbori

Važnost glasovanja na europskim izborima smanjila se od travnja do svibnja 2022., pri čemu je manje od polovine građana (46 %) sada pridaje veliku važnost pri glasovanju (-13 postotnih bodova). Oko četiri od deset osoba (39 %, + 8 postotnih bodova) smatra da je glasovanje na ovim izborima od srednje važnosti, dok 14 % (+ 5 postotnih bodova) smatra da je za njih od male važnosti.

Analiza dugoročnih trendova pokazuje da su trenutačne brojke u skladu s rezultatima prije posljednjih izbora za Europski parlament. U jednakom vremenskom okviru (otprilike 18 mjeseci prije izbora), 42 % ispitanika pri glasovanju u rujnu i listopadu 2017. stavilo je veliku važnost na 49 % u travnju 2018. (godinu dana prije posljednjih izbora). To upućuje na to da je trenutačni rezultat (46 % od velike važnosti) u skladu s prethodnim rezultatima te da je brojka za razdoblje od travnja do svibnja 2022. (59 %) obično bila visoka.

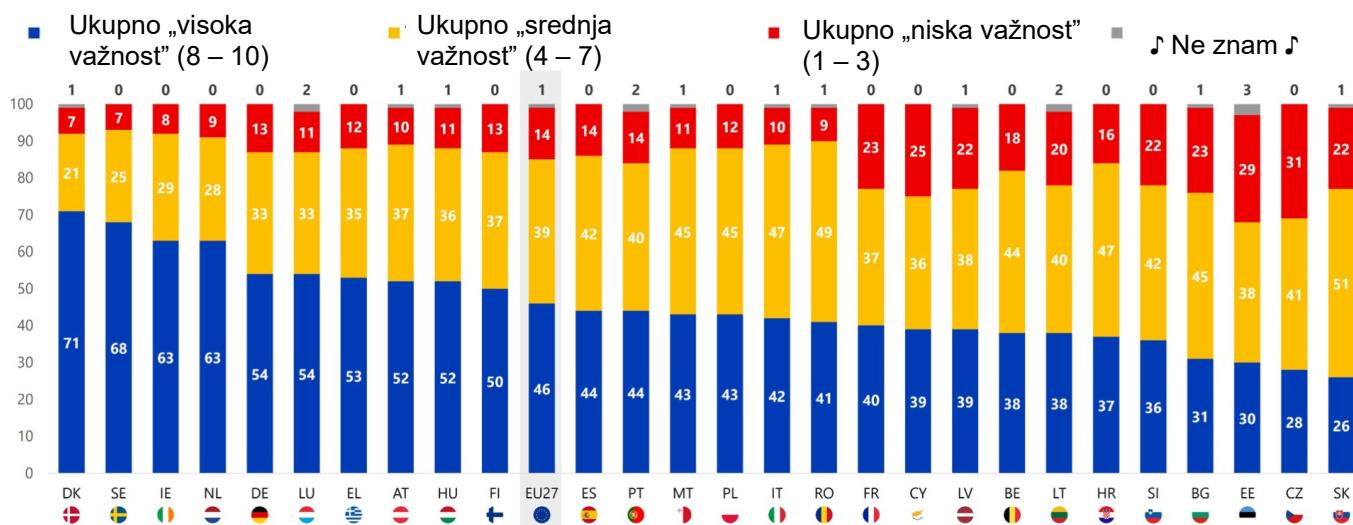
QA22a Molimo Vas da kažete koliko je važno ili nije na vama osobno da glasate na europskim izborima? Molimo koristite ljestvicu od 1 do 10, kada 1 znači da je glasovanje nešto što vam uopće nije važno, a 10 znači da je glasanje nešto što smatrate bitnim ili ključna dužnost za vas kao građanina. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. (% – EU-27)

U 15 država članica većina ispitanika ima veliku osobnu važnost pri glasovanju na europskim izborima, a najveći udio zabilježen je u Danskoj (71 %), Švedskoj (68 %), Irskoj i Nizozemskoj (obje 63 %). U ostalih 12 država članica većina je mišljenja da je glasovanje na europskim

izborima od srednje važnosti. Ispitanici će to najvjerojatnije reći u Slovačkoj (51 %), Rumunjskoj (49 %), Italiji i Hrvatskoj (obje 47 %).

QA22a Molimo Vas da kažete koliko je važno ili nije na vama osobno da glasate na europskim izborima? Molimo koristite ljestvicu od 1 do 10, kada 1 znači da je glasovanje nešto što vam uopće nije važno, a 10 znači da je glasanje nešto što smatrate bitnim ili ključna dužnost za vas kao građanina. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. (%)

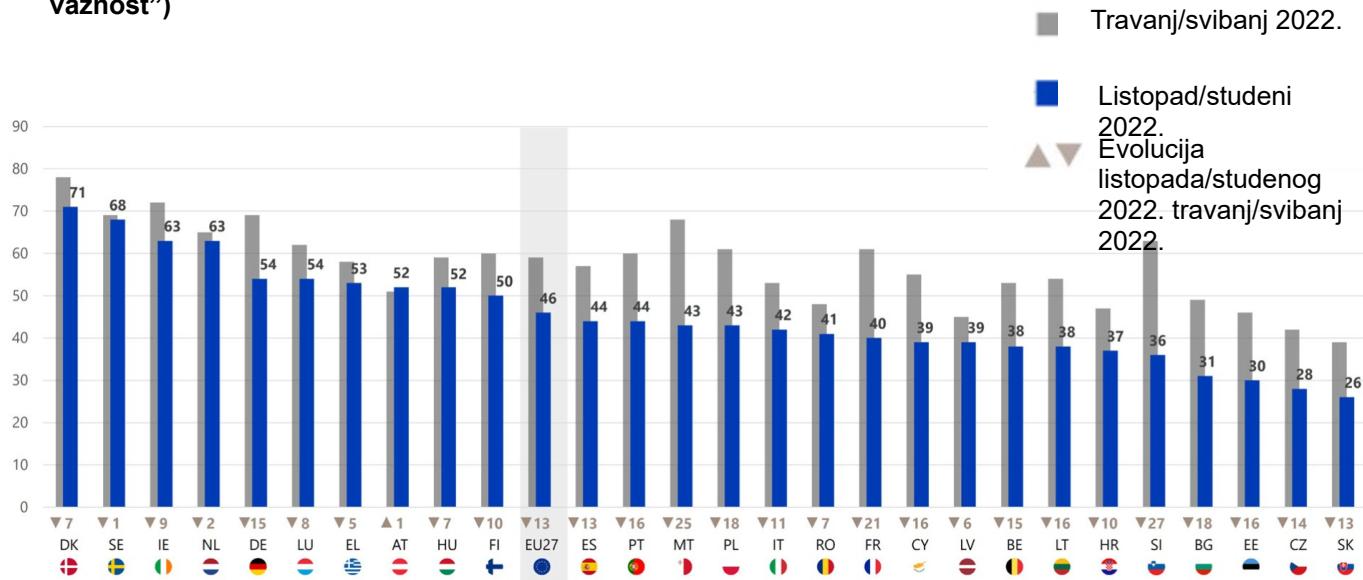

U devet zemalja najmanje jedan od pet ispitanika ima nisku važnost pri glasovanju na europskim izborima, a najveći udio zabilježen je u Češkoj (31 %), Estoniji (29 %) i Cipru (25 %).

Udio ispitanika diljem EU-a koji kažu da je glasovanje na europskim izborima važno za njih osobno smanjio se za 13 postotnih bodova od travnja do svibnja 2021. Smanjila se i u svim zemljama osim u Austriji, Švedskoj i Nizozemskoj, gdje je ostala stabilna. Zapravo, u 17 zemalja pad je iznosio najmanje deset postotnih bodova, a najveća smanjenja zabilježena su u Sloveniji (36 %, -27 postotnih bodova), Malti (43 %, -25 postotnih bodova) i Francuskoj (40 %, -61 postotni bod).

Kao rezultat tih promjena, srednja (a ne visoka) važnost postala je dominantno mišljenje u 11 zemalja.

QA22a Molimo Vas da kažete koliko je važno ili nije na vama osobno da glasate na europskim izborima? Molimo koristite ljestvicu od 1 do 10, kada 1 znači da je glasovanje nešto što vam uopće nije važno, a 10 znači da je glasanje nešto što smatrate bitnim ili ključna dužnost za vas kao građanina. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. (% – ukupno „visoka važnost“)

Dvije trećine (67 %) ispitanika izjavilo je da je za njih vrlo važno da osobno glasaju na nacionalnim izborima (-5 postotnih bodova od travnja do svibnja 2022.). Četvrtina (25 %, + 3 postotna boda) kaže da je to od srednje važnosti za njih, dok je 7 % (+ 2 postotna boda) izjavilo da je od male važnosti.

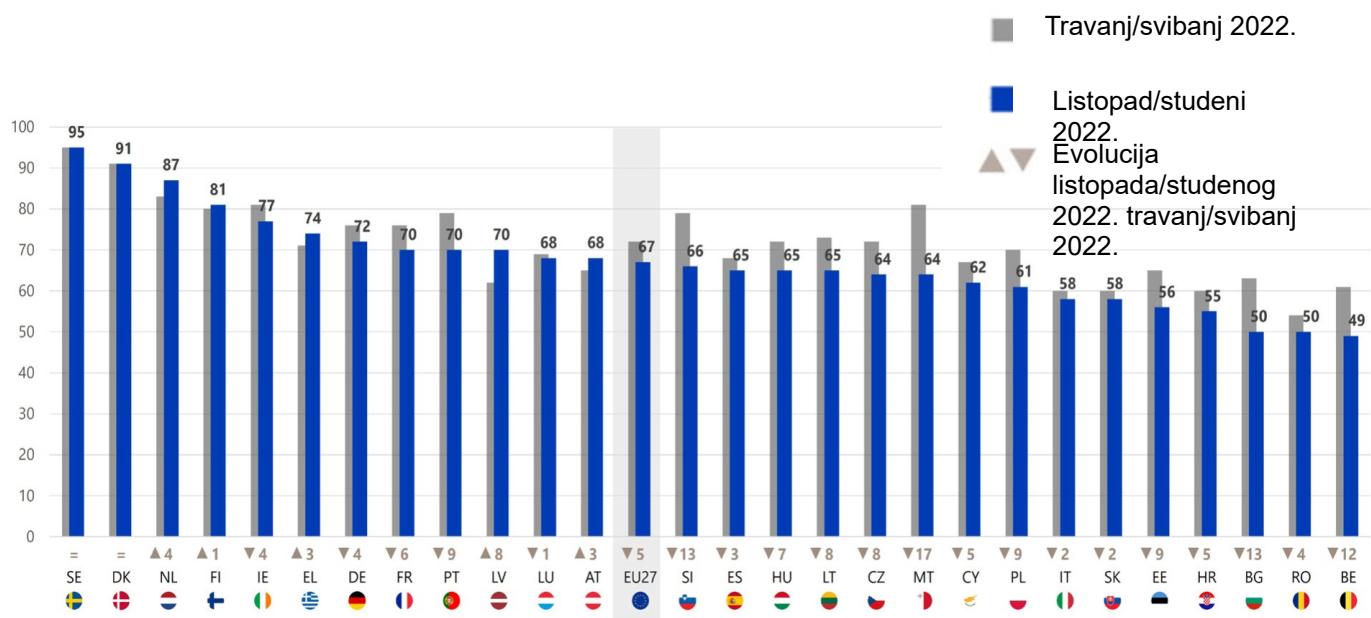

Većina ispitanika u svakoj zemlji kaže da je glasanje na nacionalnim izborima od velike važnosti za njih, iako se omjeri razlikuju od 95 % u Švedskoj, 91 % u Danskoj i 87 % u Nizozemskoj do 49 % u Belgiji i 50 % u Bugarskoj i Rumunjskoj. Devet zemalja u kojima najmanje jedna od deset kaže da je glasanje na ovim izborima od male važnosti za njih, predvode ih Cipar, Belgija (13 %), Bugarska, Estonija i Francuska (svih 12 %).

U svakoj zemlji ispitanici će imati veću važnost pri glasovanju na nacionalnim izborima nego na izborima za EU, ali razlike se znatno razlikuju. Najniže razlike zabilježene su u Rumunjskoj (50 % na nacionalnoj razini, 41 % u EU-u), Belgiji (49 % na nacionalnoj razini, 38 % u EU-u), Mađarskoj (65 %, EU 52 %), Irskoj (77 %, EU 63 %) i Luksemburgu (68 % na nacionalnoj razini, EU 54 %). Najveći jaz zabilježen je u Češkoj (64 % na nacionalnoj razini, 28 država članica EU-a), Slovačkoj (58 % na nacionalnoj razini, 26 % u EU-u), Latviji (70 % na nacionalnoj razini, 39 %) i Finskoj (81 % na nacionalnoj razini, 50 % u EU-u).

U usporedbi s razdobljem od travnja do svibnja 2022. ispitanici sada imaju veću važnost pri glasovanju na nacionalnim izborima u Latviji (70 %, + 8 postotnih bodova), Nizozemskoj (87 %, + 4 postotna boda), Grčkoj (74 %, + 3 postotna boda) i Austriji (68 %, + 3 postotna boda). Udio se smanjio u 17 zemalja, osobito u Malti (64 %, - 17 postotnih bodova), Bugarskoj (50 %, - 13 postotnih bodova), Sloveniji (66 %, - 13 postotnih bodova) i Belgiji (49 %, - 12 postotnih bodova). Rezultati su ostali stabilni u šest zemalja.

QA22b I koliko je važno ili ne za vas da glasate na nacionalnim izborima u (NAŠOJ ZEMLJI)? (%) – ukupno „visoka „važnost“)

Sociodemografska analiza pokazuje da će stariji ispitanici, oni s najvišim razinama obrazovanja, rukovoditelji i osobe s najmanje financijskih poteškoća najvjerojatnije pridati veliku važnost glasanju na europskim i nacionalnim izborima, pri čemu su najveće razlike povezane s razinom obrazovanja i financijskom situacijom. Na primjer, 52 % onih s najmanje financijskim poteškoća

ocijenjeno je kao iznimno važno glasanje na europskim izborima, u usporedbi s 30 % onih koji se suočavaju s najvećim finansijskim poteškoćama.

Pozitivna predodžba o EU-u ili Europskom parlamentu povezana je s velikom važnosti pri glasovanju. Na primjer, osobe koje imaju pozitivnu predodžbu o EU-u imaju veću vjerojatnost da će glasovanje na bilo kojoj vrsti izbora smatrati iznimno važnima za njih. Nadalje, vjerojatnije je da će oni koji se slažu sa svojim glasom u EU-u imati veliku važnost pri glasovanju na europskim izborima od onih koji smatraju da njihov glas nije važan (64 % u odnosu na 30 %).

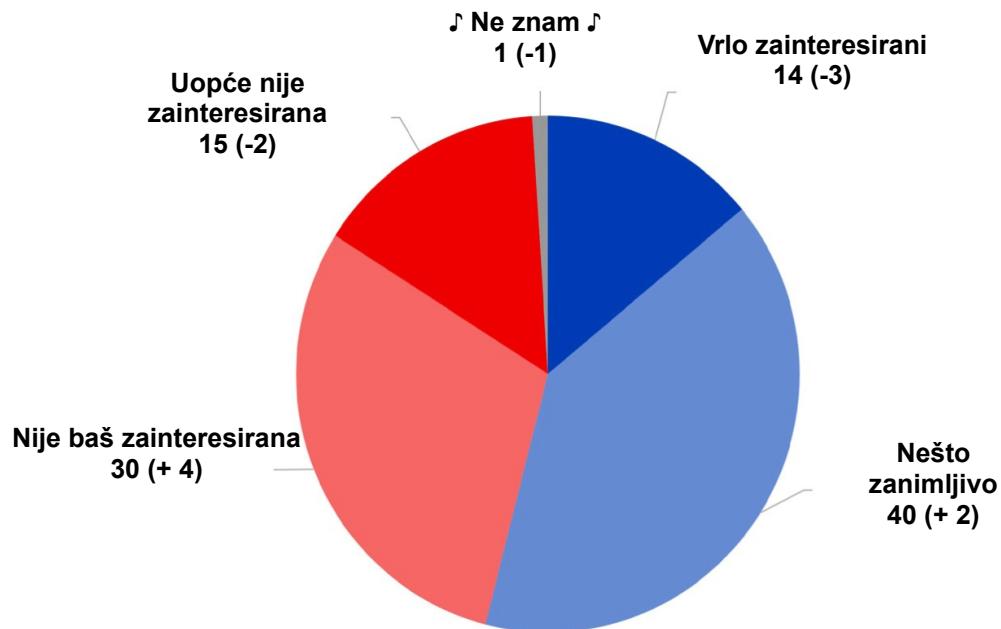
QA22 Molimo Vas da navedete koliko je važno ili nije na vama osobno da glasate na europskim izborima? Molimo koristite ljestvicu od 1 do 10, kada 1 znači da je glasovanje nešto što vam uopće nije važno, a 10 znači da je glasanje nešto što smatrate bitnim ili ključna dužnost za vas kao građanina. Preostali brojevi ukazuju na nešto između ove dvije pozicije. (%)

	Europski izbori		Nacionalni izbori			
	Ukupno „visoka važnost“ (8 – 10)	Ukupno „srednja važnost“ (4 – 7)	Ukupno „mala važnost“ (1 – 3)	Ukupno „visoka važnost“ (8 – 10)	Ukupno „srednja važnost“ (4 – 7)	Ukupno „niska važnost“ (1 – 3)
EU 27	46	39	14	67	25	7
Spol						
Čovjek	46	39	15	68	25	7
Žena	46	40	13	67	26	6
Starost						
15 – 24	42	43	13	59	31	8
25 – 39	45	40	14	66	27	7
40 – 54	45	40	15	65	26	8
55+	48	37	14	72	22	6
Edukacija (završetak)						
15...	38	43	18	59	29	11
16 – 19	42	41	17	62	30	8
20+	55	34	11	78	17	5
Još uvijek učim	47	40	11	64	27	7
Društveno-profesionalna kategorija						
Samozaposleni	53	34	13	73	21	6
Voditelji	59	34	7	81	16	2
Ostale bijele ogrlice	48	40	11	68	26	5
Ručni radnici	39	44	17	58	33	9
Kuća za osobe	33	46	19	53	35	11
Nezaposleni	32	42	26	52	31	16
U mirovini	49	36	15	72	21	6
Studenti	47	40	11	64	27	7
Poteškoće s plaćanjem računa						
Većinu vremena	30	42	27	50	33	16
S vremena na vrijeme	40	45	14	58	34	7
Gotovo nikad/nikad	52	35	12	74	20	6
Slika EU-a						
Ukupno „pozitivan“	64	31	5	80	16	3
Neutralna	33	50	16	56	35	8
Ukupno „negativno“	26	38	35	51	31	18
Moj glas je važan u EU-u						
Ukupni dogovor	64	33	3	79	19	1
Ukupno neslaganje	30	45	24	56	31	12
Slika Europskog parlamenta						
Pozitivno	67	29	4	82	16	1
Neutralna	36	48	15	61	32	6
Negativna	31	37	32	56	29	15

Nešto više od polovice građana EU-a (54 %) izjavilo je da ih zanima sljedeći europski izbori koji će se održati u svibnju 2024. To uključuje 14 % onih koji kažu da su „vrlo zainteresirani“ i 40 % koji su „nešto zainteresirani“. Više od četiri od deset ispitanika (45 %) izjavilo je da nisu vrlo ili uopće nisu zainteresirani.

Ti su nalazi vrlo slični onima uočenima u jesen 2017. (EB88.1), u isto vrijeme prije posljednjih europskih izbora 2019.

QA21 Sljedeći europski izbori održat će se u svibnju 2024. Koliko ste zainteresirani ili ne želite reći da ste na ovim izborima? (%) – EU-27)

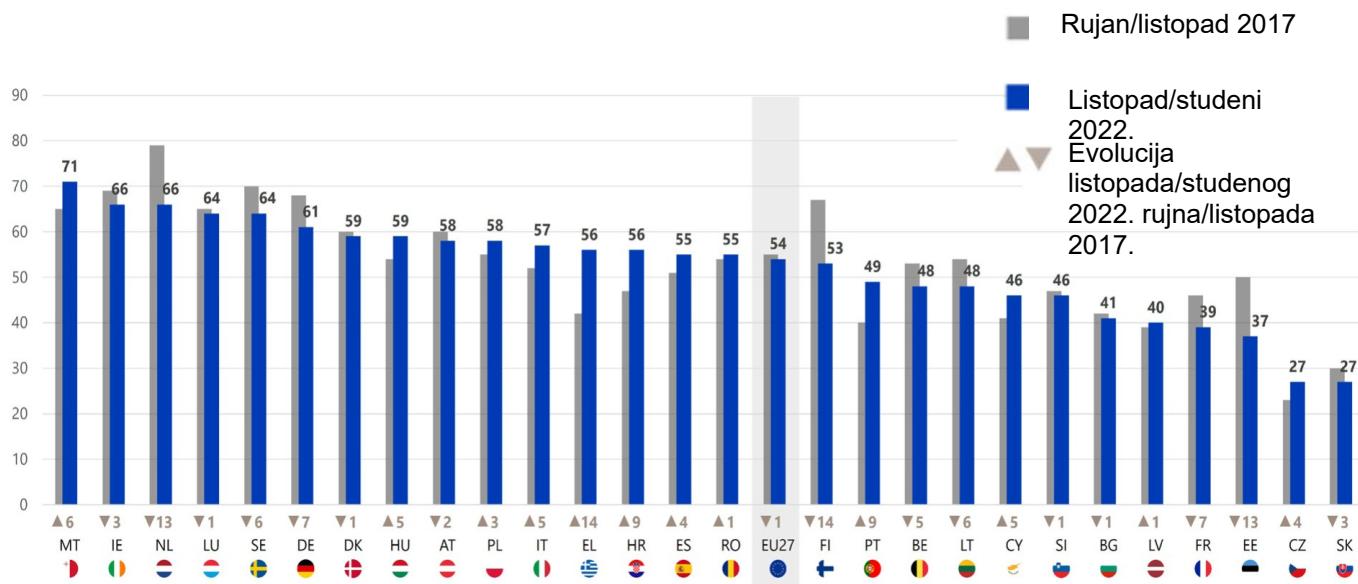

(Listopad 2022. rujan/listopad 2017.)

Među državama članicama postoje velike razlike u udjelima koji su zainteresirani za sljedeće europske izbore. Više od šest od deset ispitanika izjavilo je da ih zanima Malta (71 %), Irska, Nizozemska (66 %), Luksemburg, Švedska (64 %) i Njemačka (61 %). S druge strane, manje od četiri od deset ispitanika zainteresirano je za Češku, Slovačku (obje 27 %), Estoniju (37 %) i Francusku (39 %).

Usporedbom nalaza s onima iz jeseni 2017., interes za sljedeće europske izbore povećao se u deset država članica, osobito u Grčkoj (56 %, + 14 postotnih bodova), Hrvatskoj (56 %, + 9 postotnih bodova) i Portugalu (49 %, + 9 postotnih bodova). Kamate su se smanjile u deset zemalja, a najveća smanjenja zabilježena su u Finskoj (53 %, - 14 postotnih bodova), Estoniji (37 %, - 13 postotnih bodova) i Nizozemskoj (66 %, - 13 postotnih bodova). Rezultati su stabilni u ostalih sedam država članica.

QA21 Sljedeći europski izbori održat će se u svibnju 2024. Koliko ste zainteresirani ili ne želite reći da ste na ovim izborima? (% – ukupno „kamate“)

Sociodemografska analiza pokazuje velike razlike po razini obrazovanja i financijskim poteškoćama. Interes za sljedeće europske izbore kreće se od 63 % među onima koji su napustili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina do 43 % među onima koji su napustili obrazovanje do dobi od 15 godina.

Više od polovice (57 %) onih s najmanje financijskih poteškoća izjavilo je da ih zanima sljedeći europski izbori, u usporedbi s 36 % koji se suočavaju s najvećim financijskim poteškoćama. Vjerovatnije je da će menadžeri (68 %) biti zainteresirani od onih u drugim društveno-profesionalnim kategorijama.

Mlađi ispitanici malo su manje zainteresirani za sljedeće europske izbore od starijih ispitanika (48 % osoba u dobi od 15 do 24 godine u odnosu na 53 % – 55 % u starijim dobним skupinama).

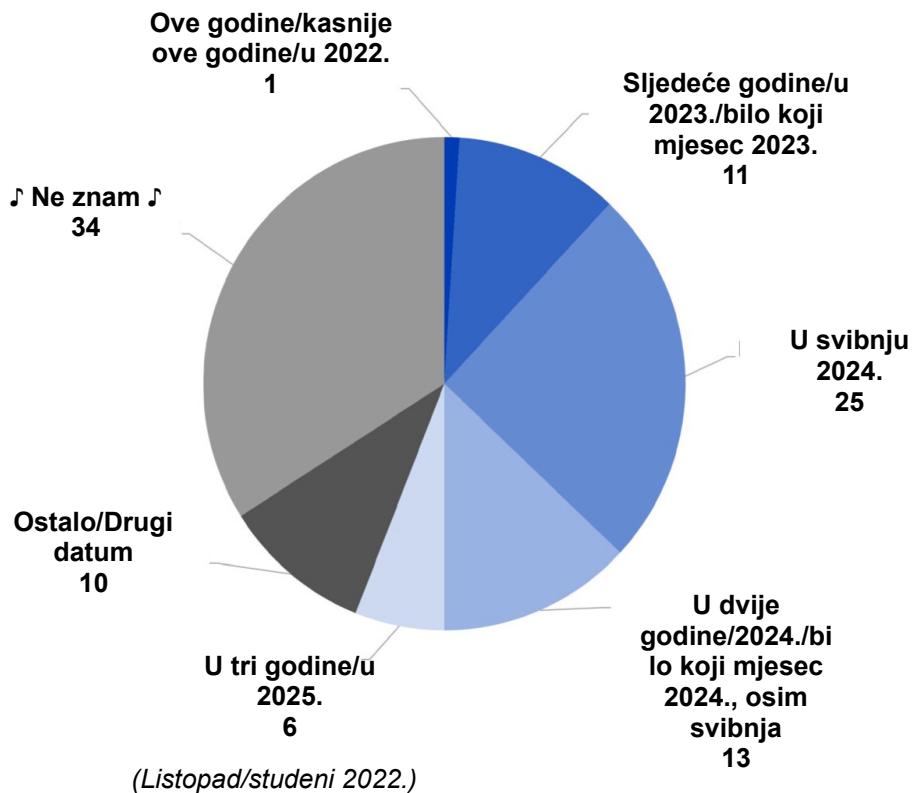
Interes za sljedeće europske izbore veći je među ispitanicima čija je predodžba o Europskom parlamentu pozitivna (79 % u odnosu na 33 % onih čija je slika negativna), među onima koji se slažu sa svojim glasom u EU-u (72 % naspram 37 % onih koji se ne slažu) i onima koji slijede europsku politiku (70 % naspram 32 % onih koji to ne čine). Sedam od deset (71 %) onih koji su glasovali na posljednjim europskim izborima izjavili su da su zainteresirani za sljedeće, u usporedbi s 26 % onih koji posljednji put nisu glasovali.

QA21 Sljedeći europski izbori održat će se u svibnju 2024. Koliko ste zainteresirani ili ne želite reći da ste na ovim izborima? (% – EU)

EU27	Ukupno „zainteresirani“	Ukupno „nije zainteresiran“
Starost	54	45
15 – 24		
15 – 24	48	50
25 – 39	53	46
40 – 54	54	45
55+	55	44
Edukacija (završetak)		
15...	43	56
16 – 19	51	48
20+	63	36
Još uvijek učim	53	45
Društveno-profesionalna kategorija		
Samozaposleni	61	39
Voditelji	68	32
Ostale bijele ogrlice	57	42
Ručni radnici	47	52
Kuća za osobe	41	58
Nezaposleni	42	57
U mirovini	54	45
Studenti	53	45
Poteškoće s plaćanjem računa		
Većinu vremena	36	63
S vremena na vrijeme	51	48
Gotovo nikad/nikad	57	42
Slika EU-a		
Ukupno „pozitivan“	73	26
Neutralna	41	58
Ukupno „negativno“	27	72
Moj glas je važan u EU-u		
Ukupni dogovor	72	27
Ukupno neslaganje	37	62
Glasovanje na posljednjim izborima za Europski parlament		
Da	71	28
Ne	26	73
Slika Europskog parlamenta		
Pozitivno	79	20
Neutralna	44	55
Negativna	33	67
Slijedite europsku politiku		
Slijedi	70	30
Ne slijedi	32	66

Ispitanici su upitani kada su mislili da će se sljedeći izbori za Europski parlament održati u njihovoј zemlji. **Svaki četvrti građanin (25 %) dao je točan odgovor iz svibnja 2024.**, dok je četiri od deset osoba (41 %) dalo netočan odgovor, najčešće davanjem pogrešnog mjeseca 2024. (13 %) ili navođenjem datuma 2023. (11 %). Svaki treći ispitanik (34 %) rekao je da ne zna.

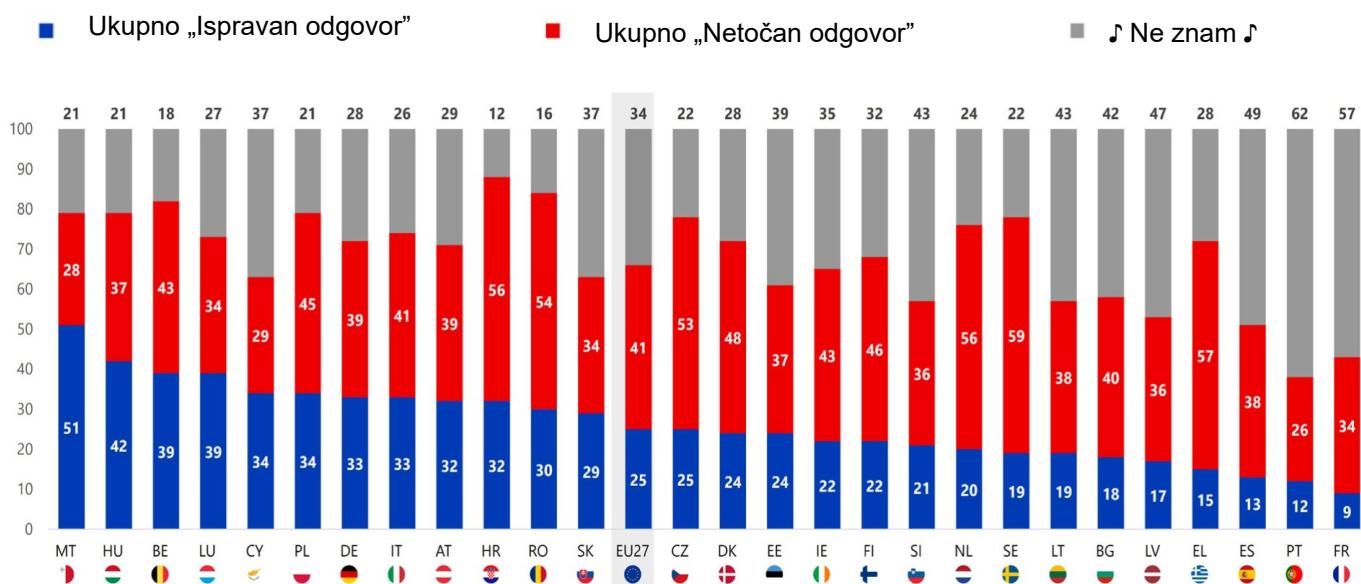
QA20 Prema vašem mišljenju, kada će se sljedeći izbori za Europski parlament održati ovdje u (NAŠOJ ZEMLJI)? (% – EU-27)

Među državama članicama postoje velike razlike u udjelu ispitanika koji mogu točno utvrditi vrijeme održavanja sljedećih izbora za Europski parlament. Ispitanici će najvjerojatnije znati točan odgovor na Malti (51 %), Mađarskoj (42 %), Luksemburgu i Belgiji (obje 39 %). Najmanji udjeli koji daju točan odgovor zabilježeni su u Francuskoj (9 %), Portugalu (12 %), Španjolskoj (13 %) i Grčkoj (15 %).

Velik udio ispitanika daje netočan odgovor u Švedskoj (59 %), Grčkoj (57 %), Hrvatskoj i Nizozemskoj (obje 56 %), dok će ispitanici najvjerojatnije reći da ne znaju u Portugalu (62 %) i Francuskoj (57 %).

QA20 Prema vašem mišljenju, kada će se sljedeći izbori za Europski parlament održati ovdje u (NAŠOJ ZEMLJI)? (%)

U sociodemografskoj analizi muškarci su malo vjerojatniji od žena da točno utvrde vrijeme sljedećih izbora za Europski parlament (27 % u odnosu na 23 %). Ispitanici u dobi od 25 do 39 godina (29 %) i od 40 do 54 godine (27 %) imaju veću vjerojatnost da će dati točan odgovor od onih u dobi od 15 do 24 godine (21 %) ili 55+ (22 %).

Vjerojatnije je da će oni koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina (29 %) znati vrijeme sljedećih izbora za Europski parlament od onih koji su otišli u dobi od 16 do 19 godina (25 %) ili u dobi od 15 godina ili prije (17 %).

Vjerojatnije je da će radnici s bijelim ovratnikom (32 %), rukovoditelji (31 %) i samozaposlene osobe (30 %) dati točan odgovor, posebno u usporedbi s osobama koje rade u kućanstvu (13 %).

Među ispitanicima koji su glasovali na posljednjim izborima za Europski parlament (31 % u odnosu na 16 % onih koji nisu glasovali), kao i među onima koji namjeravaju glasovati na sljedećim izborima (29 % u odnosu na 12 % onih koji ne namjeravaju glasovati), bolje je znati vrijeme održavanja sljedećih izbora za Europski parlament. Ispravno znanje također je veće među onima s pozitivnom predodžbom o Europskom parlamentu (32 % u odnosu na 22 % onih s neutralnom imidžom, a 19 % s negativnom imidžom), kao i među onima koji slijede europsku politiku (31 % naspram 16 % onih koji to ne čine).

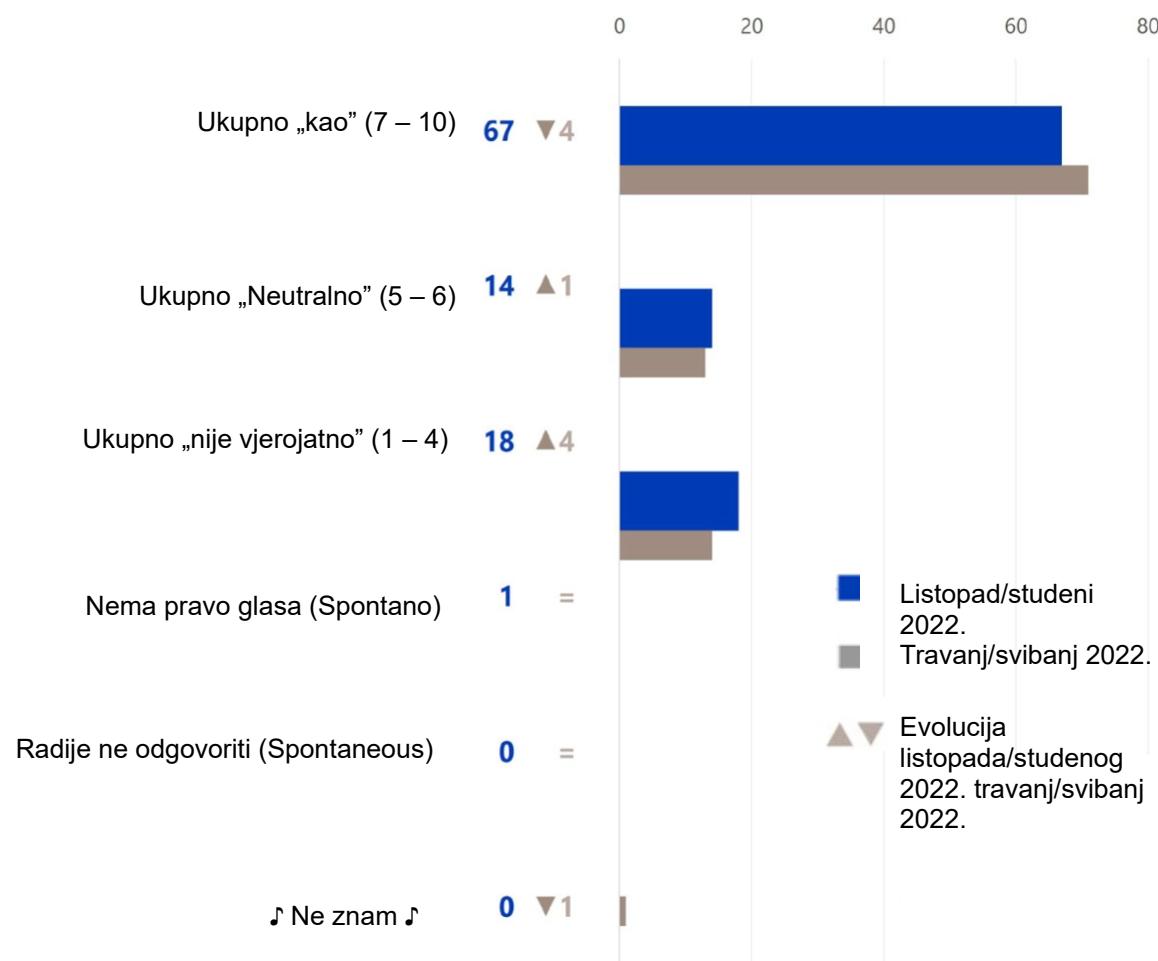
QA20 Prema vašem mišljenju, kada će se sljedeći izbori za Europski parlament održati ovdje u (NAŠOJ ZEMLJI)? (% – EU)

	Ukupno „Ispravan odgovor”	Ukupno „Netočan odgovor”	„Ne znam”
EU 27	25	41	34
Spol			
Čovjek	27	42	31
Žena	23	40	37
Starost			
15 – 24	21	38	41
25 – 39	29	41	30
40 – 54	27	44	29
55+	22	41	37
Edukacija (završetak)			
15...	17	39	44
16 – 19	25	42	33
20+	29	42	29
Još uvijek učim	22	38	40
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposleni	30	42	28
Voditelji	31	41	28
Ostale bijele ogrlice	32	42	26
Ručni radnici	26	44	30
Kuća za osobe	13	41	46
Nezaposleni	17	37	46
U mirovini	20	41	39
Studenti	22	38	40
Glasovanje na posljednjim izborima za Europski parlament			
Da	31	42	27
Ne	16	42	42
Slika Europskog parlamenta			
Pozitivno	32	43	25
Neutralna	22	40	38
Negativna	19	45	36
Vjerojatnost glasovanja na sljedećim izborima za Europski parlament			
Vjerojatno	29	43	28
Nije vjerojatno	12	37	51
Slijedite europsku politiku			
Slijedi	31	44	25
Ne slijedi	16	38	46

Vjerojatnost glasovanja na sljedećim europskim izborima neznatno se smanjila od travnja do svibnja 2022. godine, pri čemu je 67 % (-4 postotna boda) građana izjavilo da će vjerojatno glasovati na takvim izborima ako se održe sljedeći tjedan. Nešto manje od jednog od pet (18 %, + 4 posto) izjavilo je da nije vjerojatno da će glasovati, dok je 14 % (+ 1 postotni bod) neutral²⁸. To blago smanjenje uslijedilo je nakon velikog povećanja od studenoga do prosinca 2021. (58 %) do travnja i svibnja 2022. (71 %).

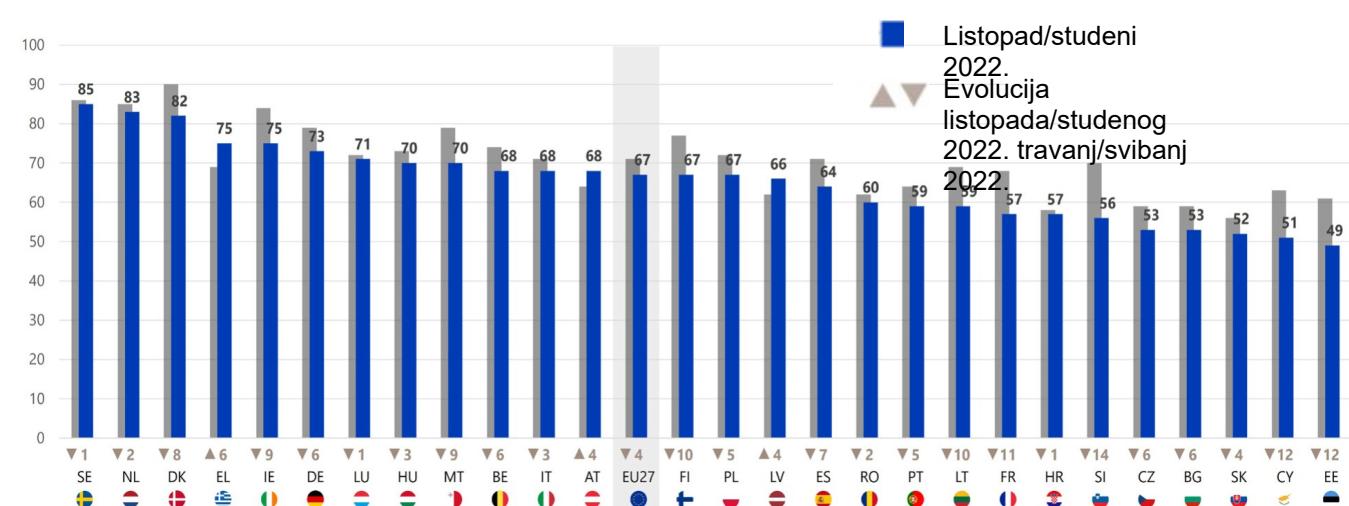
²⁸ Odgovori su dani na ljestvici od 1 do 10, odnosno na ljestvici od deset točaka, pri čemu „1” znači „nije uopće vjerojatno”, a „10” znači „vrlo vjerojatno” te su ti rezultati grupirani kako slijedi: vjerojatno (7 – 10), neutralno (5 – 6), nije vjerojatno (1 – 4).

QA28 Ako sljedeći izbori za Europski parlament budu održani sljedećeg tjedna, koliko bi vjerojatno bili da glasate na ovim izborima? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu „1” znači „nije uopće vjerojatno”, a „10” znači „vrlo vjerojatno”. (% – EU-27)

Većina ispitanika u svakoj državi članici kaže da će vjerojatno glasovati na europskim izborima ako se održe sljedeći tjedan, iako se omjeri razlikuju od 85 % u Švedskoj, 83 % u Nizozemskoj i 82 % u Danskoj do 49 % u Estoniji, 51 % na Cipru i 52 % u Slovačkoj.

Najveći udio ispitanika koji kažu da ne bi vjerojatno da će glasovati vidi se u Cipru (32 %), Češkoj, Estoniji, Nizozemskoj i Švedskoj. Uz "nije uopće vjerojatno" padaju i "ne znam" na europskim izborima ako se održe sljedeći tjedan: Grčka (75 %, + 6 postotnih bodova), Austrija (68 %, + 4 postotna boda) i Latvija (66 %, + 4 postotna boda). Udio se smanjuje u Nizozemskoj, uz pad od

Dob, razina obrazovanja i finansijska situacija glavne su razlike u sociodemografskoj analizi. Manje je vjerojatno da će osobe u dobi od 15 do 24 godine izjaviti da će glasovati na europskim izborima (55 %), dok će osobe starije od 55 godina najvjerojatnije reći da će glasovati (70 %). Oni koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina (78 %) imaju mnogo veću vjerojatnost da će izjaviti da će glasovati od onih koji su završili obrazovanje u mlađoj dobi, a posebno onih koji su navršili 15 godina ili mlađi (58 %).

Analiza također pokazuje da je manje finansijskih poteškoća sudionik iskustva, to je vjerojatnije da će reći da će glasovati. Konkretno, 73 % s najmanjim poteškoćama izjavilo je da će vjerojatno glasovati, u usporedbi s 48 % s najvećim poteškoćama. Vjerojatnije je da će menadžeri (80 %) izjaviti da će glasovati od ostalih društvenih skupina, osobito kućanaca (54 %) i nezaposlenih ispitanika (55 %).

Ispitanici koji često govore o europskim političkim pitanjima (83 %) imaju veću vjerojatnost da će glasovati ako se sljedeći izbori za Europski parlament održe sljedeći tjedan od onih koji povremeno (73 %) ili nikad (48 %). Ispitanici koji slijede europsku politiku imaju veću vjerojatnost da će reći da će glasovati od onih koji ne glasaju (80 % naspram 50 %). Osim toga, građani koji smatraju da je njihov glas važan u EU-u (84 %) imaju veću vjerojatnost da će izjaviti da će glasovati nego oni koji misle da se to ne računa (51 %).

Utjecajna je i slika Europskog parlamenta: vjerojatnije je da će oni koji imaju pozitivnu sliku reći da će glasovati nego oni koji imaju negativan imidž (86 % naspram 50 %).

QA28 Ako sljedeći izbori za Europski parlament budu održani sljedećeg tjedna, koliko bi vjerojatno bili da glasate na ovim izborima? Upotrijebite ljestvicu od 1 do 10, pri čemu „1” znači „nije uopće vjerojatno”, a „10” znači „vrlo vjerojatno”. (% – EU)

	Ukupno „nije vjerojatno” (1 – 4)	Ukupno „Neutralno” (5 – 6)	Ukupno „kao” (7 – 10)
EU27	18	14	67
Starost			
15 – 24	22	16	55
25 – 39	19	16	65
40 – 54	18	14	68
55+	17	13	70
Edukacija (završetak)			
15...	26	16	58
16 – 19	20	16	64
20+	12	10	78
Još uvijek učim	18	14	59
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposleni	16	10	74
Voditelji	9	11	80
Ostale bijele ogrlice	15	14	71
Ručni radnici	22	18	60
Kuća za osobe	28	17	54
Nezaposleni	31	14	55
U mirovini	19	11	69

Studenti	18	14	59
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	34	17	48
S vremena na vrijeme	20	18	60
Gotovo nikad/nikad	15	11	73
Razgovor o europskim političkim pitanjima			
Često	9	8	83
Povremeno	13	14	73
Nikad	32	17	48
Moj glas je važan u EU-u			
Ukupni dogovor	6	10	84
Ukupno neslaganje	30	18	51
Slika Europskog parlamenta			
Pozitivno	5	8	86
Neutralna	21	18	59
Negativna	35	15	50
Slijedite europsku politiku			
Slijedi	9	11	80
Ne slijedi	30	18	50

ZAKLJUČCI

Rezultati aktualnog istraživanja Eurobarometra u jesen 2022. pokazuju da je povećanje troškova života glavna preokupacija europskih građana, a mnogi su već vidjeli smanjenje životnog standarda.

Uz sve veće troškove života, Euroljani su zabrinuti i zbog siromaštva i socijalne isključenosti, klimatskih promjena i širenja rata u Ukrajini na druge zemlje. Samo trećina građana uvjerenja je da će život ostati nepromijenjen kao rezultat rata u Ukrajini i njegovih posljedica.

Unatoč tim brigama i izazovima, postoji široko odobrenje potpore EU-a Ukrajini i konkretnih mjera koje je dosad poduzeo. Većina je zadovoljna suradnjom među državama članicama EU-a u rješavanju posljedica rata.

Općenito, građani i dalje imaju pozitivnu predodžbu o EU-u. Više od šest od deset Euroljana smatra da je članstvo u EU-u dobra stvar, dvije trećine kažu da je članstvo njihove zemlje u EU-u važno, a većina je optimistična u pogledu budućnosti EU-a. Doprinos EU-a miru i stabilnosti smatra se njegovom glavnom koristi, što je povećalo važnost u prošloj godini.

Zadržana je i pozitivna slika Europskog parlamenta, pri čemu dvostruko više građana ima pozitivno mišljenje od negativnog imidža. Postoji i široka potpora da Europski parlament ima istaknutiju ulogu. Građani posebno žele da Europski parlament nastavištiti vrijednosti kao što su demokracija, ljudska prava te sloboda govora i mišljenja. Europski građani političke prioritete Europskog parlamenta smatraju borborom protiv siromaštva i socijalne isključenosti, javnim zdravljem, djelovanjem protiv klimatskih promjena i potporom gospodarstvu te otvaranjem novih radnih mesta.

Pri približavanju izborima za Europski parlament 2024. važno je pratiti percepciju javnosti o sudjelovanju i angažmanu. Postoje ohrabrujuće razine interesa i sudjelovanja u izborima za Europski parlament 2024., koji su jednaki onima koji su viđeni u isto vrijeme prije izbora 2019. Iako samo četvrtina građana može ispravno reći kada će se održati sljedeći europski izbori, više od polovice građana izjavilo je da su zainteresirani za sljedeće europske izbore, a oko dvije trećine izjavilo je da će vjerojatno glasovati „ako se europski izbori održe sljedeći tjedan”.

TEHNIČKE SPECIFIKACIJE

Između 12. listopada i 7. studenoga 2022. Kantar Public proveo je val 98.1 istraživanja Eurobarometra, na zahtjev Europskog parlamenta, Glavne uprave za komunikaciju, Odjela za praćenje javnog mišljenja i Europske komisije, Glavne uprave za komunikaciju, Odjela za praćenje medija i Eurobarometra

Valom 98.1 obuhvaćeno je stanovništvo odgovarajućih državljanstava država članica Europske unije s boravištem u svakoj od 27 država članica i starijim od 15 godina.

Osnovni uzorak koji se primjenjuje u svim zemljama i područjima je stratificirani višestupanjski, nasumični (vjerojatnost) jedan. U svakoj zemlji okvir uzorka najprije se stratificira po regijama NUTS-a i unutar svake regije po mjeri urbanosti (DEGURBA). Broj točaka uzorka odabranih u svakom sloju odražava populaciju sloja 15+. U drugoj fazi izdvojene su točke uzorkovanja s vjerovatnošću proporcionalnom veličini populacije 0+ unutar svakog sloja.

Uzorci stoga predstavljaju cijelo državno područje zemalja obuhvaćenih istraživanjem prema EUROSTAT-u NUTS II (ili ekvivalentu) i prema raspodjeli rezidentnog stanovništva odgovarajućih državljanstava u pogledu velegradskih, urbanih i ruralnih područja.

U svakoj od odabranih točaka uzorkovanja nasumično je nacrtana početna koordinata i alat za obrnutu geokodiranje koji se upotrebljava za utvrđivanje najbliže adrese koordinata. Ova adresa je bila početna adresa za slučajni hod. Daljnje adrese (svaka Nth adresa) odabrane su standardnim postupcima „nasumične rute“ iz početne adrese. U svakom kućanstvu, ispitanik je privučen nasumičnim odabirom. Pristup nasumičnom odabiru ovisio je o veličini kućanstva. Na primjer, za kućanstva s dva 15+ članova skripta je korištena za odabir doušnika (osoba koja odgovara na upitnik za provjeru) ili drugog prihvatljivog člana u kućanstvu. Za kućanstva s tri 15+ članova skripta je korištena za odabir doušnika (1/3 vremena) ili 2 druga prihvatljiva člana kućanstva (2/3 vremena). Gdje su odabrana još dva člana, voditelju intervjua rečeno je da zatraži najmlađe ili najstarije. Skripta će nasumično dodijeliti odabir najmlađima ili najstarijima s jednakom vjerovatnošću. Ovaj proces se nastavlja za četiri člana kućanstva od 15+ – nasumično traže najmlađe, drugo najmlađe i najstarije. Za kućanstva s pet 15+ članova vraćamo se na pravilo posljednjeg rođendana. Ako nije bilo kontakta s bilo kim u kućanstvu ili ako odabrani ispitanik nije bio dostupan (zauzet), voditelj intervjua ponovno je posjetio isto kućanstvo do tri dodatna puta (ukupno četiri pokušaja kontakta). Voditelji intervjuua nikada ne navode da se anketa provodi u ime Europskog parlamenta ili Europske komisije; te informacije mogu dati na zahtjev nakon dovršetka ankete.

Faza zapošljavanja bila je nešto drugačija u Finskoj i Švedskoj. U tim zemljama odabran je uzorak adresa unutar svake točke uzorkovanja iz registra adrese ili populacije (u Finskoj se odabir ne obavlja u svim točkama uzorka, već u nekim slučajevima u kojima se očekuje poboljšanje stopa odgovora). Izbor adresa izvršen je nasumičan način. Kućanstva su zatim telefonski kontaktirana i regrutirana kako bi sudjelovala u anketi. U Nizozemskoj se upotrebljava uzorak s dvostrukim okvirom RDD (mobilni i fiksni brojevi) jer ne postoji sveobuhvatan registar stanovništva s dostupnim telefonskim brojevima. Odabir brojeva na oba okvira obavlja se nasumičan način, pri čemu svaki broj dobiva jednaku vjerojatnost odabira. Za razliku od Švedske i Finske, uzorak je neklasteriran.

ZEMLJE	INSTITUTES	N INTERVJUI	FIELDWORK DATES		STANOVNIŠTVO 15+	UDIO EU27
BITI Belgija	Istraživanje tržišta Mobiell centra	1073	12/10/2022	01/11/2022	9619330	2,53 %
BG Bugarska	Kantar TNS BBSS	1033	12/10/2022	25/10/2022	5917534	1,56 %
CZ Češka	STABLIJKA/OZNAKA	1003	12/10/2022	07/11/2022	8982036	2,36 %
DK Danska	Mantle Danska (Kantar Public)	1003	12/10/2022	01/11/2022	4891261	1,29 %
DE Njemačka	Kantar Deutschland	1500	12/10/2022	31/10/2022	71677231	18,87 %
EE Estonija	Kantar Eesti	1006	13/10/2022	31/10/2022	1111597	0,29 %
IE Irska	B i istraživanje	1006	13/10/2022	26/10/2022	4005909	1,05 %
EL Grčka	Kantar Grčka	1009	12/10/2022	25/10/2022	9167896	2,41 %
ES Španjolska	TNS Investigacion de Mercados y Mišljenje	1018	13/10/2022	25/10/2022	40639381	10,70 %
FR Francuska	ESP-Leaderfield	1002	12/10/2022	25/10/2022	55700114	14,66 %
GOS P.H R	Hendal	1007	12/10/2022	25/10/2022	3461468	0,91 %
1T Italija	TestPoint Italia	1027	12/10/2022	21/10/2022	51599668	13,58 %
CY Rep. Cipar	Cymar istraživanje tržišta	505	12/10/2022	16/06/2022	752304	0,20 %
LV Latvija	Kantar TNS Latvija	1031	12/10/2022	26/10/2022	1590245	0,42 %
ŠTO SE DO GAD A?	Norstat LT	1002	12/10/2022	31/10/2022	2373312	0,62 %
LU Luksemburg	TNS Ilres	507	12/10/2022	26/10/2022	533335	0,14 %
HU Mađarska	Kantar Hoffmann	1043	12/10/2022	25/10/2022	8313539	2,19 %
MT Malta	Misco Intematipnal	507	12/10/2022	03/11/2022	446788	0,12 %
NL Nizozemska	Kantar Nizozemska	1010	12/10/2022	27/10/2022	14763684	3,89 %
NA Austrija	Das Österreichische Gallup Institut	1008	12/10/2022	25/10/2022	7647176	2,01 %
PL Poljska	Istraživački kolektiv	1014	13/10/2022	25/10/2022	31982941	8,42 %
PT Portugal	Marktest – Marketing, Organizaçao e Formaçao	1028	12/10/2022	27/10/2022	8915624	2,35 %
RO Rumunjska	Centrul Pentru Sudierea Opiniei si Piete (CSOP)	1058	12/10/2022	25/10/2022	16174719	4,26 %
SI Slovenija	Mediana DOO	1002	12/10/2022	02/11/2022	1791246	0,47 %
SK Slovačka	MNFORCE	1004	12/10/2022	25/10/2022	4591487	1,21 %
FL Finska	Taloustutkimus Oy	1006	12/10/2022	31/10/2022	4672932	1,23 %
SE Švedska	Mantle Švedska (Kantar Public)	1019	12/10/2022	01/11/2022	8541497	2,25 %
	UKUPNO EU27	26431	12/10/2022	07/11/2022	379864254	100,00%

* Treba napomenuti da ukupni postotak prikazan u ovoj tablici može biti veći od 100 % zbog zaokruživanja

Načinintervjuiranja po zemlji

Intervjui su provedeni putem intervjeta licem u lice, bilo fizički u domovima ljudi ili putem videointerakcije na daljinu na odgovarajućem nacionalnom jeziku Intervjui s daljinskim video interakcijom („online licem u lice“ ili CAVI, računalno potpomognut video Intervju, provedeni su samo u Češkoj i Danskoj.) Za svaku se zemlju provodi usporedba između uzorka odgovora i svemira (tj. ukupnog stanovništva u zemlji). Utezi se koriste kako bi odgovarali odgovarajući uzorak svemiru o spolu prema dobi, regiji i stupnju urbanizacije. Za europske procjene (tj. prosjek EU-a) prilagođavaju se ponderi pojedinih zemalja, pri čemu se ponderi povećavaju ili smanjuju kako bi se odrazilo njihovo 15+ stanovnika kao udio stanovništva EU 15+.

COUNTRIES	N° OF CAR INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	1,073		1,073
BG	1,033		1,033
CZ	708	297	1,003
DK	911	92	1,003
DE	1,500		1,500
EE	1,006		1,006
IE	1,006		1,006
EL	1,009		1,009
ES	1,018		1,018
FR	1,002		1,002
HR	1,007		1,007
IT	1,027		1,027
CY	505		505
LV	1,031		1,031
LT	1,002		1,002
LU	507		507
HU	1,043		1,043
MT	507		507
NL	1,010		1,010
AT	1,008		1,008
PL	1,014		1,014
PT	1,028		1,028
RO	1,058		1,058
SI	1,002		1,002
SK	1,004		1,004
FI	1,006		1,006
SE	1,019		1,019
TOTAL EU27	26,042	389	26,431

CAR : Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Stope odgovora

Stope odgovora izračunavaju se dijeljenjem ukupnog broja potpunih intervjeta s brojem svih posjećenih adresa, osim adresa koje nisu prihvatljive, ali uključuju i one za koje nije poznato prihvatljivost. Za val 98.1 istraživanja EUROBAROMETER stope odgovora za 27 država članica EU-a, koje je izračunalo društvo Kantar Public, iznose:

COUNTRIES	Response rates
BE	Belgium 45.3%
BG	Bulgaria 46.3%
CZ	Czechia 52.2%
DK	Denmark 45.4%
DE	Germany 25.8%
EE	Estonia 42.4%
IE	Ireland 43.4%
EL	Greece 29.3%
ES	Spain 31.5%
FR	France 35.9%
HR	Croatia 43.3%
IT	Italy 23.4%
CY	Rep. Of Cyprus 47.0%
LV	Latvia 33.8%
LT	Lithuania 42.6%
LU	Luxembourg 26.9%
HU	Hungary 61.7%
MT	Malta 80.4%
NL	Netherlands 61.6%
AT	Austria 41.2%
PL	Poland 51.0%
PT	Portugal 41.8%
RO	Romania 61.3%
SI	Slovenia 48.6%
SK	Slovakia 67.8%
FI	Finland 13.3%
SE	Sweden 63.3%

Margine pogreške

Čitatelje se podsjeća da su rezultati ankete procjene, čija se točnost, s obzirom na to da je sve jednako, temelji na veličini uzorka i promatranom postotku. S uzorcima od oko 1000 intervjuja, stvarni postoci variraju unutar sljedećih granica pouzdanosti:

Statističke razlike zbog postupka uzorkovanja
(na 95 %-tnoj razini pouzdanosti)

	različite veličine uzorka su u redovima										različiti opaženi rezultati nalaze se u stupcima	
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %		
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %		
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50	
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500	
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000	
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500	
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000	
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000	
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000	
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000	
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000	
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000	
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500	
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000	
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000	
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000	
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000	
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000	
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000	
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000	
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000	
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %		
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %		

Globalna polikriza građanima predstavlja višestruke, duboke izazove. U jesenskom istraživanju Eurobarometra Europskog parlamenta za 2022. jasno ih se navodi i pokazuje znatan učinak krize troškova života na svakodnevni život. Međutim, unatoč tim brigama, potpora EU-u i dalje je visoka. Diljem Europske unije građani pozivaju Europski parlament da brani demokraciju, štiti ljudska prava i slobodu mišljenja. Također žele dati prednost borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, „javnom zdravlju”, „djelovanju protiv klimatskih promjena” i „potpori gospodarstvu”.

Istraživanje je proveo KANTAR PUBLIC u svih 27 država članica EU-a od 12. listopada do 7. studenoga 2022. 26 431 intervju proveden je u prvom redu licem u lice i prema potrebi je završen video modom, a rezultati EU-a ponderirani su u skladu s veličinom stanovništva u svakoj zemlji.

Za više informacija o cijelovitom anketi skenirajte QR kod:

**OJAVA ODJELA ZA PRAĆENJE JAVNOG MNJENJA
GLAVNA UPRAVA ZA KOMUNIKACIJU
EUROPSKI PARLAMENT**
dgcomm-pom@ep.europa.eu
europa.eu/eurobarometer

EB042EP
KATALOŠKI BROJ: QA-CE-22 – 009-EN-N
ŠTO SE DOGADA? 978 – 92 – 848 – 0015 – 5
ISSN: 2529 – 6973
ŠTO SE DOGADA? 10.2861/732690

© Europska unija, 2022.